

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

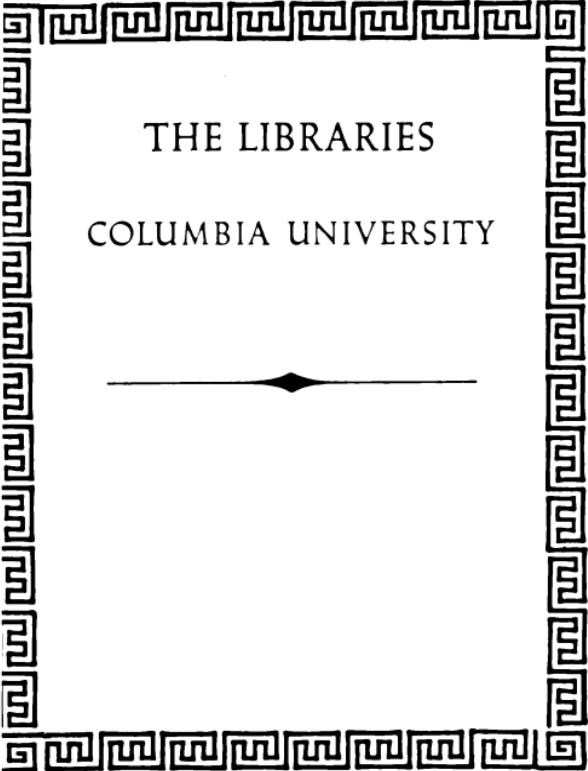
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

COLUMBIA LIBRARIES OFFSITE

CU01985590

THE LIBRARIES
COLUMBIA UNIVERSITY

Rembrandt sculp.

THE NORTH.

Ο Μ Η Ρ Ο Ύ Ε Π Η.

HOMERI ET HOMERIDARUM
OPERA ET RELIQUIAE.

EX RECENSIONE
FRID. AUG. WOLFII.

VOL. IV.

IN USUM SCHOLARUM.

L I P S I A E,
APUD BIBLIOPOLAM G. D. GÖSCHEN. 1807.

88HI

E07

V.3

H O M E R I
O D Y S S E A.

EX
VETERUM CRITICORUM NOTATIONIBUS
OPTIMORUMQUE EXEMPLARIUM FIDE
NOVIS CURIS RECENSITA.

PARS II.

IN USUM SCHOLARUM.

L I P S I A E,
APUD BIBLIOPOLAM G. I. GÖSCHEN. 1807.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ν.

Οδυσσ. II.

73543

S U M M A R I U M.

Enarrato errore suo, Ulysses a primoribus Phaeacum nova munera accipit, quae postero mane in navem instructam comportantur (1 - 23); perque reliquam diem sacrificio et epulis adhibitus, compellatis principibus, discedit, et quietissima navigatione in Ithacam devehitur (24 - 95). Ibi quum portum Phorcynis in vicinia antri Nympharum intraverunt remiges, dormientem exponunt in litore; navem autem remeantem in saxum mutat Neptunus, placatus eam ob rem a Phaeacibus (96 - 187). At expectatus Ulysses primum ignorat insulam suam, quippe nebula cinctus consilio Minervae, cum qua, speciem adolescentis induta, sermones confert e mentito nomine, neque adeo, edoctus ubi sit, ac deam praesentem veneratus, caute agere desinit (188 - 351): mox postquam, dilabente nube, redditam patriam salutavit, Minerva eius bona recondit in antro, ipsumque ante omnia ad caedem procorum hortatur, et, ne agnoscatur ab Eumaeo, magistro subulcorum, notisque ceteris, in senem mendicam transformat (352 - 440).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ν.

Ὀδυσσέως ἀπόπλους παρὰ Φαιάκων
καὶ ἄφιξις εἰς Ἰθάκην.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο πατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵπεν ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
5 ὑπερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα· γ' οἴω
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπανθας.
ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐλάστω ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶθροπα οἶνον
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ·

10 εἴματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέστη ἐνὶ χηλῶ
 κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
 δῶρ', ὅσα Φαιήπων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
 ἀνδρακᾶς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 15 τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι.

Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπὶ ἡνδανε μῦθος.
 οἱ μὲν καπκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέβηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγᾶ, μὴ τιν' ἐταίρων
 βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἐρετμοῖς.
 οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο πῖον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.

Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρους' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 μῆρα δὲ πῆσαντες δαίγυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοιδός,
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πολλὰ πρὸς ἥελιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 30 δυνάει ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νείεσθαι.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρκοιο λιλαίεται, ὥτε πανῆμαρ
 νειὸν ἀν' ἔλπητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 ἀσπασιῶς δ' ἄρα τῷ κατέδυν φάος ἡελίοιο,
 δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·

35 ὥς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδω φάος ἡελίοιο.

αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,

Ἀλκινόω δὲ μάλιστα πιθανσόμενος φάτο μῦθον·

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·

40 ἤδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤθελε θυμός,

πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανώωνες

ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν

νοστήσας εὐρόιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.

ὕμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας

45 κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν

παντοίην, καὶ μήτι πακὸν μεταδῆμιον εἶη.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' πάντες ἐπήνεον, ἥδ' ἐκέλευον

πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ πατὰ μοῖραν ἔειπεν.

καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

50 Ποντόνοε, κρητῆρα περασσάμενος, μέθυσεν ἔμῳ

πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὅφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ

τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἐὼν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,

νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν

55 ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

αὐτόθην ἐξ ἐδρέων. ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεύς,

Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,

καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰσόψε γῆρας

60 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τὰτ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ
καισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῇ.

Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
τῷ δ' ἄμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
65 ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
τὴν δ' ἐτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
ἣ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.

70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
αἶψα τάγ' ἐν νηϊ γλαφυρῇ πομπῆς ἀγαυοὶ
δεδάμενοι κατέθεντο, κόσιν καὶ βρῶσιν ἄκασαν·
καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσσεῇ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
νῆος ἐπ' ἱπριόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,

75 πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεπτο
σιγῇ· τοὶ δὲ κἀθίζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστοι
κόσμῳ, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίδιοιο.
ἐνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἄλλα πηδῶ·
καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,

80 νήγρετος, ἠδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰοικώς.
ἣ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ κληγῆσιν ἱμάσθλης,
ὕψος ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον·
ὥς ἄρα τῆς πρύμνῃ μὲν ἀείρετο, κύμα δ' ὄπισθεν

85 πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.

ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἱρηᾷ
κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·

ὥς ἢ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·

90 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πᾶθ' ἄλγεα θν κατὰ θυμόν,
ἀνδρῶν τε πολέμους, ἀλεγαινά τε κύματα πείρων,
δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὔδει, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.

Εὖτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα
ἔρπεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἡριγενεῖης·

95 τῆμος δὴ νήσω προσεπίλνατο κοντοπόρος νηῦς.

Φόρκυνος δὲ τίς ἐστι λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
ἐν δὴμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
ἄκται ἀπορῶγες, λιμένος ποτικεπτηυῖαι·

αἶτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσᾶων μέγα κῦμα

100 ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν

νηες εὖσσελμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.

αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·

ἀγχοῖσι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδέε,

ἱρὸν Νυμφάων, αἱ νηϊάδες καλέονται.

105 ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν

λαΐνοι· ἐνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.

ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεα, ἐνθα τε Νύμφαι

φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλικόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι·

ἐν δ' ὕδατ' ἀεγάζοντα. δύο δὲ τέ οἱ θύραι εἰσὶν·

110 αἱ μὲν πρὸς Βορέας, καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ, θεώτεραι· οὐδέ τι κείνη
ἄνδρες ἐέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.

Ἐνθ' οἷγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
ἠκείρῳ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,

115 σπερχομένη· τοίων γὰρ ἐκείγετο χέρσ' ἐρετάων.

οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγου ἠκείρόνδε,
πρῶτον Ὀδυσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
αὐτῷ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι·

κάδ δ' ἄρ' ἐπὶ φυμαθῷ ἔθυσαν δεδμημένον ὕπνω,

120 ἐκ δὲ πτήματ' ἄειραν, ἃ σὶ Φαίηκες ἀγαυοὶ
ᾤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

καὶ τὰ μὲν σὺν παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
ἐπὶ τὸς ὁδοῦ, μὴ πού τις ὀδιτάων ἀνθρώπων·

πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐκελθὼν δηλήσαιτο·

125 αὐτοὶ δ' αὖτ' οἰκόνδε πάλιν κίον. — Οὐδ' Ἐνὸσίχθων

λήθεται ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
πρῶτον ἐπηκέκλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλὴν·

Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
τιμῆεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσιν,

130 Φαίηκες, τοίπερ τοι ἐμῆς ἔξ εἰσι γενέθλης.

καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆ' ἐφάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὔποτ' ἀπήρῳ
πάγχι, ἐπεὶ σὸ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.

οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῇ ἐπὶ κόντον ἄγοντες

135 πάθεςαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλῃς, ἐσθῆτά θ' ὑφάντην,
πόλλ', ὅς' ἂν οὐδέποτε Τροίης, ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
εἵπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἴσαν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
140 ὦ πόποι, ἔννοσίγαι' εὐρύσθενές, οἷον εἶπες!
οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
ἀνδρῶν δ' εἵπερ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεὶ.

145 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Πηλεϊδῶν ἐνοσίχθων·
αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινέφες, ὥς ἀγορεύεις·
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἡδ' ἄλλεινω.
νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περιπαλλέα νῆα,
150 ἔκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ
ῥαῖσαι· ἴν' ἤδη σφῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
ὦ πέπον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
155 ὅπποτε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται
λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης,
νῆϊ θοῇ ἵκελον· ἵνα θουμάζωσιν ἅπαντες
ἀνθρώποι· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

- 160 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάσιν.
 ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς,
 ῥίμφα διωπομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἤλθ' Ἐννοσίχθων,
 ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθεν,
 χειρὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
- 165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον
 Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 ὦδε δέ τις εἶπεςκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
 οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προῦφαίνετο πᾶσα.
- 170 "ὦς ἄρα τις εἶπεςκε τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θέεσφας ἰπάνει
 πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
 ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
- 175 φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
 ἐν πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡεροιδεῖ πόντῳ
 ῥαϊσέμεναι, μέγα δ' ἡμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
 ὥς ἀγάρευσ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἶπω, κειθώμεθα πάντες·
- 180 πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται
 ἡμέτερον προτὶ ἄστν· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἳ κ' ἐλεήσῃ,
 μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
 "ὦς ἔφασ'· οἱ δ' ἔδδειςαν, ἐτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.

- 185 ὥς οἱ μὲν ῥ' εὖχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 ἑσταότες περὶ βωμόν. — 'Ο δ' ἔγρετο διὸς Ὀδυσσεύς,
 εὖδων ἐν γαίῃ πατρῷῃ, οὐδὲ μιν ἔγνω,
 ἦδη δὴν ἀπείων· περὶ γάρ θεὸς ἡέρα χεῦεν
- 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρῃ Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 ἄγνωστον τεύξειαν, ἑκαστά τε μυθήσαιο,
 μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ, ἀστοὶ τε φίλοι τε,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαικίσκετο πάντα ἄνακτι,
- 195 ἀτραπιτοὶ τε διηνεχέες, λιμένες τε πάνορμοι,
 πέτραι τ' ἡλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
 στῇ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαίαν·
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μῆρῳ
 χερσὶ κατακρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἤυδα·
- 200 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτὲ βροτῶν ἐς γαίαν ἰκάνω;
 ἦ ῥ' οἶγ' ὑβρίζται τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 ἢ φιλόξεinoι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεαυδής;
 πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ τε καὶ αὐτὸς
 πλάζομαι; αἶθ' ὄφελον μείναι παρὰ Φαιήκεσσιν
- 205 αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 ἐξικόμην, ὅς κεν μ' ἐφίλει, καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
 νῦν δ' οὕτ' ἄρ' κη θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 καλλεΐφω, μήπως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γέννηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἔρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι

210 ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,

οἳ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον! ἦ τέ μ' ἔφαντο
ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.

Ζεὺς σφείας τίσαιθ' ἰκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅστις ἀμάρτη.

215 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδωμαι,
μήτι μοι οἴχωνται κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.

Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἡδὲ λέβητας
ἡρίθμει καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλὰ.
τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν.

220 ἐρπύλων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πόλλ' ὀλοφυνόμενος. σχεδόνδ' ἐν οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέφ', ἐπιβώτορὶ μήλων,
παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
δίπτυχον ἄμφ' ὧμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·

225 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κίχάνῳ τῷδ' ἐνὶ χῶρῳ,
χαῖρέ γε, καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσῃς,

230 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
εὖχομαι, ὥστε θεῶ, καὶ σευ φίλα γούναθ' ἰκάνω.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς γῆ, τίς δῆμιος, τίνες ἀνέρες ἐργεγάασιν;
ἦ ποῦ τις νήσῳν εὐδείελος, ἥ τίς ἀκτὴ

235 κεῖθ' ἄλῃ κεκλημένη ἐριβώλακος ἠπεύροιο·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 πῆκίός εἰς, ὦ ἔειν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
 οὐτῶ νώγνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί·
 240 ἡμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς Ἡῶ τ' Ἡέλιόν τε,
 ἥδ' ὅσοι μετὰ κισθε κοτὶ ζόφον ἡερόεντα.

ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
 οὐδὲ λίην λυκρῇ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθάσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 245 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖα τ' ἐέρση·
 αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βοίβοτος· ἔστι μὲν ὅλη
 παντοίη, ἐν δ' ἀρδομοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
 τῷ τοι, ἔειν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
 τήνπερ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.

250 Ὡς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἣ γαίῃ πατρῴῃ, ὥς οἱ ἔειπεν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κοῦρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον,
 255 αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυπερδέα νωμῶν·

Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
 τηλοῦ ὑπὲρ πάντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
 χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
 φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα πατέκτανον Ἰδομενῆος,

- 260 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρραῖη
 ἀνέρας ἀλφειστὰς νύκτα τὰρέεσσι πόδεσσιν·
 οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληϊδος ἥθελε πάσης
 Τρωϊάδος, τῆς εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυρῶ,
 ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
- 265 οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾗ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἐταίρων.
 τὸν μὲν ἐγὼ πατιόντα βάλλον χαλκῇρεϊ δουρὶ
 ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρῳ·
 νύξ δὲ μάλα δυοφερὴ κατέχ' οὐρανόν, αὐδὲ τις ἡμέας
- 270 ἀνθρώπων ἐνόησεν· λάθον δέ ἐ θυμὸν ἀπούρας.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαροὺς
 ἐλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα ληϊδα δῶκα·
 τοὺς μ' ἐπέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
- 275 ἢ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅδε κρατέουσιν Ἐπειοί.
 ἀλλ' ἦτοι σφέας κείθεν ἀπώσατο ἴς ἀνέμοιο,
 πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἥθειλον ἐξαπατῆσαι.
 κείθεν δὲ πλαγξθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 σπουδῇ δ' ἐς λιμένα· προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
- 280 δόρκου μνηστὶς ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι·
 ἀλλ' αὐτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε πενημηῶτα·
 οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 κάρθυσαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ φαρμάδοισιν ἐκείμην.

285 οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐναιομένην ἀναβάντες
 ὤχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν' ἀκατήμενος ἦτορ.

Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δάμας δ' ἦϊκτο γυναικί
 καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίη·
 290 καὶ μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 σρέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
 οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,
 295 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν·
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν
 μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύγ' ἔγνωσ
 300 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἥ τε τοι αἰεὶ
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαίηκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὕψηνω,
 χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 305 ὥπασαν, οἵκαδ' ἰόντι, ἐμῇ βουλῇ τε νόφ τε,
 εἶπω θ', ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν
 κήδε' ἀνάσχειν· σὺ δὲ τετλᾶσθαι καὶ ἀνάγκη,
 μηδέ τω ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ

310 πάσχειν ἄλγῃα πολλά, βίης ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

Τὴν δ' ἀπαμβιβόμενας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἀργαλέον σε, θεά, γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι,
καὶ μάλ' ἐκισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπήνῃς θῆσα,

315 εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν.

αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
οὐ σέγ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.

320 [ἀλλ' αἰεὶ, φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαγμένον ἦτορ,
ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
πρὶν γ' ὅτε Φυιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.]
νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι – οὐ γὰρ οἶω

325 ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ περτομέουσιν οἶω
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς –
εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω,

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

330 αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·

τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον εἶντα,
οὐνεκ' ἐπετῆς ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐξέφρων.
ἀσπασίως γάρ η' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἴστ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·

- 335 σθι δ' οὐπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
 πρὶν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσεται, ἥτε τοι αὐτῶς
 ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραι δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεοῦση.
 αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐκοτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
- 340 ἦδε, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους.
 ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλῃσα Ποσειδάωνι μάχεσθαι,
 πατροκασιγνήτω, ὅς τοι πότον ἔνθετο θυμῷ,
 κωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὄφρα πεποιθήης.
- 345 Φόρκυκος μὲν ὁδ' ἐστὶ λιμὴν, ἁλίοιο γέροντος·
 ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
 [ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
 ἱρὸν Νυμφάων, αἷ νηϊάδες καλέονται.]
 τοῦτο δέ τοι σκέος ἐστὶ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς
- 350 ἔρδεσκες Νύμφῃσι τεληέσσας ἐκατόμβας·
 τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, ὄρος καταειμένον ὕλη.
 Ὡς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἡέρα· εἶσατο δὲ χθών·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἢ γαίῃ· κῦσε δὲ Ζεῖδωρον ἄρουραν.
- 355 αὐτίκα δὲ Νύμφης ἡρήσατο, ρεῖρας ἀνασχών·
 Νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὐκοτ' ἔγωγε
 ὄψεσθ' ὑμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσιν
 χαίρει· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὥς τὸ πάρος περ,
 αἷ κεν ἔᾱ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελεῖη
 Ὀδυσσεύ. II.

360 αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυτῶ ἄντρου θεσπεσίῳ
 θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 365 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.

Ὡς εἰποῦσα θεὰ δύνε σπέος ἡεροειδές,
 μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσσον' πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν.
 εἴματ' αὖτ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 370 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσιν
 Παλλὰς Ἀθηναίῃ, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.

Τῷ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης,
 φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν Ὀλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

375 Χιογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κᾶτα κοιρανέουσιν,
 μνῶμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἢ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,
 380 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκᾶστω,
 ἀγγελίας προῖεῖσα· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοιῶ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδου
 φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,

385 εἰ μὴ μοι σὺ ἔκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες.

ἀλλ' ἄγε, μῆτιν ὑφηνον, ὅπως ἀποτίσσομαι αὐτούς·

πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,

οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.

αἱ κέ μοι ὧς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι·

390 καὶ κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην,

σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,

ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πευώμεθα· καὶ τιν' οἶω

395 αἵματί τ' ἐγχεφάλω τε παλαξέμεν ἄσπετον οὐδας

ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν·

κάρφω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος

400 ἔσσω, ὃ κε στυγίῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα·

κλυζώσω δέ τοι ὄσσε, πάρος περιπαλλέ' ἰόντα·

ὥς ἂν ἀειπέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,

σῇ τ' ἀλότῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.

αὐτὸς δὲ πρότειστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,

405 ὃς τοι ὕων ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦκια οἶδεν,

παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐρέφρονα Πηνελόπειαν.

δήεις τόνγε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται

πὰρ Ἑόρακος πέτρη, ἐπὶ τε κρήνῃ, Ἀρεθούσῃ,

ἔσθουσai βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ

410 πίνουσai, τάθ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
 ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύγαικα,
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ·
 ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 415 ὥχῃτο πειυσόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἣν που ἔτ' εἴης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ ξειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 ἦ ἵνα που καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσῃ
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· βίοντον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν;
 420 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροίτο,
 κεῖς' ἔλθῶν· ἀτὰρ οὐτὶν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἔκηλος
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.

425 ἦ μὲν μιν λοχάωσι νέοι σὺν νηϊ μελαίνῃ,
 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὄϊω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει.
 [ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.]

Ὡς ἄρα μιν φαμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
 430 κάρψε μὲν οἱ πρὸα ναλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
 πνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
 ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,

435 ῥωγαλία, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα παπνῶ·
ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα τατείης ἔσσ' ἐλάφσιο,
φιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

Τῶγ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
440 ἔς Λακεδαιμόνα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ε.

S U M M A R I U M.

Simulato hospiti, in casam introducto, Eumaeus, fidissimus servorum, semperque memor domini, carnem porcellinam cum vino apponit (1 - 110). Oriuntur inter eos varii sermones de Ulysse, velut absente, quem in patriam reversurum esse ne iurato quidem credit Eumaeus, nec dubitat, quin etiam Telemachus in itinere procorum insidiis occisus sit (111 - 184). Deinceps, quis esset, interrogatus Ulysses longam seriem fabularum fingit, testatus simul, se apud Thesprotos de ipsius propinquo reditu audivisse (185 - 359): verum ille, nimis incredulus, oblatam de ea re sponsionem abnuat (360 - 408). Denique coenati ambo cum reliquis subulcis (409 - 456), cubitum discedunt frigida nocte, qua Ulysses, priseis ambagibus sermonis usus, corpori tegendo laenam quaerit, accipitque ab Eumaeo, qui mox ad suum custodiam egreditur (457 - 533).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α . Σ Ε .

Ὅδυσσέως πρὸς Εὐμαιον ὁμιλία.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χωρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ἧ οἱ Ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβύν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
κήδετο οἰκήων, οὐδ' κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

5 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμφ' εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
παλῇ τε μεγάλῃ τε, περιδρομος ἦν ῥα συβώτης
αὐτὸς δεῖμαθ' ὕεσσιν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,

10 ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀτέρδω.
 σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
 πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας·
 ἔντοςθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποιεὶ
 πλησίον ἀλλήλων, εὐνάς συσὶν· ἐν δὲ ἐκάστω
 15 πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο,
 θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἱαυον,
 πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
 ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
 αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
 20 οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο.
 πᾶρ δὲ κύνες, θήρεσσιν εἰκότες, αἰὲν ἱαυον
 τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν εἰς ἀράρισκε πέδιλα,
 τάμνων δέρμα βόειον, εὐχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 25 ὦχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
 οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
 σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
 ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίαιτο θυμόν.

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
 30 οἱ μὲν πεπλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔζετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δέ οἱ ἔλπεσε χειρός.
 ἔνθα κεν ᾧ πᾶρ σταθμῷ ἀειπέλιον πάθεν ἄλγος·
 ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν
 ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ οἱ ἔλπεσε χειρός.

35 τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδιδι ἄλλῃ
 πυκνῆσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
 ὦ γέρον, ἣ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
 ἑξαπίνης· καὶ πέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
 καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν· ἄλγεά τε στοναχάς τε·
 40 ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
 ἡμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
 ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἔδωδῆς
 πλάζετ' ἐκ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡέλιοιο.

45 ἄλλ' ἔπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὅφρα καὶ αὐτός,
 σίτου καὶ οἴνοιο πορεσζάμενος κατὰ θυμόν,
 εἴπῃς, ὀκπόθεν ἐσσί, καὶ ὀκπόσα κῆδε' ἀνέτλῃς.

Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός·
 εἶσεν δ' εἰσαγαγών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
 50 ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός,
 αὐτοῦ ἐγεύναιον, μέγα καὶ δασύ. παῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 ὅττι μιν ὥς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ζεὺς τοι δοίῃ, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδέεξο.

55 Τὰν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 ξεῖν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
 ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοὶ τε· δόσις δ' ὀλίγῃ τε φίλῃ τε·
 γίγνεται ἡμετέρῃ· ἣ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν.

60 αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες

οἱ νέοι· ἧ γὰρ τοῦγε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
ὅς πεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
οἰκόν τε πληρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,

65 ὅς οἱ πολλὰ κάρμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ,

ὥς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίνω·
τῷ κέ με πόλλ' ὦνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
ἀλλ' ὄλεθ' — ὥς ὦφελ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
πρόχνη, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.

70 καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάρχοιτο.

Ἦς εἰπὼν, ζωστήρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα·
βῆ δ' ἵμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
ἐνθεν ἑλὼν δὴ ἐνείκε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν·

75 εὐσέ τε μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.

ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθην· Ὀδυσῆϊ
θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιστα λευκὰ πάλυνεν·
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·

80 Ἔσθιε νῦν, ᾧ ξεῖνε, τάτε δμώεσσι πάρεστιν,
χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γέ σῶας μνηστῆρες ἔδουσιν,
οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
οὐ μὲν σρέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

- 85 καὶ μὲν δυσμενείες καὶ ἀνάρσιοι, οἷτ' ἐπὶ γαίῃς
 ἀλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφι Ζεὺς ληΐδα δῶη,
 πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι·
 καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερόν 'δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
 οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
- 90 κείνου λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 μᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπὶ φειδώ.
 ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
 οὐποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
- 95 οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 ἧ γάρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἄσπετος· οὐτινι τόσση
 ἀνδρῶν ἡρώων, οὐτ' ἡπείροιο μελαίνης,
 οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὐτε ξυνεείκοσι φωτῶν
 ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω.
- 100 δῶδεκ' ἐν ἡπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πῶεα οἶων,
 τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεα πάντα
 ἐσχατιῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
- 105 τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ,
 γατρειφέων αἰγῶν, ὅστις φαίνεται ἄριστος.
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάςδε φυλάσσω τε ρύομαί τε,
 καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον εὖ κρίνας ἀποπέμπω.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἥσθιε, πῖνέ τε οἶνον

110 ἄρπαλέως, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δεῖπνυσε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
 καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ὥπερ ἔπινεν,
 οἴνου ἐνίπλειον· ὃ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

115 ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν,
 ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὥς ἀγορεύεις,
 φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς;
 εἰπέ μοι, αἷ κέ ποθι γνῶω τοιοῦτον ἔοντα.

Ζεὺς γάρ που τόγχε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἅλλοι,
 120 εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.

Τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 ὦ γέρον, οὔτις καῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν·
 ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεκρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
 125 ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθεῖα μυθήσασθαι.

ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
 ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
 ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἔκαστα μεταλλά·
 καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,

130 ἢ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὀληται.
 αἰψὰ κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.
 [εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δοίη.]
 τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἶωνοὶ
 ἵκον ἀπὸ δαστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λείλοιπεν·

- 135 ἡ τόνγ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ
 πεῖται ἐπ' ἡπείρου, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
 ὥς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κῆδε' ὀπίσσω
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 ἥπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὅππός' ἐπέλθῳ·
 140 οὐδ' εἴ κεν πατὴρ καὶ μητὴρ αὐτὶς ἴκωμαι
 οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἰέμενός περ
 ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύης πόθος αἶνυται οἰχομένοιο.
 145 τὸν μὲν ἐγών, ὧ ἔειπε, καὶ οὐ παρεόντ', ὀνομάζειν
 αἰδέομαι· πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ κῆδετο θυμῷ·
 ἀλλὰ μιν ἡθελῶν καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
 150 κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὥς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
 αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δόμαθ' ἴκηται·
 [ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ·]
 155 πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεκρημένος, οὔτι δεχοίμην.
 ἔχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Αἴδαιο πύλῃσιν
 γίγνεται, ὃς πενίῃ εἰκῶν ἀπατήλια βάζει.
 ἔστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
 ἰστίῃ τ' Ὀδυσσεύς ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω·

- 160 ἦ μὲν τοι τὰδε πάντα τελείεται, ὥς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο,
 οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅστις ἐπείγου
 ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.
- 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ὦ γέρον, οὐτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκρηλος
 πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
 μίμνησθ'· ἦ γάρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
- 170 ἄχνυται, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
 ἀλλ' ἦτοι ὄρκον μὲν ἑάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
 Λαέρτης δ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
- 175 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἴσον,
 καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὐτι χέρηα
 πατρὸς ἐοῖο φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγητόν·
 τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβη φρένας ἔνδον εἴσας,
 ἥε τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
- 180 ἐς Ἥυλον ἡγαθήν· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὀληται
 νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
 ἀλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν ἑάσομεν, ἥ κεν ἀλώη,
 ἦ κε φύγοι, καὶ κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.

185 ἄλλ' ἄγε μοι σὺ, γεραιέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπε,
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
ὅπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
190 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἀκαμβεῖβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδή,
ἡδὲ μέθῃ γλυκερὸν, κλισίης ἐντοσθεν ἐοῦσιν,
195 δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,
ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ εὐμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.

Ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρειάων,
200 ἀνέρος ἀφνειοῖο παῖς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
υἱέες ἐν μεγάρῳ ἡμὲν τράφεν ἡδ' ἐγένοντο,
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα.
Κάστῳρ Ἰλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
205 ὃς τότε ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὢς, τίετο δῆμῳ,
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ υἰάσι κυδαλίμοισιν.
ἄλλ' ἦτοι τὸν Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσας
εἰς Αἴδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο·

Ὀδυσσ. II.

3

- 210 αὐτὰρ ἔμοι μάλα καῦρα θόσαν, καὶ οἰκί' ἔγρειμαν.
 ἤγαγόμενην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 εἶνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
 οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
 ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσυρόωντα
 215 γιγνώσκειν· ἥ γάρ με δύη ἔχει ἥλιθα πολλή.
 ἥ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
 καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
 ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
 οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 220 ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσπον
 ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ,τε μοι εἴξειε πόδεσσιν.
 τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσπεν,
 οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
 225 καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες ἐϋξέστοι καὶ οἷστοί,
 λυγρὰ, τὰτ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 αὐτὰρ ἔμοι τὰ φίλ' ἔσπε, τὰ που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἱὰς Ἀχαιῶν,
 230 εἰνάκῃς ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
 ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καὶ μοι μάλα τύχχυνε πάντα
 τῶν ἐξαιρετήμην μενοειδέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.

235 ἀλλ' ὅτε δὴ τήνγε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσαθ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 δὴ τότε ἔμ' ἠνωχόν καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενεῖα
 νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμον φῆμις.

240 ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ παπὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς·
 μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν,

245 κουριδίη τ' ἀλότῳ καὶ πτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 νῆας εὖ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
 ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.

Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι

250 δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερῆϊα πολλὰ παρῆχον,
 θεοῖσιν τε ρέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι,
 ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐραίης
 ἐπλόμεν Βορρῇ ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλῷ,
 ῥηϊδίῳ, ὥσεί τε πατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι

255 νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
 ἦμεθα· τὰς δ' ἀνεμός τε κυβερνῆται τ' ἰθύνον.
 πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐυρρῆιτην ἰκόμεσθα·
 στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 εἴθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πελόμην ἐρίηρας ἐταῖρους

260 αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
 ὀπτήρας δὲ κατὰ σποπιδᾶς ὥτρυνε νέεσθαι.
 οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισκόμενοι μένει' σφῶ,
 αἵψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
 265 αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 οἱ δὲ βοῆς αἶοντες, ἄμ' ἡοὶ φαινομένηφιν
 ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπιέργωνος
 φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι πακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 270 μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ παλὰ πάντοθεν ἔστη.
 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεί χαλκῶ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζωούς, σφίσιν ἔργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημά
 ποίησ' - ὥς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 275 αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ! ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο -
 αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς πυνέην εὐτυχτον ἔθνηκα,
 καὶ σάκος ὦμοῖν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
 αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
 καὶ πύσα γούναθ' ἐλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 280 ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγην οἴκαδε διαφυγέοντα.
 ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίσσιν,
 ἰέμενοι κτεῖναι - δὴ γὰρ πεχολώατο λήν -
 ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 εἰνίου, ὅστε μάλιστα νεμεσᾶται κακὰ ἔργα.

- 285 ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχιρα
 πρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλεια εἰδώς,
 τρώπτης, ὃς δὴ πολλὰ κύν' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
 290 ὃς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ἦσι φρεσὶν, ὄφρ' ἰκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔπειτο.
 ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 ἃς περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 295 ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο,
 ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 πεῖθι δέ μ' ὥς περάσειε, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.
 τῷ ἐπόμην ἐπὶ νηὸς, οἴόμενός περ, ἀνάγκη.
 ἦ δ' ἔθρεν Βορέη ἀνέμῳ ἀπράϊ, καλῷ,
 300 μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφισι μήδετ' ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ περαυνόν·
 ἣ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα περαυνῷ,
 ἐν δὲ θείου κλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἵελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστος.

310 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
 ἰστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς πυανοπρώροιο
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
 ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ

315 γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῆμα κυλίνδον.
 ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεῖδων
 ἦρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 αἰθρῷ καὶ παμάτῳ δεδμημένον ἤγευ ἐς οἶκον,
 χεῖρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἴκετο δόματα πατρός·

320 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσειν.

Ἐνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφατ' ἔπειτα
 εἰσινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξύναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.

325 καὶ νύ πεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσχοι·
 τόσσα οἱ ἐν μεγάρῳ κειμήλια κείτο ἀναπτος.
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐπ' ὀρυθρῷ ἐψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
 ὅπως νοστήσει Ἰθάκης ἐς πῖονα δῆμιον.

330 ἤδη δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφοδόν, ἢ ἐκρυφηνδόν.

ᾧμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς

- 335 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀχάστῳ
 ἐνδυπέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλὴ
 ἄμφ' ἐμοί, ὅφρ' ἔτι πάγχυ δῦης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
- 340 αὐτίκα δούλιον ἡμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
 ἐπὶ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
 ἄμφι δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι.
 ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίποντο·
- 345 ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσελμῳ ἐνὶ νηϊ·
 ὅπλω εὐστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
 ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥῆιδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
- 350 ἔεστον ἐφ' ὀλκαιοῖν καταβάς, ἐπέλασσα θαλάσση
 στηθός· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησιν
 νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 ἔνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρύος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 κείμεν πεπτηώς· οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
- 355 φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
 μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 νηὸς ἔπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥῆιδίως, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασαν ἄγοντες
 ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.

- 360 Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφησ', Εὖμαιε συβῶτα·
 ἃ δειλὲ ξείνων, ἣ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες, ἥδ' ὅσ' ἀλήθης.
 ἀλλὰ τάγ' οὐ κατὰ νόσμον ὀϊομαι, οὐδὲ με πείσεις,
 εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ, τοῖον εἶοντα,
- 365 μ' ἀψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 νόστον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσιν
 πύργῳ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπλευσεν.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐκτίησαν Παναχαιοί,
- 370 ἥδ' ἐκε καὶ ᾧ παῖδι μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω.
 νῦν δέ μιν ἀπλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἄπύτροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μὴ πού τι περίφρων Πηνελόπεια
 ἔλθέμεν ὀτρύνησιν, ὅτ' ἀγγελίῃ ποθὲν ἔλθοι.
- 375 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
 ἡμὲν οἱ ἄχυννται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἥδ' οἱ χαίρουσιν βίοντα νηποιον ἔδοντες.
 ἀλλ' ἐμοῖο οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
 ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μῆθω,
- 380 ὅς μ' ἄνδρα πτείνας, πολλὰν ἐπὶ γαῖαν ἀλθρεῖς,
 ἦλυθ' ἐμὰ πρὸς δῶματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 νῆας ἀπειόμενον, τὰς οἱ Εὐνέαξαν ἡελλαι·
 καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἣ ἐς Θέρος, ἣ ἐς ὁπώρην,

385 πολλὰ κρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.

καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,

μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλῃς·

οὐ γάρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,

ἀλλὰ Δία Ξένιον δαίσας, αὐτόν τ' ἐλεαίρων.

390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἄπιστος,

οἶόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.

ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὅπισθεν

μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

395 εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἄναξ θεὸς ἐς τόδε δῶμα,

ἔσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμψαι

Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·

εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ θεός, ὥς ἀγορεύω,

δμῶας ἐπισσεύας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,

400 ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠεरोπεύειν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε διὸς ὑφορβός·

ἔειν', οὕτω γάρ κεν μοι εὐκλείῃ τ' ἀρετῇ τε

εἴη ἐπ' ἀνθρώπους, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,

ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ Ξεῖνια δῶκα,

405 αὐτίς δὲ πτείναιμι, φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην·

πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.

νῦν δ' ὦρῃ δόρποιο· τάχιστα μοι ἐνδον ἐταῖροι

εἴεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

410 ἀρχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἄνδρες ἦλθον ὑφορβοί.

τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἡδεα ποιμηθῆναι·

πλαγγὴ δ' ἄσπετος ὥρτο συῶν αὐλιζομενάων.

αὐτὰρ ὁ οἷς ἐγάροισιν ἐπέηλετο δῖος ὑφορβός·

ἤξειθ' ὧν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω

415 τηλεδαπῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ διζῶν

δὴν ἔχομεν, πᾶσχοντες ὧν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·

ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.

ὣς ἄρα φωνήσας πέασε ξύλα νηλεί χαλκῷ·

οἱ δ' ὦν εἰσηγον μάλα πίονα πενταίτηρον·

420 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐκ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης

λήθεται ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέχυρτ' ἀγαθήσιν·

ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν

ἀργιόδοντος ὕος, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν,

νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

425 κόψε δ' ἀνασρόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων·

τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·

αἵψα θὲ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοδετεῖτο συβώτης,

πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.

καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῆ,

430 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

ᾧπησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·

βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συβώτης

ἴστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἵσιμα ἤδη.

καὶ τὰ μὲν ἑπταχα πάντα διεμοιράτο δαΐζων·

435 τὴν μὲν ἴαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ· Μαϊάδος υἱεῖ,
 θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω·
 νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεπέεσσι γέραιρεν
 ἀργιόδοντος ὅς· κύδαινε δὲ θυμὸν ἀναπτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

440 Αἶψ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὥς ἐμοί, ὅττι με, τοῖον ἔόντ', ἀγαθοῖσι γέραιρεις·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
 445 ὅ,ττι κεν ᾗ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα.

Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσέ θεοῖς αἰετιγενέτησιν·
 σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
 ἐν χεῖρεσσὶν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἥ παρὰ μοῖρῃ.
 σῖτον δὲ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 450 αὐτὸς πτήσατο οἶος, ἀποιοχόμενοι ἀναπτος,
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος·
 παρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο πτεάτεσσιν ἐσίσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 455 σῖτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
 σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.

Νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅτ' ἄρα Ζεὺς
 πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας, αἰὲν ἐφύδρος.
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ περητιζῶν,

460 εἴ πως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖρων
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
ἡλεός, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
465 καὶ θ' ὑπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆπεν,
καὶ τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
εἰθ' ὥς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὥς θ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἦγομεν ἀρτύναντες·

470 ἡγείσθην δ' Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεσθαι ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
ἂν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπηγῶτες,
475 πείμεθα. νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέας πεσόντος,
πηγυλὶς· αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ', ἥυτε πάχνη,
ψυχρή, καὶ σαπέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
ἐνθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
εὐδον δ' εὐκηλοὶ, σάκεσιν εἰλυμένοι ὦμους·

480 αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον
ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγασέμεν ἔμψης·
ἀλλ' ἐπύμην, σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαιερόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγυὺς ἐόντα,

485 ἀγκῶνι νόξας· ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπέως ὑπάκουσεν·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖρα
δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἤπαφε δαίμων,
οἰοχίτων' ἵμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.

490 Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σρέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
οἷος ἐκείνος ἦν βουλευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
φθεγγάμενος δ' ὀλίγη ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σρέθεν, εἶπέ τε μῦθον·

495 Κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.

Λίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἴη
εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.

Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
500 καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
κείμεν ἄσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.

Ὡς νῦν ἠβώοιμι, βίῃ τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
δοίῃ κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν.

505 ἀμφοτέρον, φιλότῃτι παῖ αἰδοῖ φωτὸς ἔηος·
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι πακὰ προῖ εἶματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαρμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβῶτα·
ὦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηηρδὲς ἔειπες·

510 τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου,
 ὧν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταχυκείριον ἀντιάσαντα,
 νῦν· ἀτὰρ ἠῶθεν γε τὰ σὰ ῥάκεα δοξαλίξεις.
 οὐ γὰρ πολλοὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοὶ τε χιτῶνες
 ἐνθάδε ἐννυσθαι· μία δ' οἷη φῶτι ἐκάστω.

515 [αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεῆος φίλος υἱός,
 αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δώσει,
 πέμψει δ' ὅππῃ σε πρυδίη θυμός τε κελεύει.]

Ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 εὐνήν, ἐν δ' αἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.

520 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
 πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεέσκειτ' ἀμοιβάς,
 ἐννυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἔκπαυλος ὄροιτο.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνία· οὐδὲ συβώτῃ

525 ἦνδανεν αὐτόθι ποῖτος, ὕων ἅπο κοιμηθῆναι,
 ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 ὅττι ρά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἐόντος.

πρῶτον μὲν εἶφος ὁξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,
 ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 530 ἂν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος, μέγαλοιο·
 εἶλετο δ' ὁξὺν ἄποντα, κυνῶν ἀλκτῆρρα καὶ ἀνδρῶν.
 βῆ δ' ἥμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 πέτρῃ ὑπο γλαφυρῇ εὔδον, Βορέῳ ὑπ' ἰωγῇ.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ο.

S U M M A R I U M.

Telemachum, Lacedaemoni desidentem, in somnis monet Minerva, domum ut redeat, quaque via procorum insidias vitet (1 - 45). Ergo is primo mane a Menelao revertendi veniam petit, atque acceptis ab ipso et ab Helena muneribus, conspectaque avi secunda, cum Pisistrato pergit ad navem, in portu Pylio relictam (44 - 181). Pheris iterum deversati, altero die Pyllum perveniunt; unde Telemachus, Pisistrato ad patrem remisso, et assumpto Theoclymeno, vate Argivo, tum ob caedem exule, propere solvit, ac tutus devia navigatione in patriam advehitur (182 - 300). Ulysses interea cum Eumaeo super coenam consilia confert de protectione in urbem; simul de parentibus suis sciscitatur et de priorē fortuna ipsius (301 - 388): qui natales suos enarrat, atque ut infans olim a Phoenicibus ex insula Syria raptus et Laertae venditus sit (389 - 495). Iam appulsam navem suam Telemachus ad urbem mittit, Theoclymenum cuidam sociorum commendat, ipse autem diverso itinere ad Eumaeum proficiscitur (496 - 557).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ . Ο .

Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαίον ἄφιξις.

Ἢ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
ᾤχετ', Ὀδυσῆος-μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
νόστου ὑπομνήσουςα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν,
5 εὖδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
ἄγχου δ' ἰσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὀδυσσε. Π.

- 10 Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι,
 πτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν,
 οὐτῶ ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῳσιν,
 πτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
 ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον
 15 πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς.
 ἦδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοὶ τε κέλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
 μνηστήρας δώροισι, καὶ ἐξώφειλλεν ἔεδνα·
 μὴ νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ πτήμα φέρηται.
 20 οἷσθα γάρ, οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀνύιοι,
 παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίσιο φίλοιο
 οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλά.
 ἀλλὰ σύγ' ἔλθῶν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
 25 δμωάων, ἣτις τοὶ ἀρίστη φαίνεται εἶναι·
 εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
 ἄλλο δὲ τοίγε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθω θυμῷ.
 μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχώουσι
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 30 ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱέεσθαι.
 ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὄϊω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.
 ἀλλὰ ἐκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
 τυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὀπίσθην

- 35 θανάτων, ὅστις σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε,
 αὐτὰρ ἐπὴν πρῶτην ἀπλὴν Ἰθάκης ἀφίκηται,
 νῆα μὲν εἰς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 ὃς τοι ὕδωρ ἐπίουρος, ὁμῶς δὲ τοι ἥπια οἶδεν.
- 40 ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἶσω
 ἀγγελίην ἰρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 οὐνεκά οἱ σῶς ἔσσι, καὶ ἐν Πύλου εἰλήλουθαι.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.
 αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἑξ-ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν·
- 45 [λὰξ ποδὶ πινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·]
 Ἐγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε! μώνυχας ἵππους
 ῥεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα κρησσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίαν ἠῦδα·
 Τηλέμαχ', οὐπώε ἔστιν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
 50 νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσθεται ἡώς.
 ἀλλὰ μὲν, εἰσόλε δῶρι φέρων ἐπιδίφρια θείῃ
 ἥρως Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
 καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψη.
 τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκειται ἥματα πάντα
 55 ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὃς πεν φιλότῃτα καράσχη.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως.
 ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλιπόμοιο.
 τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,

60 σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 δύνειν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
 ἥρως· βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσήυδα·
 [Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·]

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 65 ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν·
 ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω,
 ἰέμενον νόστοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλω
 70 ἀνδρὶ Ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν,
 ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
 ἴδῳ τοι κακὸν ἐσθ', ὅστ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
 ξεῖνον ἐκοτρύνει, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.
 [χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.]

75 ἀλλὰ μὲν', εἰσόηκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
 καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπω δὲ γυναιξίν,
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυχεῖν ἄλλῃς ἔνδον ἐόντων.
 ἀμφοτέρων, πῦθός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειρα,
 δειπνήσαντας ἵμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

80 εἰ δ' ἐθέλεις τραφῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
 ὄφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
 ἄστυα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
 αὐτῶς ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
 ἢ τίνα τριπόδων εὐχάλκων ἢ λεβήτων,

85 ἥ δ' ὅτ' ἡμιόνους ἥ χρύσειον ἄλεισον.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 βούλομαι ἦδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὀπισθεν
 οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·
 90 μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὀλωμαι,
 ἥ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄλγεται.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 αὐτίκ' ἄρ' ἧ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι πέλειυσεν,
 δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυχεῖν ἄλις ἔνδον ἐόντων.
 95 ἀγχιμόλον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἑτεωνεύς,
 ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολλὸν ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
 τὸν κῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ὀπτήσai τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθυσεν ἀκούσας.
 αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο πηῶντα,

100 οὐκ οἶος, ἅμα τῷγ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια πείτο,
 Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίσταντο φοριαμοῖσιν,
 105 ἔνθ' ἑσάν οἱ πέπλοι παμποίηλοι, οὓς πάμεν αὐτῇ.
 τῶν ἔν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, διὰ γυναικῶν,
 ὃς κάλλιστος ἦν ποιήλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
 ἀστῆρ δ' ὥς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νεῖατος ἄλλων.
 βάν δ' ἰέναι προτέρῳ διὰ δώματος, ἕως ἴκοντο

110 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη Ξανθὸς Μενέλαος·

Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως φρασί ὧσι μενοινᾷς,
ὣς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουκος πόσις Ἥρης.
δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ πειρήλια κεῖται,
δώσω, ὃ πάλλιστον καὶ τιμυέστατόν ἐστιν.

115 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράνται·
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὃν' εἰς δόμος ἀμφεχάλυψεν
κτεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικυπέλλον
ἦρως Ἀτρεΐδης· ὃ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάρειθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ πυρίστατο καλλιπάρης,
πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔλ τ' ὀνόμαζεν·

125 Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
μνημ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὄρην,
σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
κτεῖσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίλοιο
οἶκον ἐνυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

130 Ὡς εἰποῦσ', ἐν χερσὶ τίθει· ὃ δ' ἐδέξατο χαίρων.
καὶ τὰ μὲν ἐς κείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἦρως
δεξάμενος, καὶ πάντα ἐφ' Θηήσατο θυμῷ.
τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα πύρην Ξανθὸς Μενέλαος·
ἐδέεσθην δ' ἄρ' ἔπειτα πατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

- 135 χέρνιβα δ' ἀμφίκολος προχόω ἐπέχαιε φέρουσα
 καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίφασθαι· παρὰ δὲ ἑστῇν ἐτάνουσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φερόμενα·
 [εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·]
 140 πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·
 ὧνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐκ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστωρος ἀγλαὸς υἱὸς
 145 ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἔπλε ξανθοὺς Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφιν,
 χρυσέῳ ἐν δέκαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
 150 στῇ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσήδα·
 Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν· ἧ γὰρ ἔμοιγε, πατήρ ὦε, ἥπιος ἦεν,
 εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 155 καὶ λήην κείνῳ γε, Διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις,
 πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἱ γὰρ ἐγὼν ὦς
 νοστήσας Ἰθάκηνδε, κίων Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ
 εἶπομ', ὥς παρὰ σείῳ, τυχὼν φιλότῃτος ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.

160 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
 αἰετὸς ἀργὴν χθῆνα φέρων ὀνύχασσι πέλιονρον,
 ἡμερον, ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰδόντες ἔποντο
 ἀνέρες ἡδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 δεξιὸς ἦϊξε πρόσθ' ἱππων· οἱ δὲ ἰδόντες

165 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρατο μύθων·
 Φράζο δὴ, Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἢ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἥ ἐ σοὶ αὐτῷ.

Ὡς φάτο· μερμήριξε δ' Ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
 170 ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
 τὸν δ' Ἑλένη ταχύκεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·

Κλυτέ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω.
 ὥς ὅδε χθὴν ἤρκαε, ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,

175 ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεὴ τε τόπος τε·
 ὃς Ὀδυσσεὺς παπὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 οἴκαδ' εὖ νοστήσει, καὶ τίσεται· ἥ ἐ καὶ ἦδη
 οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι παπὸν πάντεσσι φυτεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 180 οὕτω νῦν Ζεὺς θείῃ, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
 τῷ πέν τοι καὶ κείθι, θεῷ ὥς, εὖχετοφώμην.

Ἥ, καὶ ἐφ' ἱπποῖν μᾶστιν βάλεν· οἱ δὲ βάλ' ὧκα
 ἦϊξαν πεδίοινα διὰ πτόλιος μεμαῶτες·
 οἱ δὲ πανηγέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.

185 Δύσατό τ' ἥελιος, σκυδώντό τε πᾶσαι ἀγυαί·
 ἔς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ἑξίνια θῆκεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 190 ἵππους τε ζεύγωντ', ἀνά θ' ἄρματα ποιπῖλ' ἔβαινον·
 ἔκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἱριδούπου·
 μάστιξεν δ' ἔλααν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
 καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·

195 Νεστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας·
 μῦθον ἑμόν; ἑῖναι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
 ἔκ πατέρων φιλότῃτος, ἀτὰρ καὶ ὀμήλιπές εἰμεν·
 ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνῆσει.

μή με παρέξ ἄγε νῆα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
 200 μή μ' ὁ γέρων ἀέποντα κατὰσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
 ἰέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἰκέσθαι.

ὣς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἔῳ συμφράσσατο θυμῷ,
 ὅπως οἱ πατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
 ὧδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·

205 στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 νηϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο πάλλημα δῶρα,
 ἔσθῃτα χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·
 καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προήύδα·

Σκουδῇ νῦν ἀνάβαινε, πέλευέ τε πάντας ἐταίρους,

210 πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκέσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.

εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθήσει,
ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ ἔφημι
ἄψ ἵεναι κενεόν· μάλα γὰρ πεχολώσεται ἔμπης.

215 Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν παλλίτριπας ἵππους
ἄψ Πυλίων εἰς ἄστν, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκτανεν.
Τηλέματος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νηϊ μελαίνῃ·
αὐτοὶ τ' ἀμβαιώμεν, ἵνα κρήσσωμεν ὁδοῖο.

220 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐκίθοντο.

αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ ἡλῆϊσι κάθιζον.
ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὖχετο, θῦε δ' Ἀθήνη
νηϊ πάρα πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ
τηλεδακὸς, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρου παταπτάς,

225 μάντις· ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν.
ὅς πρὶν μὲν ποτ' ἕναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μήλων,
ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·

δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάρυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,

230 ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
εἶχε βίῃ. ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάποιο
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσγων,
εἵνεκα Νηλῆος πούρης, ἄτης τε βαρείης,
τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δακτυλῆτις Ἐρινύς.

235 ἀλλ' ὁ μὲν ἔφυγε Κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμῶκου
 ἐς Πύλον ἐν Φυλάκῃ, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀειπὲς
 ἀντίθεον Νηλῆα, πασιγνήτω δὲ γυναῖκα
 ἡγάγετο πρὸς δῶμαθ'. ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν

240 ναιέμεναι, πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
 ἔνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὑφηρεφὲς θέτο δῶμα,
 γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱὲ κραταῖω.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Οἰκλῆα μεγάρυμον·
 αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσσόδον Ἀμφιάραον,

245 ὃν πέρι κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
 παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
 ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναῖων εἷνεκα δώρων.
 τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλφμαίων Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδεά τε Κλεῖτόν τε·

250 ἀλλ' ἦτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως,
 πάλλεος εἷνεκα οἴο, ἴν' ἀθανάτοισι μετείη.
 αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδεα μάντιν Ἀπόλλων
 θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος·
 ὅς ῥ' Ἵπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς,

255 ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.

Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλόμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 ὅς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐπύχανεν
 σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

260 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ πῶρφ,
 λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 σῆς τ' αὐτοῦ νεφαλῆς καὶ ἐταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μῆδ' ἐπιπεύσῃς·
 τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;

265 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατήρ δέ μοι ἔστιν Ὀδυσσεύς,
 εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἡδὴ ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
 270 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοπλύμενος Θροειδῆς·
 οὐτῷ τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ πασίγνητοί τε ἔται τε
 Ἄργος, ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
 275 τῶν ὑπαυλεύαμενος θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα πατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 ἀλλὰ με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγῶν ἰλέτευσα,
 μὴ με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γάρ οἴω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 280 οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἵσης·
 ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔρωμεν.

Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ τόγ' ἐπ' ἱκρίοφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.

285 ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· κὰρ δὲ οἱ αὐτῷ
 εἶσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήαι' ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐπέλευσεν
 ὀπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
 ἱστόν δ' εἰλάτινον κοίλῃς ἔντοσθε μεσόδμησ

290 στήσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
 ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.
 τοῖσιν δ' ἵκμενον οὔρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 νηὺς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.

295 [βὰν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χάλκινδα παλλιρέεθρον.]

Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί·
 ἥ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγόμενη Διὸς οὔρῳ,
 ἥ δὲ παρ' Ἥλιν διαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπειοί.
 ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,

300 ὀρμαίνων, ἥ κεν θάνατον φύγοι, ἥ κεν ἁλώῃ. —

Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ διὸς ὑφορβὸς
 δορκεῖτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρκεον ἀνέρες ἄλλοι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρηγίζων,

305 εἴ μιν ἔτ' ἐνδυπέως φιλέοι, μείναι τε κελεύοι
 αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὀτρύνειε πόλινδε·

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι·
 ἥ ῥ' ἔθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἄπονέεσθαι
 πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἐταίρους.

- 310 ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθεν, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν πασσον.
 ὅς κέ με παῖς ἀγάγῃ· πατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγαγῃ
 πλάγξομαι, αἱ κέν τις κοτύλην καὶ κύρνον ὀρέξῃ.
 καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
 ἀγγελίην εἵποιμι περίφροσι Πηνελοπείῃ·
- 315 καὶ κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 εἴ μοι δεῖκνον δοῖεν, ὀνειάτα μυρὶ' ἔχοντες.
 αἰψά κεν εἴδωοιμι μετὰ σφίσι, δ,ττ' ἐθέλῃεν.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μιν ἄκουσον.
 Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
- 320 ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ πῦδος ὀπάζει,
 δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
 πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διὰ τε ξύλα θανά πεάσσαι,
 δαιτρεῦσαι τε καὶ ὀπτηῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι·
 οἶά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
- 325 . Τὸν δὲ μέγ' ὄχθησας προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ὦ μοι, ἔειπε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; ἢ σύγε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
 εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις παταδῦναι ὄμιλον,
 τῶν ὑβριστε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
- 330 οὔτοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων,
 ἀλλὰ νέοι, χλαῖνας εὖ εἰμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
 αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ παλὰ πρόσωπα·
 οἱ σφιν ὑποδρώωσιν· ἐϋξεστοὶ δὲ τράπεζαι
 σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.

335 ἀλλὰ μὲν· οὐ γάρ τις τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
 οὗτ' ἐγώ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 κείνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσει,
 πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.

340 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὥς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἰζύος αἰνῆς.
 πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βρατοῖσιν·
 ἀλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
 345 ἀνέρες, ὃν κεν ἴκηται ἄλῃ καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
 νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μείναι τέ με κείνον ἄνωγας,
 εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσεὺς θείοιο,
 πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆραος οὐδῶ,
 εἴ που ἔτι ζῶουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίου,

350 ἢ ἤδη τεθνῶσι, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

τοιγὰρ ἐγώ τοι, ἔεινε, μάλ' ἀτρεπέως ἀγορεύσω.
 Αἰέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 355 ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς οδύρεται οἰχομένοιο,
 κουριδῆς τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἣ ἔ μάλιστα
 ἦκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῶ γῆραϊ θῆκεν.
 ἢ δ' ἄρχει σὺ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
 λευγαλέφ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅστις ἔμοιγε

360 ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἶη, καὶ φίλα ἔρδοι.

ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀτέουσα περ ἔμψης,
τὸφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
οὐνεκά μ' αὐτῇ θρέψεν ἅμα ἑτιμένη ταυνπέπλω,
θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·

365 τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τί μ' ἦσσον ἐτίμα.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω,
τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἴδουσιν, καὶ μυρὶ ἔλοντο.
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἶματ' ἐκείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,

370 ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόδι μάλλον.

νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ
ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω·
τῶν ἑφαγόν τ' ἐπίον τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
ἐν δ' ἅρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκούσαι

375 οὔτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἔκαστα πυθέσθαι,
καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμώεσσιν ἱαίνει.

380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ πόποι! ὥς ἄρα τυτθὸς ἑὼν, Εὖμαιε συβῶτα,
πολλὸν ἀπεκλάγχεθης σῆς πατρίδος ἡδὲ τοκῆων.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεις,
ἥ δ' ἐπιπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,

385 ἥ ἐνι ναιετάασκε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ·

ἥ σέ γε, μουνωθέντα παρ' οἷσιν ἥ παρὰ βουσὶν,
ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἥ δ' ἐπέρασσαν
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

390 ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς,
σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, κινέ τε οἶνον,
ἥμενος· αἶδε δὲ νύκτες ἀθέςφατοι· ἔστι μὲν εὐδειν,
ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀπούειν· οὐδέ τί σε χρή,
πρὶν ὦρῃ, καταλέχθαι ἀνίη καὶ πολλὸς ὕπνος.

395 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
εὐδέτω ἐξελθῶν· ἅμα δ' ἡοὶ φαινομένηφιν
δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω.
νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
κῆδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λειψαλέοισιν,
400 μνωμένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ' ἐκαληθῇ.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, εἴ που ἀπούεις,
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡελίοιο,
405 οὔτι περιπληθῆς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
εὐβοτος, εὐμηλος, οἶνοπληθῆς, πολύκυρος.
κείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτω φύλ' ἀνθρώπων,

Ὅδυσσ. II.

5

410 ἔλθων ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
οἷς ἀγναῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
ἔνθα δ' οὖν πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
τῆσιν δ' ἄμφοτέρησι πατὴρ ἐμὸς ἐμβυσίλευεν,
Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.

415 Ἐνθα δὲ Φοίνικες ναυσίπλοτοι ἦλθον ἄνδρες,
τρῶκται, μυρὶ ἄγοντες ἀθύρματα νηϊ μελαίνῃ.
ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴλῳ,
καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυκαίπαλοι ἠπερόπευον·

420 πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νηϊ,
εὐνῇ καὶ φιλότῃ· τάτε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔχσιν.
ἡρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
ἥ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφές δῶ·

425 Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι·
κούρῃ δ' εἰμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ρυδὸν ἀφνειοῖο·
ἀλλὰ μ' ἀνῆρπαξαν Τάφιοι, ληῖστορες ἄνδρες,
ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀχαγόντες
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαδ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

430 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
ἦ ρά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
ὄφρα ἴδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερεφές δῶ,
αὐτοὺς τ'· ἦ γὰρ ἔτ' εἰσί, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

35 εἶη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
ὄρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἶκαδ' ἀπάξειν.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνυν, ὥς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσάν τε τὸν ὄρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

40 Σιγῇ νῦν, μὴ τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
ὕμετέρων ἐτάρων, ἐυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ,
ἢ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὲ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἰσάμενος καταδήσῃ
δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσειτ' ὄλεθρον.

15 ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείῃ βιότοιο γένηται,
ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δῶμαθ' ἰκέσθω·
οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις ἔ' ὑποχείριος εἶη·
καὶ δέ κεν ἀλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.

50 παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἔῃος ἐνὶ μεγάροισι ἀτιτάλλω,
κερδαλέον δὴ τοῖον, ἁματροχόωντα θύραζε·
τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
ἄλφοι, ὅπῃ περάσῃτε κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰκοῦς ἀπέβη πρὸς δῶματα καλὰ.

55 οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
ἐν νηϊ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο·
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, δεῖ ἀγγεῖλαιε γυναικί.
ἤλυθ' ἀνὴρ πολύιδρις ἐμοῦ πρὸς δῶματα πατρός,

460 χρύσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἡλέκτροισιν ἕρτα·
 τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῶαι καὶ πότνια μήτηρ
 χερσίν π' ἀμφαφώνοντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶντο,
 ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.

ἦτοι ὁ παννέυσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει·
 465 ἢ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
 εὔρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμὲν δέκα ἡδὲ τρυπέζας
 ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμφεπένοντο -
 οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμοelon, δῆμοιοί τε φῆμιν -
 ἢ δ' αἶψα τρί' ἄλεια κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ.

470 ἔλφεραν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ μὲν ἀεσιφροσύνησιν.
 δύσετό τ' ἥελιος, σκιοῶντό τε πᾶσαι ἀγυαίαι·
 ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
 ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νηῦς.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρά κέλευθα,
 475 νῶ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὐρὸν ἴαλλεν.
 ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἑβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
 ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦς, ὥς εἰναλίη κῆξ·

480 καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
 ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην, ἀπατήμενος ἦτορ.
 τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
 ἐνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν· ἐοῖσιν.
 οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.

185 Τὸν δ' αὖ Διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμεῖβετο μύθῳ·
 Εὖμαι', ἧ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἔκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
 ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ πυκῷ ἐσθλὸν ἔθηκεν
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
 90 ἡπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρωσὶν τε πόσιν τε
 ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε
 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰπάνω.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
 95 αἶψα γὰρ Ἡὼς ἦλθεν εὐθρονος. — Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
 Τηλεμάχου ἔταροι λύον ἰστία· καδ δ' ἔλον ἰστόν
 καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
 ἐκ δ' εἰνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 100 δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

Ἵμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺς ἐπιείσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
 15 ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
 ἦῴθεν δὲ κεν ὕμνιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
 δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἶνου ἡδυκύτοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Θεοειδής·
 πῇ γὰρ ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἵκωμαι

510 ἀνδρῶν, οἱ κραναὴν Ἰθάκην πάτα κοιρανέουσιν;

ἢ ἱὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

ἄλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε πελοίμην

ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τι ξενίων ποθῇ· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ

515 χεῖρον· ἐπεὶ τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ

ὄφεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ

φαίνεται, ἀλλ' ἄπο τῶν ὑπερωΐω ἰστὸν ὑφαίνει.

ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,

Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,

520 τὸν νῦν ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσὶρόωσιν·

καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα

μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσεύος γέρας ἔξειν.

ἀλλὰ τάγε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,

εἰ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἦμαρ.

525 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέττατο δεξιὸς ὄρνις,

κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσιν

τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,

μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,

530 ἐν τ' ἄρα οἱ φῷ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ'· ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔττατο δεξιὸς ὄρνις·

ἔγνω γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.

ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο

ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

535 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 αἶ γάρ τοῦτο, ἔεινε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλόττητά τε πολλά τε δῶρα
 ἔξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε, πιστὸν ἑταῖρον·

540 Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τάπερ ἄλλα μάλιστα
 πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο·
 καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
 ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἦῤδα·

545 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
 τόνδε τ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθῇ ἔσται.

Ὡς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους,
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.

550 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀναχμένον ὀξείῃ χαλκῷ,
 νηὸς ἀπ' ἱκριόφιν· τοῖ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσεν
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς θεῖοιο.

555 τὸν δ' ὥκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαί, ἧσι συβώτης
 ἐσθλὸς ἑὼν ἐνίαυεν, ἀνάπτεσιν ἦπια εἰδώς.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Π.

S U M M - A R I U M .

Redux ab itinere Telemachus venit in casam Eumæi (1 - 41). Ibi primum cum patre, adhuc senis mendici personam gerente, colloquutus, et domesticam calamitatem conquestus, Eumacum reditus sui nuntium mittit ad matrem (42 - 153). Ita soli quum sunt, Minervæ numine iuvenis redditus Ulysses a filio pater cognoscitur (154 - 239); mox cum eo de caede procorum deliberat, et, quæ deinceps domi agenda sint, praescribit (240 - 321). Interim aliquis sociorum Telemachi ex navi, in portum urbis in- vecta, simul cum Eumæo nuntiât Penelopæ, saluum revertisse filium (322 - 341). Nec multo post redit navis speculatoria pro- corum, qui irritis insidiis dolent, iamque in concione de Tele- macho occidendo nova consilia ineunt (342 - 408). Quibus ad se perlatis, Penelope in virorum conventum degressa, eo nomine Antinoum, auctorem sceleris, accusat (409 - 451). Sub noctem ad Ulyssem, rursus transformatum, et filium eius redit Eumæus (452 - 481).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Π.

Τη λεμάχου ἀναγνωρισμός Ὀδυσσέως.

*Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
ἐντύνοντο ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, κειαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἄμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν·
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνας ὕλακόμωροι,
5 οὐδ' ὕλααν προσιόντα, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὖμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
ἧ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνας οὐχ ὕλαουσιν.*

10 ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.

Οὐπω πᾶν εἶρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔστη ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο,
κίρνᾱς αἰθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἀνακτος·

15 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
χειράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερόν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὥς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·

20 ὥς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
πάντα κύσεν περιφύς, ὥς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερόν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἔργωγε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὤχεο νηϊ Πύλονδε·

25 ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλοῦ τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
τέρψομαι εἰσορόων, νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρόν ἐπέρχεται, οὐδὲ νομῆας,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γάρ νύ τοι εὖαδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν αἰδήλον ὄμιλον.

30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥε τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγῃμεν, Ὀδυσσεὺς δέ που εὖνῃ

35 χήτει ἐνευναίων κἀν' ἀράχνια κείται ἔχουσα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραι δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέτα διακρυχεούσῃ.

40 Ὡς ἄρα φωνήσας αἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
αὐτὰρ ὃγ' εἶσω ἱέν, καὶ ὑπέρβῃ λάϊνον οὐδόν.
τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατήρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

Ἦς, ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην
45 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· παρά δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης
χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύος φίλος υἱός.
τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέδθηκε συβώτης
50 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
σῆτον δ' ἐσσυμένως κυρενήνεεν ἐν πανέοισιν,
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·
αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν Ὀδυσσεύος θείοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

55 αὐτὰρ ἐπεὶ πάσιος καὶ ἐδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε διὸν ὑφορβόν·

Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὃδ' ἵκετο; πῶς δέ εἰ ναῦται
ῥηγαρον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
οὐ μὲν γάρ τί ἐπεζὼν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὖχεται εὐρείων·
 φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.

65 νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς
 ἦλυσ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἔγγυαλίξω·
 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὖχεται εἶναι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Εὐμαι', ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς εἶπες·

70 πῶς γάρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
 αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
 μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἧ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη, καὶ δῶμα κομίζῃ,

75 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἦ ἤδη ἄμ' ἔπηται Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 μῆται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρησιν.
 ἀλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
 ἕσσω μιν χλαῖνάν τε πιτῶνά τε, εἴματα καλὰ·

80 δώσω δὲ ξίφος ἄμφηρες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον, ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 ἔδμεναι, ὥς ἂν μὴ σε κατατρύχη καὶ ἐταίρους.

85 κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἔῶμι,
 ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν·
 μή μιν περτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
 ἄνδρα καὶ ἰφθιμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἦ μάλα μευ καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, τοιούτου ἐδντος.

95 εἶπέ μοι, ἦε. ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέγε λαοὶ
 ἔχθαιρούς' ἀνὰ δῆμον, ἐπισκόμενοι θεοῦ ὀμφῇ·
 ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι· οἷσιν περ ἀνὴρ
 μαρναμένοιισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 αἷ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 100 ἦ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦε καὶ αὐτός·
 [ἔλθοι ἀλητεύων· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·]
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριοις φῶς,
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδew Ὀδυσῆος.

105 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο, μῶνον ἐόντα,
 βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
 τεθνάνειν, ἦ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναικας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλὰ,

- 110 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
 μὰψ αὐτῶς, ἀτέλεστον, ἀνηνύστω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 / τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 οὐτο τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 115 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἵσικερ ἀνὴρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 μῦνον Λυέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
 μῦνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 120 μῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
 τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰς' ἐνὶ οἴκῳ.
 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐκικρατεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὕληεντι Ζακύνθῳ,
 ἥδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα ποιρανέδουσιν,
 125 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 ἥ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαβρραΐσουσι καὶ αὐτόν.
 ἀλλ' ἦτοί μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι παῖται. —
 130 ἅττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐρέφρονι Πηνελοπείῃ
 εἴφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 οἷη ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μήτις Ἀχαιῶν
 πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.

135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὖμαιε συβώτα·
 γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι καλέυεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεπέως κατὰλεξον,
 ἥ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρφῃ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσεύῃος μέγ' ἀχεύων,
 140 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ
 πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
 αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ὄψοιο νηϊ Πύλουνδε,
 οὐπὼ μὲν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 145 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὕστεόφι χρώς.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα·
 ἄλγιστον, ἀλλ' ἔμψης μιν ἐάσομεν, ἀννύμενοί περ.
 εἰ γάρ πως εἶη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσιν,
 πρῶτόν περ τοῦ πατρὸς ἐλοιίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 150 ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς
 πλάζεσθαι μετ' ἐπεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 ἀμφίπολον ταμῖην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 κρύβδην· κείνη γάρ περ ἀπαγγεῖλεε γέροντι.

Ἡ ῥα, καὶ ὥρσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο περσὶ πέδιλα,
 155 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
 λήθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιῶν Εὖμαιος ὑφορβός·
 ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί,
 παλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

Ὀδυσσ. II.

6

160 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἶδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν -
 οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς -
 ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνας τε ἶδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
 κλυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.

ἢ δ' ἄρ' ἐκ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ διὸς Ὀδυσσεύς,
 165 ἐκ δ' ἦλθεν μέγαροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἦδη νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο, μηδ' ἐπίπνευθε,
 ὥς ἄν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ Κῆρ' ἀραρόντε
 170 ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περιπλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῇ
 δηρόν ἀπὸ σφῶν ἔσομαι, μεμαυῖα μάτεσθαι.

Ἦ, καὶ χρυσεῖη ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφειλλε καὶ ἦβην.
 175 ἄψ δὲ μελαγχροῖης γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
 κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
 ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν ἐς κλισίην· θάμβησε δὲ μιν φίλος υἱός·
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὀμμάτα, μὴ θεὸς εἴη,
 180 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄλλοιός μοι, ἔεινε, φάνης νέον ἢ πάροιθεν,
 ἀλλὰ δὲ εἶματ' ἔχεις, καὶ τοι πρῶς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσωμεν ἱρά,

185 ἡδὲ χρύσεια δῶρα, τετυγμένα· φείδω δ' ἡμέων.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

οὔτις τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσθεις;

ἀλλὰ πατήρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων

πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

190 Ὡς ἔρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καὶ δὲ παρειῶν

δάκρυον ἤκε χαμάδε· πάρος δ' ἔτε νωλεμές αἰεὶ.

Τηλέμαχος δ' - σὺ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι -

ἔξαυτίς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός· ἀλλὰ με δαίμων

195 θέλγει, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενός στεναχίζω.

οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο

ὃ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν

ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ νέον ἢ γέροντα.

ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεινέα ἔσσο·

200 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα

οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάσθαι.

σὺ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλως ἐλευσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

205 ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόςδε, παθὼν νακὰ, πολλά δ' ἀληθείς,

ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.

αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,

ἦτε με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· δύναται γάρ·

ἔλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε

210 ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἶματ' ἔχοντι.
 ῥῆϊδον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν πυθῆναι θνητὸν βροτὸν, ἥδε κακῶσαι.

Ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔζετο· Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πυτέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετό, δάκρυα λείβων.

215 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὕφ' ἡμερος ὥρτο γόοιο·
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, οἴσιτε τέκνα
 ἀγρόται ἐξεῖλοντο, πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
 ὧς ἄρα τοίγ' ἔλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.

220 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδν φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν· ὦν πατέρ' αἴψα·

Ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
 ἡγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

225 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖην καταλέξω.

Φαίηκές μ' ἡγαγον ναυσίπλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφῆας εἰσαφίληται·
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες,

230 πᾶτρεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλισ, ἐσθλὰ δ' ὕφαντήν·
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλευώμεν.

235 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθήσας κατάλειξον.
 θορ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἀνέρες εἰσίν·
 καὶ κεν ἐμὸν πατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας
 φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
 μούνω ἀνευθ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.

240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδρα·
 ὦ πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 χεῖρας τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.

245 μνηστῆρων δ' οὔτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεπές, οὔτε δύο οἶαι,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἶσαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 ἔκ μὲν Δουλιχίῳ δύο καὶ πεντήκοντα,
 κοῦροι κεκριμένοι, ἔξ δὲ δρηστῆρες ἔπονται·
 ἔκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασιν,

250 ἔκ δὲ Ζακύνθου ἔσιν εἴκοσι κοῦροι Ἀραιῶν,
 ἔκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κήρυξ, καὶ θεῖος Δοιδός,
 καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
 τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,

255 μὴ πολύκιπρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσαι ἐλθῶν,
 ἀλλὰ σὺγ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
 φράζεο, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼν ἔρῃω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκουσον·

260 καὶ φράσαι, εἴ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
ἀρκέσει, ἢ τι ν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
ἔσθλω τοι τοῦτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
ὑφὶ περ ἐν νεφέεσσι καθήμενῷ· ὦτε καὶ ἄλλοις
265 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρης.

270 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφι
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάχοισιν ὀμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστρῳ συβώτης ὕστερον ἄξει,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον πάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ

275 τετλάτῳ ἐν στήθεσσι, πακῶς πάσχοντος ἐμεῖο.

ἥ περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε,
ἥ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.

ἀλλ' ἦτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι

280 πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.

[ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
ὅπποτε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσει Ἀθήνη,
νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
ᾗσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κείται,

- 285 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταδεῖναι ἀείρας
 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἐκ παπνοῦ κατέδηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔωκει,
 οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 μή πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώσῃτε, κατασχύνῃτε τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σιδήρος.
 295 νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὥς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.]
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 300 εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
 μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόκτος,
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
 μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
 ἀλλ' οἷσι, σὺ τ' ἐγὼ τε, γυναικῶν γνῶμεν ἰθὺν·
 305 καὶ κέ τοο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 ἡμὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δεῖδιε θυμῷ,
 ἥδ' ὅστις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ, τοῖον ἐόντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἶω,

310 γνώσεται· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνην μέ γ' ἔχουσιν·
 ἀλλ' οὗτοι τόδε κέρδος ἔχων ἔσσεσθαι οἶω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 δηθὰ γὰρ αὐτῶς εἴση, ἐνάστου πειρητίζων,
 ἔρφα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 315 χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδῶ.
 ἀλλ' ἦτοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 αἶτε σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσὶν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμούς ἐθέλοιμι
 ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 320 εἰ ἐτέον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς εὐεργής,
 ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἴκοντο,
 325 νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περιπαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 330 οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
 ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δεῖσας ἐνὶ θυμῷ
 ἰφθίμη βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
 τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὑφορβός,
 τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναῖκί.

335 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
πήρυε μὲν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·

Ἦδη τοι, βασίλεια, φίλος παῖς εἰλήλουθεν.
Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.

340 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν,
βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.

Μνηστῆρες δ' ἀπάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ·
ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲν μέγα τειχίον αὐλῆς,
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἐδριόωντο.

345 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη,
ἐς δ' ἐρέτας ὑλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα

350 πείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἰκόνδε νέεσθαι.

Οὐπω πᾶν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἶδε νῆα,
στρεφθεῖς ἐκ πύργου, λιμένος πολυβενδέος ἐντός,
ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χειρὶν ἔχοντας.
ἡδὺ δ' ἄρ' ἐπυελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισιν·

355 Μῆ τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον·

ἦ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἦ εἰσιδὼν αὐτοὶ
νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κινήναι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·
αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐκ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,

360 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
εἶων οὔτε νέων μεταΐζειν, οὔτε γερόντων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοῦς μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Ἦ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν!

365 ἥματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἡνεμοέσσας,
αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,
οὐποτ' ἐπ' ἡπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
νῆϊ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν Ἡῶ διάν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες

370 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.
ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶω,
τούτου γὰρ ζῶντος, ἀνύσσεσθαι τάδ' ἔργα.
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·

375 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
ἀλλ' αὔγετε, πρὶν κεῖνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
εἰς ἀγορὴν – οὐ γὰρ τι μεθυσέμεναί μιν οἶω,
ἀλλ' ἀπομνησίει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐπίτημέν·

380 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες πακὰ ἔργα·
μήτι πακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσωσιν
γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον –
ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος,
ἢ ἐν ὁδῷ· βίοντον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,

385 δασδάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτὰ
 κείνου μητέρει δοῖμεν ἔχειν, ἦδ' ὅστις ὀπυίοι.
 εἰ δ' ὕμιν ὁδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρῷα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ὕλις θυμηδὲ ἴδωμεν,
 390 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐν μεγάρῳ ἐκαστος
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἦ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ', ὅς κε πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 395 Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
 ὅς ῥ' ἐν Δουλιχίου πολυκύρου, ποιήεντος,
 ἠγείτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελόπειῃ
 ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γάρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

400 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλωμι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλὰς.
 εἰ μὲν κ' αἰνῆσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
 αὐτὸς τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·

405 εἰ δέ κ' ἀποστροφῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα.
 Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 ἐλθόντες δ' ἐκάθιστον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.

Ἥ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,

- 410 μνηστήρεςσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσιν.
 πεύθετο γὰρ οὐ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπύθετο βουλᾶς.
 βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδ' ἐσὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 415 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντ' αὖ καρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀντίνοον δ' ἐνέριπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε! καὶ δέ σέ φασιν
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλιπας ἔμμεν' ἄριστον
 420 βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔηςθα!
 μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζειαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 μάρτυρος; οὐ δ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατήρ τεός ἵκετο φεύγων,
 425 δῆμον ὑποδδείςας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
 οὐνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισκόμενος Ταφίοισιν
 ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν·
 τὸν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορῥάτσαι φίλον ἦτορ,
 ἠδὲ πατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
 430 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
 τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,
 παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμέ τε μεγάλως ἀκαχίζεις·
 ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦῤα·

- 435 ποῦρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 ὅς πεν Τηλεμάχῳ σῶ νιεῖ χεῖρας ἐποίσει,
 ζῶοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δαρκομένοιο.
 440 ὧδε γὰρ ἔξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
 αἵψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώήσει περὶ δουρὶ
 ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
 πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφessάμενος, κρέας ὀπτόν
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθῃκεν, ἐπέσχε τε ρῖνον ἐρυθρόν.
 445 τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
 ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα,
 ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
 ὧς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὀλεθρον.
 ἦ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶς ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 450 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη. —
 Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νιεῖ διὸς ὕφορβος
 ἤλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
 σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
 455 ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ῥάβδῳ πεκληγυῖα, πάλιν ποιήσε γέροντα,
 λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μή εἰ σιβώτης
 γνοιή ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐρέφρονι Πηνελοπείῃ
 ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρῦσσαιτο.

460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·

ἦλθες, δι' Εὐμαίε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;

ἦ ρ' ἤδη μνηστῆρες ἄγῆνορες ἔνδον ἔασιν

ἐκ λόχου; ἦ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται, οἴκαδ' ἰόντα;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐματε συβῶτα·

465 οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,

ἄστυ καταβλώσποντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει,

ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.

ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὥκύς,

κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.

470 ἄλλο δέ τοι τόγε οἶδα· τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.

ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν,

ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην πατιοῦσαν

εἰς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·

βεβρίθαι δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·

475 καὶ σφέας ὠϊσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.

ὣς φάτο· μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο,

εἰς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,

δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδέετο δαιτὸς εἵσης.

480 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

κοίτου τε μνήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ρ.

S U M M A R I U M.

Insequenti die Telemachus, patre in urbem ablegato, ipse eodem proficiscitur (1 - 30); statimque ex domo, salutatis Euryclea et matre, properat in forum, ut Theoclymenum hospitem adducat (31 - 83). Hunc ubi epulis exceptit, matri enarrat ordinem peregrinationis, quaeque a Menelao audierat: simul Theoclymenus reginae propinquum Ulyssis reditum praedicit (84 - 165). Ibi coenam apparantibus prociis supervenit ille, ab Eumaeo ductus, primum a Melanthio caprario iniuria affectus (166 - 289). Ad aulam quum accesserunt, canis domesticus Argus, agnito domino, repente moritur (290 - 327). Iam ipsam domum ingressus, a convivis ambiendo cibos mendicat; quos et Telemachus praebet et proci: sed Antinous eum conviciis consecratur et ingesto scabello, non sine indignatione ceterorum procorum (328 - 491). Quam ob contumeliam diras Antinoo imprecata Penelope, ad se accessit virum, si quid forte de Ulysse cognoverit; is autem in colloquium venturum sese ad vesperam pollicetur (492 - 584). Eodem tempore in agrum redit Eumaeus, manente Ulysse (585 - 606).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ρ.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος εἰς Ἰθάκην.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς θείοιο·
εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει,
5 ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἔδν προσέειπε συβώτην·
Ἄττ', ἤτοι μὲν ἐγὼν εἴμ' ἐς πόλιν, ὅφρα με μήτηρ
ᾔψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσασθαι οἶω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖα, γόοιό τε δακρυόεντος,
πρὶν γ' αὐτόν με ἰδῆται· ἀτὰρ σοίγ' ὧδ' ἐπιτέλλω.
Ὀδυσσ. II.

10 τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκείθι
 δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσιν,
 πύρνον καὶ ποτύλην· ἐμὲ δ' οὐπὼς ἔστιν ἅπαντας
 ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 ὁ ξείνος δ' εἶπερ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
 15 ἔσσεται· ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
 πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ κατ' ἀγρούς,
 δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 20 οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
 ὧστ' ἐπιτεिलाμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι·
 ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, τὸν σὺ πελεύεις,
 αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γέννηται.
 αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσῃ
 25 στίβῃ ὑπηιοῖη· ἔκαθεν δέ τε ἄστὺ φάτ' εἶναι.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
 κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὐναιετάοντας,
 ἔγχετο μὲν στήθεα πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
 30 αὐτὸς δ' εἴσω ἔεν, καὶ ὑπέρβῃ λάϊνον οὐδόν.

Τὸν δὲ πολὺ πρόωτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
 κῶεα καστορνῦσα θρόνοισι ἐνὶ δαιδαλέοισιν.
 διακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῳαὶ Ὀδυσσεῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο.

35 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὄμους.

Ἦ δ' ἴαν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἥε χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ·

ἀμφὶ δὲ παιδί φίλῳ βάλε πήχεε διακρύσασα·

κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα παλά,

40 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυπερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε

ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄψεο νηϊ Πύλονδε

λάσρῃ, ἐμεῦ ἀέπητι, φίλου μετὰ πατρός ἀκουήν.

ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντῃσας ὁπωπῆς.

45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·

μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὀρνυθῇ, μηδὲ μοι ἦτορ

ἐν στήθεσσι νύρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·

ἀλλ' ὕδρηνάμην, καθαρά χροῖ εἴμαθ' ἑλουσα,

[εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,]

50 εὖχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας

ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσῃ.

αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν ἐσελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω

ξεῖνον, ὅτις μοι καῖθεν ἄμ' ἔσπετο δεῦρο κίοντι.

τὸν μὲν ἐγὼ προῦπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·

55 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα

ἐνδυπλέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

Ἦς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

ἥ δ' ὕδρηνάμην, καθαρά χροῖ εἴμαθ' ἑλουσα,

εὖχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας

60 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσσει.

Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐν μεγάροιο βεβήκει,
ἔγτος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν πατέστευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.

65 ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγῆνορες ἠγερέθοντο,
ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὄμιλον,
ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἀντίφος ἠδ' Ἀλιδέρσης,
οἵ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῷοι ἦσαν ἐταῖροι,

70 ἔνθα καθεῖzet' ἰών· τοῖ δ' ἐξερέεινον ἔκαστα.
τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος Ξεῖνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·

75 Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικάς,
ὣς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
Πεῖρι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
εἰ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγῆνορες ἐν μεγάροισιν

80 λάθρη κτείναντες, πατρῷα πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὡς εἰπὼν, Ξεῖνον ταλυπεῖριον ἦγεν ἐς οἶκον.

85 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν, καὶ τρῖσιν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὖλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας·
 90 ἔπ' ῥ' ἀσαμίνθου βάντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
 κέρνυβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίφασθαι· παρὰ δὲ ξεστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 95 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 μήτηρ δ' ἀντίον ἴδε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 κλισμῷ πεκλημένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
 οἱ δ' ἐπ' ὄνειδ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

100 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσάναβᾶσα
 λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυδ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
 ᾤχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
 105 πρὶν ἔλθειν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
 νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴ που ἄλυσσας.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, μήτερ, ἀληθεῖην καταλέξω.
 φρόμεθ' ἐς τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·

110 δεξάμενος δέ με κείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥσεί τε πατήρ ἐόν υἱά,
 ἐλθόντα πρόσιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
 ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι πυθαλίμοισιν.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκεν,
 115 ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκούσαι·
 ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
 ἵπκοισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι πολλητοῖσιν.
 ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι Τρῳῆς τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.

120 εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ὅττευ χρητίζων ἰκόμην Λακεδαιμόνα διαν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθεῖην πατέλεξα·
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

ἦ πόποι! ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 125 ἦδελον εὐνηθῆναι, ἀνάγκιδες αὐτοῖ ἐόντες.
 ὥς δ' ὀπὸτ' ἐν Εὐλόχῳ Ἰλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβροὺς ποιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς,
 πνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκυα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἔην εἰσῆλυθεν εὐνὴν,
 130 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
 ὥς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
 αἱ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλων!
 τοῖος εἶν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,

135 καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, παχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίαιτο πιπρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσσαι, οὐκ ἂν ἔγωγα
 ἄλλα κυρὲς εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·
 140 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπιπεύσω.
 φῆ μιν ὄγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 145 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρατμοι καὶ ἑταῖροι,
 οἳ πέν μιν πέμποιεν ἐκ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, δουριπλεῖτος Μενέλαος.
 ταῦτα τελευτήσας, νεόμην' ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 ἀθάνατοι, τοί μ' ὦλα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.

150 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοπλύμενος θεοειδής·

ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἦτοι ὄγ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμείο δὲ σύνθεο μῦθον·
 ἀτρεπέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπιπεύσω.
 155 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
 ὥς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
 ἦμενος ἢ ἔρκων, τάδε πευθόμενος ἡπάλ' ἔργα,
 ἐστίν, ἀτὰρ μνηστῆρσι παπὸν πάντεσσι φυτεύει·

160 οἷον ἐγὼν οἰωνὸν εὐσσέλμου ἐπὶ νηὸς

ἡμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

αἴ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·

τῷ κε τάχα γνοίης φιλόττητά τε, πολλὰ τε δῶρα,

165 ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —

μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,

ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.

170 ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστος ἔην, καὶ ἐπήλυθε μῆλα

πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τὸ πάρος περ,

καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μίδων· ὅς γάρ ῥα μάλιστα

ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτί·

Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοισι,

175 ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα·

οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὦρῃ δείκνον ἐλέσθαι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, κείθοντό τε μύθῳ.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὐναιετάοντας,

χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

180 οἱ δ' ἱέρευον ὅς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,

ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαιῖν,

δαῖτ' ἐντυνόμενοι. — Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε

ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὕφορβός.

τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

185 Ξεῖν', ἔπει ἄρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἵεναι μενεαίνεις
 σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἄναξ ἑμός· ἧ σ' ἂν ἔγωγε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεῖδια, μὴ μοι ὀπίσσω
 νεικείῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί·
 190 ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
 ἡμάρ· ἀτὰρ τάχα τοι πρὶ ἑσπερα ῥίγιον ἔσται.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι πελευεῖς·
 ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
 195 δὸς δέ μοι, εἴ ποθὶ τοι ῥόπαλον τετμημένον ἔστίν,
 σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ φατ' ἀρισταλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βύλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 Εὐμαιὸς δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν,
 200 τῷ βήτην· σταθμόν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
 ῥύατ', ὀπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἤγγεν ἄνακτα,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

Ἄλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλῦεσσα
 205 ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
 τυπητήν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 τὴν ποίησ' Ἰθακὸς καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος,
 πάντοσε κυκλωτερὲς, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ

- 210 ὑπόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιβρέζεσκον ὁδίται·
 ἔνθα σφεας ἐκίταν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθαῦς,
 αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
 δειπνῶν μνηστήρασι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
- 215 τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 ἔκκαυλον παῖ ἀεικὲς· ὄρῖνε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγῆλάζει·
 ὥς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὥς τὸν ὁμοῖον.
 πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε τυβῶτα,
- 220 πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντήρα;
 δὲ πολλῆς φλιῆσι παραστάς θλίψεται ὤμους,
 αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·
 τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι,
 σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι·
- 225 καὶ κεν ὁρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κἀκ' ἔμραθεν, οὐκ ἐβαλήσκει
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἢ γαστέρ' ἀχαιτον.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
- 230 αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δῶματ' Ὀδυσσεῆος θείοιο,
 πολλά οἱ ἀμφὶ νάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων,
 πλευραὶ ἀποσρίψουσι δόμον κἀτα βαλλομένοιο.
 ὧς φάτο· καὶ παριῶν λάξ ἐνθορεν ἀφραδίῃσιν·
 ἰσχύω· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφείλιξεν.

235 ἄλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
 ἥ μετὰ ἴξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἥ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφουδὶς ἀείρας.
 ἄλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης
 νεῖκεσ' ἐσάντα ἰδὼν· μέγα δ' εὖξαστο, χεῖρας ἀναστρών·

240 Νύμφαι κρηναῖαι, ποῦραι Διὸς, εἵκοτ' Ὀδυσσεύς
 ὕμν' ἐπὶ μηρὶ ἔκηε, καλύψας πίσινι δημῷ,
 ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
 ὥς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάχοι δέ ἐ δαίρων·
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασπεδάσειεν ἀπάσας,

245 τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
 ἄστνυ κάρ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 ὦ πόποι, οἷον ἔειπε πύων, ὀλοφώϊα εἰδώς!

τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσσελμοιο μελαίνης

250 ἄξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίστον πολὺν ἄλφοι.
 αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλαι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 σήμερον ἐν μεγάροις, ἥ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 ὥς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.

Ἵς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, ἦ κα κίοντας,

255 αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανε ἀνακτος.
 αὐτίκα δ' εἰσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
 ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἱ πονέοντο·
 σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα

260 ἔδυμαι. ἀγχιμόλον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος·
 στήτην ἔρχομένω· περὶ δέ σφεας ἦλυθ' ἰώῃ
 φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' αἰδεῖν
 Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·

Εὖμαι', ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 265 ρεῖα δ' ἀρίγωνιτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ιδέσθαι.
 ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐκήσσηται δέ οἱ αὐλὴ
 τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερπείες εἰσὶν
 δικλίδες· οὐκ ἂν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται.
 270 ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγγε
 ἠκύει, ἦν ἄρα-δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταίρην.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὖμαιε συβῶτα·
 ρεῖ' ἔγνωσ'· ἐπεὶ οὐδὲ τὰ τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φρυζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

275 ἥε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὐναιετᾶοντας,
 δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροιθεν·
 μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τις σ' ἔκτροσθε νοήσας
 ἢ βάλλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

280 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 γινώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχεο προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολᾶων
 τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

285 πύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
 γαστέρα δ' οὐπὼς ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 οὐλομένην, ἣ πολλὰ κᾶκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν·
 τῆς ἔνεθεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίζονται
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσai.

290 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 ἂν δὲ κύων πεφαλὴν τε καὶ οὐατα πείμενος ἔσχεν,
 Ἄργος, Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥᾶ ποτ' αὐτὸς
 θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
 ᾔχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες

295 αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγρούς·
 δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ἀποικομένοιο ἄνακτος,
 ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,
 ἡμιόνων τε βοῶν τε, ἅλις κέρυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
 δμῶες Ὀδυσῆος τέμενος μέγα κοπρίσσοντες·

300 ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
 δὴ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγυὺς ἔοντα,
 οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσηγε, καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω·
 ἄσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομέρξατο δάκρυ,

305 ῥεῖα λαθῶν Εὐμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεεῖνετο μύθῳ· —

Εὐμαι', ἣ μάλα θαῦμα, κύων ὃδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ
 καλὸς μὲν δέμης ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 εἰ δὴ καὶ τὰχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,
 ἦ αὐτως, οἷοί τε τραπέζῃς κύνες ἀνδρῶν

310 γίγνοντ'· ἀγλαΐης δ' ἔνεπεν κομέουσιν ἄνακτες.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβώτα·
καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὃδε τῇλε θανόντος.
εἰ τοῖόςδ' εἶη ἡμὲν δέμας, ἥδ' καὶ ἔργα,
οἶόν μιν Τροίηνδες κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
315 αἵψά κε θηήσαιο, ἰδὼν ταχυτήτα καὶ ἀλλήν.

οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
κνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἵχνεσι γὰρ περιήδη·
νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἄναξ δέ τοι ἄλλοθι πάτρης
ᾤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀπηδέες οὐ κομέουσιν.

320 δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναΐσιμα ἐργάζεσθαι.
ἡμῖν γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
ἀνέρος, εὖτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἥμαρ ἔλθῃν.

ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους ἐφναιοτάοντας·
325 βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ Μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα εἰποστώ ἐνιαυτῷ.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής,
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα, συβώτην· ὧκα δ' ἔπειτα
330 νεῦς, ἐπὶ οἱ παλέσας· ὁ δὲ καπτήνας ἔλε δίφρου
κείμενον, ἔνθα δὲ δαιτράς ἐφίζεσκε, κρέα πολλὰ
δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον πάτα δαινυμένοισιν·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ

335 μούσῃραν ἑλών ἐτίθει, πανέου τ' ἐκ σίτον ἀείρας.

Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύς,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλὶγκιος ἡδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ προῖ εἶματα ἔστο.
 Ἴδε δ' ἐπὶ μελίνου οὔδοῦ ἔντοσθε θυράων,

340 κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων
 ἔεσσαν ἐπισταμέως, καὶ ἐπὶ στάθμην Ἰθυνεν,
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας προσέειπε συβώτην,
 ἄρτον τ' οὔλον ἑλών περικαλλέον ἐκ πανέοιο,
 καὶ πρέας, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνθανον ἀμφιβαλόντι·

345 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
 αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ περρημένῳ ἀνδρὶ παρῆναι.

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἤκουσεν·
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

350 Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
 αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προῖπτη.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν, ὄλβιον εἶναι,
 355 καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.

Ἥ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
 αὔθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικαλῆς ἐπὶ πῆρης.
 ἥσθιε δ', ἕως ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροιςιν ἀειδεν·
 εὔθ' ὁ δευδιπνῆκει, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός·

360 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. — αὐτὰρ Ἀθήνη,
 ἄγχι παριστάμενη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ὦτρυν', ὥς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
 γυνδίη θ', οἵτινές εἰσιν ἐναΐσιμοι, οἳ τ' ἀθέμιστοι·
 ἀλλ' οὐδ' ὧς τιν' ἐμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.

365 βῆ δ' ἔμην αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
 πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥς εἰ πτωχὸς πάλοι εἴη.
 οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
 ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰκόλος αἰγῶν·

370 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 τοῦδε περὶ δαίονου· ἧ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
 ἦτοι μὲν οἱ δαῦρο συβώτης ἠγεμόνευεν·
 αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναί.

“Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·

375 ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
 ἤγαγες; ἧ οὐχ ἄλλῃς ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
 πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 ἧ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἀνακτος
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;

380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ, καὶ ἐσθλὸς ἐὼν, ἀγορεύεις·
 τίς γὰρ δὴ ξείνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐκελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἱ δημοεργοὶ ἔασιν,
 μάντιν, ἧ ἱητῆρα κακῶν, ἧ τέκτονα δοῦρων,

385 ἦ καὶ θάσπιν δοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων·
 οὔτοι γὰρ πλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀκείρονα γαῖαν·
 πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέει, τρώξοντά ἑ αὐτόν.
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων, αἷε μνηστῆρων
 δμῶσιν Ὀδυσῆος, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
 390 οὐκ ἀλέγω, εἰώε μοι ἐρέφρων Πηνελόπεια
 ζῶει ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβαιο πόλλ' ἐπέεσσιν·
 Ἀντίνοος δ' εἶωθε πακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ

395 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.

Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπαα πτερόεντα προσηΐδα·
 Ἀντίνο', ἧ μευ καλὰ πατήρ ὥς κηδεαὶ υἱός,
 δε τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο διέσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

400 δός οἱ ἐλών· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε·
 μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγῃ, μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσῆος θείοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλειαι, ἧ δόμεν ἄλλῳ.

405 Τὸν δ' αὐτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', ὕφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες!
 εἴ οἱ τόσσοι ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρας,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι,

Ἦε ἄρ' ἔφη· καὶ θρήνυν ἐλών ὑπέφημε τραπέζῃς.
 Ὀδυσσ. II.

410 κείμενον, ὃ ῥ' ἔπειχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάδων.
οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδωσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
σίτου καὶ κραιῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
αὐτὶς ἐκ' οὐδὸν ἰὼν, προῖπὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν.
στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

415 Δός, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκίεις ὁ πάκιστος Ἀχαιῶν.
ἔμμεναι, ἀλλ' ὧριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
τῷ σε χρὴ θόμεναι καὶ λώϊον, ἥε περ ἄλλοι
σίτου· ἐγὼ δέ κέ σε πλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον·

420 ὀλβιος ἄφνειόν, καὶ πολλάκι δόσπον δαλῆτη,
τοίῳ ὅποιος ἔοι, καὶ ὅτευ κατρημένος ἔλθοι.
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνέιοι καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων - ἦθ' ἐλε γάρ που -

425 ὃς μ' ἅμα λῆϊσθήρσι πολυπλάγχοιςιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην·
στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
ἔνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
αὐτοῦ παρ' νῆεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·

430 ὀπτήρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνε νέεσθαι.
οἱ δ' ὕβρει εἷξαντές, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτῶν ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροῦς
πόρθεον, ἐπὶ δὲ γυναῖκας ἀγὼν καὶ νήπια τέκνα,
αὐτοὺς τ' ἔλπεινον· τάχα δ' εἰς πόλιν ἵκητ' αὐτῇ.

- 15 οἱ δὲ βεῖης ἄλκοντες, ἄμ' ἡοὶ φαινομένηφιν
 ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεδῶν τε καὶ ἱππων,
 χαλκοῦ τε στεροκῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπιπέραυτος
 φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλαν, οὐδέ τις ἔτλη
 στήναι ἐναντίβιον· παρὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 20 ἔνθ' ἡμέωκ πολλοὺς μὲν ἀκύνταπον ὀξείῃ χαλκῷ,
 τοὺς δ' ἀναγον ὧσους, σφίσι δ' ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ἔειπ' ὅσας ἀντιάσαντι,
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, δε Κύπρου ἴφι ἀνασσειν·
 ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴλω, κῆματα πάσχω.
 5 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀκυμνείβετο, φώνησέν τε·
 τίς δαίμων τόδε κῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 σιγῇ οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
 μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴκηαι·
 ὥς τις θαρσαλὲς καὶ ἀναιδέης ἔσσι προΐκτης.
 10 ἔλείψης πάντεςσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσιν
 μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐκίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
 ἄλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάστω.
 Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν·
 5 οὐ σύγ' ἄν, ἔξ οἴκου σῶ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλλα δοίης,
 θε νῦν ἄλλοτρίοισι παρήμενος οὔτε μοι ἔτλης
 σίτου ἀποπροελῶν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
 'Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο πηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

460 Νῦν δὴ σ' οὐκίτι καλὰ δι' ἐκ μεγάρσιό γ' ὄξω
ἀψ ἀναρῶρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὄνειδεα βάζεις.

Ἦς ἄρ' ἔφη· καὶ θρήνυν ἔκων βάλε δεξιὸν ὦμον,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὃ δ' ἐστάθη, ἥυτε πέτρη,
ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·

465 ἀλλ' ἀπείων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
ἀψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, καδ' δ' ἄρα πῆρην
θῆκεν εὐπλείην· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πελεύει.

470 οὐ μὰν οὐτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὔτε τι πένθος,
ὀππότερ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος πτεάτεσσιν
βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῆς ὄϊεσσιν·
αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
οὐλομένης, ἢ πολλὰ κἀκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.

475 ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἐριννύες εἰδὼν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείν.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐκείθευς υἱέε·
ἔσθι' ἔληλος, ἔεινε, καθήμενος, ἢ ἅπιθ' ἄλλῃ·
μή σε νέοι διὰ δῶματ' ἐρύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεις,

480 ἢ ποδός, ἢ καὶ χειρός, ἀποδρῦψωσι δὲ πάντα.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
ᾧδε δὲ τις εἶπεςκε νέων ὑπερηνορεόντων·

Ἀντίνο', οὐ μὲν πάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
οὐλόμεν'· εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεὸς ἐστίν!

35 καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἰοικότες ἀλλαδαποῖαν,
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστροφῶσι πόλῃας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

Ὡς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξεν
10 βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάρων,
ἀλλ' ἀπέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.

Τοῦ δ' ὥς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρῳ, ματ' ἄρα δρωήσιν ἔειπεν·

Αἶδ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων!

15 τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Εἰ γὰρ ἐκ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο·
οὐκ ἂν τις τούτων γε ἐϋθρονον Ἦῳ ἴποιτο.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖ, ἔχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανδῶνται·

20 Ἀντίοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ Κηρὶ ἔοικεν.

Ξεινός τις δύστηνος ἀλητεύει πατὰ δῶμα,
ἀνέρας αἰτίζων· ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε·
οὗτος δὲ θρήνῃ κρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.

25 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δρωῆσι γυναιξίν,
ἡμένῃ ἐν θαλάρῳ· ὁ δ' ἐδείκνυε διὸς Ὀδυσσεύς·
ἥ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα διὸν ὑφορβόν·

Ἔρχεο, δι' Εὐμαίε, κίων τὸν ξεινον ἀνωχθί
ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσκτύξομαι, ἥδ' ἐρέωμαι,

510 εἴ που Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἤε πέπυσται,
ἣ ἴδεν ῥοθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικεν.

Τὴν δ' ἀπαρμιβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
οἷ' ὄγε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.

515 τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα
ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵλετο, νηὸς ἀποδράς·
ἀλλ' οὐκω κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.

ὣς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅστε θεῶν ἔξ
αἰδεῖ διδαῶς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσιν,

520 τοῦ δ' ἄμστον μεμάσιν ἀκούμεν, ὅπκόν' αἰεὶδῃ·
ὥς ἐμὲ κείνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν.
φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὃθι Μίνως γένος ἐστίν.

ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρ' ἵκετο πῆματα πάσχω,

525 προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσσεὺς ἀκοῦσαι,
ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν κίονι δῆμῳ,
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια οὐδε δόμονδε.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
ἔρχεο, δεῦρο πάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσκη.

530 οὗτοι δ' ἤε θύρῃσι παθήμενοι ἐψιασάντων,
ἣ αὐτοῦ πατὰ δῶματ'· ἐπεὶ σφισι θυμὸς εὖφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκῆρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
σίτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν·
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡμὰ πάντα,

535 βοῦς ἰσρεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἶγας,
 εἰλακινάζουσιν, πίνουσί τε αἶθεα οἶνον,
 μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
 οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν, ἀρῆν' ἀπὸ οἴλου ἀμύναι·
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἔποιτ' ἐς πατρίδα γαίαν,
 540 αἶψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπαρεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
 αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Ἐρχέο μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κἀλεσσον.

545 οὐχ ὁράας, ὃ μοι υἷος ἐπέκταρε πᾶσιν ἔπεισιν;
 τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο,
 πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξοι.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 αἶ κ' αὐτὸν γνῶω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,

550 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ.

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Ξεῖνα πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
 μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ἐ θυμὸς

555 ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κῆδεά περ πεπαυμένη.
 εἰ δέ κέ σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 χρῆϊζεις· σίτον δὲ καὶ αἰτίδων κατὰ δῆμον,
 γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλησιν.

560 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Εὖμαι', αἵψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποισι
 πούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελόπειῃ·
 οἶδα γὰρ εὖ περὶ πείνου, ὅμην δ' ἀπεδέγμεθ' οἷζόν.
 ἀλλὰ μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,

565 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
 οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιγ' ἔδωκεν,
 οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐκήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
 τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωγε

570 μῆναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα·
 καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος κέρι νόστιμον ἦμαρ,
 ἀσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί· εἴματα γάρ τοι
 λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰέτευσα.

Ἦς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἀκουσεν.

575 τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·

Οὐ σύγ' ἄγεις, Εὖμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 ἢ τινὰ που δεῖσας ἐξαΐσιον, ἢ καὶ ἄλλως
 αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφησ, Εὖμαιε συβῶτα·

580 μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἄπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,
 ὕβριν ἀλυσπάδων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
 ἀλλὰ σε μῆναι ἄνωγεν ἐς ἥλιον καταδύντα.
 καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασίλεια;
 οἷην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἢδ' ἐκαποῦσαι.

585 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος οἶεται, ὅσπερ ἂν εἴη·
 οὐ γάρ ποῦ τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
 ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώονται.

Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευεν· ὁ δ' ὥχετο δῖος ὑφορβὸς
 590 μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 ἄγχι σφῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·

ἼΩ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κείνα φυλάξων,
 σὸν καὶ ἐμὸν βίστον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 595 αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
 μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
 τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 ἔσσεται οὕτως, ἅττα· σὺ δ' ἔρχεο δειλητήσας·
 600 ἥῳθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερῆϊα παλά·
 αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

ἼΩς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου·
 πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 βῆ ρ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε,
 605 κλειῖον δαιτυμόνων· οἱ δ' ὄρχηστῦ καὶ ἀοιδῇ
 τέρποντ'· ἥδη γὰρ καὶ ἐκῆλυθε δειλεὸν ἡμαρ.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Σ.

S U M M A R I U M.

Mendicante apud procos Ulysse, alius mendicus accedit ex urbe, Irus, ut illum de propriq limine detrudat (1 - 13). Inde fugium inter utrumque; mox, hortantibus et praemium ponentibus procis, iusto certamine luctantur (14 - 100). Victor Ulysses seminecem Irum extra ianuam proicit: Amphinomo autem, uni ex procis, propinquum regis adventum et gravem ultionem praedicit (101 - 157). Degressa rursus in conventum virorum Penelope, filium de nova contumelia miseri hospitis obiurgat (158 - 243); et callida oratione studia procorum experiens, spemque nuptiarum ostentans, ab illis sibi munera deprecatur, ac statim collata accipit (244 - 303). Interea Ulysses, inter procos, qui solitos ludos in noctem trahunt, remanens, a Melanthe ancilla maledictis vexatur, ab Eurymacho irridetur et scabello petitur (304 - 404). Tandem a Telemacho moniti, domum quisque suam abeunt (405 - 428).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Σ.

Ὀδυσσεύως καὶ Ἴρου πυγμῇ.

Ἦλθε δ' ἐκὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς πακὰ ἄστυ
πτωχεύεσσι· Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
ἀζητῆς φαγέμεν καὶ πίεμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
5 Ἄρναϊος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
ἐπὶ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίχλησκον ἄπαντες,
οὐνεκ' ἀπαγγέλλεσθε λιῶν, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
ὃς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

10 Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη·
οὐκ αἶψαι, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
ἐλκόμεναι δὲ κέλονται· ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμψης.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
15 δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακόν, οὔτ' ἀγορεύω,
οὔτε τινα φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὁδε χεῖσεται· οὐδέ τί σε χρὴ
ἀλλοτριῶν φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης.
ὥσπερ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.

20 χερσὶ δὲ μήτι λίην προπαλίζεο, μή με χολώσῃς,
μή σε, γέρων περ ἐών, στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
αἵματος· ἥσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης·
ὦ κόποι! ὥς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρήϊ καμινοῖ ἴσος· δν ἂν πακὰ μητισταίμην,
πόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι, σὺδὲ ὥς ληϊβοτείρης.

30 βῶσαι νῦν, ἵνα πάντας ἐπιγνώωσι καὶ οἶδε
μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;

ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλῶν
οὐδοῦ ἐπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκρίωντο.
τοῦν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,

35 ἡδὺ δ' ἄρ' ἐπαγέλασας μετεφώνει μνηστήρεσσιν·

Ἦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·
οἴην τερπώλην θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα!
ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἴρος ἐρίδατον ἀλλήλοισιν
περσὶ μαχήσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὧκα.

40 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνῆξαν γελώωγτες,
ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς παποεῖμονας ἡγέρεθοντο.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐκλείδεος υἱός·

Κέκλυτέ μεν, μνηστήρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἴπω·
γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν κυρί· τάςδ' ἐπὶ δόρκα
45 πατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
ὀκπότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
τάων ἦν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς· αὐτὸς ἐλέσθω·
αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαισεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐύσομεν αἰτήσοντα.

50 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἦ φίλοι, οὐπὼς ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
ἄνδρα γέροντα, δύνῃ ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ
ὀτρύνει παποεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.

55 ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρσεν,
μή τις ἐκ' Ἴρω ἤρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρεῖη
πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσῃ.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπόμνηνον, ὥς ἐπέλευν.
[αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὅρκον,]

60 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ Ἴσ' Τηλεμάχοιο·

Ξεῖν', εἰ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ,
 τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μήτιν Ἀχαιῶν
 δείδιθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχῆσεται, ὅς κέ σε θείνη.
 Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν· ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
 65 Ἀντίνοοι τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ζῶσατο μὲν ῥάπεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς·
 καλοὺς τε μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέας ὦμοι,
 στήθεά τε στιβαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 70 ἄγχι παρισταμένη μέλα' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγέσαντο·
 ὧδε δέ τις εἶπεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἦ τάχα Ἴρος Ἰῖρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει;
 οἷν ἐκ, ῥαπέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίρει!

75 Ἦς ἄρ' ἔφαν' Ἴρῳ δὲ παλῶς ὠρίνετο θημῆς.
 ἀλλὰ καὶ ὧς δρηστήρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βαυγυῖε, μήτε γένοιο,
 80 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιαις αἰνῶς,
 ἄνδρα γέροντα, δύη ἀρημένον, ἧ μιν ἰκάνει.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶψά κεν σ' οὗτος νειπήσῃ, κρείσσων τε γῆνηται,
 πέμψω σ' ἠπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,

85 εἰς Ἐχρετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
ὅς κ' ἀπὸ ρίνα τάμῃσι καὶ οὖατα νηλεῖ χαλκῷ,
μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὦμα δάσασθαι.

Ἦς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
ἐς μέσσον δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.

90 δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἥ ἐλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι· αὖθι πεσόντα,
ἥ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.

ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσάιαι· Ἀχαιοί.

95 δὴ τότε ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον

Ἴρος, ὁ δ' αὐχέν· ἤλασεν ὑπ' οὐάτος, ὅστέα δ' εἶδω
ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθε κατὰ στόμα φοίνιον αἶμα·
καὶ δ' ἔπες· ἐν κονίῃσι μακρῶν, σὺν δ' ἤλας· ὀδόντας,

λακτίζων ποσὶ γαίαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ

100 χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔκθαπον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

ἔλπε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴπαι· αὐλήν,
αἰθεύσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χεῖρι,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

105 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο, σῶας τε κύνες τ' ἀπερύκων,
μηδὲ σύγε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
λυγρὸς ἐὼν· μή πού τι πακὸν καὶ μαῖζον ἐπαύρη.

Ἡ ῥά, καὶ ἄμφ' ὁμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
κυκνὰ ῥωγαλήν· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

Ὀδυσσ. II.

9

110 ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὲν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἶσω
ἡδὺ γελῶντες, καὶ δειπανόνωντ' ἐπέεσσιν·

Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνα, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας·

115 ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνύξομεν ἡπειρόνδε
εἰς Ἑχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.

ὣς ἄρ' ἔφην· χαῖρεν δὲ κληδόνι διὸς Ὀδυσσεύς.

Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
ἐμπλῆϊν κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ

120 ἄρτους ἐκ πανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δεδίσκετο, φώνησέν τε·

Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

125 Ἀμφίνομ', ἧ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
τοίου γὰρ καὶ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,

Νῆσον Λουλιχίῃα ἔϋν τ' ἔμεν ἀφνειὸν τε·

τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.

τοπνελά τοι ἔρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μεν ἄκουσον·

130 οὐδὲν ἀπιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,

πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει.

οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι καπὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοί, καὶ γούνατ' ὀρώρη·

ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσιν,

- 135 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτει εἰκων,
 140 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν.
 τῷ μήτις ποτὲ πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἶη,
 ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ,ττι διδοῖεν.
 οἷ' ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἀποιτιν
 145 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημι φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν! ἀλλὰ σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνων,
 ὅκποτε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διαπρινέεσθαι οἶω
 150 μνηστῆρας καὶ κῆνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον·
 ἃψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέκας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα, φίλον τετιμημένους ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ παπὸν ὄσσετο θυμός.
 155 ἀλλ' οὐδ' ὥς φύγε Κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχει ἴφι δαμῆναι.
 ἃψ δ' αὖτις πατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,

160 μνηστήρεςσι φανῆναι, ὅπως πατάσσει μάλιστα
 θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήσσεια γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ νιέος, ἣ πάρος ἦεν.
 ἄρρεϊον δ' ἐγέλασσαν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 165 μνηστήρεςσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισιν περ ἔμψης·
 παιδὶ δέ πεν εἵποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
 μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, παπῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 170 ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἴδρι, καὶ σὼ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκλυθε,
 πρῶτ' ἀπονιψυμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 μηδ' οὐτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 ἔρχει· ἐπεὶ πάλιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.
 175 ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
 ἠρῶ ἀθανάτοισι γενεήσαντα ἰδέσθαι.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
 πρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
 180 ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 ὤλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
 ἀλλὰ μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἰπποδάμειαν ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήητον ἐν μεγάροισιν·
 οἷη δ' οὐκ εἴσμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.

185 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναιδί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι.

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
πούρη Ἰπαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔτευεν.
εὐδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψα πάντα

190 αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῇρι· τέως δ' ἄρα διὰ θεάων
ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
πάλλει μὲν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
ἄμβροσίῳ, οἷω περ εὐστέφανος Κυθήρεια
χρίεται, εὖτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

195 καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκε πριστοῦ ἑλέφαντος,
ἥ μὲν ἄρ' ὧς ἔρξας ἀπεβήσατο διὰ θεάων.

Ἥλθον δ' ἀμφίπολοι λευκῶλενοι ἐκ μεγάροιο,
φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνήκεν,
200 καὶ ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·

Ἢ με μάλ' αἰγοπαθῇ μαλακὸν περὶ πῶμ' ἐκάλυψεν·
αἶθε μοι ὧς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνή,
αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο

205 παντοίην ἀρετὴν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.

Ὡς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
οὐκ οἷη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δὴ ἔποντο.
ἥ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος κύκα ποιητῆϊο.

210 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ πεδνὴ ἐκάτερθε παρέσθη.
 τῶν δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχεν·
 πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 ἣ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, θν φίλον υἱόν·

215 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·
 παῖς ἔτ' ἐὼν, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·
 νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσί, καὶ ἦβης μέτρον ἰκάνεις,
 καὶ κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,
 ἐς μέγεθος καὶ πᾶλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,

220 οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι, οὐδὲ νόημα.
 οἶον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 ὅς τ' ὁν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθῆμεναι οὕτω!
 πῶς νῦν; εἴ τι ξεῖνος, ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἦμενος, ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,

225 σοὶ κ' αἴσχος λῶβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὐ σε νεμεσσωμαι κεκολῶσθαι·
 αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἔκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χερεία· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 230 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
 ἐπὶ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
 οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
 οὐ μὲν τοι ξεῖνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὄγε φέρτερος ἦεν.

5 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπόλλων!

οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
νεύοιεν πεφαλᾶς, διδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λελῦτο δὲ γυνὴ ἐκάστου,
ὥς νῦν Ἴρος ἐκείνης ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν

οἷσται νευστάδων πεφαλῇ, μεθύοντι ἑοικώς,
οὐδ' ὀρθὸς στῆναι δύναται ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυνὴ λέλυνται.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέσσει προσηύδα Πηνελόπειαν·

15 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἰασόν Ἄργος Ἀχαιοί,
πλέονες κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
ῥῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
εἰδὸς τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἶσας.

20 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε δέμας τε,
ᾤλισαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἄργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
εἰ κτενός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφικολεύει,

25 μεῖζόν κε κλέας εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν παπὰ δαίμων.
ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κάτω πατρίδα γαῖαν,
δεξιτερὴν ἐπὶ παρὰ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·

ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐπνήμιδας Ἀχαιοὺς

260 ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·

καὶ γὰρ Τρῳάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,

ἡμὲν ἀκοντιστὰς, ἡδὲ ῥυτῆρας οἰστῶν,

ἱππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ καὶ τάχιστα

ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο.

265 τῷ οὐκ οἶδ', εἴ πεν μ' ἀνέσει θεός, ἥ πεν ἁλώω

αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,

ὥς νῦν, ἥ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονάσφιν ἐόντος.

αὐτὰρ ἐπὴν δὴ καῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι,

270 γήμασθ', ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.

κείνος τῶς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

νῦν δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσῃ

οὐλομένης ἐμέθεν, τῆκετ' Ἰδὸν Ζεὺς ὄλβον ἀπήυρα.

ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·

275 μνηστήρων οὐχ ἦδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο·

οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα

μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοισ ἐρίσωσιν,

αὐτοὶ τοίγ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἱφία μῆλα,

κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδασιν·

280 ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίον τινος νῆποινον ἔδουσιν.

Ἦς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν

μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.

Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·

5 ποῦρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,

δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,

δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήρασθαι δόσιν ἐστίν·

ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,

πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.

ο Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·

δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.

Ἀντινόω μὲν ἐνεῖκε μέγαν περικαλλέα πέπλον,

κοιτίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περὺναι δυοκαίδεκα πᾶσαι

χρύσειαι, κληῖδιν ἐϋγνάμπτους ἀραρυῖαι.

5 ὄρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἐνεῖπεν,

χρύσειον, ἥλεκτροισιν ἐρμένον, ἥελιον ὦς.

ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἐνεῖπεν,

τρίγλῃνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπειλάμπετο πολλή·

ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἀνακτος,

10 ἱσθμῖον ἥνευεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἐνεῖπεν.

ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν·

τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.

Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὸν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν

5 τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθεῖν.

τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.

αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν,

ἔφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ εὖλα κάγκανα θῆκαν,

αὐὰ πάλατ', περίκηλα, νέον κεκασμένα χαλκῷ·

310 καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβῆδ' ἀνέβαινον
 δμῳαὶ Ὀδυσσεύος θαλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν
 αὐτὸς Διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Δμῳαὶ Ὀδυσσεύς, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασιλεία·

315 τῇ δὲ παρ' ἡλάπατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτήν,
 ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἣ εἴθια πείκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τοῦτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 ἦνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρονον Ἥῳ μίμνεν,
 οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

320 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντα,
 τὸν δ' αἰσχυρῶς ἐνένικτε Μελανθῷ καλλιπάρῃος,
 τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 παῖδα δὲ ὥς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης·

325 ἀλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσσαν.
 ἦ ρ' Ὀδυσῆ' ἐνένικτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·

Ξεῖνε τάλαν, σύγε τις φρένας ἐπτεκαταγμένος ἐσσί,
 οὐδ' ἐθέλεις εὐδεν, χαλῆῃον ἐς δόμον ἑλθών,
 ἥε που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις.

330 [Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβεῖς· ἦ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος-ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις·]
 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην;
 μήτις τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῆ.

535 ὅστις σ' ἀμφὶ πάρη πεκοπῶς χερσὶ στιβαρῆσιν,
δῶματος ἐνπέμψῃσι, φορύξας αἶματι πολλῶ.

Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἔρέω, πύον, οἱ ἀγορεύεις,
πεῖς ἔλθῶν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖσσι τάμησιν.

340 Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναικας.
βὰν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἐπάστῃς
ταρβοςύνη· φὰν γάρ μιν ἀληθεύα μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ὁ παρ λαμπτήρσι φαείνων αἰδομένοισιν
ἐστήκει ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δέ οἱ πῆρ

345 ὠρμαινε φρεσὶν ἦσιν· ἅ ρ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρξ' ἀγορεύειν,

350 περτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτευχεν·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγκληειτῆς βασιλείης,
ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐκ ἀθελὲς δὲ ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει
ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ

355 καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνὶ τρίχες, οὐδ' ἡβαιαί.

Ἦ ρ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσεῖα πτολίπορθον·
εἰν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοισ θητευέμεν, εἰ σ' ἀνελοίμην,
ἀγροῦ ἐπ' ἐσπατιῆς - μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται -
αἶμασιός τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων·

360 ἔνθα κ' ἐγὼ σίτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
 εἴματα δ' ἀμφιέσσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοίην.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα πάκ' ἔμμαδες, οὐκ ἐβελήσεις
 ἔργον ἐποιχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
 βούλειαι, ὅφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

365 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὦρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἡματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου,

370 νήστιες ἄχρι μάλα πνέφαος, ποίῃ δὲ καρείῃ.
 εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵπερ ἄριστοι,
 αἰθῶνες, μεγάλοι, ἄμφω πεπορηότε ποίης,
 ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶντε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 τετράγυον δ' εἴῃ, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω·

375 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
 εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ θάπος εἴῃ, καὶ δύο δοῦρε,
 καὶ πυγὴ πάγχαλκος, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖα·
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρῶτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μυχέντα,

380 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὄνειδίζων ἀγορεύοις.
 ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
 καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταίος,
 οὐνεκα παρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν,

385 αἰφά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἔοντα,
φεύγοντι στείνοιτο δι' ἐκ προθύροιο θύραζε.

Ἦς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο πηρόθι μᾶλλον,
καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔκευ πτερόεντα προσήυδα·

Ἄ δεῖλ', ἣ τάχα τοι τελέω πακόν, οἳ' ἀγορεύεις
390 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβείς· ἣ ρά σε οἶνος-ἔχει φρένας, ἣ νύ τοι αἰεὶ
τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.

[ἣ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην·]

Ἦς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

395 Ἀμφινόμου πρὸς γούνα παθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δεῖσας· ὁ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα
δεξιτερὴν· πρόχτος δὲ χαμῖ βόμβησα πεσοῦσα·
αὐτὰρ ὄγ' οἰμώξας πέσαν ὑπτιος ἐν πονήσιν.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρά σπιδόντα·

400 ὧδε δέ τις εἶπεςκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἀἶψ' ὥφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
πρὶν ἐλθεῖν· τῷ π' οὔτι τόσον πέλαιδον μετέθηνεν.
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.

405 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτῶν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὑμῖν ὀροθύνει.
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι παταπείετε οἴκαδ' ἰόντες,
ὅπποτε θυμὸς ἀνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.

410 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 [Νίσου φιλίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·]

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 415 ἀντιβίοις ἐπέεσσι παθαπτόμενος χυλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίδετε, μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ πατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὅφρα σκείδαντες καταλείομεν οἴκαδ' ἰόντες·

420 τὸν ξεῖνον δὲ ἐῷμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδότα μῦθον ἔειπεν.
 τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,
 κήρυξ Δουλιχιδεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 425 νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 σκείδαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σκείσαντ' ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Τ.

S U M M A R I U M.

Eadem nocte Ulysses et Telemachus, prae lucente Minerva, arma omnia in superiorem partem aedium seponunt, ne quid teli aut munimenti procis ad manum sit (1 - 46); tum ipse solus cum Penelope confert sermonem, in quo similia, ut nuper ad Eumaeum, comminiscitur, Ulyssem in Creta apud se hospitio deversatum fingit, etiam vestitum eius et alia ad fidem faciendam verè describit, denique iurat, se apud Thesprotoꝝ de propinquo reditu ipsius audivisse (47 - 307). Delectata his nuntiis Penelope, hospitalis officii causa, ei pedes ablui iubet; quod dum facit Euryclæa nutrix, ab ea primum agnoscitur ex cicatrice, quam in Parnasso quondam venans acceperat; sed coercet statim mulierem, ne quid ultra quaerat vel garriat (308 - 507). Ulyssi dehinc ignara rei Penelope ominosum de reduce mox coniuge somnium narrat (508 - 553); cui tamen non satis confisa exponit, se postero die procis certamen oblaturam, atque ei, qui Ulyssis arcum facillime intenderit, sagittisque destinata ferlerit, continuo nupturam esse (554 - 581). Quod consilium quum approbavit Ulyssi, cubitum illa discedit (582 - 604).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Τ.

Ὅδυσσέως καὶ Πηνελόπης ὁμιλία.
ἀναγνωρισμός ὑπὸ Εὐρυκλείας.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεςσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχε, χρὴ τέυχε' Ἀρήϊα πατρώμεν εἴσω
5 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστήρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
ἔκ κ' ἀπνοῦ κατέθην'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει,
οἷά ποτε Τροίηνδε κιών κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵλετ' αὐτμή.

Ὅδυσσ. II.

10 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μῆζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαΐμων,
 μὴ πῶς οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὕμῃν,
 ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνητέ τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
 15 ἐπὶ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
 παλά, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀπηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
 πατρὸς ἀποικομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 20 νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἴν' οὐ πυρὸς ἴξερ' αὐτῆς.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
 οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοικομένη φάος οἴσει;
 25 δμῳᾶς δ' οὐκ εἷας προβλωσπέμεν, αἶ κεν ἔφαινον.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 ξεῖνος ὅδ'. οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
 χοῖνικος ἀπτήται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἅπτερος ἔπλετο μῦθος.
 30 κληῖσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.

τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
 ἐσφόρεον πόρυθας τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
 ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 χρύσειον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.

κ δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν δὴν πατέρ' αἴψα·

ἼΩ πάτερ, ἥ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμα·

ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμοι,

εἰλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὀφός' ἔχοντες,

φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὥτ' ἐκ πυρός αἰδομένοιο.

ο ἥ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἷ σὺρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

σίγα, καὶ πατὰ σὸν νόον ἴστανε, μηδ' ἐρέεινε·

αὐτῇ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

ἀλλὰ σὺ μὲν κἀτάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείφομαι αὐτοῦ,

ὅθρ' α κ' ἔτι δμῶας καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·

ἣ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.

Ἦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρου βεβήκει

κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων,

ἐνθα πάρος κοιμᾶσθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·

ο ἐνθ' ἄρα καὶ τότε' ἔλεκτο, καὶ Ἥῳ δῖαν ἔμιμνεν.

αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,

μνηστήρεςσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.

Ἥ δ' ἔεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἥε χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.

ι τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κἀθέσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔφιζεν,

δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων

ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρήνων ποσὶν ἦγεν,

προσφύε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο πῶας.

ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.

60 ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάρου.

αἱ δ' ἀπὸ μὲν σίτον κολὺν ἤρεον ἡδὲ τραπέζας,
καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον·

πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον· ἄλλα δ' ἐκ' αὐτῷ
νήησαν ἑύλα πολλά, φόως ἔμεν' ἡδὲ θέρεσθαι.

65 ἡ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένικτε Μελανθῷ δεύτερον αὖτις·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
δινεύων κατὰ οἶκον, ὀκιπτεύσεις δὲ γυναῖκας·

ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
ἢ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἰσθα θύραζε.

70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

δαιμονίη, τί μοι ᾧδ' ἐπέχεις πεκοτηότι θυμῷ·

ἦ ὅτι δὴ ρυπώω, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον· ἀναγνάϊη γὰρ ἐκείγει.

τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασιν.

75 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον

ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσπον ἀλήτη,

τοίῳ ὅποιος ἔοι, καὶ ὅτευ περρημένος ἔλθοι·

ἦσαν δὲ δμῳες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
οἷσιν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ παλέονται.

80 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων - ἦθελε γάρ που -

τῷ νῦν μήποτε καὶ σύ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης
ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι·

μή πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,

ἦ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.

85 εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
 ἀλλ' ἤδη καὶς τοῖος Ἀπόλλωνός γε Ξητι,
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 λήθει ἀτασθάλλους· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.

Ἦς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
 90 ἀμφίπολον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔη τ' ὀνόμαζεν·

Πάντως, θαρσαλήν, κύον ἀδδεές ἴ οὔτι με λήθεις
 ἔρδουσα μέγα ἔργον, θ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
 πάντα γὰρ εὖ ἤδηςθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
 ὥς τὸν ξεῖνον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 95 ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀπάχημαι.

Ἥ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμῖν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ πῶας ἐκ' αὐτοῦ,
 ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος ἡδ' ἐπακούσῃ
 ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.

100 Ἦς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέβηκε φέρουσα
 δίφρον ἐϋξεστον, καὶ ἐκ' αὐτῷ πῶας ἔβαλλεν·
 ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
 105 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐκ' ἀπίρονα γαῖαν
 νεικέοι· ἧ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει·
 ὥστε τευ ἡ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅστε θεουδῆς

110 ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσω,
 εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα παρπῶ,
 τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς,
 ἐξ εὐηγεσίας· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

115 τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ·
 μῆδ' ἐμὸν ἔξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνικλήσῃς ὀδυνάων,
 μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος. οὐδέ τί με χρῆ
 οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε

120 ἥσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ·
 μήτις μοι δμῶων νεμεσήσεται, ἥε σύγ' αὐτῇ,
 φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με φρένας οἴνω.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 ἔειν', ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε δέμας τε,

125 ὥλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κτεῖνός γ' ἔλθων τὸν ἐμὸν βίον ἀμφικολεύει,
 μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσειεν κακὰ δαίμων.

130 [ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ Ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
 οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.]
 τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,

- 15 οὔτε τι κηρύαων, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν·
 ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα, φίλον κατατήπομαι ἥτορ.
 οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
 στησαμένη μέγαν ἰστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 10 λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
 κοῦροι, ἔμοι μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνεντ' ἐπειφόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
 ἐκτελέσω – μὴ μοι μεταρῶνια νήματ' ὀληται –
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 15 Μοῖρ' ὅλῃ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμασῇσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεκείθετο θυμὸς ἀγῆρωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματιῇ μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστόν,
 50 νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραδείκην.
 ὣς τρίετε μὲν ἔληθον ἐγὼ, καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 [μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη.]
 καὶ τότε δὴ με, διὰ θυμῶς, πύνας οὐκ ἀλεγούσας,
 55 εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμόκλησαν ἐπίεσσιν.
 ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
 νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγείη δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 μῆτιν ἔξ' εὐρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
 γήμασ'· ἀσχαλάα δὲ παῖς βίοτον καταδόντων,

- 160 γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὧς μοι εἰπὲ τεῶν γένος, ὀκπόθεν ἐσσί·
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσί παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
165 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἑξέρουσα·
ἀλλ' ἐκ τριῖν ἐρέω· ἥ μὲν μ' ἀχέεσσι γε δώσεις
πλείοσιν ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὀκπότ' ἀτρεΐας
ἧς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν.
170 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἕστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάστων·
ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλάς.
Κρήτη τις γαῖ' ἐστί, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ τίμια, περίβρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήποντα πόλεις -
175 ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί,
ἐν δ' Ἑτεόκλητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κῶδῳνες,
Δωριεῖς τε τριχάϊνες, δῖοί τε Πελασγοί -
τῇσι δ' ἐνὶ Κνωσός, μεγάλη πόλις· ἐνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου θαριστής,
180 πατρὸς ἑμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Λευκαλίωνος.
Λευκαλίων δ' ἐμὲ τίητε καὶ Ἰδομενεῖα ἀνακτα·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι πορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
ᾤχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἰθῶν,
ὀπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.

- 185 εἰθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξεῖνια δῶκα.
καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἱε ἀνέμοιο,
ἰέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
στῆσα δ' ἐν Ἀμφισῶ, ὅθι τε σπέος Εἰλειαυίης,
ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόγῃς δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
- 190 αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄστυδ' ἀνελθὼν·
ξεῖνον γάρ οἱ ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν' αἰδοῖόν τε.
τῶ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ εὐδεκάτῃ πέλεν ἡώς·
οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶδω.
τὸν μὲν ἐγὼ πρότε δώματ' ἄγων εὖ ἐξεῖνισσα,
- 195 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶλον ἐόντων·
καὶ οἷ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἳ ἄμ' αὐτῶ ἔποντο,
δημόθεν ἄλφιστα δῶκα καὶ αἶθροπα οἶνον ἀγέϊρας,
καὶ βοῦς ἱερέσασθαι· ἵνα πλησθαιέτο θυμόν.
ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἄχαιοί·
- 200 εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
εἶα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὥρορε δαίμων·
τῇ τρισηκιδεκάτῃ δ' ἕκπερος πέσσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο,
ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων, ἐτόμοισιν ὁμοῖα·
τῆς δ' ἄρ' ἀπουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρῶς.
- 205 ὥς δὲ χιῶν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
ἦντ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
τηχομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
ὥς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δαπρυχεύσης,
πλαιιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

- 210 θυμῷ μὲν γοόωσαν ἔην ἑλέαιρα γυναῖκα,
 ὀφθαλμοὶ δ' ὥσπερ πέρα ἕστασαν, ἥε τιδήρος,
 ἀτρήμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγχε δάκρυα κεῦθαι.
 ἥ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθῃ πολυδακρύτοιο γάστορ,
 ἔξαυτὶς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
- 215 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεῖνέ-γ', οἶσσι πειρήσεσθαι,
 εἰ ἐτεὸν δὴ κείῳ σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 εἰπέ μοι, ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ εἴματα ἔστο,
 αὐτός θ' οἷός ἑην, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔκοντο.
- 220 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, ἀργαλέον, τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἑόντα
 εἰπέμεν· ἦδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἔστιν,
 εἴ οὐ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
 ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
- 225 χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε διὸς Ὀδυσσεύς,
 διπλῆν· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 αὐλοῖσιν διδύμοισι· κύροισθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 ἐν προτέροισι πόδεςσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν,
 ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θανυμάζεσκεν ἅπαντες,
- 230 ὥς οἱ χρῦσεσι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρόν ἀπάγχεων,
 αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαῶς, ἥσπαιρε πόδεσσιν.
 τὸν δὲ χρωῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 οἷόν τε προμούιοι λακὸν κάτω ἰσχυαλείο·
 τῶς μὲν ἔην μαλακός· λαμπρὸς δ' ἦν, ἥελιος ὥς·

235 ἦ μὲν πολλαὶ γ' αὐτὸν ἐθρήσαντο θυγαῖτες.

ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

οὐκ οἶδ', εἰ τάδε ἔστο περὶ προῖ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,

ἦ τις ἐταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,

ἦ τις που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς

240 ἔσπε φίλος· κυῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.

καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶπα

παλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·

αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐσσέλμου ἐπὶ νηός.

καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ

245 εἶπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ.

γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοπάρηνος·

Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων

ῶν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.

Ὡς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὥρσε γόοιο,

250 σήματ' ἀναγνούσῃ, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.

ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,

καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἑλεεινός,

ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔση αἰδοιός τε·

255 αὐτῇ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, αἵ ἀγορεύεις,

πτύξας' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθῃκα φαινήν,

κείνω ἄγαλμ' ἔμεναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς,

οἷκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

τῷ ρα πακῇ αἴσῃ ποίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς

260 ὅψετ', ἐποφόμενος Καποῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς -

ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

μηκέτι νῦν χροῖα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυρὸν
τῆκε, πόσιν γοώωσα· νεμεσῶμαι γε μὲν οὐδέν·

265 καὶ γάρ τίς τ' ἄλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃτι μιγείσα,
ἧ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.

ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,

270 ὥς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,
ἀγχοῦ Θέσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλά,
αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἐταῖρους
ᾤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρήν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

275 Θρινακίης ἀπο νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι,
οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
τόν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔηβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσῳ,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσιν·

280 οἱ δὲ μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοῖς
οἴκαδ' ἀπήμαντον. καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
ἦν· ἀλλ' ἄρα οἱ τότε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
τρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·

- 285 ὥς περὶ κέρδεα πολλὰ πατασθητῶν ἀνθρώπων
οἷδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βρατὸς ἕλλος·
ὣς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
ᾧ μινυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀπρσπένδων ἐνὶ οἴλῳ,
νῆα πατειρῦσθαι, καὶ ἐκάρτεας ἔμμεν' ἑταίρους,
- 290 οἱ δὲ μιν πέμψουσι φίλην ἑς πατρίδα γαῖαν.
ἐλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἑς Δουλίχιον πολύπυρον,
καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ἔυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
καὶ νῦν πεν ἑς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκει·
- 295 τόσσα οἱ ἐν μεγάροισι κειμήλια πείτο ἀνακτος.
τόν δ' ἑς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
ὅπως νοστήσειε φίλην ἑς πατρίδα γαῖαν,
ἥδη δὴν ἀπῶν, ἢ ἀμφαδόν, ἢ ἐκρυφιδόν.
- 300 ὥς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἥδη
ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμψης δέ τοι ὄρνια δώσω.
ἴστω νῦν Ζεὺς, πρῶτα, θεῶν ὑπατος καὶ ἄριστος,
ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω·
- 305 ἣ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖται, ὥς ἀγορεύω.
τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἴ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·

- 310 τῷ κε τάχα γνοίης φιλύτητα τε, πολλά τε δῶρα,
 ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τις σε-συναντόμενος μακαρίζοι.
 ἀλλὰ μοι ὦδ' ἀνὰ θυμὸν ὀίεται, ὥς ἔσεται περ.
 οὔτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 τεύξῃ· ἐπεὶ οὐ τοῖοι σῆμάντορές εἰς' ἐνὶ οἴκῳ,
 315 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἶποτ' ἔην γε.
 ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
 ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
 δέμνια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἥῳ ἴκηται.
- 320 ἧῳθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσθαι τε,
 ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείκνοιο μέδηται
 ἦμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐπεινῶν
 τοῦτον ἀνιάδῃ θυμοφθόρος· οὐδέ τι ἔργον
 ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεκολωμένος ἀνῶς.
- 325 πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεται, εἴ τι γυναικῶν
 ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
 εἴ κεν αὖσταλέος, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισιν
 δαινύη; ἀνθρώποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
 δε μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἔη, καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
- 330 τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
 ζωῶ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
 ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔη, καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
 τοῦ μὲν τρ κλέος εὐρὸ διὰ ξεῖνοι φορέουσιν
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ τέ μιν ἐσθλὸν εἶπον.

35 Τὴν δ' ἀπαρβιβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
 ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόνετα
 ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα παρόντα
 νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιτηρέτμοιο.

40 κείω δ', ὥς τὸ πάρος περ ἀϋπνοὺς νύκτας ἔαυον.
 πολλὰς γάρ δὴ νύκτας ἀειπελίω ἐνὶ ποίτῃ
 ἄεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα ἐϋδρογον Ἥῃ διαν.
 οὐδέ τί μοι ποδάνικτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
 γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο
 45 τάων, αἶ τοι δῶμα πάντα δρήσκειραι ἔασιν,
 εἰ μὴ τις γρηῦς ἐστὶ καλαῖη, κέδν' εἰδυῖα,
 ἣτις δὴ τέτληκε τόσα φρεσίν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ·
 τήνδε δ' ἂν οὐ φρονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμείο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 50 ἔειπε φίλ'· οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ κεπνυμένος ὧδε
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα·
 ὥς σὺ μάλ' εὐφραδέως κεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
 ἔστι δέ μοι γρηῦς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδε' ἔχουσα,
 ἢ κεῖνον δύστηνον εὖ τρέφει ἢ δ' ἀτίταλλεν,
 55 δεξαμένη χεῖρεςσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
 ἢ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελεύουσά περ ἔμπης.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστάσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 νίφον σοῖο ἀνακτος ὁμήλιχα· καὶ που Ὀδυσσεὺς
 ἦρῃ τοῖόςδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·

560 αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγυράσκουσιν.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ κατέσχετο παρσί πρόσωπα,
δάκρυα δ' ἐμβαλε θαρμά, ἔπος δ' ὀλοφυνδὸν ἔειπεν·

ὦ μοι ἐγὼ σέο, πᾶνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδέα θυμὸν ἔχοντα.

565 οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ

πίονα μηρί' ἔκη', οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,

ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἴπριο

γῆράς τε λιπαρόν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·

νῦν δέ τει οἶω πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ. —

570 οὐτῷ που καὶ κείνῳ ἐφεισίωντο γυναιῖνες

εἰνῶν τηλεδαπῶν, ὅτε τευ πλυτὰ δώμαθ' ἵκοιτο,

ὥς σέθεν αἱ πύγες αἶδε παθεψιόωνται ἅπασαι·

τάων νῦν λῶβην τε καὶ υἷσχεα πόλλ' ἀλεινῶν,

οὐκ ἕαας νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέλουσαν ἀνώγειν·

575 κούρη Ἰθαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·

τῷ σε πόδας νύφω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης

καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὁρώρεται ἔγδοδι θυμὸς

πῆδεςιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅττι κεν εἶπω·

πολλοὶ δὲ ξεῖνοι ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἵκοντο.

580 ἀλλ' οὐπω τινά φημι εἰσιπτότα ὧδε ἰδέσθαι,

ὥς σὺ δέμας, φωνήν τε πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἔοικας.

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γρηῦ, οὐτῷ φασίν, ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν

ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν

385 ἔμμεναι· ὥς σὺ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα,
τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐναγεύατο πουλὺ
ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἔζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·

390 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο, μὴ ἐλαβοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
νίζε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἄνατθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
οὐλὴν, τὴν ποτὲ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ νῖας,
395 μητρὸς ἧς πατέρ' ἐσθλόν, δε ἀνθρώπους ἐπέκαστο
κλεπτοσύνη θ' ὄρκῳ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὰς ἔδωκεν,
Ἑρμείας· τῷ γὰρ πεχαρισμένα μηρία παῖεν
ἄρνων ἡδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἄμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς κίονα δῆμον,

400 παῖδα νέον γεγαῶτα πιχῆσατο θυγατέρος ἧς·
τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκεν,
καυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὐρεο, ὅ,ττι κε θείης
παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοί ἐστιν.

405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
γαμβρὸς ἐμός, θυγάτηρ τε, τίθειςθ' ὄνομ', ὅ,ττι κεν εἴπω·
πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω,
ἀνδράσιν ἡδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐκώνυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,

Ὀδυσσεύς. II.

11

410 ὁππότε ἂν ἡβήσας μητρῷον ἐς μέγα δῶμα
 ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι ποῦ μοι κτήματ' ἔασιν·
 τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποκέμψω.

Τῶν ἔνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 415 χερσὶν τ' ἡσπάζοντο, ἔπεσσί τε μελιχίοισιν·
 μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρός, περιφῦς Ὀδυσῆϊ,
 κύσς' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα παλά.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισιν,
 δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·

420 αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
 τὸν δέρον, ἀμφὶ θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοῖρας.

ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 425 δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 βάν ῥ' ἵμεν ἐς θήρην, ἡμὲν κύνες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 430 υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλη
 Παρνησοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἡνεμοέσσας.
 Ἥελιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 ἐξ ἀκαλαρῥεῖταιο βαθυρῥόου Ὠκεανοῖο.

- 435 οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἱκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
 ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνας ἤϊσαν· αὐτὰρ ὅπισθεν
 νύεες· Αὐτολύκον· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κρυδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχῃ πυκινῇ κατέπειτο μέγας σῦς·
 440 τὴν μὲν ἄρ' οὗτ' ἀνέμων διῷει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 οὔτε μιν Ἥλιος φαέθων ἀπτίσιν ἔβαλλεν,
 οὗτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνῇ
 ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἥλιθα πολλή.
 τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖν,
 445 ὥς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ἑυλόχοιο,
 φρίξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
 στή ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεὺς
 ἔσσυτ', ἀνυστόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ πατεῖν,
 οὐτάμεναι μεμαῶς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
 450 γουνὸς ὑπερ· πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι
 λικριφὺς αἶψας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
 ἀντιπρὸ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
 καὶ δ' ἔπασ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 455 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο·
 ὥτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἀντιθέοιο,
 δῆσαν ἐπισταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινὸν
 ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δῶματα πατρός.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ νύεες Αὐτολύκοιο

460 εὖ ἰησάμενοι, ἥδ' ἀγλαὰ ῥῶρα κορόντες,
 παρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
 εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 οὐλὴν δ', ὅττι πάθοι· ὃ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,

465 ὧς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι,
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἷασιν Αὐτολύκοιο.

Τὴν γρηῤῥε χεῖρεςσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
 γυνῷ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
 ἐν δὲ λήβητι πέσε νηήμε· πανάχησε δὲ χαλκός,
 470 ἅψ' δ' ἐτέρως· ἐπλήσθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυσ' ὕδωρ.
 τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τῷ δέ οἱ ὄσσε
 δακρυόφι πλησθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ἄφαμένη δὲ γενεῖου Ὀδυσσεῖα προσέειπεν·

Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
 475 πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι.

Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα.
 ἢ δ' οὐτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
 τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῇφιν,
 τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσπον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·

Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
 τῷ σῶ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 ἤλυθον εἰκιστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.

485 ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
 σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
 ὦδε γὰρ ἔξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ χ' ὑπ' ἐμοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅππότ' ἂν ἄλλας

490 δμῳᾶς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμ' γυναικας.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 οἷσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐδ' ἐπικριτόν·
 ἔξω δ', ὥς ὅτε τίς στερεὴ λίθος ἢ σίδηρος.

495 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 εἴ χ' ὑπὸ σοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναικας,
 αἳ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

500 μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσεται; οὐδέ τί σε χρή.
 εἴ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσσομαι καὶ εἶδομ' ἐνάστην·
 ἄλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

Ἵς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 οἰδομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκρυτο πάντα.

505 αὐτὰρ ἐπεὶ νίφεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
 αὐτίς ἄρ' ἀσσοτέρῳ πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι πάλυφεν.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσσομαι αὐτῇ·

510 καὶ γὰρ δὴ ποῖτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὥρη,
 ὄντινά γ' ὕπνου ἔλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 ἥματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοώωσα,
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴῳ·

515 αὐτὰρ ἐπὴν νύξ ἔλθῃ, ἔλῃσί τε ποῖτος ἅπαντας,
 πεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινδὸν πῆρ
 ὀξεῖται μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 ὥς δ' ὅτε Πανδάρεος κούρη, χλωρῆς Ἀηδών,
 καλὸν ἀεΐδῃσιν, ἔαρος νέον ἵσταμένοιο,

520 δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
 ἦτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
 παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἰτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 πτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθιοιο ἄνακτος·
 ὥς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,

525 ἢ ἐ μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
 πτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε καὶ ὑπερεφές· μέγα δῶμα,
 εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἢ ἥδη ἄμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.

530 παῖς δ' ἐμός, ἔως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἡδὲ χαλῖφρων,
 γήμιασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστί, καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνει,
 καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 πτῆσιος ἀσχαλῶν, τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.

535 ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόθηναι, καὶ ἄκουσον.
 χῆνές μοι πατὰ οἶκον εἰίποσι πυρὸν ἔδουσιν
 ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν λαίνομαι εἰσορώωσα·
 ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
 πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε, καὶ ἔπτανεν· οἱ δ' ἐπέχυντο.

540 ἄρῃοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δι' ἄνδρην.
 αὐτὰρ ἐγὼ πλαῖον παῖ ἐκώπυον, ἐν περ ὄνειρον·
 ἀμφὶ δ' ἔμ' ἠγερέθοντο ἑϋπλοκαμῖδες Ἀχαιοί,
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 ἀψ' δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάρῳ·

545 φωνῇ δὲ βροτῇ πατερήτῃ, φώνησέν τε·

Θάρσει, Ἰκαρίου κόυρη τηλεκλειτοῖο·
 οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 χῆνες μὲν μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
 ἦα πάρος, νῦν αὖτε τῶς πόσις εἰλήλουθα,

550 ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.

Ἦς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκεν.
 πακτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα,
 πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἦτι πάρος περ.

Τὴν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

555 ὦ γύναι, οὐπῶς ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον,
 ἄλλῃ ἀποκλίναντ'· ἐπειὴ ρά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος.
 πᾶσι μάλ'· οὐδὲ γὰρ τίς θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

560 **Ξεῖν'**, ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀπριτόμουθοι
 γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισιν.
 δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
 αἱ μὲν γὰρ περάεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 565 **οἱ ῥ' ἐλεφαίρονται**, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
 οἱ δὲ διὰ ἑσπέρων περάων ἔλθωσι θύραζε,
 οἱ ῥ' ἔντυμα κραινουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐχτεῦθεν οἶομαι αἰνὸν ὄνειρον
 ἐλθέμεν· ἧ κ' ἀσπυστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
 570 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ἦδε δὴ ἡὼς εἴσι δυσώνυμος, ἧ μ' Ὀδυσῆος
 οἴκου ἀποσχέσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
 τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν εἴοισιν
 ἴστασθ' ἐξεῖης, δρυόχους ὧς, δῶδεκα πάντας·
 575 **στάς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε**, διαρρήπτασκεν οἷστόν.
 νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
 ὅς κε ρηῖτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν,
 καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἄμ' ἐσποιμήν, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 580 **κουρίδιον**, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἔν περ ὀνείρφ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον·

585 πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 πρὶν τούτους τόδε τόξον εὖξοσθ' ἀμφαφώοντας
 νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοῖσ τευδαί τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 αἶ κ' ἐθέλοισ μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισιν
 590 τέρπειν, οὐδέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη.
 ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν αὖπνους ἔμμεναι αἰεὶ
 ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν
 ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἕρουραν.
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ἔχων, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,

595 λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυς' ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς
 ᾤχετ', ἐποφθήμενος Καποῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
 ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 ἧ χαμάδις στορέσας, ἦτοι κατὰ δέμνια θέντων.

600 Ὡς εἰποῦς' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἶη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφικόλοι κίον ἄλλαι.
 ἔς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφικόλοισι γυναιεῖν,
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνου
 ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Τ.

S U M M A R I U M.

Ulyssi diu insomnia nox, ancillarum lascivos discursus animadvertenti, et procorum caedem anxie cogitanti (1 - 30). Tandem confirmat eum Minerva et recreat somno, ex quo lamentis Penelopae, excitatus, a Iove fausta omnia poscit atque accipit (31 - 121). Mane regia domus ornatur sacro Apollinari novae lunae, dum Telemachus procedit in concionem (122 - 159). Mactandas victimas adducit Eumaeus cum Melanthio et Philoetio, cuius fidelem in se animum Ulysses experitur (160 - 240). Interim a novis insidiis contra Telemachum deterriti sinistro augurio proci ex concione conveniunt ad prandium; in quo etiam Ulysses adest, a filio curatus, sed ab aliquo procorum crure bubulo petitus (241 - 344). Exinde oculis ac mente divinitus turbatos iuvenes graviter alloquitur Theoclymenus, et imminens ipsis vaticinatur exitium; quare eum cavillando derisum domo excludunt (345 - 386). Quae omnia ex propinquo auscultans cognoscit Penelope (387 - 394).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Τ.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
παμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπερθεῖν
πῶεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱεύεσκον Ἀχαιοί·

Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.

5 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς, μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐπὶ μεγάροιο γυναῖκες
ῆϊσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
ἀλλήλησι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·

10 πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἥ με μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
 ἥ ἔτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 ὕστατα καὶ κύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 ὥς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ στυλᾶκεσσι βεβῶσα,
 15 ἄνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
 στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
 ἥματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθις Κύκλωψ
 20 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
 ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, διόμενον θανέεσθαι.

ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι παθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
 τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
 νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

25 ὥς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
 ἐμπλείην πνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
 αἰόλλη, μάλα δ' ὥκα λιλαίεται ὀπηθῆναι·
 ὥς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων,
 ὅπως δὴ μνησπῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,

30 μοῦνος ἐὼν πολέσι· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ πεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Τίπτ' αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φρωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὁδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,

35 καὶ καῖς, οἷόν ποῦ τις ἐέλδεται ἔμμεναι νῖα.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ναι δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 40 μούνος ἑών· οἱ δ' αἶν ἀολλέες ἔνδον ἱασιν·
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
 εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 κῆ πεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 45 στέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερσίνονι κείθεθ' ἐταίρω,
 ὅσπερ θνητός τ' ἐστί, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἦ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν·
 εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 50 νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηϊ,
 καὶ πεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα·
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννυχον ἐγρήσδοντα· κακῶν δ' ὑποδύσειαι ἥδη.

Ἦς φάτο· καὶ ρά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔτρευεν·
 55 αὐτὴ δ' ἄψ ἔς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων,
 εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμέλῃς. ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 κλισίῃ δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλαποῖσιν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλειούσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,

60 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐκεύξατο δῖα γυναικῶν·

Ἄρτεμι, πότνια θεά, θύγατερ Διός, αἶδε μοι ἤδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦς' ἐκ θυμὸν ἔλοιο,
 αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα πατ' ἡρώεντα κέλευθα,

65 ἐν προχοῆς δὲ βάλοι ἀφορρόου Ὀκεανοῖο.

ὥς δ' ὅτε Πανδαρέου κόυρας ἀνέλοντο θύελλαι·
 τῇσι τοπῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δ' ἔλποντο
 ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, νόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτῃ
 τυρῶ καὶ μέλιτι γλυκερῶ καὶ ἡδέϊ οἴνω·

70 Ἥρῃ δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
 εἶδος καὶ πινυτήν, μήκος δ' ἔπορ' Ἀρτεμις ἀγνή,
 ἔργα δ' Ἀθηναίῃ δέδασε πλὺτὰ ἐργάζεσθαι.
 εὖτ' Ἀφροδίτῃ δῖα προσέετιξε μακρὸν Ὀλυμπον,
 κοῦρης αἰτήσουςα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,

75 ἐς Δία τέρπικέραυνον – ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
 μοῖράν τ' ἄμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων –
 τόφρα δὲ τὰς κόυρας Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο,
 καὶ ῥ' ἔδωσαν στυγερῇσιν Ἐρινυῶσιν ἀμφικολεύειν·
 ὧς ἔμ' ἀίστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

80 ἢ ἔμ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἀρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
 ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὑπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
 μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.
 ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει πακόν, ὅπποτε κέν τις
 ἥματα μὲν πλατῆ, πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,

85 νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν - ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ὑπάντων,
 ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλέφαρ' ἀμφικαλύψει -
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνειράτ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰπελος αὐτῷ,
 τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν ἄμ' αὖ στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 90 χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.

Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
 ἦδη γιγνώσκουσα περυστάμεναι κεφαλῇφιν.

95 χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
 ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην
 θῆκε θύραζε φέρων· Διὶ δ' εὐχάτο, χεῖρας ἀνασχών·

Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὕγρην
 ἦγες ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μ' ἐκακώσατε λίην,
 100 φῆμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
 ἔνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·
 αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 ὑφ' ὅθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
 105 φῆμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς
 πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν·
 τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπεβρώοντο γυναῖκες,
 ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
 αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσαν·

Ὀδυσσ. II.

12

110 ἢ δὲ μί' οὐπὼ παύετ', ἀφαιροτάτῃ δ' ἐτέτυκτο·

ἦ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἀνακτι·

Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,

οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεφ τόδε φαίνεις.

115 κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅ,τι κεν εἴπω·

μνηστῆρες κύματόν τε καὶ ὕστατον ἡματι τῷδε

ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν·

οἱ δὴ μοι καμάτῳ θυμαλγεί γούνατ' ἔλυσαν,

ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δεικνῆσαιαν.

120 Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κληιδόνη διὸς Ὀδυσσεύς,

Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείψας.

Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα πάλ' Ὀδυσῆος

ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀπάματον πῦρ.

Τηλέμαχος δ' εὐνῇθεν ἀνίστατο, ἰσόθεος φώς,

125 εἴματα ἐσδάμενος· περὶ δὲ εἶφος ὁξὺ θέρ' ὤμφ·

ποσσὶ δ' ὑπὸ λικαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῷ·

στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·

— Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσαςδ' ἐνὶ οἴκῳ

130 εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἦ αὐτῶς κεῖται ἀκηδής;

τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτὴ περ ἐοῦσα·

ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων

χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας' ἀποπέμπει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·

135 οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιώω.
οἶνον μὲν γὰρ πίνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
σίτου δ' οὐκ ἔτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρατο γάρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
ἥ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῆσιν·

140 αὐτὰρ ὄγ', ὧς τις πάμπαν διζυρὸς καὶ ἄοτρος,
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεῦδειν,
ἀλλ' ἐν ἀδελφῇφ βοέῃ καὶ πώεσιν οἶῳ
ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπίεσσαμεν ἡμεῖς·

ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

145 ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷγε πύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
ἥ δ' αὖτε δμῳῆσιν ἐπέκλετο δῖα γυναικῶν,
Εὐρύκλει', Ὀπὸς θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Ἄγρεϊθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε κοιννύσασαι,

150 ῥάσσατέ τ', ἐν τε θρόνοις εὐποιήτοισι τάπητας
βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θάσσον ἰοῦσαι.

155 οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
ἀλλὰ μάλ' ἥρι νέονται· ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἐόρτῃ.

ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἡδ' ἐπίθοντο.

αἱ μὲν εἴκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·

αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶματ' ἐπισταμένως πονέοντο.

160 Ἔς δ' ἦλθον δρηστῆρες Ἀχαιῶν· οἱ μὲν ἔπειτα
 εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν βύλα· τὰ δὲ γυναῖκες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης,
 τρεῖς σιάλους κατὰ γων, οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
 καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἔρκεα καλὰ νέμεσθαι,

165 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μελιχίοισιν·

Ξεῖν', ἧ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορώσιν,
 ἧέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τὸ πάρος περ·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

αἶ γὰρ δὴ, ἔϋμαιε, θεοὶ τισαῖατο λῶβην,

170 ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται

οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —

ἀρχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,

175 δέῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.

καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰδοῦσῃ ἐριδούπῳ·

αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισιν·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις κατὰ δῶμα,

ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειςθα θύραζε;

180 πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἶω,

πρὶν χειρῶν γεύεσθαι· ἐπεὶ σὺ περ οὐ κατὰ κόσμον
 αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

Ὡς φάτο· τὸν δ' οὕτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομέων.

185 Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας —
 κορθμῆες δ' ἄρα τούσγε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίηται —
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδυσεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούκῳ.
 190 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε σιβώτην, ἄγχι παραστάς·

Τίς δὴ ὁδε ξείνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ σί γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
 δύσμορος! ἧ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτὶ.

195 ἀλλὰ θεοὶ δυνάσσι πολυπλάγχετους ἀνθρώπους,
 ὁπότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπιπλώσονται οἷζύν·

Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 200 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν.

Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος!
 οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
 μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλείοισιν.

Ἰδιον, ὥς ἐνόησα, δαδάκρυνται δέ μοι ὅσσε,
 205 μνησασμένῳ Ὀδυσῆϊ· ἔπει καὶ κεῖνον οἶω
 τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 εἴ που ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.
 εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἄϊδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃς μ' ἐπὶ βουσὶν

210 εἶς· ἔτι τυτθὸν ἔοντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δῆμῳ.

νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀδέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
ἀνδρὶ γ' ὑποσταχέοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφισιν αὐτοῖς
ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν.

215 οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη
πτήματα δάσσεσθαι δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος.
αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
πολλὰ ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἱὸς ἔοντος,
ἄλλων δῆμος ἰνέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν.

220 ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς· τὸ δὲ ῥίγιον, αὖθι μένοντα
βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν,
καὶ πεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
ἐξικόμεν φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ κέλονται·
ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὄτομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν

225 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ αὐτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
γιννώσκω δὲ καὶ αὐτάς, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει·
τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·

230 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
ἴστιν τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
ἣ σέθεν ἐνθάδ' ἔοντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθαι,
πτερινομένους μνηστήρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.

235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουλόλος ἀνὴρ·
αἶ γὰρ τοῦτο, εἶνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
γνοίης γ', οἷη ἐμῇ δυνάμει καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ἦς δ' αὖτως Εὐμαίος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσιν,
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμενδε.

240 Ἦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον· —
μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
αἰατὸς ὑφικέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

245 ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἤδε γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.

Ἦς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνθαγε μῦθος.
ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
πλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

250 οἱ δ' ἱέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίνας αἶγας,
ἱρεον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαῖην·
σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δὲ τε οἶνον
πρητῆρσιν περόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

255 καλοῖς ἐν πανόισιν· ἐφωχόει δὲ Μελανθεύς.
οἱ δ' ἐκ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προπείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
ἐντὸς ἐυσταθέος μεγάρου, παρὰ λαῖνον οὐδόν,
δίφρον ἀεικέλιον καταθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν·

260 παρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἐν δέκαί χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
περτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὗτοι δῆμιός ἐστιν

265 οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτῆσατο κείνος.
ὁμῆς δέ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνικῆς
καὶ χειρῶν· ἵνα μὴ τις ἔρις καὶ νεῖκος ὀρηται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.

270 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐκείθεος υἱός·

Καὶ χαλεπὸν περ ἐόντα δεχόμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
οὐ γὰρ Ζεὺς εἶσε Κρονίων· τῷ πέ μιν ἤδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.

275 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
πήρυκες δ' ἀνὰ ἄστν θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο παρηκομώωντες Ἀχαιοὶ
ἄλσος ὑπο σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Οἱ δ' ἐπεὶ ᾤπτησαν ἀρ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
280 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·

παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσεῇ μοῖραν θέσαν, οἱ κονέοντο,
ἴσην, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεῆος θεῖοιο.

Μνηστήρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη

285 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον

δύη ἄχος πρᾶδ' ἡν Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδώς,

Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·

ὅς δ' ἡ τοι πτεάτεσσι πεποιθὼς θεσπεσίοισιν

290 μνάσκητ' Ὀδυσσεῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.

ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὄφρα τι εἶπω·

μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐπέοικεν,

ἵσην· οὐ γὰρ παλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίπαιον,

295 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.

ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς

ἦε λοετροχόῳ δώῃ γέρας, ἦε τῷ ἄλλῳ

δμῶν, οἱ πατὰ δώματ' Ὀδυσσεῆος θείοιο.

Ὡς εἰπὼν, ἱρρίφε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,

300 παίμενον, ἐκ πανέοιο λαβών· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,

ἦλα παρακλίνας κεφαλὴν· μεῖδ' ὅτε δὲ θυμῷ

Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖρον.

Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίκαπε μύθῳ·

Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·

305 οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός,

ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάλλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,

καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεγονεῖτο

ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ

φαινέτω· ἥδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

310 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
 μῆλων σφαζομένων, αἴνοιο τε πινομένοιο,
 καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακίειν ἓνα πολλούς.
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι πακὰ ρέζετε δυσμενέοντες·

315 εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτείνειν μενεαίνετε χαλκῷ,
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 τεθνάμεν, ἢ τύδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράασθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας
 ρυστάζοντας ἀειπελίως κατὰ δώματα παλά.

320 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 ὃς δὲ δὴ μετέειπε Λαμαστορίδης Ἀγέλαος·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τῶν ξείνων στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον

325 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσῆος θείοιο.

Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
 ἥπιον, εἴ σφωῖν κραδίῃ ἄδοι ἀμφοτέροισιν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,

330 τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰστέμεναί τε
 μνηστῆρας κατὰ δώματ'· ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
 εἰ νόστης Ὀδυσσεὺς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος παρᾶλεξον.

5 γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα κόρησιν·
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷᾱ πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα νομίζῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἑμοῖο,
 10 ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἦ ἔφθιται ἦ ἀλάληται,
 οὔτε διατρίβῃ μητρὸς γάμον· ἀλλὰ πελεύω
 γήμασθ', ὃ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι,
 αἰδέομαι δ' αἰέουσιν ἀπὸ μεγάροιο δῖεςθαι.
 μύθῳ ἀναγκάϊφ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

5 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὥρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἄλλοτρίωσιν·
 αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὤϊετο θυμός.
 10 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·

Ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμεων
 εἰλύεται κεφαλαί τε πρόσωπά τε, νέρθε τε γοῦνα.
 οἴμωγῃ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι, παλαί τε μεσόδμοι·
 15 εἰδώλων δὲ πλεον πρόθυρον, πλείῃ δὲ καὶ αὐλή,
 ἱεμένων Ἐρεβόςδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, πακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐκ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασσαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

360 Ἀφραίνει Ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθῶν.
ἀλλὰ μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψαθε θύραζε
εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐκαὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Θεαιδῆς·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆς ὀκάζειν·
365 εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ κόδες ἄμφω,
καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικῆς.
τοῖς ἔξεμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὑμῖν
ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλείψῃ
μνηστήρων, οἱ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος

370 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθαι.

Ὡς εἰπὼν, ἔξηλθε δόμων εὐναιεταόντων·
ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρώωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ Ξεῖνοισι γελώωντες·

375 ὧδε δέ τις εἶπεςκε νέων ὑπερηνορεόντων·

Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
οἶον μὲν σίνα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
σίτου καὶ οἶνου πεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀρούρης.

380 ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
τοὺς Ξεῖνους ἐν νηϊ πολυκληΐδι βαλόντες
ἐς Σικελοὺς πέμπώμεν, ὅθεν κέ τοι ἕξιον ἄλφοι.

Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο μῦθων·

385 ἄλλ' ἀνέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰαί,
ὁπότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.

Ἦ δὲ κατάντηστιν θεμένη περιπαλλέα δίφρον
πούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἀκουεν.

390 δεῖπνον μὲν γὰρ τοίγῃ γελοίωντες τετύκοντο
ἡδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
δόρκου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε· θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
θῆσέμεναι· πρότεροι γὰρ δεικέα μηχανόωντο.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Φ΄.

S U M M A R I U M.

Nobilem arcum Ulyssis et sagittas promit Penelope, iuvenibusque certamen matrimonii sui constituit (1 - 79). Desiderio domini percussus flet Eumaeus cum Philoetio; Telmachus autem duodecim ferramenta scopo destinata ordine statuit, et ipse arcum tentat non sine spe successus (80 - 135). Proci deinceps tendere frustra aggrediuntur; primum Liodes vates, simul exitium praesagiens: sed Antinous cornu, quo facilius flectatur, molliri iubet (136 - 187). Interim Ulysses duobus illis gregum magistris extra aulam sese agnoscendum praebet, eisque forium custodiam mandat (188 - 244). Reverso in conventum Ulysse, etiam Eury-machus frustra tentat; et Antinous sub praetextu diei festi certamen in posterum differt (245 - 272). Iam Ulysses iuvenes rogat, ut ipsum quoque vires seniles explorare sinant; illi contra prohibere ac deridere; tandem, annuentibus Penelope et Telemacho, ipsi arcum tradit Eumaeus: huius iussu Euryclea posticum occludit, alium exitum Philoetius (273 - 392). Ita Ulysses arcum intendit, et sagittam per omnia ferramenta mittit (393 - 434).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Φ.

Τ ό ξ ο υ θ έ σ ι ς .

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον,
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἁέθλια καὶ φόνου ἀρχὴν.
5 κλίμακα δ' ὕψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
εἴλετο δὲ κληῖδ' εὐπαρκέα περὶ παρθεῖν
πατρὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ' ἱμεῖναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
ἔσχατον· ἐνθα δέ σι πειμήλια κείτο ἀνακτος.
Ὀδυσσ. Π.

- 10 χαλκός τε χρυσός τε, πολύμητός τε σίδηρος.
 ἔνθα δὲ τόξον κείτο παλίντονον ἡδὲ φαρέτρη
 ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνεσσι οἷστοι·
 δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυτχέας,
 Ἴφιτος Εὐρυτιδῆς, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
- 15 τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ Ευμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλεν·
 μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες αἶριαν
 νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι' ἡδὲ νομῆας.
- 20 τῶν ἑνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
 παιδνὸς ἐών· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφιτος αὖθ' ἱππους διζήμενος, αἱ οἱ ὄλοντο,
 δῶδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 αἱ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο,
- 25 ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
 φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιΐστορα ἔργων,
 ὃς μιν ξεῖνον ἐόντα πατέκτανεν ὧ ἐνὶ οἴκῳ·
 στέγλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσασ', οὐδὲ τράπεζαν,
 τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
- 30 ἱππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερόνυχας ἐν μεγάροισιν.
 τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
 τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὲ
 κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς εἶφορ ὅξυν καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,

35 ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζην
 γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφριτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐποτε δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν,

40 ἥρειτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνήμα ξείνοιο φίλοιο
 κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.

Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 οὐδὸν τε δρῦϊνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
 ἔεσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵσυνεν,

45 ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
 αὐτίκ' ἄρ' ἦγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε πορώνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,
 ἅντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥϋτ' ταῦρος,
 βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θυρέτρα,

50 κληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.

ἥ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἐνθα δὲ χηλοὶ
 ἔσασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἶματ' ἔκειτο.
 ἐνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον·
 αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.

55 ἐζομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοισ ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 κλαῖε μάλα λιγέως· ἐπὶ δ' ἤρεε τόξον ἀνακτος.

ἥ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς.
 τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ καλίντονον ἠδὲ φαρέτρην

60 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνετες οἷστοι.

τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος
κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἀνακτος.

ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

65 ἅντα παρειάων στομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

[ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.]

αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τότε δῶμα
ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεῖ,

70 ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδὲ τιν' ἄλλην
μῦθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,

ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.

ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τότε φαίνεται ἄεθλον.

θῆσω γάρ μέγα τόξον Ὀδυσσεῆος θείοιο·

75 ὃς δέ κε ῥηϊτὰτ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν,

καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,

τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τότε δῶμα

κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·

τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὄλομαι, ἐν περ ὀνείρῳ.

80 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,

τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, κολιὸν τε σίδηρον.

δακρύσας δ' Εὐμαιος ἐδέξατο καὶ κατέδηκεν·

κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἶδε τόξον ἀνακτος.

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

85 Νήπιοι ἀγροῖῳται, ἐφημέρια φρονέοντες,
 ἃ δειλῶ, τί νυ δάκρυ πατεῖβεται, ἥδ' ἔτι γυναικὶ
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἀρίνεται; ἦτε καὶ ἄλλως
 παῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ὦλεσ' ἀκοίτην.
 ἀλλ' ἀπέων δαίνυσθε παθήμενοι, ἥε θύραζε

90 κλαίετον ἐξελθόντες, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντες,
 μνηστῆρεςσιν ἄεθλον ἄατον· οὐ γὰρ οἶω
 ῥηϊδίως τόδε τόξον εὐξοὸν ἐντανύεσθαι.
 οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκειν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπωπα –
 95 καὶ γὰρ μνήμων εἰμί – πᾶϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
 νευρὴν ἐντανύσειν, διοῖστέυσειν τε σιδήρου.
 ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
 ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα,
 100 ἥμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὥρνυε πάντας ἑταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
 μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτὴ περ ἐοῦσα,
 ἄλλω ἄμ' ἔφασθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
 105 αὐτὰρ ἐγὼ γελῶω, καὶ τέρπομαι ἄφροني θυμῷ.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
 οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
 οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεῖας, οὔτε Μυκῆνης·
 [οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκῆς, οὔτ' ἠπειροῖο μελαίνης.]

110 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μῆτερος αἶψου·
 ἀλλ' ἄγε μὴ μύησι παρέλκετε, μῆδ' ἔτι τόξου
 δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε ταυυστύος, ὅφρα ἰδῶμεν.
 καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοῖστεύσω τε σιδήρου,

115 οὐ κέ μοι ἀχθυμένῳ τάδε δώματα πότνια μῆτηρ
 λείποι ἄμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην.
 οἴος τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.

Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
 ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ εἶφος ὕδ' ἑτέρ' ὤμων.

120 πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
 πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵδυνεν·
 ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
 ὥς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν.

125 τρὶς μὲν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων·
 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
 νευρὴν ἐντανύσειν, διοῖστεύσειν τε σιδήρου.
 καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε, βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλπων,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἰεμένον περ.

130 τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἵς Τηλεμάχοιο·

Ἦ πόποι! ἦ καὶ ἔπειτα πακός τ' ἔσομαι καὶ ἄδικος,
 ἢ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη.
 ἀλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,

135 τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐπτελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμαῖε,
 κλίνας πολλητῆσιν ἐυδέστῃς σανιδέσσιν·
 αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε πορῶνῃ·
 ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔδεετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.

140 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐκείδους υἱός·

Ὅρνυσεθ' ἐξείης ἐπιθέξια πάντες ἐταῖροι,
 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχοπέη.
 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοκος υἱός,

145 ὃ σφι θυοεπός ἔσκει, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
 ἵξε μυχοίτατος αἰεὶ· ἀτασθαλίαι δὲ οἱ οἶω
 ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
 ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκὺ·
 στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πενήτηζεν·

150 οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
 ἀτρίπτους, ἀκαλὰς· μετὰ δὲ μνηστήρσιν ἔειπεν·

ὦ φίλοι, σὺ μὲν ἐγὼ πανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
 πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαθήσει·
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν·

155 τεθνάνειν, ἢ ζῶντας ἀρπατεῖν, οὐδ' ἕνεκ' αἰεὶ
 ἐπιδέδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα
 νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἡδὲ μενοιπυῖ
 γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεὺς παράποιτιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἡδὲ ἰδῆται.

160 ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐπέπλων
 μνάσθω ἐδάνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
 γῆμαιθ', ὅς κε πλείεσσι πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἑο τόξον ἔθηκεν,
 πλῖνας πολλητῆσιν εὐξέστης σανίδεσιν·

165 αὐτοῦ δ' ὦπυ βέλος παλῇ προέκλιψε κορώνῃ.
 ἅψ δ' αὖτις πατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέنيπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐν τ' ὀνόμαζεν·

Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγην ἕρκος ὀδόντων,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε! — νεμεσώμαι δέ τ' ἀκούων —

170 εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας πακαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ ταχύσσαι.
 οὐ γάρ τοι σέγε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμναι καὶ οἴστων·
 ἀλλ' ἄλλοι ταχύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.

175 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐπέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν·
 ἄγρει δὴ, πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 παρ δὲ σίδει δίφρον πε μέγαν καὶ πῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔκειλε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
 ὄφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,

180 τόξου περὶώμεθα, καὶ ἐντελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς φάτο· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκλειε Μελάνθιος ἀπάματος πῦρ·
 παρ δὲ φέρων δίφρον θῆκε καὶ πῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔκειλε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
 τῷ ῥα νέοι θάλλοντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο·

185 ἐντανύσσαι, καλλὸν δὲ βίης ἐπιδαύεις ἦσαν.

Ἀντίνοος δ' εἴτ' ἐπέειπε, καὶ ἑυρύμαχος θάοιδής,
ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξωκ' ἄριστοι.

Τῷ δὲ ἐξ ὅκισυ βῆσαν, ὁμαρτήσασσας ἄμ' ἄμφω
βουπόλος, ἡδὲ συφορβὴς Ὀδυσσεύος θείοιο!

190 ἐκ δ' αὐτὰς μετὰ τοὺς δόμου ἤλασε διὸς Ὀδυσσεύς.

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἡδὲ καὶ αὐλῆς,
φθελγέμενός σφ' ἐπέεσσιν προσήυδα μελιχρίοισιν·

Βουπόλα, καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
ἢ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.

195 ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι

ὧδε μάλ' ἔξακίτης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκοι;

ἢ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;

εἶπαθ', ὅπως ὑμέας πρᾶδιῃ θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐκιβουπόλος ἀνὴρ·

200 Ζεῦ πάτερ, εἴ γὰρ τοῦτο τελευτήσῃας ἐέλδωρ,

ὥς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·

γνοίης χ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὐτως Εὐμαιὸς ἐπέεχετο πᾶσι θεοῖσιν,

νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

205 αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶνγε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,

ἔξαυτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἐνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, παλὰ πολλὰ μογήσας,

ἤλυθον εἰλαστώ ἱεὶ ἐς πατρίδα γαῖαν.

γινώσκω δ', ὥς σφῶν ἐλδομένοισιν ἰκάνω,

210 οἷοισι δρώων· τῶν δ' ἄλλων αὖ τευ ἄκουσα
 εὐξαμένον, ἐμὲ αὖτις ἐπότροπον οἴλαδ' ἰκέσθαι.
 σφῶϊν δ', ὥς ἔσεται περ, ἀληθεῖην κατυλέειω.
 εἴ χ' ἐπ' ἐμοίγε θεός· δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀκύσσω.

215 οἰκία τ' ἐγγυδ' ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα
 Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσσεθον.
 εἰ δ', ἄγε δῆ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δεῖξω,
 ἄφρα μ' εὖ γνῶτον, πιστωθῆγόν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 οὐλήν, τήν ποτέ με εὖς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,

220 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν νιάσιν Αὐτολύκιοιο.

Ὡς εἰπὼν, ῥά κεν ἀμέλει ἀποτέρῃσιν οὐλήῃς.
 τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἔκαστα,
 κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε,
 καὶ κύνεσσιν ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.
 225 ὥς δ' αὐτῶς Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσεν.
 καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυν φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·

Παύσεθον κλαυθροῖο, γόοιό τε· μὴ τις ἰδῆται
 ἐξελθὼν μέγαροιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἰδῶ.

230 ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἅμα πάντες·
 πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕρμαι· ἀτὰρ τόδε σῆμα τατύχθω.
 ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγανοί,
 οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βῖδον ἠδὲ φαρέτρην·
 ἀλλὰ σύ, δι' Εὐμαιο, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,

5 ἐν χεῖρεσσιν ἔμοι θέμεναι· αἰτεῖν τε γυναῖξιν,
 κληῖσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ πτύκου ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
 προβλῶσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργω.

ο σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 κληῖσσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱῆλαι.

Ἦς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὐναιετάροντας·
 ἔζετ' ἔκειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη·
 ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.

5 Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 θάλκων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὥς
 ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστεινε κυδάμιμον πῆρ·
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ἦ πόποι! ἦ μοι ἄχος παρὶ τ' αὐτοῦ καὶ παρὶ πάντων·
 ο οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
 εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
 ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἢ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·
 ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
 ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
 15 τόξον· ἑλεγχεῖν δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος πρᾶξέφη, Εὐκείθεος υἱός·
 Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοεῖεις δὲ καὶ αὐτός.
 νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑσθρὴ τοῖο θεοῖο
 ἄγνῃ· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἔπηλοι

260 πάτθ'· ἀτὰρ πελέκεας γε καὶ εἴ κ' εἰώμεν ἅπαντας
 ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,
 ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγνύλα τόξα.

265 ἦῶθεν δὲ πέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
 αἶγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔχοροι αἰπολίοισιν,
 ὄφρ' ἐπὶ μῆρία θέντες Ἀπόλλωνι πλυτοτόξω,
 τόξου πειρώμεσθαι, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

270 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔρψαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

275 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης·
 [ὄφρ' εἰπω, τὰ με θυμός ἐνὶ στήθεσσι πελεύει·]
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
 Ἰσσοῦμ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν,
 νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέφαι δὲ θεοῖσιν·

280 ἦῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος, ὧ κ' ἐθέλησιν.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐθέσων, ὄφρα μεθ' ὁμῶν
 χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
 ἴς, οἷη πάρος ἔσκειν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ἢ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλῃ τ' ἀπομιστή τε.

- 285 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσσαν,
 δαΐσαντες, μὴ τόξον εὖξοον ἐντανύσειεν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένικπεν, ἔπος τ' ἔφατ'· ἔπ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἄ δειλὲ ἑξίνων, ἐνι τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·
 οὐκ ἀγυπᾶς, ὃ ἔκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
 290 δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδσαι, αὐτὰρ ἀκούεις
 μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
 ἡμετέρων μύθων ἑΐνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅσπερ καὶ ἄλλους
 βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μῆδ' αἴσιμα πίνῃ.
 295 οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγαπλυτὸν Εὐρυτίωνα,
 ἄας' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 ἐς Λαπίθας ἑλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσασεν οἶνω,
 μαινόμενος κἂν' ἔρεξε δόμον κἄτα Πειριθόοιο·
 ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
 300 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
 ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ἧσιν ἀσθεῖς,
 ἦϊεν ἦν ἄτην ὀρέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
 ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
 οἳ τ' αὐτῷ πρώτῳ παλὸν εὖρετο οἶνοβαρείων.
 305 ὥς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
 ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 ἡμετέρῳ ἐνὶ δῆμῳ, ἄφαρ δέ σε νῆϊ μελαίνῃ
 εἰς Ἑχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 πέμφομεν· ἐνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκηλος

310 κινέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
ἔλπεαι, αἶψ' ὁ Ξεῖνος Ὀδυσσεύης μέγα τόξον

315 ἐντανύσῃ, χερσὶν τε βίηφί τε ἥψι πιθήσας,

οἴκαδ' ἐμ' ἄξεσθαι, καὶ ἐὼν θήσεσθαι ἄκοιτιν·
οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπεν·
μηδέ τις ὑμείων τοῦγ' εἵνεκα θυμὸν ἀρεύων
ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἤδα·

πούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,
μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν·

325 ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν

μῶνται, οὐδέ τι τόξον εὖξοον ἐντανύουσιν·
ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
ὥς ἐρέουσ'· ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐρύμαχ', οὐπὼς ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν·
ἀνδρὸς ἀριστοῦ· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθαι;
οὗτος δὲ Ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπηγής,

5 πατρός δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὖχεται ἔμμεναι υἱός·
 ἀλλ' ἤγε οἱ δότε τόξον ἐύξουν, ὄφρα ἴδωμεν.
 ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
 10 δώσω δ' ὀξὺν ἀκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
 καὶ εἴφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 μήτηρ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
 5 κρείσσω, ὃ ν' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι·
 οὐδ' ὅσσοι κρاناὴν Ἰθάκην κᾶτα κοιρανέουσιν,
 οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἱποβοτόιο·
 τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιθήσεται, αἳ ν' ἐθέλωμι·
 καὶ καθάπαξ εἰνῶν δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
 10 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἰστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφικόλοισι πέλειε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδρεσσὶ μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ πρᾶτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἥ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 5 παῖδός γάρ μῦθον πεπνυμένον ἐνθετο θυμῷ.
 ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφικόλοισι γυναιεῖν,
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε χαμπύλα διὸς ὑφορβός·

360 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόηλεον ἐν μεγάροισιν·
ὦδε δέ τις εἶπεν κε νέων ὑπερηννορέοντων·

Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες καπέδονται
οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὗς ἔτρεφες· εἴ πεν Ἀπόλλων
365 ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ τῶρῳ,
δεῖσας, οὖνεκα πολλοὶ ὁμόηλεον ἐν μεγάροισιν.

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγείωνει·

Ἄττα, πρόσσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·
370 μὴ σε, καὶ ὀπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι,
βάλλων χειρμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασιν,
μνηστήρων χερσὶν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ κέμψαιμι νέεσθαι
375 ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν
μνηστῆρες· καὶ δὴ μεδίεν χαλεποῖο χόλοιο

Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.

380 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Τηλέμαχος κέλεται σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
κλήϊσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε

προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀπὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.

οὐ κείτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον ναὸς ἀμφιελίσσης
βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδθησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·
ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
5 μὴ πέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἀνακτος.

ὧδε δέ τις εἶπεςκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἥ τις θηητὴρ καὶ ἐκίκλοκος ἔπλετο τόξων·

ἥ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοδι πεῖται,

ἥ ὄγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὥς ἐνὶ χερσὶν

οὐνομᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεςκε νέων ὑπερηνορεόντων·

αἷ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,

ὥς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.

Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,

5 αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἶδε πάντῃ,

ὥς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς

ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ πόλλοπι χορδῇ,

ἄφας ἀμφοτέρωθεν εὐστρεφὲς ἔντερον οἶός,

ὥς ἄρ' ἄτερ σκουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.

Ὀδυσσ. II.

- 410· δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
 ἥ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδὴν.
 μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα πρῶς
 ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε, σήματα φαίνων·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 415 ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
 εἴλετο δ' ὦκον οἷστόν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντοσθε φαρέτρης
 κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
 τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἑλὼν, ἔλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 420 αὐτόθεν ἐκ δίφροιο παθήμενος, ἦκε δ' οἷστόν
 ἅντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 πρῶτης στείλειῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
 ἰὸς χαλκοβαρῆς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει,
 425 ἦμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
 δὴν ἔχαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
 οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνουνται.
 νῦν δ' ὦρῃ, καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
 ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 430 μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναδήματα δαιτός.
 Ἥ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέδετο εἶφος ὀξὺν
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
 ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 παρ' θρόνον ἐστήκει, κεκορυθμένος αἰδοπι χαλκῷ.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Χ.

S U M M A R I U M.

Ulysses arcu suo aggreditur turbam procorum; ante omnes Antinoum, quo confixo, quis sit et quid struat, palam aperit (1 - 41). Eum placare frustra quaerit Eurymachus, mox cum ense irruens ab eo occiditur; item Amphinomus a Telemacho (42 - 98): qui sibi suisque arma ex superiore parte aedium defert, sed ianuam obserare oblitus; per quam etiam procis Melanthius arma petit (99 - 162). Melanthium, iterum adscendentem, subsecuti Eumaeus et Philoetius opprimunt, constringunt, vivum ad columnam alligant (163 - 199). Ulyssi, cum filio et pastoribus illis procos urgenti, Minerva specie Mentoris, dein hirundinis, accedit, ut ipsi animos augeat et auxilium ferat (200 - 240). Inde acrior pugna, qua consternati perimuntur Ctesippus, Liodes, reliqui omnes (241 - 329): parcitur tantum Phemio citharoedo et Medonti praeconi, deprecante Telemacho (330 - 380). Ita expletus ultione Ulysses cadavera tolli et domum elni iubet: duodecim ancillae, quae Eurycleae indicio cum procis consuerant, suspendio necantur, maiori cruciatu Melanthius (381 - 477). Perpetratis his rebus, Ulysses ignem adolet, incensoque sulfure domum piaculo purgat (478 - 494). Agnitum dominum fidae ancillae salutant (495 - 501).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Χ.

Μνησθηροφονία.

*Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακίων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιδὸν ἠδὲ φαρέτρην,
ἰὼν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·*

5 *Οὗτος μὲν δὴ θεῖλος ἀάτος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βάλεν ἀνὴρ,
εἴσομαι, αἶ κε τύχωμι, κόρη δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.*

*Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόφῳ ἰδύνετο κισρὸν διστόν.
ἦτοι ὁ καλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν.*

- 10 πρύσσειον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 ὄφρα κίοι οἶγοιο· φόνοσ· δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
 μέμβλετο· τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσιν,
 μῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
 οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ Κῆρα μέλαιναν;
 15 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰϙί,
 ἀντικρὺ δ' ἀπαλῆσθ' αὐχένος ἤλυθ' ἀπωκῆ.
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔλπεσε χειρός,
 βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παρὺς ἦλθεν
 αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ εἶο τράπεζαν
 20 ὥσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε·
 σιτῶς τε κρέα τ' ὀπτὰ φερόμετο· τοῖ δ' ὀμᾶδυσαν
 μνηστῆρες κατὰ δῶμαθ', ὅπως ἴδοι ἄνδρα πεσόντα·
 ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὀρυσθέντες κατὰ δῶμα,
 πάντοσε πακταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους·
 25 οὐδέ πη ἀσπίς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἐλέσθαι.
 γεῖνειον δ' Ὀδυσῆα πολωτοσίσιν ἐπέεσσιν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
 ἡλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἶψὺς ὀλεθρος.
 καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα πατέπτανες, δε μέγ' ἄριστος
 30 πούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
 Ἰσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
 ἄνδρα πατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,
 ὥς δὴ σφιν καὶ κῆρσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆκτο.
 τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

35 ὦ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰένεσθαι
 δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε φίλον,
 δμῳῆσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
 αὐτοῦ τε ζῶοντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 οὔτε θεοὺς δειδαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 40 οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἴσεσθαι·
 νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου κείρατ' ἐφῆται.

ὦς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν·
 [πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἶψαν ὀλέθρου·]
 Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

45 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας,
 ταῦτα μὲν αἶσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
 πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κείται, δε αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐκίηλεν τάδε ἔργα,

50 οὔτι γάμου τόσδον περημένος, οὔτε χατίζων,
 ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἳ οὐκ ἐτέλεσσα Κρονίων·
 ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμιον εὐκτιμένης βασιλεύοι
 αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα πατακτείνεις λοχῆσας.
 νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δὲ φρίδες λαῶν
 55 σῶν· ἀτὰρ ἄρμῆς ὀπισθεν ἄρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
 ὅσσα τοι ἐκπέονται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 ἱανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.

60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 ὅσσα τέ νῦν ὑμῖν ἐστί, καὶ εἰ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 οὐδέ κεν ὧς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

65 νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἤε μάχεσθαι
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξῃ·
 ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον.

Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·

70 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ στήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
 ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐϋξοον ἠδὲ φαρέτρην,
 οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
 ἄμμε πατακτεῖνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
 φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας

75 ἰὼν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
 ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
 ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοῇ δ' ὠκιστα γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἰὼν ἀποπροΐεις βάλλε στῆθος παρὰ μαζόν,
 ἐν δέ οἱ ἦπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐπ' ἄρα χειρὸς
 φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρήδης δὲ τραπέζῃ

85 κάππεσε δυνηθεῖς· ἀπὸ δ' εἶδατα· χεῖεν ἔραζε,
καὶ δέπας ἀμφιπύκελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
θιμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισιν
λακτιζὼν ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυσ' ἀχλὺς.

Ἀμφινόμοσ δ' Ὀδυσῆος εἶσατο πυθαλίμοιο
90 ἀντίος αἶξας· εἵρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
εἴ πῶς οἱ εἶξειε θυράων. ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βυλῶν χαλκήρεϊ δουρὶ,
ῶμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δόυπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

95 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπῶν δολιχόσκιον ἔγχος
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ διέ, μήτις Ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνελνόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειεν
φασγάνῳ αἶξας, ἥ ἐ προκρηνέϊ τύφας.
βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
100 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε,
καὶ πυνέην πάγχθαλον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,
αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευτῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
105 Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
οἶσε θέων, εἶως μοι ἀμύνεσθαι κάρ' οἴστοι,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων, μῦνον ἑόντα.

ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεκείθετο πατρί.
βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.

110 ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάλε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ,
καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ δύσετο χαλκόν·
ὥς δ' αὐτῶς τῷ δμῶε θυέσθην τεύχεα καλά,

115 ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, κοικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴῳ
βάλλε τιτυσκόμενοι· τοὶ δ' ἀγχιστίνοι ἔπιπτον.
αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ δῖστεύοντα ἄνακτα,

120 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθείας μεγάραιο
ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανώοντα·
αὐτὸς δ' ἄμφ' ὥμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
κρατὶ δ' ἐκ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,
ἱππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
125 εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.

Ὀρσοθύρῃ δέ τις ἔσπεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθείας μεγάραιο
ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὐ ἀραρυῖαι.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβόν,
130 ἐσταότ' ἄγχι αὐτῆς· μία δ' οἷα γίγνεται ἐφορμή.
τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔκος πάντεσσι πιφάουσιν·
ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἂν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
καὶ εἰκοι λαοῖσι, βοῇ δ' ὥκιστα γένοιτο;
τῷ καὶ γάρ· οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

- 135 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 οὐπωρ ἔστ', Ἀγέλαε Διοσφρέετ', ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 αὐλῆς καλὰ Φύρετρα, καὶ ἀργαλέον ἐσόμα λαύρης·
 καὶ γ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὅμῃν τεύχε' ἐνείκω θαλάσῃσθηναι
 140 ἐκ θαλάμου· ἔκδον γὰρ, οἶομαι, οὐδέ πη ἄλλη
 τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
 Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάραιο.
 ἐνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
 145 καὶ τάσθας κυνέας χαλκῆρεας ἱπποδασειάς·
 βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦπα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκεν.
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὥς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα, χερσὶ τε δοῦρα,
 μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 150 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακόν, ἧς Μελανθεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδρα·
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἡμβροτον - οὐδέ τις ἄλλος
 155 αἷτιος - ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
 πάλλιπον ἀγαλῖνας· τῶν δὲ σιοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δι' Εὐμαίε, θύρην ἐπίθας θαλάμοιο,
 καὶ φράσαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἧ τὰδε ῥέζει,
 ἧ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἶω.

160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
βῆ δ' αὖτις θάλαμόσδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
οἷσων τεύχεα παλά. νόησε δὲ διὸς ὑφορβόε,
αἵψα δ' Ὀδυσσεῖα προσεφώνεεν, ἐγγυς ἔοντα·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
165 κείνος δ' αὖτ' αἰδὼλος ἀνὴρ, ὃν οἶόμεθ' αὐτοί,
ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνσπε,
ἥ μιν ἀποκτείνω, αἶ· κε κρείσσων γε γένωμαι·
ἥ εἰ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἦν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
πολλάς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ.

170 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαθοὺς
σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα 'περ μεμαῶτας.
σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὀπισθεν·

175 σειρήν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ κειρήναντε,
κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, κελάσαι τε δοποῖσιν.
ὣς κεν δηρὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχη.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύουσιν, ἥδ' ἐπίθοντο·
βὰν δ' ἔμην ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἔοντα.

180 ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτω τεύχε' ἐρεύνα·
τῷ δ' ἔσταν ἐλάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
τῇ ἐτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεκαλαγμένον ἄζω,

- 5 Λαέρτew ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέσσεν·
 δὴ τότε γ' ἦδη καίτο, ῥαφαὶ δὲ λάλυντο ἱμάντων·
 τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἴσω
 κουρίξ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀνρύμενον πῆρ.
 σὺν δὲ πόδας χεῖρας τε δέον θυμαλγεί δεσμῶ,
 10 εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὥς ἐπέλευσεν
 υἱὸς Λαέρταο, πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·
 σειρήν δὲ κλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε,
 κίον' ἄν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσιν.
 τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη, Εὔμαιε συβῶτα·
 5 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγρυ, Μελάνθια, νόκτα φυλάξεις,
 εὐνῇ ἐνι μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἴοικεν·
 οὐδὲ σέγ' ἡριγένεια παρ' Ὀπσεανοῖο ῥοάων
 λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἥνίκ' ἀγινεῖς
 αἵγας μνηστήρεσσι, δόμον πάτα δαῖτα πένεσθαι.
 10 Ὡς ὁ μὲν αὖθι λάλειπτο, ταθεῖς ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῶ·
 τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐκιδέντε φαινήν,
 βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, κοιπιλομήτην.
 ἔκθα μένος πνείοντες ἐφίστασαν· οἱ μὲν ἐκ' οὐδοῦ,
 τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
 15 τοῖσι δ' ἐκ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδὲ καὶ αὐδὴν.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον εἴπεν·
 Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνῆσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,
 20 ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὀμηλικίη δέ μοι ἔσσι.

210 Ὡς φάτ', οἷόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.

μνηστήρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισιν·

πρῶτος τήνγ' ἐνένικτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Μέντορ, μὴ σ' ἐπέεσσι παραπικρίθῃσιν Ὀδυσσεύς,

μνηστήρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.

215 ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελείεσθαι οἶω·

ὅπποτε κεν τούτους πτέωμεν, πατέρ' ἡδὲ καὶ υἱόν,

ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃαι, οἷα μενδινᾶς

ἔρδειν ἐν μεγάροισι· σῶ δ' αὐτοῦ πράατι τίσεις.

αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,

220 πτήμασ', ὁπόσσα τοί ἐστι, τὰ τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρῃσιν,

τοῖσιν Ὀδυσσεύῃ μεταμύξομεν· οὐδέ τοι υἷας

ζῶειν ἐν μεγάροισιν εἴσομεν, οὐδὲ θύγατρας,

οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστνυ πολεύειν.

Ὡς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ πολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

225 νείκεσσαν δ' Ὀδυσῆα πολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·

Οὐκέτι σοίγ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλή,

οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ, εὐπατερείῃ,

εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμέσιν αἰεὶ,

πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπέφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,

230 σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλιν εὐρυάγυια.

πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν τε δόμον καὶ πτήμασ' ἱπάνεις,

ἅντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;

ἀλλ' ἄγε δεῦρ', ἐπέον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,

ὅφρ' εἰδῇς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν

235 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.

Ἦ ῥα· καὶ οὐπω πάγῃ διδου ἑτεραλκία νίκην,
ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
ἤμην Ὀδυσσεύος, ἥδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.

αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον

240 ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰπέλη ἄντην.

Μνηστῆρας δ' ὦτρυνε Λαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·
οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,

245 ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·

τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βίος καὶ ταρφέες ἰοί.

τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

Ἦ φίλοι, ἤδη στήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·

καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη, κενὰ εὐγμὰτα εἰπών·

250 οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσιν.

τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετα δούρατα μακρά·

ἀλλ' ἄγεθ', οἱ ἔξ πρῶτον ἀποντίσαντ', αἶ né κοθι Ζεὺς

δῶν Ὀδυσσεῖα βλήσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.

τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.

255 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπόντισαν, ὥς ἐπέλευεν,

ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο

βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.

- 260 αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστῆρων,
 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἵποιμι καὶ ἄμμιν,
 μνηστῆρων ἐς ὄμιλον ἀποντίσαι, οἳ μεμάασιν
 ἡμέας ἐξεναρίξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
- 265 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπόντισαν ὀξέα δοῦρα,
 ἅντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτύλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
 Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 οἳ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.
- 270 μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
 τοὶ δ' ἄρ' ἐκήϊξαν, νεκῶν δ' ἐξ ἔρχετ' ἔλοντο.
 Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀπόντισαν ὀξέα δοῦρα,
 ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
 τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὖσταθῆος μεγάροιο
- 275 βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
 ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 λίγδην, ἄκρην δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαιοιὺν ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
- 280 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε.
 τοὶ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
 μνηστῆρων ἐς ὄμιλον ἀπόντισαν ὀξέα δοῦρα.
 ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·

285 Κτήσικον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ πρὸς ἡῦδα

Ἦ Πολυξέρσειδῃ φιλοκέρτομε, μήποτε κάμψαν
εἴπων ἀφραδίης μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

290 τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὃν ποτ' ἔδωκας
ἀντιθέω Ὀδυσῇ, δόμον κατ' ἀλητεύοντι.

Ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
οὕτα Λαμαστορίδην αὐτοσχέδον ἔγχεῖ μακρῶ·
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὕτα

295 δουρὶ μέσον κενεῶνα, διὰ πρὸ δὲ παλὸν ἔλασσειν·
ἦριπε δὲ πρηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεα
ὕψθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀρελαῖαι·

300 τὰς μὲν τ' αἰόλος οἷστρος ἐφορμήθεις ἐδόνησεν,
ᾧρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἡματα μακρὰ πέλονται.
οἱ δ', ᾧστ' αἰγυκιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
ἐξ ὀρέων ἔλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσιν·
ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσασουσαι ἵενται,

305 οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδὲ τις ἀλκή
γίγνεται, οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δὲ τ' ἄνδρες ἄγρη·
ὥς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐχιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικής,
πράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.

Ὀδυσσ. II.

15

- 310 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούναν,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνουμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδσο, καί μ' ἐλέησον·
οὐ γάρ πώ τινα φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
- 315 καυέσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλὰ μοι οὐ κείδοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχουσθαι·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσκον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυσκόος, οὐδὲν ἑοργῶς,
κείσομαι· ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
- 320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυσκόος εὐχεται εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν,
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σκέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι·
- 325 τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοιςθα.
Ὡς ἄρα φωνήσας, εἶφορ εἶλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
πτεινόμενος· τῷ τόνγε πατ' αὐτένα μέσσον ἔλασεν·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦγε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
- 330 Τερπιάδης δέ τ' αἰοιδὸς ἀλύσκανε Κῆρα μέλαιναν,
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη·
ἔσθῃ δ', ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν

335 ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔλαιον·
 ἥ γούνων λίσσοιτο προσάϊξας Ὀδυσῆα.
 ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσσαντο κέρδιον εἶναι,
 γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

340 ἦτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέβηκε χαμᾶζε,
 μεσσηγυς κρητῆρος ἰδὲ θρόνον ἄργυροῆλου·
 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσάϊξας λάβε γούγων,
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Γουννοῦμαί σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καὶ μ' ἐλέησον·

345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
 πέφνης, ὅτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰεῖω.
 αὐτοδίδακτός δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παρασιδεῖν,
 ὥστε θεῶ· τῷ μὴ με λιλαίεο δειροτομήσαι.

350 καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός,
 ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὔδ' ἐχατίζων,
 πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας·
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ πρέισσονες ἦγον ἀνάγκη.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο,

355 αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγυς ἐόντα·

Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔτ' ἐχθρὸν
 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅστε μευ αἰεὶ
 οἴλω ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο, παιδὸς ἐόντος·
 εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἥ ἐσθλότης,

360 ἥε σοὶ ἀντεβόλησεν, ὀριτομένω κατὰ δῶμα·

ὣς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μίδων, πεπνυμένα εἰδώς·
πεπτηῶς γὰρ ἔπειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
ἔστο βοός νεφέδαρτον, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοεῖην·

365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμὶ· σὺ δ' ἴσχει· εἶπε δὲ πατρί,
μὴ με περισθενέων δηλήσεται ὅξεϊ χαλκῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων παχολωμένος, οἳ οἳ ἔπειρον
370 πτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νῆπιοι οὐδὲν ἔτιον.

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐδάψεν,
ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἵπυσθα καὶ ἄλλω,
ὥς πακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.

375 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔζεσθε θύραζε
ἐπ' φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρή·

ὣς φάτο· τῷ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε,
ἐζέσθην δ' ἄρα τῷγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,

380 πάντοσε καπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεὶ.

Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐὼν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ πονήσιν
πεπτεῶτας πολλούς· ὧστ' ἵχθύας, οὐςθ' ἄλιγες

385 ποῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολλὴν ἔκτοσθε θαλάσῃ
 δικτῶ ἐξέρσαν πολυωπῶ· σὶ δέ τε πάντες,
 πύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες, ἐπὶ φαρμάδοισι κέχυνται,
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 ὥς τὸτ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.

390 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχ', εἰ δ', ἄγε μοι πάλειον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἴπωμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεκείθετο κατρί·
 πινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

395 Δεῦρο δὴ-ὄρσο, γρηῦ παλαιγενές, ἦτε γυναικῶν
 δμωῶν σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 ἔρχεο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπη.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄκτερος ἔπλετο μῦθος.
 ᾤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων,

400 βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόςθ' ἡγεμόνευεν.

εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
 αἵματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένον· ὥστε λέοντα,
 ὅς ῥά τε βεβρωκὸς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
 πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

405 αἵματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ιδέσθαι·

ὥς Ὀδυσσεὺς πεκάλακτο πῶδας καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν·
 ἦ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἰσίδεν αἶμα,
 ἔθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἰσίδεν ἔργον·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ·

410 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἐν θυμῷ, γρηῦ, καίρε, καὶ ἴσχεο, μὴδ' ὀλόλυξε·
οὐχ ὁσίη, καταμένοισιν ἐκ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
τούςδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σθένε' ἔργα·
οὔτινα γὰρ τίσειον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

415 οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅστις σφέας εἰσαφίλοιο·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλέξον,
αἷ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

420 τοιγάρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
δμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
εἰριά τε ζαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέρεσθαι·
τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,

425 οὔτ' ἐμὲ τίουσai, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέζετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
σημαίνειν εἶσκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναῖξιν·
ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν ἀναβᾶς ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
εἶπω σῇ ἀλόφῳ, τῇ τίς θεὸς ὕπνον ἐκῶρσεν.

430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
μήπω τῆρ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναῖξιν
ἐλθέμεν, αἵ κερ' πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐν μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναῖξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

135 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδ' ἐσβώτην
εἰς ἐκαλεσσάμενος, ἔκκα πτερύγεσσι προσήδα·

Ἄρχειν ἐνὺν νέπυας φορέειν, καὶ ἀνωχθε γυναικας·
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἦδ' ἐτραπέδας
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.

440 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε,
δμῶας ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
θεϊνέμεναι εἴφεσιν τανυήλεσσι, εἰσόκε πασέων
ψυχὰς ἐξαφέλῃσθε, καὶ ἐκλελάθουσιν Ἀφροδίτης,

445 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντά τε λάσρην.

Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἄπασαι,
αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλαρὺν κατὰ δάκρυ πένουσαι.
πρῶτα μὲν οὖν νέπυας φόρεον κατατεθνηῶτας,
καθ' ὃν ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθουσιν εὐερπείας αὐλῆς,

450 ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς,
αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἦδ' ἐτραπέδας
ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.

αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἦδ' ἐσβώτης
455 λίστροισιν δάπεδον κύμα ποιηταῖο δόμοιο

εὖον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῶαί, τίθουσιν δὲ θύραζε.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
δμῶας δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,

460 εἴλεον ἐν στείνῃ, ὅθεν οὐκ ὄψεσθαι ἀλύξαι·

τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·

Μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλπίμην
τάων, αἱ δὲ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἱαυον.

465 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ κτεῖσμα νεὸς πυανοπρώροιο
πίονος ἐξάφας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
ὕψας' ἐπεκταύσας, μή τις ποσὶν οὐδας ἱκοίτο.

ὥς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι ταυσιπτεροὶ ἢ κέλειαι
ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τόθ' ἐστῆκει ἐνὶ θάμνῳ,

470 αὖλιν ἐκείμεναι, στρυγερὸς δ' ὑπεδέξατο ποῖτος·

ὥς αἶψ' ἐξείης κεφαλᾶς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
δειρῇσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν·
ἥσκειρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δῆν.

Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·

475 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥίνας τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, πυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας πόκτον, κεκοτηότι θυμῷ.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιφάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε πίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.

480 αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Οἶσε θείον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
ὄφρα θειώσω μέγυρον· αὐτὰρ Πηνελόπειαν
ἔλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν·
πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.

185 'Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐνείκω·
 μηδ' οὐτῶ ῥά πεσιν πεπυκασμένους εὐρέας ὤμους
 ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἶη.

490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.

'Ὡς ἔφαθ'· οὐδ' ἀπίθῃσε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 ἦνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 εἶδ' διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.

495 Γρηῦς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 ἀγγελεύουσα γυναιεῖ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
 αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 αἱ μὲν ἄρ' ἀμφοτέοντο καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,
 500 χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἥμερος ἦρει
 κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίγνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ψ.

S U M M A R I U M .

Penelopen, adhuc dormientem, excitat Euryclea, ut Ulyssem sub mendici habitu latuisse, et procos telis eius cecidisse, nuntiet (1 - 31). Noscendi cupida descendit regina, inter gaudium metumque fluctuans, ac caedem potius ab aliquo decorum editam putans: et ne assidentem quidem virum temere credit ipsum esse, nec, quamvis a filio obiurgata, alloquitur (32 - 110). At Ulyses, ne statim res per urbem vulgetur, Telemachum et pastores cum ancillis chorcas agere iubet; lotusque mox ipse et a Minerva iuvenis redditus, ad uxorem revertitur, cui lentitudinem exprobrat (111 - 172). Tandem illa, quo cautius verum exploret, de positu lecti genialis, ab ipso olim fabricati, sic loquitur, ut respondendo plane pateat opifex maritus (173 - 204). Tum denique agnito Ulyssi prima amoris signa dat Penelope, orditurque sermonem, qui usque in noctem, quam amantibus solito longiorem facit dea, multis de rebus habetur; etiam in lecto, ubi Ulysses laborum suorum summam repetit (205 - 343). Mane postridie domum mandat Penelopae, atque, ut in ea se abdat, monet; ipse autem armatus cum filio et pastoribus rus exit ad Laerten (344 - 372).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ψ.

Ὅδυσσέως ὑπὸ Πηνελόπης
ἀναγνωρισμός.

Γρηῦς δ' εἰς ὑπερῶ' ἀνεβήσατο παγχαλώωσα,
δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνθον ἰόντα·
γούνατα δ' ἐρβώσαντο, κόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
5 Ἐγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅφρα ἴδῃαι
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τάτ' ἔλδαι ἤματα πάντα·
ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰάνεται, ὕψι περ ἐλθῶν·
μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, ὅτε οἱ οἶκον
κῆδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιώωντό τε παῖδα.

10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἶτε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐκίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἳ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ᾗσθαι.

15 τίπτε με λωβεύεις, πολυκενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα, καὶ ἔξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
ἠδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
οὐ γάρ πω τοιόνδε πατέδραδον, ἔξ οὔ Ὀδυσσεύς
ᾤχετ', ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

20 ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχευ μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλῃ γε γυναικῶν, αἷ μοι ἔασιν,
ταῦτ' ἔλθοῦς ἤγγειλε, καὶ ἔξ ὕπνου ἀνέγειρεν,
τῷ κε τάχα στυγερώς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὐτὶς ἔσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.

25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.

Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν κάλαι ἤδεεν ἔνδον ἐόντα,
30 ἀλλὰ σαοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκλυεν,
ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορέοντων.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἔχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῇ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἤκεν·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

35 Εἰ δ' ἄγε δή μοι, παῖα φίλη, νημερτὲς ἐνίσπε,
εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις·
ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκεν,
μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμμενον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

40 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον
πτενομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπῆκτων
ἡμεῖς ἀτυζόμεναι, στανίδες, δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
πρίν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο πάλεσεν
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατήρ προέηκε καλέσσαι.

45 εὐρον· ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσιν
ἔσταόςθ'· οἱ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες,
κείατ' ἐκ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κέ θυροῖν ἰάνθης.
[αἵματι καὶ λύθρῳ πεκαλαγμένον, ὥστε λέοντα.]
νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐκ' αὐλαίῃσι θύρῃσιν

50 ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ ἄῶμα θειοῦται περιχαλλέας,
πῦρ μέγα πειάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆπαν
ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε,
νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.

55 ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὔρε δὲ καὶ σέ,
καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔμεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
παῖα φίλη, μήκω μέγ' ἐπέυχεο παρχαλόωσα.

60 οἷσθ' αὖ γάρ, ὥς κ' ἑσπαστὸς ἐνὶ πεγάρῃσι φανείη
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ τε καὶ υἱεῖ, τὸν τεκόμεσθ'·
 ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ τις ἀθανάτων πτεῖνε μνηστῆρας ἀγανούς,
 ὕβριν ἀγασσάμενος θυμολγέα καὶ παλὰ ἔργα.

65 οὐτίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οὐ καπὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
 τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔκυσθον καπὸν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ὦλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ὦλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φίλη προφὸς Εὐρύκλεια·
 70 τέκνον ἐμόν, κοῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 ἦ πόσιν, ἔνδον ἔοντα παρ' ἐστάρῃ, οὐποσ' ἔφησθα
 οἴκαδ' ἐλεύσεσσι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος;
 ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
 οὐλήν, τὴν ποτὲ μὲν σῆς ἦλασε λευκῷ ὀδόντι.

75 τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔθελον δέ σοι αὐτῇ
 εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἔλων ἐπὶ μάστανα περσίν,
 οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῖδρεῖσι νόοιο.

ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
 αἶ κέν σ' ἐξαπάφω, πτεῖναι μ' οἰκτίστω δάεθρῳ.

80 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰειγενετῶν
 δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν ἐοῦσαν·
 ἀλλ' ἔμπης ἴσμεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὅφρα ἴδωμαι
 ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὅς ἐπεφνεν.

85 ἼΩς φαμένη, πατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ πῆρ
 ὄρμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἔξερεῖνοι,
 ἥ παρστᾶσα κύσσει κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα·
 ἥ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδόν,
 ἔζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 90 τοίχου τοῦ ἐτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
 ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἶποι
 ἰφθίμη παράποιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 ἥ δ' ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἱκάνεν·
 ὄφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως ἐσίδεσκειν,
 95 ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ προῖ εἴματ' ἔχοντα.
 Τηλέμαχος δ' ἐνένικτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 τίφθ' οὐτῶ πατὴρ νοσφίζεαι, οὐδὲ καρ' αὐτόν
 ἔζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς;
 100 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφεσταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι λεικοστώ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν·
 σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 105 τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι πέθηκεν·
 οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
 αὐδ' εἰς ὧπα ιδέεσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἐταρόν δὴ
 ἔστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἥ μάλ' αὖ νῶϊ
 γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν

Ὀδυσσεύς. Π.

110 σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.

Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.

115 νῦν δ' ὅττι ρυκόω, κακὰ δὲ χροῖ' εἴματα εἶμαι,
τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐκ ᾔσθην τὸν εἶναι.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
καὶ γάρ τις θ' ἓνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δῆμῳ,
ὃ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,

120 φεύγει, πηοὺς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαίαν·
ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλλης ἀπέκταμεν, οἳ μὲν' ἄριστοι
πούρων εἰν Ἰθάκῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
αὐτὰρ ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
125 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι
ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
[ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἄμ' ἐφόμεθ', οὐδέ τί φημι
ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δυνάμεις γε πάρεστίν.]

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
130 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
δμῳὰς δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἴμαθ' ἐλέσθαι·
αὐτὰρ θείης ἀοιδός, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἡμῖν ἡγείσθω φιλοκαίγμονος ὄρχηθμοιο,

135 ὧς πέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐπὶ δὲ ἀπούων,
 ἢ ἂν' οὐδὲν στείχων, ἢ οἱ περιναϊεταόουσιν·
 μὴ πρόσθε κλέος εὐρύ φόνου κατὰ ἄστν γένηται
 ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 140 φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξει.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύουσιν, ἡδ' ἐπίθοντο.
 πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
 ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεῖος δοῖδος
 φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφισιν ἡμερον ὥρσεν
 145 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
 τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
 ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 ὧδε δὲ τις εἶπεν, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·

Ἥ μάλα δὴ τις ἔγρημε πολυμνήστην βασίλειαν·
 150 σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὐ κουριδίοιο
 εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἕως ἴκοιτο.

Ἦς ἄρα τις εἶπεν, τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμῃ ταμὶν λοῦσεν, καὶ χρίσεν ἑλαιῷ·
 155 ἀμφὶ δὲ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα·
 αὐτὰρ καὶ κεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καὶ δὲ πάρητος
 οὐλάς ἦκε πόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὁμοίας.
 ὥς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ

160 Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
 ὧς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἐπ' δ' ἀσαμίνδου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοιος·
 ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 165 ἀντίον ἧς ἀλόχου, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Δαιμονίη, περὶ σοίγε γυναικῶν θηλυτεράων
 πῆρ ἀτέραμνων ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφεσταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 170 ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτει εἰς πατρίδα γαῖαν. —

ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 λέξομαι· ἧ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 δαιμόνι', οὐτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐτ' ἀθερίζω,
 175 οὔτε λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷος ἔηςθα,
 ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο. —

ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 ἐκτὸς εὖσταθέος θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίει·
 ἔνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνήν,
 180 πῶεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·

ὦ γύναι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ πεν εἶη,

85 καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηιδίως ἐθέλων θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·

ἀνδρῶν δ' οὐ πέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
 ῥεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
 ἐν λέχει ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ πάμον, οὐδέ τις ἄλλος.

9 θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντός,
 ἀκμηνός, θαλέθων· πάχετος δ' ἦν, ἥυτε κίων.
 τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
 πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ παθύπερθεν ἔρεψα·
 πολλήτας δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.

10 καὶ τότε' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
 κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλαῶν
 εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
 ἐρμῖν' ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρω.
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,

100 δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἡδ' ἐλέφαντι·
 ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοός, φοῖνικι φαεινόν.
 οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
 εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἢ τις ἤδη
 ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπο πυθμέν' ἐλαίης.

105 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνώσσης, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
 δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἡδὲ προσηύδα·

Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα

210 ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον οἰζύν,
οἱ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
ἦβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἰκέσθαι.
αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο, μηδὲ νεμέσσα,
οὐνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα.

215 αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἐρρίγει, μή τις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
ἐλθῶν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
οὐδέ πεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,

220 εἰ ἤδη, ὃ μιν αὖτις Ἀρήϊοι νῆες Ἀχαιῶν
ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
τὴν δ' ἦτοι ρέξαι θεὸς ὥρορεν ἔργον ἀεικές·
τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἐῷ ἐγπάτθετο θυμῷ
λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.

225 νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
εὐνῆς ἡμετέρης, ἣν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
ἀλλ' οἶοι, σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,
Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατήρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
ἣ νῶϊν εἴρυτο θύρας κυκινοῦ θαλάμοιο,

230 κείθεις δὴ μεν θυμόν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὕφ' ἡμερον ὥρσε γόοιο.
κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.
ὥς δ' ὄτ' ἄν ἀσπασίος γῇ νηχομένοισι φανήη,
ὦντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ κόντῳ

35 βραΐση, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ·
 παῦροι δ' ἐξέφυγον πολὺς ἄλως ἠχειρόνδε
 νητόμενοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλμῃ·
 ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 ὧς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην κόαις εἰσορώσῃ·
 40 δειρῆς δ' οὐπω κάμπαν ἀφίετο κῆρξε λευκῶ.
 καὶ τὺ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 εἰ μὴ ἦρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σκέθεν, Ἥῳ δ' αὖτε
 ῥύσας' ἐκ' Ἰλκεανῶ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 45 ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
 Λάμπρον καὶ Φαέθονθ', οἷτ' Ἥῳ πῶλοι ἤγουσιν.
 καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γύναι, οὐ γάρ πο πάντων ἐπὶ κείρας' ἀέθλων
 ἦλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὀπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
 50 πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ κρῆ πάντα τελέσσει.
 ὧς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίῳ
 ἤματι τῷ, ὅτε δὴ πατέβην δόμον Αἴδος εἰδῶ,
 νόστον ἐταίροισιν διζήμενος ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἦδη
 55 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εὐνὴ μὲν δὴ σοίγε τότε ἔσσεται, ὅππότε θυμῷ
 σῶ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἦρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκέσθαι
 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.

260 ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοὶ θεοὶ ἔμβαλε θυμῷ,
εἶπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπισθεν, οἶω,
πέψομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέριον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα πελεύεις
265 εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω.
οὐ μὲν τοι θυρὸς πεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἥστε' ἄνωγεν
ἔλθειν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἑρετμόν,
εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
270 ἄνδρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴσασι γέας φοινικοπαρήους,
οὐδ' εὐῆρε' ἑρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε πεύσω·
ὀππότε κεν δῇ μοι ἑυμβλήμενος ἄλλος ῥόδιτῃς
275 φῆη, ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὦμῳ,
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἑρετμόν,
ἔρξανθ' ἱερὰ παλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἄρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κῆπρον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
280 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἕλως αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
γῆρα' ὑπο λιπαρῷ ἄρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.

5 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ἔλπωρή τοι ἔπειτα πακῶν ὑπάλυξιν ἔσσεσθαι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυσ' εὐνήν
10 ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων.
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λῆχος ἐγκονέουσai,
γρηῦς μὲν κεύρουσα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
έρχομένοισι λῆχοςδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
15 ἐς θάλαμον δ' ἀγαθοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα
ἀσπᾶσιοι λῆκτροιο παλαιοῦ θεσμόν ἱκοντο.

Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβώτης
παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο πατὴρ μέγαρ' ἀσπιδόεντα.

10 Τῷ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότῃτος ἐταρκήτην ἐρατεινῆς,
τερπέσθην μῦθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέκοντε·
ἡ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναικῶν,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶς' αἰδήλον ὄμιλον,
οἱ ἔθεν εἵνεκα πολλά, βόας καὶ ἴφια μῆλα,
15 ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
αὐτὰρ ὁ Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδε' ἔσθην
ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησεν,
πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
κίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, κάρος καταλέξει ἅπαντα.

- 310 Ἦρξατο δ', ὥς πρῶτον Κίλονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα
 ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείραν ἄρουραν·
 ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὥς ἀπετίσατο ποινήν
 ἰφθίμων ἐτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·
 ἦδ' ὥς Αἰολὸν ἵκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
 315 καὶ πέμπ'· οὐδέ κω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι
 ἦην, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐκ' ἰχθυόεντα φέρειν μεγάλα στενάχοντα·
 ἦδ' ὥς Τηλέκυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
 οἱ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ εὐπνήμιδας ἐταίρους·
 320 [πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηϊ μελαίνῃ·]
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον, πολυμηχανίην τε·
 ἦδ' ὥς εἰς Αἶδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
 ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίω,
 νηϊ πολυπληῖδι, καὶ εἰσιδε πάντας ἐταίρους,
 325 μητέρα θ', ἣ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα·
 ἦδ' ὥς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἤκουσεν·
 ὧς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδιν,
 Σκύλλην θ', ἣν οὐ πώποτ' ἀπήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
 ἦδ' ὥς Ἥελίοιο βόας κατέπεφνον ἐταῖροι·
 330 ἦδ' ὥς νῆα θοὴν ἔβαλε φολόεντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ Κῆρας ἄλυξεν·
 ὧς θ' ἵκετ' Ὠρυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,

335 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἥδ' ἔφασκεν
 θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 ἀλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔπειθεν·
 ἦδ' ὥς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 οἷ δὴ μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὧς, τιμήσαντο,

340 καὶ πέμψαν σὺν νηϊ φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλῃς, ἐσθλὰ τε δόντες.
 τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.

Ἦ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

345 ὅπποτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο δν πατὰ θυμὸν
 εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι ἥδ' αὖ καὶ ὕπνου,
 αὐτίκ' ἀπ' Ὀκeanοῦ χρυσόθρονον Ἡριγένειαν
 ὥρσεγ, ἴν' ἀνθρώποισι φόως φέροι· ὥρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·

350 ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
 ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 κλαίους· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἰέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
 νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐτήν,

355 κτήματα μὲν, τὰ μοί ἐστι, κοιμιζέμεν ἐν μεγάροισιν·
 μῆλα δ', ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφιάλοι κατέκειραν,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους,
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρόν ἔπειμι,

360 ὀφόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὃ μοι πυκινῶς ἀνάχεται·
 σοὶ δέ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ ἐούσῃ·
 αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι,
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 εἰς ὑπερῷ' ἀναβῦσα σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
 365 ἦσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.

Ἦ ῥα, καὶ ἄμφ' ὥμοισιν ἐδύσατο τεύχεα παλά·
 ὤρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν Ἀρήϊα χερσὶν ἐλέσθαι.
 οἱ δέ οἱ οὐκ ἀκίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
 370 ὦϊξαν δὲ θύρας, ἐπ' ἧϊον ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόλῃος.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ω.

S U M M A R I U M.

Procorum animabus, a Mercurio ad infera compulsis, heroës occurrunt, tum alii, tum Achilles et Agamemno (1 - 22). Ibi Agamemno Achilli iusta funebria exponit, ad Troiam ipsi peracta, et propriam neqem dolet (23 - 97); miratusque turbam iuvenum, catervatim descendantium, ex uno eorum insignem Penelopes pudicitiam, procorum assiduitatem et occasum cognoscit, atque Ulyssis fortunam et reginae fidem praedicat (98 - 204). Interea heros cum suis ad Laerten profectus, primum, velut ignotus, in hortis cum illo sermonem quaerit de filio, affectusque cognitis, quas senex tulisset, aerumnis, dum eum aegritudine oppressum videt, repente sese filium aperit, et caedem procorum perpetrata narrat (205 - 344). Laetus senex lavatur, et ipse quoque a Minerva decoratus, cum Dolio servo et reliqua familia atque Ulysse comitibusque eius ad prandium conveniunt, ubi reductus agnoscitur et salutatur ab omnibus (345 - 412). Iam rumore caedis per urbem disperso, habetur concio Ithacensium, in qua Eupithes tumultum movet: continuo pars civium, quamquam reclamantibus Medonte et Halithersæ, armati Ulyssem ad Laertis praedium persequuntur (413 - 471). Sed eos comitator Ulyses graviter premit; Eupithen occidit Laertes; ipsis praesens Minerva opitulatur, seditiosos exterret; tandem Iupiter deiecto fulmine proelium dirimit: sic facto foedere amnestia utrinque et pax componitur (472 - 548).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ω.

Σ π ο ν δ α ι.

Ερμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεπαλεῖτο
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
καλὴν, χρυσεῖην, τῇτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλει,
ὣν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
5 τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
ὥς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἄντρου θασπεσίοιο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κἀ τις ἀποκέσῃσιν
ὄρμαθού ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
ὥς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν

- 10 Ἑρμείας ἀκήκητα κατ' εὐρώεντα πέλευθα.
 παρ δ' ἴσαν Ὀλειανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα' πέτρην,
 ἥδ' ἐκ παρ' Ἡελίοιο κύλας καὶ δῆμον Ὀνειρῶν
 ἦϊσαν· αἶψα δ' ἱκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 ἐνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλα καμόντων.
- 15 Εὐρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδὸς τε δέμας τε
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 ὥς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὀμίλεον· ἀγχιμόλον δὲ
- 20 ἦλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαιο
 ἀπνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ
 οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος·
- Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε φάμεν Διὶ τερπικτεράνῳ
- 25 ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἡματα πάντα·
 οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἀνασσεσ
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
 ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμμελλεν
 Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὃς κε γένηται.
- 30 ὥς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἀνασσεσ,
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισκτεῖν·
 τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἥδ' ἐκε καὶ σῶ παιδὶ μέγα κλέος ἦρα' ὀκίσσω·
 νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἄλῶναι.

35 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεον Ἄτρεΐδαο·
 ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐκείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 δε θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 πτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱὲς ἀριστοί,
 μαρνάμενοι περὶ σάιο· σὺ δ' ἐν στροφάλειγγι πονίῃς
 40 κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἱπποσυνάων·
 ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμᾶρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε κάμπαν
 παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαΐλαπι παῦσεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐπὶ πολέμοιο,
 κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροά καλὸν
 45 ὕδατί τε λιαρῶ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοί, κείροντό τε χαίτας.
 μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν θανάτῃς ἀλήσι·
 ἀγγελίης αἴουσα· βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει·
 θεσπεσίη· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 50 καὶ νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
 55 μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν θανάτῃς ἀλήσι·
 ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηὸς ἀντιδῶσα·
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί·
 ἀμφὶ δέ σ' ἕστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,
 οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἶματα ἔσσαν.

Ὅδυσσ. II.

17

- 60 Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ,
 θρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
 ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 κλαίονεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
- 65 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἴδμεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶ
 μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα, καὶ ἔλικας βοῦς.
 καίεο δ' ἔκ τ' ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶ,
 καὶ μέλιτι γλυκερῶ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 τεύχεσιν ἐβρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
- 70 πεζοὶ θ' ἰππῆές τε· πολλὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν Ἥφαιστοιο,
 ἠῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
 τρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
- 75 φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο.
 ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο θανόντος·
 χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξαχα τίς ὑπάντων
 τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
- 80 ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
 χεύαμεν Ἀργείων ἱερῆς στρατὸς αἰχμητῶν,
 ἀκτῇ ἐπὶ προὔχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
 ὥς κεν τηλεφανῆς ἐκ κόντόφιν ἀνδράσιν εἴη
 τοῖς, οἳ νῦν γεγᾶσι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται·

85 μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περιπαλλέ' ἄεθλα
 θῆκε· μέσφ' ἐν ἀγῶνι ἀριστήσσειν Ἀραιῶν.
 ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντιβόλησαν
 ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμέου βασιλῆος
 ζῶννυνταί τε νέοι, καὶ ἐπεντύπονται ἄεθλα·

90 ἀλλὰ πε κείνα μάλιστα ἰδὼν ἐπεθήκεις θυμῷ,
 οἷ' ἐκί σοὶ πατέθηκε θεὸς περιπαλλέ' ἄεθλα,
 ἀργυρόπεζα θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν·
 ὧς σὺ μὲν οὐδὲ θανάων ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους πλῆτος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ.

95 αὐτὰρ ἐμοὶ τί τδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον εὐόκυπευσα;
 ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
 Αἰγίσθου ὑπὸ χειρὶ καὶ σὺλομένης ἀλόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάπτορος Ἀργεϊφόντης,
 100 ψυχὰς μνηστήρων πατάγων, Ὀδυσεῖ δαμέντων·
 τῷ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην.
 ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 παῖδα φίλον Μελανῆος, ἀγαπλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
 ἑξείνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

105 τὸν προτέρῃ ψυχῇ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·

Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,
 πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ πεν ἄλλως
 κρινάμενος λῆξαιτο πατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
 ἦ ὕμ' ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσαν,

- 110 ὄρσας ἀρραλέονε ἀνέμους καὶ κύματα μακρά·
 ἧ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδολύσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 βοῦς περιταμνομένους ἡδ' οἶῶν πώεα παλά,
 ἥε περὶ πτόλιος μαχαρούμενοι ἡδὲ γυναικῶν;
 εἰπέ μοι εἰρομένω· δαῖνος δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
- 115 ἧ οὐ μέμνη· ἅτε κείσε κατ' ἡλυσθον ὁμέτερον· δῶ,
 ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ·
 Ἴλιον εἰς ἄμ' ἔκασθαι εὐσσελμῶν ἐπὶ νηδῶν;
 μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα περήσαμεν· εὐρέα πόντον,
 σκουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον.
- 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 [Ἄτρεϊδῃ κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,]
 μέμνημαι τάδε πάντα, Διοτρεφέε, ὥς ἀγορεύεις·
 σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἄτρεπείως καταλέξω,
 ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθῃ.
- 125 μνώμεθ' Ὀδυσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 ἧ δ' οὐτ' ἤρνεϊτο στυγερόν γάμον, οὔτε τελεύτα,
 ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν·
 ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίξεν·
 στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
- 130 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 ποῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μίμνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσέκε φᾶρος
 ἐκτελέσω – μὴ μοι μεταμῶνια νῆματ' ὀληται –
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν

- 135 Μοῖρ' ὅλοη παθέλῃσι τανηλεγέον θανάτου
 μήτις μοι κατὰ θῆμ' Ἀχαιοῶν νεμεσέη,
 αἶ κεν ἄτερ σκείρου σῆται, πολλὰ πρηνίσσας
 ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεκείσθην θυρὸς ἀγῆνωρ
 ἔνθα καὶ ἡματιή μὲν θρᾷνεσκ' ἄν' ἰσόν,
 140 νύκτας δ' ἀλλόεσκεν, ἐπὶν ὀπίδαι παραδέξω.
 ὡς τρίετες μὲν ἔλῃθε δόλῳ, καὶ ἐπειθὲν Ἀχαιοὺς
 ἀλλ' ὅτε τέτραπον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπὶ κλισίῃσιν
 [μνηῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡρώων πόλιν ἐπεκείσθη,
 καὶ τότε δὴ τὸν ἔπειθ' ἔκτανον ἡ σάφα ἦδη
 145 καὶ τήνγ' ἀλλόουσιν ἐφύρθησαν ἄρ' ἄν' ἰσόν.
 ὡς τὸ μὲν ἐτετέλεσσε, καὶ οὐκ ὀφείλουσ' ἄλλ' ἀνέγχεσθαι
 εἰδ' ἢ φᾶρος ἰδοῖεν, θῆνασθ' ἄν' ἰσόν,
 πλύνας, ἡλίου ἀνατίγμιον ἢ σφῆνιν
 καὶ τότε δὴ φ' Ὀδυσῆα παλὺς ποδὲν ἤγαγε θοάμηνιο
 150 ἄγρου ἐκ' ἐσπαρτήν, ὅθ' ὀδῶματα καὶ σφῶν' ἔπειθ' ἔπειθ'
 ἔνθ' ἦλθεν ἦλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείου,
 ἐκ Πύλου ἡμαδόεντος ἰὼς εἰς σῆ' ἡμελαινῆ
 τῷ δὲ μετῴρησεν θάνατον παλὺν ἀργύρεον
 ἵκοντο προῖ ἔσθ' περιπλοτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 155 ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος κρόσσ' ἠγεμόνευεν
 τὸν δὲ σφῶν' ἦγε, καλὴν προῖ εἶματ' ἔχοντα
 πτωχῶν λευγάλλει' ἐκαστὸν ἑκάδ' ἔχοντα
 [σηκπτόμενον, τὰ δὲ λευγά περὶ εἶματα ἔσθ' ἔσθ'
 οὐδὲ καὶ ἡμῶν δύνατο γινῶναι τὸν ἔσθ',

- 160 ἔξακίνης προσηγνόν· οὐδ' οὐδ' ἀπὸ προγενέσσωροι ἦσαν ἄλλοι
 ἀλλ' ἔπαιον τὰ παλαιὰ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἡδὲ βολῆσιν·
 αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἀπόλαμ' ἐνὶ μακρόρροισιν εἴοισιν
 βαλλόμενος· ἀπὸ δὲ τῶν αὐτῶν τὸν ἀπὸ θυμῷ
 ἀλλ' ὅτε δὴ μὴν ἔμμενεν· Διὸς ὑνὸς αἰγιόχοιο,
 165 σὺν μὲν Τηλέμαχῳ περιπαλλὰς τεύχε' ἀείρων·
 ἐς θάλαμον πᾶτέθης· καὶ ἐκλήϊσσαν ὄρῃσιν
 αὐτὰρ ὁ ἦν ἔδεχον· πολυπερὶέησιν ἔνθαχον
 τόξον· μνηστῆρά τε δάμεν· πάλῃ τε σείσαν·
 ἡμῖν αἰνομόχεσσι· ἔδωκε καὶ φόνου ἀδύστη·
 170 οὐδέ τις ἡμῶν δύνατ' ἀπαρτῆσθαι βίασιν
 ναυράν ἀνταπόσει· παρθὸν δὲ ἐπιδεύσει ἥρως
 ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἔκτανεν· Ὀδυσσεὺς μέγα τόξον
 ἐνδ' ἡμεῖς μὲν πάντες ἀφροδέομεν ἐπέσσεια·
 τόξον μὴ δάμεναι· μὴδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύσει·
 175 Τηλέμαχος δὲ μνηστῆρας ἀπαρτῆσθαι ἐκέλευσεν
 αὐτὰρ ὁ δέδωκε χερσὶ πολέεσσι· Διὸς Ὀδυσσεύς·
 ῥηϊδίως δ' ἐτόκισσε βέλτε· διὰ δ' ἔηλε σιδήρου
 στη δ' ἄρ' ἐπὶ κενόθεν ἔων· σπασίαν δ' ἐπὶ χεῖρας
 δεινὸν παλαιόχον· βέλτε δὲ ἔκτανεν· βασιλῆα
 180 αὐτὰρ ἔπειρ' ἔδωκε· ἔφθε· βέλτε· ἀφροδέοντα·
 ἄντα· τιτυράμενος· πάλ' δ' ἐπὶ χεῖρας ἔκτανεν
 γνωτὸν δ' ἦν· ἃ ῥά τις σφραδαῖα βασιλῆα ῥάβδῳ ἔκτανεν
 αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματι· ἐπιστρώμεντι μένει· σφραδαῖα
 κτεῖνον ἐπιστροφάδην· σφῶν δὲ στόνος ὄρνυται· κτεῖνον

185 πρᾶτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἄπαν αἵματι θύεν.
 ὥς ἡμεῖς. Ἀράμενον, ἀπωλόμεθ' ἦν ἔτι καὶ νῦν
 σώματ' ἀκηδέα πείται ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσῆος.
 οὐ γὰρ πώ τις αἰ φίλοι πατρὸς δόμαθ' ἐπάστων,
 οἱ κ' ἀπονίφαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων.

190 κατθέμενοι γράσσειν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανάτων.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προειφώκεν Ἀρτεΐδαο
 ὀλβιε Λαέρταο καὶ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
 ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσσω ἄλλοιτιν.
 ὥς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀνύμουν Πηνελοπείῃ.

195 κούρη Ἰλαρίου· ὥς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
 ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ νῦν κλέος οὐκ οὔ· ὀλείται
 ἥς ἀρετῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδῶν
 ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐρέφρονι Πηνελοπείῃ.
 οὐχ ὥς Τυνδαρέου κόρη κακὰ μήσατο ἔργα,
 200 κουριδίον κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δέ τ' ἀοιδῶν
 ἔσσειτ' ἐκ' ἀνθρώπων· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσειν
 θηλυτέρῃσι γυναιδί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔησιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἔσταόν τ' εἰν Ἄϊδαο δόμοισι, ὑπὸ κούρῃσι γαίῃσι.
 205 Οἱ δ' ἀνελθὼν πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρόν ἵκοντο
 παλὸν Λαέρταρ τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ βάλα πόλλ' ἐρόγησεν
 ἐνθα οἱ οἶκος ἔην· περὶ δὲ κλισίον θίε πάντη,
 ἐν τῷ διετέλοντο καὶ ἱεῖον ἤδ' ἱαυόν.

210 δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο.

ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηθοῦς πέλεν, ἣ ῥα γάροντα
ἐνδυπέως πομέσπεν ἐπ' ἀγραῦ, νόσφι πόλῃος.

ἔνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπε·

ῥυμῆς μὲν νῦν ἔλθεις, εὐκτίμενον δόμον εἴσω.

215 δεῖπνον δ' αἶψα συὼν ἱερεύσασα, ὅστις ἄριστος.

αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς παρήμεναι ἡμετέροιο,

αἶέ μ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,

ἥε πεν ἀγνοίῃσι, πολλὰν φρόνην ἀμφὶς εἶντα.

ὣς εἰπὼν, δμῶεσσιν Ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.

220 οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς λίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

ἄσπον ἱερὸν πολυκάρπου ἄλωψι κειρητιζών.

οὐδ' εὔρεν Δολιχόν, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,

οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' αἰῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε

αἵμασιās λέγοντες, ἄλωψι ἔμμεναι ἔρπος,

225 ὥχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἡγεμόνευεν.

τόν δ' οἶον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένην ἐν ἄλωψι,

λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόφοντα δὲ ἔστα χιτῶνα,

ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· παρὶ δὲ κνήμῃσι βοεῖας

πνημίδας ῥαπτάς δέδετα, γραπτὺς ἀλείφωκα.

230 τειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ἀπαρτάνει

αἰγιήν κνηνὴν πεφαλῇ ἔχε, κένθρος ἀέεω.

τόν δ' ὦ· σὺν ἐνόησε πολύτλας ὅτιος Ὀδυσσεύς.

γῆραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ κένθρος ἔχοντα,

στάς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγκην πατὴρ ἀάκρυν εἶβεν.

235 μερμήριξε δ' ἄπειτα παρὰ φρένα καὶ παρὰ θυμόν·
 κύσσαι καὶ περιφύσαι ἐκ πατέρ', ἥδε ἑαστά
 εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴλοιε· ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἢ πρῶτ' εἰερέαιτο, ἑμασκάσθ' παρήδαιτε.
 ὣδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσάτο κέρδιον αἶψα,
 240 πρῶτον περτομίσι ἀπείρων παρηθῆναι·
 τὰ φρονέων ἰδὼς πάνε, αὐτοῦ δῖα δ' Ὀδυσσεύς·
 ἦτοι ὁ μὲν κατέρων πεφάλη· φυτὸν ἄμφ' ἀράρηναι
 τὸν δὲ παριστῆμενος προσέφωκε· φαίδιμος υἱόεσσ',
 ὦ γέρον, ὡς δὴ ἀδαημονίῃ σὺ ἔχει ἀμφικαλέειν
 245 ὄρχατον, ἀλλ' ἐδῶτοι κομιδῇ ἔχει, οὐδέ τι πέμπαν,
 οὐ φυτὸν, οὐκ ἀνὰ, οὐκ ἄμφ' ἄλλοι, οὐ μὲν ἑλάνη,
 οὐκ ὄρχνη, οὐκ ἀπασίη τοι ἀνευ κομιδῆς κατὰ λῆπον.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ κόλον ἔνδεο θυρῶ,
 αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδῇ ἔχει, ἀλλ' ἄμ' ἡγήσασθαι
 250 λυγρὸν ἔχεις, αὐχμείς τε παρῶς, καὶ ἀεικέα ἔσσαι.
 οὐ μὲν ἀεργίῃ γε ἀναῖ ἕνα' οὐ θε κομίζει·
 οὐδέ τί τοι δοῦλαιον ἐπικρέται εἰσποράσθαι.
 εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀσφίῳ ἴοιαι.
 τοιοῦτῳ δὲ ἔρπαιε, ἐπεὶ λούσαιο φάγοιτε,
 255 ἐθδόμεναι μάλιστα· ἢ γὰρ δῖαν ἐστὶ γερῶντων
 ἀλλ' ἄγε μοι σέθεν εἰπὲ καὶ ἀνθρώπων πατάλεξαι,
 σεῦ δμῶς εἴα ἄνδρῶν· τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις·
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγάρευσαν ἐγγύμιον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
 εἰ ἐτέον γ' ἰθάλην τήνδ' ἰνόμεν', ὥς μοι λείπει

260 οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ἐσφραλμένον ἐνθάδ' ἴσμεν,
 οὔτι μάλ' ἀντίφρων· ἔκπεισέ τοι τέληρσεν ἔκαστα
 εἰπεῖν, ἥδ' ἀπαγοῦσαι ἐρὸν ἔκαστ' ὥς ἐρέσινός τοι
 ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴ ποτε πώποτε καὶ ἴσμεν,
 ἢ ἥδη τέθνηκε, καὶ εἴν' Ἰλίου πόλει οἴοισιν.

265 ἐν γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σέθενε, καὶ μεν ἀπορροσσοῖσιν
 ἀνδρά ποτ' ἐδίδουσσα φάλη, ἐνὶ πύργῳ γαίῃ,
 ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὔπω τις φροσὴν ἄλλοι
 ξείνων τηλεδωπῶν φιλίῳ ἐμῷ ἔπειτο δῶμα
 εὐχέσθαι, δι' ἐξ Ἥρας γένος ἔρμεναι, αὐτὰρ Ἰφιδάμην.

270 Λαέρτην Ἰφιδάμην πατὴρ' ἔρμεναι αὐτόφρονι ποσειδίῳ
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶμαν ἔδωκα, ἐν δὲ πύργῳ
 ἐνδυνέως φιλέον, πολλῶν ἅπασι σῖτον δόντων,
 καὶ οἱ δῶμα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἔσσει
 χρυσοῦ· μὲν οἱ δῶμα ὑπεργίως ἐπὶ τὰ τέλῃατα,

275 δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον, ἀνθεμόεντα,
 δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαῖνας, τόσσους δὲ φάπητας,
 τόσσα δὲ φάρεα παλά, τόσσους δ' ἐπὶ ταῖσι χιτῶνας·
 χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας, ἡμύμοσθ' ἔργ' αἰθύναι,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς εἰσέσθαι.

280 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα παῖς, πατὴρ δ' ἀργυροῦ εἶβον·
 ξείν', ἥσος μὲν γαίαν ἰαλῆεις, ἣν ἐρεῖντα
 ὑβρίζται δ' αὐτὴν καὶ ἀνδράσιν ἐνδρῶν ἔχουσιν,
 δῶρα δ' ἐτίωσια πάντα παρέειπε, μὲν δ' ἀπείθετο,
 εἰ γάρ μιν δῶρον γ' ἐπείρει Ἥρας ἐνὶ πύργῳ.

285 τῷ κέν γ' εὖ δ' ὁρώμεσσι ἀμφάμενος ἀπέχεμην,
 καὶ ξεινὴ ἀγαθὴ· ἡ γὰρ θάμνη ὅστις ὑπάρχει
 ἀλλ' ἀγαθοὶ τόδε εἰπὼ καὶ ἀρετέως πατάλλεον,
 κόστον δὴ ἔπος ἐστίν, ὅτε ξεινίσσας ἀλέων,
 σὸν ξεινον δύστηνον· ἑμὰ κτεῖ' ἐξείπον' ἔην γε.
 290 δύσμορα κτεῖ' οὖν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδων αἴψα,
 ἥ ε' οὖν ἐν κόπῃ φάγον ἰχθύες, ἥ ἐπὶ χερσὶν ἄνθρωποι
 θηροὶ καὶ αἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδ' ἐμὴ τέχνη
 κλαῦσε περιστέλλασα, πατέρ' οὐδ' οἱ μιν στερόμεσθαι
 οὐδ' ἄλλοι καὶ πεδύδωρος, ἐπέφρων Πηνελόπειαν ἄνθρωποι
 295 κώκυς· ἐν χερέσσειν ἔον πόσιν, ὥς ἀπείκεν,
 σφραδαμοὺς παθελεῦσα· τὸ γὰρ γένος ἐστὶ θανάσιον.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅθρ' εὖ εἰδὼ τοῖσι
 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθεν τοι πόλις ἡδὲ τοῖσιν;
 ποῦ δὲ κῆρ ἐστὶ καὶ θοή, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρα.
 300 ἀντιδίοις θ' ἐτάρονε; ἢ ἔμπερος εἰληλουδασ
 ἦνός ἐπ' ἀλλοτρίῃς, οἱ δ' ἐμβήσαντες ἔβησαν;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἄγχιότι πάντα μάλ' ἀρετέως πατάλλεω.
 εἰμι μὲν ἰδὲ Αἰθίοβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα καίω·
 305 υἱὸς Ἠφαιδάντος Πολυχημενίδαο ἀνακτος.
 αὐτὰρ ἔμοιγ' ὄνομα ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δαῦρ' ἐλάτμεν, ὅθι ἐθέλοντα
 νῆς δέ μοι ἦδ' ἐστῆκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι κόλῃος.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔπος ἐστίν.

310 ἔξ οὗ παῖδ' ἔβη, καὶ ἔρῃς ἀπελήλυθε πάτρης,
 δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰδοῖν,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἐπέεμπον ἐπεῖνον,
 χαῖρε δὲ κείνος ἰὼν· θυμὸς δ' ἔτι νῶν ἐώλπει
 μίεσθαι ἔστιγ', ἥδ' ὀγλαὰ ὄσρα διδῶσιν.

315 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄρ' ἔπος νηφέλη ἐκάλυψε μέλαινα
 ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
 χεῦατο καὶ κεφαλῆς πολίτης, ἀδινὰ στυγαρίζων·
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμός, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 δριμύ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσπύσσων.

320 κύσσε δέ μιν περιφθεῖ, ἐκιάλμενος, ἥδ' ἐπ' ἐπ' ἰσχυρὰ
 καίνοσ'· μὲν τοι οὐδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, οὐδ' ἐν μεταλλῇ,
 ἧλυθον εἰκοστῷ ἔασι ἐν πατρίδα γαῖαν
 ἀλλ' ἔσχεο κλυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὲ πρὴ σκευδέμεν ἔμπης·
 325 μνηστῆρας πατέπεφνον ἢ ἡμετέροισι δόμοισιν,
 λώβην τινύμενος θυμολγία καὶ κακὰ ἔργα.

Τὸν δ' αὖτε Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐπὶ καὶς, ἔνθαδ' ἰπύκεις,
 σῆμά τί μοι εἴπῃ ἀριθραδές, ὅφρα πεποιῶ.

330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσιν,
 τὴν ἐν Παρηγοῇ μ' ἔλασεν εὖτε λαυηῶ· δόδοντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 εἰς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅφρ' ἂν ἐλοίμην

335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολὼν μοι ὑπέσχετο καὶ πατένευσεν.

εἰ δ', ἄγε ται καὶ δένδρα' εὐκτιμένην κατ' ἄλωϊν

εἶπω, ἃ μοι ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤπτεόν σε ἔλαστα,

παιδνὸς ἑῶν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν

ἰπνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἔλαστα.

340 ὄρχνας μοι ἔδωκας τρισκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας,

συκίας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ᾧδ' ὀνόμηνας

δώσειν παντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἔλαστος

ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔαπιν,

ὁππότε δὴ Διὸς ᾠραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεῖν.

345 Ἦντο φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,

σῆματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπειρα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.

ἀμφὶ δὲ παίδι φίλῳ βάλε κῆρυ· τὸν δὲ ποτὶ οἷ

εἶλεν ἀποφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἀμκρυτο, καὶ ἐξ φρένα θυμὸς ἀγέρθη,

350 ἔξαυτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥα ἔστ' ἔσται θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,

εἰ ἐτειὸν μνηστῆρας ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.

τῶν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες

ἐνθάδ' ἐκέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀργαλίας δὲ

355 πάντῃ ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσιν.

Τὸν δ' ἀκαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.

ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὅς ὀρχάτου ἐγγυθὶ παῖται·

ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἤδὲ συβώτην.

360 προὔκεψ', ὥς ἂν δαΐκνον ἐφοκλίσσῃσι τάχιστα.

Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βύτην πρὸς θώματα καλά.
οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετόντας,
εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἤδ' ἐσθλὴν
ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.

365 Τόφρα δ'εὖ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν παλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
μειζονα δ', ἥ ἐ πάρος, καὶ κάσσανα θῆκεν ἰδέσθαι.

370 ἐπ' δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
ὥς ἶδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰεγενετῶν
εἶδός τε μέγ' ἔσθ' ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.

375 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽ ἔειπε·
αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλών,
οἷος Νήριον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
ἀκτὴν ἠπείροιο, κεφαλῆ ἡγεσθῆσαν ἀνάσσων,
τοῖος ἑὼν τοι χθιστὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,

380 τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἀρυστάμεναι, καὶ ἀμύνειν
ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ πε σφέων γούνατ' ἔκτυπα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δ' ἐφρένας ἔνδον ἰάνθης.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον· —
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν καύσαντο κόπον, τετύλοντό τε δαῖτα,

385 ἔξειψ' ἔζοντο κατὰ κλισμαῖς τε θρόνους τε·
 ἔνθ' οἱ μὲν δείπῳ ἔπαυον· ἀγτίμολον δὲ
 ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' οὐκ οἷον τοιοῦτον γέροντα,
 ἔξ' ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμαλῶσα πάλεσαν
 μήτηρ, γρη῏ς Σικελή· ἥ σφας τρέφε, καὶ ῥα γέροντα

390 ἐνδυκέως κομέσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπεν.
 οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσαντό τε θυμῷ,
 ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μείλιχ' οἷσι ἐπέεσσι παθαπτόμενος προσέειπεν·

Ἴν' ἄρ' ἔφη· ἴδ' ἐπὶ δαίτην· ἀπεκλειάσθης δὲ θάμβεις·

395 δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες,
 μίμνομεν ἐν μεγάροισι, ὕμεις ποτιδέγμενοι οἰεῖ.

Ἦς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰδὺς κῆρ, χεῖρε πετάσας
 ἀμφοτέρως· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ χερσὶν,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

400 Ἴν' φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
 οὐδέ τ' οἶομένοισι, θεοὶ δὲ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
 οὐλέ γε, καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖεν,
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 ἦ ἤδη σάφα αἶδε περίφρων Πηνελόπεια

405 νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γέρον, ἦδη οἶδε· τί σε πρὶ ταῦτα κένεσθαι;

Ἦς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔειπ' ἐυέεστος ἐπὶ δίφρου·
 ὅς δ' αὖτως παῖδας Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα

410 δειπανώνωντ' ἐπίεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·

ἔξειη δ' ἔδυντο παραῖ Δολίον, κατὰρα θρόν·

ὥς οἱ μὲν περὶ δεῖκνον ἐνὶ μαγάροισι πένοντο.

Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦλα πατὴρ πτόλιν ὥρετο πάντη,
μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ Κῆρ' ἐνέκουσα.

415 οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς δῖοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,

μυκρῷ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος·

ἐκ δὲ νέκυε οἴκων φόρεον, καὶ θάκτον ἔλαστοι·

τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἔλαστον

πέμπον ἄγαιν ἄλυσσι, θοῆς ἐκὶ νηυσὶ τιθέντες·

420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κῖον ἀθρόοι, ἀγνύμενοι κῆρ.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνὴρ θ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·

παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔλειτο,

Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·

425 τοῦ ὄγε δαπρυρέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ φίλοι, ἧ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὁδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοὺς·

τοὺς μὲν σὺν νῆεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,

ᾧλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ᾧλεσε λαοὺς·

τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων δ' ἄριστους.

430 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἧ ἐς Πύλον ὦλα ἰκέσθαι,

ἧ καὶ ἐς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπείοι,

ἴομεν· ἧ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσόμεθ' αἰεὶ·

λῶβη γὰρ τάδε γ' ἐστί καὶ ἐσόμενοισι πυθέσθαι.

εἰ δὲ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας

435 τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 ζώμεν· ἀλλὰ πάσιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκείνοι.

Ἦς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς,
 ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος δοιδὸς
 440 ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφεας ὕπνος ἀνῆκεν·
 ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἔπαστον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, κεπνυμένα εἰδώς·

Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακῆσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τὰδ' ἐμήσατο ἔργα·
 445 αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 ἐγγύθεν ἐστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐώκει.
 ἀθάνατος δὲ θεὸς τότε μὲν προπάρειδ' Ὀδυσῆος
 φαίνεται θαρσύνων, τότε δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
 θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστίνοι ἔπιπτον.
 450 Ἦς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δέος ἦρει.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιδέρσης
 Μυστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακῆσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 455 ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τὰδε ἔργα γέγοντο·
 οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
 ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων·
 οἱ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν,
 κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν

Ὀδυσσεύς. II.

18

460 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκέτι φάντο γέεσθαι.

καὶ νῦν ᾧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὥς ἀγορεύω·
μὴ ἴομεν, μὴ ποῦ τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρη.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ
ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἄθροοι αὐτόθι μῖνον.

465 οὐ γάρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
κείθοντ'· αἴψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔδσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,
ἄθροοι ἠγερέοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.

τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέσιν·

470 φῆ δ' ὄγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέφειν.

αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·

Ἦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, θάπατε κρείόντων,
εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νύ τοι νόος ἐνδοθι κεύθει;

475 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθηςθα;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρειαι ἡδὲ μεταλλᾶς;

οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,

480 ὥς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;

ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὥς ἐπέοικεν·

ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,

ὄρκια πιστὰ ταμόντες, ὃ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ·

ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κσιγνήτων τε φόνοιο

485 ἔκλῃσιν θέωμεν· τοῖ δ' ἀλλήλους φιλέοντων,

ὥς τὸ πάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνῃ ἅλις ἔστω.

ᾧς εἰπὼν, ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·

βῆ δὲ πατ' Οὐλύμποιο παρήνων ἀΐεσσα.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἔξ ἔρον ἔντο,

490 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὥσι κίοντες.

ᾧς ἔφατ'· ἐν δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐπέλευεν·

στῇ δ' ἄρ' ἐκ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσίδε πάντας·

αἶψα δ' Ὀδυσσεῖα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

495 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.

ᾧς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,

τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·

ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,

καὶ πολιοὶ περ ἑόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.

500 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ τροῖ νώροπα χαλκόν,

ᾧξάν ῥα θύρας, ἐν δ' ἦϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.

Τοῖσι δ' ἐκ' ἀγχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,

Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ παῖ αὐδήν.

τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

505 αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τούδε γ' εἴσεται αὐτὸς ἐπελθὼν,

ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,

μήτι παταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τό πάρος περ

ἄλκῃ τ' ἡγορέῃ τε πεκάσμεθα πᾶσαν ἐκ' αἴαν.

510 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 ὄψεαι, αἶ ν' ἐθέλῃς θά, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὥς ἀγορεύεις.

Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπεν·
 τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἧ μάλα χαίρω·
 515 υἱὸς θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.

Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,
 εὐξάμενός ποῦρῃ γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 αἵψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος.

520 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
 εὐξάμενός δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς ποῦρῃ μέγαλοιο,
 αἵψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βάλεν Εὐκείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου·
 ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἶσατο χαλκός·

525 δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
 τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
 καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
 εἰ μὴ Ἀθηναίῃ, ποῦρῃ Διὸς αἰγιόχοιο,

530 ἥυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·

Ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακῆσιοι, ἀργαλέοιο,
 ὧς κεν ἀναιμωτὶ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.

Ὡς φάτ' Ἀθηναίῃ· τοὺς δὲ πλωρὸν δέος εἶλεν·
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·

35 πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεῶς ὅπα φωνησάσης·
 πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
 σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οἷησεν δὲ ἄλεις, ὥστ' αἰετὸς ὑψικετῆεις.
 καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει πολόεντα περαυνόν,
 40 καὶ δ' ἔπεσε πρόσθε Γλαυκῶπιδος ὄβριμοπάτρης.
 δὴ τότε Ὀδυσσεῖα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἴσῃο, καὶ δὲ νεῖκος ὁμοίου πολέμοιο,
 μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.
 45 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐκείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 ὄρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη, ἥμην δέμας, ἥδὲ καὶ αὐδήν.

ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΔΩΝ

Λ Ε Ι Ψ Α Ν Α.

HOMERI ET HOMERIDARUM

R E L I Q U I A E:

BATRACHOMYOMACHIA,

H'YMNI SIVE PROOEMIA,

EPIGRAMMATA. CETERAQUE

FRAGMENTA,

HOMERICO NOMINI OLIM ADSCRIPTA.

ΒΑΤΡΑΧΟΜΤΟΜΑΧΙΑ

ΟΜΗΡΙΚΗ.

S U M M A R I U M.

Quum mus insequentem mustelam effugisset, et ad paludem sitis levandae causa cucurrisset, colloquio orto inter eum et ranam de utriusque vitae genere, mus invitatus a rana conscendit eius tergum, ut per undam vectus cognosceret bona ranarum (1 - 82). Natantibus quum hydrus apparuisset, rana prae terrore oblita hospitale, desertur in profundum, atque ita mus in aqua perit (83 - 98). Eius casus spectato: mus alius rem defert ad mures, qui incitati a patre suffocati muris bellum adversus ranas parant: ita heroes ranarum, primum rumore deinde denuntiatione belli provocati, pariter se ad proelium comparant (99 - 167). Consultatur gravis res in conventu deorum coelestium, unde signo pugnae dato, acriter concurrunt exercitus (168 - 204). Postquam multi utrimque cecidissent, victoria tandem ad mures inclinatur (205 - 270). Qui quum ad internecionem ranarum pugnarent, Iupiter primum fulmine eos deterrere tentat: quod quum mures non coerceret, misit cancos, a quibus mures mutilati fugiunt et pugnandi finem faciunt (271 - 305).

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΘΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
ἔλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἶνεπ' ἀοιδῆς,
ἦν νέος ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρης·

5 εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὐατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα Γιγάντων·
ὥς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.

Μῦς ποτὲ διφαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
10 πλησίον ἐν λίμνῃ ὑπαλὸν προσέθηκε γένειον,
ὑδατι τερπόμενος μελιηδέϊ· τὸν δὲ κατεῖδεν
Λιμνοχαρὴς πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγγετο τοῖον·

- Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἡόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
 πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
- 15 εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
 δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 εἰμι δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς πατὰ λίμνην
 τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἥματα πάντα·
 καὶ με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, Ἵδρομεδούσῃ
- 20 μιχθεὶς ἐν φιλότῃ παρ' ὄχθας Ἡριδανοῖο.
 καὶ σὲ δ' ὀρώ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔεσχον ἄλλων,
 σπηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
 ἔμμεναι· ἄλλ' ἄγε, θᾶσσον ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε.
- Τὸν δ' αὖ Ψυχάρπαξ ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
- 25 τίπτε γένος τοῦμόν ζητεῖς, φίλε; δῆλον ἄκασιν
 ἀνθρώποις τε θεοῖς τε καὶ οὐρανίοις πετεηνόις.
 Ψυχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι· εἰμι δὲ κοῦρος
 Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος· ἡ δέ νυ μήτηρ
 Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτεροτρόχου βασιλῆος.
- 30 γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεδρέψατο βρωτοῖς,
 σὺνοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσιν.
 πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν ἐς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
 σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασι· αὐτὰρ ἔμοιγε,
 ὅσσα κυρ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος· οὐδὲ με λήθει
- 35 ἄρτος τρισποάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
 οὐδὲ πλακοῦς τανύκεπλος, ἔχων πολὺ σησαμότυρον,
 σὺ τόμος ἐκ πτέρυγς, οὐχ ἡπατα λευκοχίτωνα,

οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
40 οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.

οὐδέ ποτε πτολίεμοιο πακὴν ἀπέφενγον, αὐτήν,
ἀλλ' ἰθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.

οὐ δέδι' ἄνθρωπόν, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα·
45 ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον,
καὶ πτέρνης λαβόμεν, καὶ οὐ πόνος ἄνδρα ἵκανεν,
νῆδυμος οὐκ ἀπέφευγεν ἵπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
ἀλλὰ δύο πάντων περιδεΐδια πᾶσαν ἐπ' αἴαν,
πίρκον καὶ γαλέην, οἳ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
50 καὶ παγίδα στονόεσσάν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος·
πλεῖστον δὴ γαλέην περιδεΐδια, ἥτις ἀρίστη,
ἥ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεΐνει.

οὐ τρώγω βαφάνας, οὐ πράμβας, οὐ κολοκύντας·
οὐδὲ πράσοις χλοεροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις·
55 ταῦτα γὰρ ὑμέτερ' ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.

Πρὸς τὰδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ἠΐδα·
ἔειπε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,

60 σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.

[στοιχείοις διττοῖς μεμερισμένα δώματα ναίειν.]

αἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστιν.

βαῖνέ μοι ἐν νώτοισι, κράτει δέ με, μή ποτ' ὀλῃαι,

ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.

65 Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,

χεῖρας ἔχων τρηφεροῖο κατ' αὐχένος, ἄλματι πούφω.

καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὄρμους,

νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα

κύμασι πορφυρέοις ἐκεκλύζετο, πολλὰ δακρῶν,

70 ὄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,

καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ

πάλλετ' ἀηδεῖη, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλεθ' ἰκέσθαι·

δεινὰ δ' ἐπεστενάζει, φόβου πρυόεντος ἀνάγκη.

οὐρὴν πρῶθ' ἠπλωσεν ἐφ' ὕδασι, ἥντε κώπην

75 σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἰκέσθαι,

κύμασι πορφυρέοισιν ἐκεκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβώστροι,

καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευσεν·

Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φάρτον ἔρωτος

ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην·

80 ὥς ἔμ' ἐπικλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον

βάτραχος, ὑφώσας ὠτρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.

ὕδρος δ' ἐξακίνης ἀνεφαίνετο – δεινὸν ὄραμα

ἀμφοτέροις - ὄρθον δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
 τοῦτον ἰδὼν πατέδν Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας,
 οἷον ἐταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμενον καταλείπειν·
 δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
 κείνος δ', ὥς ἀφείδη, πέσεν ὑπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ,
 χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζεν.
 πολλαὰκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλαὰκι δ' αὖτε
 λακτίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
 δευόμεναι δὲ τρίχες πλείστον βάρος ἔλκον ἐπ' αὐτῷ·
 ὄστατα δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφθέγγετο μύθους·

Οὐ λήσεις δολίως, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
 ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὥς ἀπὸ πέτρης.
 οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ᾗσθα, κάκιστε,
 παγκρατίῳ τε πάλῃ τε καὶ ἐς δρόμον· ἀλλὰ κλανήσας
 εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἱκδικὸν ὄμμα·
 ποιήνῃ αὖ τίσεις σὺ μυῶν στρατῶ, γυῖδ' ὑπαλύξεις.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι· τὸν δὲ κατείδεν
 Λειχοπίναξ, ὄχθησιν ἐφεζόμενος μαλακῆσιν·
 δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμῶν δ' ἡγγεῖλε μύεσσιν.

Ἦς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδν χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
 καὶ τότε κηρύκεσσιν εἰοῖς ἐπέλευσαν, ὑπ' ὄρθρον
 κηρύσσειν ἀγορήνδ' ἐς δῶπατα Ἰρωξάρταο,
 πατρὸς δυστήνου Ψυχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
 ὑπτιος ἐξήκλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας
 ἦν ἤδη τλήμων, μέσσω δ' ἐπενήχετο πόντῳ.

- ὥς δ' ἦλθον σπείδοντες ἄμ' ἡοῖ, πρῶτος ἀνέστη
 Τρωέαρτης, ἐπὶ παιδί χολούμενος, εἰπέ τε μῦθον·
- 110 ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
 ἐν βατράχων, ἢ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
 εἰμὶ δὲ νῦν ἑλεεινός, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
 καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἄρπάξασα
 ἐχθίστη γαλή, τρώγλης ἔκτοσθεν ἐλουσα.
- 115 τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ᾗξαν
 καινότεραις τέχναις, Εὐλινον δόλον ἐξευρόντες,
 ἦν παγίδα παλέουσι, μύων ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
 δ' τρίτος ἦν, ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι πεδονῇ,
 τοῦτον ἀπέκνιξεν Φυσίγναθος, ἐς βυθὸν ἄξας.
- 120 ἀλλ' ἄγεθ', ὀκλίσόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐκ' αὐτοῦς,
 σώματα ποσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.
- Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
 [καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐπόρυσσεν Ἄρης, πολέμοιο μεμηλώς·]
 κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκαν,
- 125 ῥήξαντες πυάμους χλοερούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
 οὐς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
 θώρηκας δ' εἶτον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
 οὐς, γαλήην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
 ἀσπίς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δὲ νυ λόγχη
- 130 εὐμήκης βελόνη, παγχάλκεον ἔργον Ἄρης·
 ἡ δὲ πόρυς τὸ λέκυρον ἐπὶ προτάφοις καρήοιο.
 Οὕτω μὲν μῦες ἔσταν ἐν ὅκλοις. ὥς δ' ἐνόησαν

βατραχοι, ἐξανέδυσαν ἄφ' ὕδατος, ἐς δ' ἓνα χῶρον
 ἔλθόντες, βουλὴν εὐναγον πολέμοιο κακσίο.

135 σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἢ στάσις ἢ τίς ὁ θρύλλος,
 κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκήπτρον μετὰ χερσίν.
 Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος, Ἐμβασίχυτρος,
 ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον·

Ἦ, βατραχοι, μύες ὕμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν,
 140 εἰπεῖν ὀπλίζεσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.
 εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψυχάρπαγα, ὄνπερ ἔπεφθεν
 ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε,
 οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.

Ἦς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὐατα πάντων
 145 εἰσελθὼν ἐπάραξε φρένας βατράχων ἀγερῶτων.
 μεμφομένων δ' αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·

Ἦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ πατεῖδον
 ὀλλύμενον· πάντως δ' ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
 νήξειε τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι

150 νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε, βουλὴν
 ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 σώματα κοσμήσαντες ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες
 ἄηροισ παρ χεῖλεσσιν, ὅπου πατάπημνος ὁ χῶρος·

155 ἥνικα δ' ὀρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσιν,
 δραξάμενοι κορύθων, δεσitis σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι,
 ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἐπείναις εὐθὺ βάλωμεν.

Ὅδυσσ. II.

19

οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀπολύμβους,
στήφομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.

160 Ὡς ἄρα φωνήσας ὅπλοισ ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλακῶν πνήμας εἰς ἀμφεπάλυψαν,
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ σεύτων,
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὐ ἤσκησαν,
ἔγχος δ' ὀξύστοινος ἐπ' αὐτῷ μακρὸς ἀρήρει,
165 καὶ πέρα κοιλίων λεπτῶν ἐκάλυπτε πάρηνα.
φρυξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄρησι, ὑψηλῇσιν,
σεύοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἐμπληντο ἕκαστος.

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητάς,
170 πολλοὺς καὶ μεγάλους ἡδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος Κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἢ Γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
ἢ μυσὶ τειρομένοις· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·

ὦ θυγάτερ, μυσὶν ἢ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύῃ;
175 καὶ γὰρ σου κατὰ νηὸν αἰεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσσῃ τευρόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιῶν.

Ὡς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
ὦ πάτερ, οὐκ ἔν πώ ποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐρχοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ μ' ἔοργαν,
180 στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἶνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δὲ μου λίην ἔδανε φρένας, οἷά μ' ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα παμοῦσα

ἔκ ροδάνης λεκτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
 τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἡπητής μοι ἐπέστη,

185 καὶ πολὺ με πράσσει· τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
 [καὶ πράσσει με τόκον· τὸ δὲ ρίγιον ἀθανάτοισιν.]

πρησαμένη γὰρ ὕφνη, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐδελήσω.

εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι· ἀλλὰ με πρῶην
 190 ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,

ὑπνου δευομένην, οὐκ εἶσαν θορυβοῦντες
 οὐδ' ὀλίγον καμμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην,
 τὴν πεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.

ἀλλ' ἄγε, παυσώμεσθα, θεοί, τούτοισιν ἀρήγειν,

195 μὴ κέ τις ἡμείων τρώθῃ βέλει ὀξύεντι,

μή τις καὶ λόγχηφι τυπῇ δέμας ἢ μαχαίρῃ·
 εἰσὶ γὰρ ἀγρέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι·
 πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὀρῶντες.

Ὡς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεκείοντο θεοὶ ἄλλοι

200 πάντες, ὁμῶς δ' εἰσῆλθον ἀολλέες εἰς ἓνα χῶρον.

[καὶ δ' ἦλθον κήρυκε, τέρας πολέμοιο φέροντε·]

καὶ τότε κώνωπες, μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
 δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
 Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.

205 Πρῶτος δ' Ἐπιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρί,
 ἐσταδ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα ἐς μέσον ἦπαρ·
 καὶ δ' ἔπεσε πρηνής, ὑπαλὰς δ' ἐπὸνίσσεν ἐχέρας.

[δοῦπήσεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.]
 Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισα Πηλείωνα,
 210 πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεδόντα
 εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
 Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἑμβασίχυτρον.
 [Ὀκμιίδην δ' ἄχος εἶλε, καὶ ἤλασεν ὀξείῃ σχοίνῳ·]
 Ἄρτοφάγας δὲ Πολύφωνον πατὰ γαστέρα τύψεν.
 215 ἤριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
 Λιμνόχαρις δ', ὥς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
 Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθᾶς
 αὐτένα κὰρ μέσσον· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.

Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσμετο δουρὶ φαεινῷ,
 220 καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καὶ ἦπαρ· ὥς δ' ἐνόησεν
 Κραμβοφάγος, ὄχθησι βαθείης ἔμπεσε φεύγων·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μάχης, ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν·
 κάππεσε δ', οὐδ' ἀνένευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
 πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἡϊόν' ἐξετανύσθη.
 225 χορδῇσιν λιπαρῇσι τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.

Τυροφάγον αὐτῇσιν ἐπ' ὄχθης ἐξενάριξεν.
 Πτερνογλύφον δ' ἐσιδὼν Καλαμίνθιος ἐς φόβον ἤλθεν,
 ἤλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ρίψας.
 Φιλτραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνεν ἀμύμων Βορβοροκοίτης,
 230 [Τρόχαρις δὲ τ' ἔπεφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,]

περμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
ἐπὶ ρινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.

Λειχοπίναξ δ' ἔπτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην,
ἔγχει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.

235 Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν ποδὸς ἔλκυσε Κνισσοδιώκτην,
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.

Ψυχάρκαξ δ' ἤμυν' ἐτάρων πέρι τεθνηώτων,
καὶ βάλε Πρασσοφάγον, μήπω γαίης ἐπιβάντα·
πίπτε δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Αἰδὸςδε βεβήκει.

240 Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν πηλοῦ δράκα ρίψεν ἐπ' αὐτόν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἔξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώδῃ δ' ἄρα πείνος, ἐλὼν δέ τε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη

245 κνήμη δεξιτερή, πέσε δ' ὑπτίος ἐν κονίῃσιν.

Κραυγασίδης δ' ἤμινε, καὶ αὖτις βαίνειν ἐπ' αὐτόν,
τύφε δέ μιν μέσσην κατὰ γαστέρα· πᾶς δὲ οἱ εἶσω
ὀξύστοιχος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔλχυντο ἅπαντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.

250 Σιτοφάγος δ', ὥς εἶδεν ἐπ' ὄχθησιν ποταμοῖο,
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
ἤλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγοι αἰκὺν ὀλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσσινναθον ἐς ποδὸς ἄκρον.
[ᾧ κα δὲ τειρόμεγος ἐς λίμνην ἤλατο φεύγων.]

255 Πρασσαῖος δ', ὥς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προκεσόντα,

ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν δ' ἑὶ σχοίνῳ·
οὐδ' ἔρρηξε σάκος, στέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωπή.

τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον
δῖος Ὀριγανίων, μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
260 δς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ' ὁμίλον·
ῶρμησαν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ', ὥς ἶδεν, οὐχ ὑπέμεινε
ἥρωας κρατερούς, κατέδυ δ' ὑπὸ βένθεσι λίμνης.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχιμαχός, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
265 ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ
[δς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.]

στῇ δὲ παρὰ λίμνην γανροῦμενος, οἷος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητῶν.

καὶ νύ κεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
270 εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

καὶ τότε πολλοὺς βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων·
κινήσας δὲ πάρη, τοίην ἐφθέγγετο φωνήν·

ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
οὐ μικρόν μ' ἐκπληξε Μεριδάρπαξ, κατὰ λίμνην
275 ἐνναίρειν βατράχους βλεμεύνων· ἀλλὰ τάχιστα

Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἥε καὶ Ἄρην,
οἳ μιν ἀποστήσουσι μάχης, κρατερόν περ ἔοντα.

ᾧς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένης, οὔτε γ' Ἄρης
οἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὕλαθρον.

ἀλλ' ἄγε, πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἦ τὸ σὸν ὄπλον
[κινεῖσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὄβριμοεργόν.]

ᾧ Τιτᾶνας ἔπεφνες, ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ᾧ ποτὲ καὶ Καπανῆα κατέκτανες, ὄβριμον ἄνδρα,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδ' ἄγρια φῦλα Γιγάντων,
κινεῖσθω· οὕτω γὰρ ἁλώσεται, ὅστις ἄριστος.

ᾧς ἄρ' ἔφη· Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα περαυνόν.
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον,
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνόν, δειμαλέον Διὸς ὄπλον,
ἣν ἐπιδιήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χεῖρὸς ἄνακτος.
πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε·
ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μυῶν στρατός, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετό πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητῶν,
εἰ μὴ ἀπ' Οὐλύμπου βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγούς εὐθὺς ἔπεμψεν.

Ἦλθον δ' ἐξαπίνης νωτάκμονες, ἀγνυλοχήλαι,
λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαιοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες – οἳ δὲ καλεῦνται

καρκίνοι - οἱ ῥα μυῶν οὐράς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἤδ' ἐ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχοι.
τοὺς καὶ ὑπέδδειςαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ἔτ' ἔμειναν,
εἰς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύσετο δ' ἥλιος ἤδη,
305 καὶ πολέμου τελευτὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΔΩΝ

ΥΜΝΟΙ ΗΤΟΙ ΠΡΟΟΙΜΙΑ.

Α.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

*Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἐνάτοιο,
ὄντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν· ἰόντα·
καὶ ῥά τ' ἀναΐσσουσιν, ἐπισχεδὸν ἐρχομένοις,
πάντες ἀφ' ἐδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.
5 Ἀητῶ δ' οἷη μίμνε παραὶ Διὶ τερπιπεραύνῳ,
ἧ ῥα βιὸν τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσσε φαρέτρην·
καὶ οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χεῖρεςσιν ἑλοῦσα
τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἐοῖο
πασσάλου ἐκ χρυσεῖου· τὸν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγουσα.
10 τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατήρ, δέκαϊ χρυσεῖω
δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
ἔνθα καθίζουσιν· χαίρει δέ τε κότνια Ἀητῶ,
οὐνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτιπτεν.*

*Χαῖρε, μάκαιρ' ὦ Ἀητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
15 Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
[τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Διήλῳ,]*

πεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,
ἀγχοτάτω φοῖνικος, ἐπ' Ἰνώποιο ρέεθροισ.

Πῶς τ' ἄρ' εἴ μνήσω, πάντως εὖνυμνον ἔόντα·
20 πάντη γάρ τοι, Φοῖβε, νόμοι βεβλήαται ᾧδῃς,
ἡμὲν ἀν' ἡπειρον πορτιτρήφον, ἡδ' ἀνὰ νήσους.

πᾶσαι δὲ σκοπιαὶ τοι ἄδον καὶ πρόωνες ἄκροι
ὕψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ δ' ἄλλαδε προρέοντες,
ἄκται τ' εἰς ἄλλα πεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.

25 ἢ ὧς σε πρῶτον Λητῶ τέκε, χάρμα βροτοῖσιν,
πλινθεῖσα πρὸς Κύνθου ὄρος κранаῖ ἐνὶ νήσῳ,
Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· ἐκάτερθε δὲ κῦμα πελαινὸν
ἐξέηι χέρσονδε λιγυπνοῖσις ἀνέμοισιν.
ἔνθεν ἀπορνύμενος, πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσει

30 ὅσους Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνῶν,
νῆσός τ' Αἰγίνη, ναυσικλείτη τ' Εὐβοία,
Αἰγαί τ', Εἰρεσίαι τε καὶ ἀγχιᾶλη Πεπάρηθος,
Θρηϊκίος τ' Ἀθόως καὶ Πηλίου ἄκρα κάρηνα,
Θρηϊκίη τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σπύοντα,
35 Σπῦρος καὶ Φώκαια καὶ Αὐτοπάνης ὄρος αἰπύ,
Ἴμβρος τ' εὐκτιμένη καὶ Λῆμνος ἀμυχθαλούεσσα,
Λέσβος τ' ἡγαθέη, Μάκαρος ἔδος Αἰολίωνος,

καὶ Χίος, ἥ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἀλλὶ κεῖται,
 παιπαλόεις τε Μίμας καὶ Κωρύκου ἄπρα κάρηνα,
 40 καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα καὶ Αἰσαγέης ὄρος αἰπύ,
 καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
 Μίλητός τε, Κόως τε, πόλιν Μερόπων ἀνθρώπων,
 καὶ Κνίδος αἰπεινὴ καὶ Κάρπαθος ἠνεμόεσσα,
 Νάξος τ' ἡδὲ Πάρος, Ῥηναῖά τε πετρήεσσα·
 45 τόσσον ἐπ' ὠδίνουσα Ἐκηβύλον ἔπλετο Λητώ,
 εἴ τις οἱ γαίεων υἱεῖ θεοὶ οἰκία θέσθαι.
 αἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
 Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιστότερη περ εἴουσα·
 πρὶν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Λήλου ἐβήσατο πότνια Λητώ,
 50 καὶ μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ληλ', ἥ ἄρ κ' ἐθέλοις ἕδος ἔμμεναι υἱὸς ἑμοῖο,
 Φοῖβου Απόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πίονα νηόν·
 ἄλλος δ' οὔτις σεῖό ποθ' ἄψεται, οὐδέ σε τίσει,
 οὐδ' εὖβουν σε ἔσσεσθαι οἶομαι, οὔτ' εὖμηλον,
 55 οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἄρ φυτὰ μυρία φύσεις.
 αἱ δέ κ' Απόλλωνος ἐκαέργου νηὸν ἔχρησθαι,
 ἀνθρωποὶ τοι πάντες ἀγινήσουσ' ἐκατόμβας,
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι· κνίσση δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ
 δηρὸν, ἀναε, εἰ βόσκοις, θεοὶ κέ ε' ἔχουσιν
 60 χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης· ἐπεὶ οὗ τοι πῖαρ ὑπ' οὐδας.

- Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ Ἀῖλος, ἀμειβομένη δὲ προσήύδα
 Ἀητοῖ, κυδίστη θύγατερ μέγαλοιο Κοίοιο,
 ἀσπασίη κεν ἔγωγε γονὴν ἐκάτοιο ἄνακτος
 δεξαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχῆς
 65 ἀνδράσιν· ὧδε δὲ κεν περιτιμήσσω γενοίμην.
 ἀλλὰ τόδε τρομέω, Ἀητοῖ, ἔπος, οὐδὲ σε κεύσω·
 λίην γάρ τινά φασιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα
 ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισιν
 καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν.
 70 τῷ ῥ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 μή, ὅπότ' ἂν τὸ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο,
 νῆδον ἀτιμήσας, ἐπειὴ πρηνῆ πεδός εἰμι,
 ποσσὶ καταστρέφας ὥσῃ ἄλός ἐν πελάγεσσιν.
 ἐνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κρατὸς ἄλῃς αἰεὶ
 75 κλύσσει· ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται, ἣ κεν ἄδη οἱ,
 τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρήντα·
 πονυλόποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας, φῶκαί τε μέλαιναι
 οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτεϊ λαῶν.
 ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 80 ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περιπαλλέα νηόν,
 ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· ἐπειὴ πολυώνυμός ἐστιν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Ἀητῷ δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ὁμοσσεύ·

- ἔστω νῦν τάδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν,
 85 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
 ὄρκος δεινότητος τε κέλει μακάρεσσι θεοῖσιν·
 ἧ μὴν Φοῖβου τῆδε θυώδης ἔσσεται αἰεὶ
 βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σέγ' ἔξοχα πάντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμοσέν τε, τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 90 Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ ἐκάτοιο ἄνακτος·
 Λητώ δ' ἐννῆμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλποισι
 ᾠδίνεσσι πέπαρτο. θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι,
 ὅσαι ἄρισται ἔσαν, Λιῶν τε, Ῥεῖη τε,
 Ἴχναίη τε Θέμις καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
 95 ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης.
 [ἦστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.]
 μούνη δ' αὖτε ἐπέκυστο μογροτόκος Εἰλείθυια·
 ἦστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσείοισι νέφεσσι,
 Ἥρης φραδμοσύνη λευκωλένου, ἧ μιν ἔρυκεν
 100 ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
 Λητῶ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.
 Αἱ δ' Ἴριν προὔπερψαν εὐκτιμένης ἀπὸ νήσου,
 ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὄρμον,
 χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον, ἐννεάπηχυν·
 105 νόσφιν δ' ἠνωγον καλέειν λευκωλένου Ἥρης,
 μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε ποδήμεος ὠκέα Ἴρις,
 βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγνύ.

- αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλύμπου,
 110 αὐτὶν ἄρ' Εἰλαίθυσιν ἅπ' ἐκ μεγάρσιοι θύραζε
 ἐκπροκαλεσσαμένη, ἔχρα πτερόεντα προσηύδα,
 πάντα μάλ', ὥς ἐπέτελλον Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
 τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
 βὰν δὲ ποσὶ, τρήρωσι πελειάσιν ἰθμας¹ ὁμοῖαι·
 115 εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογοστόπος Εἰλαίθυσια,
 τὴν τότε δὴ τόπος εἶλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι.
 ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε κήρεε, γούνα δ' ἔρριπεν
 λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν·
 ἐκ δ' ἔθορε πρὸ φώωσδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἄπασαι.
 120 Ἐνθα σε, ἦϊε Φοῖβε, θεαὶ λόον ὕδατι παλῶ,
 ἄγνῶς καὶ παθαρῶς· σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῶ,
 λεπτῶ, νηγατέῳ· πέρι δὲ χρύσειον στρόφον ἦκαν·
 οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
 ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἑρατεινὴν
 125 ἀθανάτησιν χερσὶν ἐπήρξατο· χαῖρε δὲ Λητώ,
 οὐνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ, Φοῖβε, κατέβρωσε ἀμβρότιον εἶδαρ,
 οὐδέ γ' ἔπειτ' ἴσχον χρύσειοι στρόφοι ἀσπαίροντα,
 οὐδ' ἔτι δεσμά σ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.
 130 αὐτίκα δ' ἀθανάτησι μετῆδρα Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
 χρῆσω δ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλὴν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐβίβασκεν ἐπὶ χθονὸς εὐρυοδείης

Φοῖβος ἀπερσεκόμῃε, ἐκατηβόλος· αἱ δ' ἤρα πᾶσαι
 5 θάμβεον ἀθάναται· τρυσῶ δ' ἤρα Δῆλος ἅπασα

βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Αἰητοῦς τε γενέθλην·
 γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἴλετο οἰκία θείσθαι
 τῆσων ἡπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόδι μᾶλλον

ἦνθησ', ὥς ὅτε τε ρίον οὔρεος ἀνθεσιν ὕληε.

Δὺτος δ', ἀργυρότοξε, ἄναξ, ἐκατηβόλ' Ἀπολλόν,
 ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κώνθου ἐβήσας παικαλόεντος,
 ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἡλάσκαζες

πολλοὶ τοι νηοὶ τε καὶ ἄλσέα δενδρήεντα·
 πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι καὶ πρόωνες ἄηροι
 5 ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλλαδε προρέοντες.

ἀλλὰ σὺ Δῆλῳ, Φοῖβε, μάλιστα ἐπιτέρπεται ἦτορ·
 ἔνθα τοι ἐλπεσίτωνες Ἴάονες ἡγερέθονται,
 σὺν σφοῖσιν τελέεσσι καὶ αἰδοίης ἀλόχοισιν·
 οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῷ καὶ δοιδῇ
 10 μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅτ' ἂν στήσωνται ἀγῶνα.
 φαίῃ κ' ἀθανάτους καὶ ἀγήρωε ἱμμεναι αἰεὶ,
 δε τότ' ἐπαντιάσει', ὅτ' Ἴάονες ἀθρόοι εἶεν·
 πάντων γάρ πεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμόν,
 ἔνδρας τ' εἰσοράων, καλλιζώνους τε γυναῖκας,

Ὀδυσσεύς. Π.

155 νῆας τ' ὠκείας ἤδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
 πρὸς δέ, τόδε μέγα θαῦμα, οὐ κλέος οὐκ οὐκ ὀλεῖται,
 κοῦραι Δηλιάδες, Ἐκατηβελέταο θεράπναι·
 αἵ τ' ἐπεὶ ἄρ' πρῶτον μὲν Ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,
 αὐτίς δ' αὖ Αἰγῶ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέειραν
 160 μνησάμεναι, ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἤχῃ γυναικῶν
 ὕμνον ἀείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλ' ἀνθρώπων.
 πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ πρεμβαλιαστῶν
 μιμεῖσθ' Ἰσασιν· φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαστος
 φθέγγεσθ'· οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρην ἀοιδή.

165 Ἄλλ' ἄγεθ', ἰλήκοι μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθεν
 μνήσασθ', ὅπποτε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 ἐνθάδ' ἀνείρηται ξείνος ταλαπείριος ἐλθὼν·
 ὦ κοῦραι, τίς δ' ὕμνιν ἀνὴρ ἡδίστος ἀοιδῶν
 170 ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέφ' τέρπεσθε μάλιστα·
 ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθ' εὐφήμως·
 τυφλὸς ἀνὴρ, οἷκεῖ δὲ Χίῳ ἔνι παιπαλοέσση·
 τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
 ἡμεῖς δ' ὑμέτερον κλέος οἶσαμεν, ὅσσον ἐπ' αἴαν
 175 ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὐναιεταώσας·
 οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείδονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.

Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἐκηβύλον Ἀπόλλωνα

δμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἠΰλαμος τέκε Λητώ.

Ἦν ἄνα, καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν
καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν ἡμερόεσσαν·
αὐτὸς δ' αὖ Λήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.

Εἴσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς
φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθῶ πετρήεσσαν
ἄμβροτα εἶματ' ἔχων, τεθυσμένα· τοῖο δὲ φόρμιγγε
χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου παναχὴν ἔχει ἡμερόεσσαν.
ἔνθεν δὲ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονός, ὥστε νόημα,
εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὀμήγυριν ἄλλων·
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ αἰοδή.
Μοῦσαι μὲν θ' ἅμα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ,
ὕμνευσίν ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἥδ' ἀνθρώπων·
τλημοσύνας, ὅς' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
εὐρέμεναι θανάτιό τ' ἄκος καὶ γήρας ἄλκαρ.
αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες καὶ εὐφρονες Ἰωραι,
Ἀρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,
ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι·
τῇσι μὲν οὐτ' αἰσχρὴ μεταμέλεται, οὐτ' ἐλάχεια,
ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγῆτῃ,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.
ἐν δ' αὖ τῇσιν Ἄρης καὶ εὖσκαπος Ἀργειφόντης

παίζουσ'· αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγκυθαρίζει,
 παλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἶγλη δέ μιν ἀμφιφαίνει,
 μαρμαρυγαὶ τε ποδῶν καὶ ἐϋκλώστοιο χιτῶνος.
 οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορόωντες,
 205 Λητῶ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητιέτα Ζεὺς,
 υἷα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Πῶς τ' ἔρ σ' ὁμνήσω, πάντως εὖμνον ἔντα·
 ἥέ σ' ἐνὶ μνηστῆρσιν δαίδω καὶ φιλότῃτι,
 ὅπως μνωόμενος ἔλπας Ἀζανίδα κούρην,
 210 Ἴσχυ' ἄμ' ἀντιθέω, Ἐλατιονίδῃ εὐίπκῃ·
 ἢ ἄμα Φόρβαντι, Τριόπου γένει, ἢ ἄμ' Ἐρεχθεῖ,
 ἢ ἄμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπκοιο δάμαρτι

πεζός, ὁ δ' ἵπκοισιν· οὐ μὲν Τριόπος γ' ἐνέλειπεν

ἢ ὥς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισιν
 215 ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης, ἐπατηβόλ' Ἀπολλων·

Πιερίην μὲν πρῶτον ἀπ' Οὐλύμπκοιο πατήλθες·
 Λέκτον τ' Ἠμαθίην τε παρέστιχες, ἢ δ' Ἐνιήνας,
 καὶ διὰ Περρῶν βοῦς· τάχα δ' εἰς Ἴαωλὸν ἴηνας,
 Κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλειτῆς Εὐβοίης.
 220 στῆς δ' ἐπὶ Ληλάντῳ πεδίῳ· τό τοι οὐχ ἄδε θυμῷ
 τεύεσθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρόεντα.
 ἔχθεν δ' Εὐρικὸν διαβάς, ἐπατηβόλ' Ἀπολλων,

βῆς ἀν' ὄρος Ζάθειον, πλωρόν· τάχα δ' ἴδες ἀπ' αὐτοῦ,
 ἐς Μυκαλησὸν ἰὼν καὶ Τευμησὸν λευκοῖν·

225 Θήβης δ' εἰσαφίκανες ἔδος καταειμένον ὕλη·
 οὐ γάρ πώ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ,
 οὐδ' ἄρα πω τότε γ' ἦσαν ἀταρπιτοὶ οὐδὲ πέλευθοι
 Θήβης ἄμ πεδίον κυρηφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλη.

Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκεις, ἑκατηβόλ' Ἀπολλων·

230 Ὀρχηστον δ' ἴδες, Ποσιδηῖον ἀγλαὸν ἄλσος·
 ἔνθα νεοδμῆς πῶλος ἀνακνέει ἀτθόμενος πῆρ,
 ἔλκων ἄρματα παλά· χαμαὶ δ' ἑλατῆρ ἀγαθός περ,
 ἐκ δίφροιο θορῶν, ὕδον ἔρχεται· οἱ δὲ τέως μὲν
 κείν' ὄρεα προτέουσιν, ἀνακτορίην ἀφιέντες.

235 εἰ δέ κεν ἄρματ' ἄγωσιν ἐν ἄλσει δενδρήνenti,
 ἵππους μὲν πομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἐώσιν.
 ὥς γάρ τὰ πρῶτισθ' ὅσῃ γένεθ'· οἱ δὲ ἀνακτι
 εὔχονται, δίφρον δὲ θεοῦ τότε Μοῖρα φυλάσσει.

Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκεις, ἑκατηβόλ' Ἀπολλων·

240 Κηφισὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κινήσας καλλιρέεθρον,
 ὅστε Αἰλαίηθεν προχέει καλλιῖρροον ὕδωρ.
 τὸν διαβάς, Ἐκάεργε, καὶ Ὠκαλέην πολύκυρον,
 ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἀλῖαρτον ἀφίκεο ποιήεντα.

βῆς δ' ἐπὶ Τελφούσης· τόθι τοι ἄδε πῶρος ἀπήμων

245 τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα·
 στής δὲ μάλ' ἄγρ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες·
 Τελφoῦς', ἐνθάδε δὲ φρονέω περιπαλλέα νηόν,

ἀνθρώπων τεύξαι χρηστήριον, ὅτε μοι αἰεὶ
 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελέεσσας ἑκατόμβας,
 250 ἢ μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
 ἢ δ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρότας πατὰ νήσους,
 χρησόμενοι τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημαρτέα βουλήν
 πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πίοσι νηῶ.

Ὡς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων,
 255 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνερές· ἥ δ' αἰδοῦσα...

Τελφροῦσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπε τε μῦθον·

Φοῖβε ἄναξ, ἐκάργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσῃ·
 ἐνθάδ' ἐπεὶ φροέεις τεύξαι περιβαλλέει νηόν,
 ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, αἶτε τοι αἰεὶ
 260 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελέεσσας ἑκατόμβας·
 ἀλλ' ἔκ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 πημανέει σ' αἰεὶ πτόπος ἵππων ὠκείων,
 ἀρδόμενοι τ' οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγέων.

ἔνθα τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσορᾶσθαι
 265 ἄρματά τ' εὐποίητα καὶ ὠκυπόδων πτόπον ἵππων,
 ἣ νηόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ' ἐνεόντα.

ἀλλ' εἰ δὴ τι πίθοιο – σὺ δὲ πρέσων καὶ ἀρτίων
 ἔσσι, ἄναξ, ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον –
 ἐν Κρίσῃ ποιῆσαι ὑπὸ πτυχι Παρνησοῖο.
 270 ἐνθ' οὐθ' ἄρματα πάλᾳ δοθήσεται, οὔτε τοι ἵππων

ὠκυπόδων πτόκος ἔσται εὐδαίμων· περὶ βωμόν.
ἀλλὰ καὶ ὡς προσάγοιεν Ἰηπειῶνι δῶρα
ἀνθρώπων πλутὰ φύλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθώς
δέξαι· ἱερὰ καλὰ περιπτύσσων ἀνθρώπων.

75 Ὡς εἰπῶς, Ἐλάτου πέπιθε φρένας, ὄρα οἱ αὐτῇ
Τελφούσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονί, μηδ' Ἐκάτοιο.

Ἐνθεν δὲ προτέρῳ ἔλπας, ἑκατηβόλ' Ἀπόλλων·
Ἰέες δ' ἐν Φλεγῶν ἀνδρῶν πόλιν ὑβριστῶν,
οἳ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναυστάσσκον

80 ἐν καλῇ βήσῃ, Κηφισίδας ἐγγύδι λίμνης.
Ἐνθεν καρπαλίμως προσέβηε πρὸς δειράδα θύων·
Ἴκεο δ' ἐς Κρίσην ὑπὸ Παρνησὸν νηόεντα,
πνημόν πρὸς Ζέφυρον τατραμμένον, αὐτὰρ ὑπερθευ
πέτρῃ ἐκισπρέμαται, κοίλῃ δ' ὑποδέδρομε βῆσσα,
85 τρηχεῖ· ἐνθα ἄναξ ταμῆρατα Φοῖβος Ἀπόλλων
νηὸν ποιήσασθαι ἐκήρατον, εἰπέ σε μῦθον·

Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περιπυλλεία νηόν,
ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἷτε μοι αἰεὶ
ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
90 ἥ μὲν ὅσοι Πελοπόννησον κίειραν ἔχουσιν,
ἡδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρώτας πατὰ κήτους,
χρηδόμενοι τοῖσιν δ' ἄρ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν,
πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ κίονι νηῶ.

Ὡς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων,
95 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηγεκέ· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς

λαΐνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος ἡδ' Ἀγαμέδης,
 υἱέες Ἑργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
 ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔτασσαν ἀθάνατα φῦλ' ἀνθρώπων
 ἔεστοῖσιν λάεσσιν, αἰοίδιμον ἔμμεναι αἰεὶ.

300 ἀγχοῦ δὲ κρήνη παλλίρροος, ἔνθα δράκαιναν
 πτεῖνεν ἄναξ, Διὸς υἱός, ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
 ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ παλὰ πολλὰ
 ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτούς,
 πολλὰ δὲ μῆλα ταναόκοδ'· ἐκεῖ κέλε κῆμα δαφοινόν.

305 καὶ ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου Ἰτραπεν Ἥρης
 δεινόν τ' ἄργαλέον τε Τυφάονα, κῆμα βροτοῖσιν,
 ὃν ποτ' ἄρ' Ἥρῃ ἔτιπτε, πολωσαμένη Διὶ πατρί,
 εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
 ἐκ κορυφῆς· ἣ δ' αἶψα πολώσατο πότνια Ἥρῃ.

310 ἡδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπεν·

Κέκλυτέ μεν, πάντες τε θεοί, πᾶσαι τε θείαιναί,
 ὥς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς
 πρῶτος, ἐκεῖ μ' ἄλοχον κοίησατο λέδν' εἰδυῖαν·
 καὶ νῦν νόσφιν ἐμείο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην,

315 ἣ πᾶσιν μακάρεςσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν·

αὐτὰρ ὅγ' ἡπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσιν
 παῖς ἐμός, Ἥφαιστος, ῥιπνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτῇ

ῥίψ' ἀνὰ χερσὶν ἔλυσσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ·
 ἀλλὰ ἔ Νηρῆος θυγάτηρ, Θέτις ἀργυρόπεζα,

20 δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι πασιγνήτησι κόμισσεν.
 ὥς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσιν,
 στέτλιν, ποικιλομήτη· τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;
 πῶς ἔτλης οἷος τακτεῖν γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην;
 οὐκ ἂν ἐγὼ τεκρόμην; καὶ σὴ πεκλημένη ἔμψης
 25 ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 καὶ νῦν μὲν τοι ἐγὼ τεχνήσομαι, ὥς κε γένηται
 παῖς ἐμός, ὃς κε θεοῖσι μετακρέποι ἀθανάτοισιν,
 οὔτε σὸν αἰσχύνω· ἱερὸν λέχος, οὗτ' ἐμὸν αὐτῆς·
 οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σείο
 330 τηλόθεν σῶσα, θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν.

Ἦς εἰκοῦς, ἀπὸ νόσφι θεῶν καὶ πωομένη κῆρ.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἥρατο βοῶπις πότνια Ἥρη,
 χειρὶ πατακρηγεῖ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέκλυτε νῦν μοι, Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν.

335 Τιτῆνές τε θεοί, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρας τε θεοί τε·
 αὐτοὶ νῦν μευ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε καῖδα
 νόσφι Διός, μηδέν τι βίην ἐκιδευέα καίνου·
 ἀλλ' ὅγε φέρτερος εἼη, ὃσεν Κράνου εὐρύοπα Ζεὺς.

340 Ἦς ἄρα φωνήσας ἴμασι χθόνα χειρὶ παχείῃ
 πινέθη δ' ἄρα γαῖα φερέεβιος· ἥ δ' ἐνιδούσα
 τέρκετο δν κατὰ θυμόν· ὅτετο γὰρ τελείεσθαι.
 ἐκ τούτου δὴ ἔπειτα τέλεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μητιόεντος,

- 345 οὔτε ποτ' ἐς θῶκον πολυδαίδαλον, ὥς τὸ κάρος περ
 αὐτῷ ἐφεζομένη κυπικὰς φραζέσκετο βουλὰς·
 ἀλλ' ἦγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα
 τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐδετελεθντος
- 350 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος· καὶ ἐπήλυθον ὥρας,
 ἢ δ' ἔτελ' οὔτε θεοῖς ἐναλγῆκαν, οὔτε βροτοῖσιν,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
 αὐτίκα τότε λαβούσα βοῶπις πότνια Ἥρη,
 δῶκεν ἔπειτα φέρουσα πακὴν πακόν· ἢ δ' ὑπέδεκτο.
- 355 ὃς παρὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ ἅλυσσιν φῦλ' ἀνθρώπων.
 ὃς τῇγ' ἀντιάσειε, φέρεσκε μιν αἰσιμον ἡμαρ,
 πρὶν γέ οἱ ἰὼν ἐφῆκεν ἄναξ ἐλάεργος Ἀπόλλων
 καρτερόν· ἢ δ' ὀδύνησιν ἐρεχθομένη χαλεπήσιν
 κείτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον.
- 360 θασπεσίη δ' ἐνοπή γένετ' ἀσπετος· ἢ δὲ καδ' ὕλην
 κυκὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα ἐλίσσετο, λείπε δὲ θυρόν,
 φοινὼν ἀποκνείουσ'· ὃ δ' ἐπέβητο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἐνταυθοῖ νῦν κύθευ ἐπὶ χθονὶ βωττανεΐρη·
 οὐδὲ σῦγε ζώουσα πακὴν δῆλημα βροτοῖσιν
- 365 ἔσσεαι, οἱ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες
 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἐκατόμβας·
 οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' οὔτε Τυφωεύς
 ἀρνήσει, οὔτε Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σέγ' αὐτοῦ
 κύσει γαῖα μέλαινα πατ' ἡλέκτωρ Τερίων.

570 Ὡς φάτ' ἐπαυρόμενος· τῇ δὲ σπότης ὄσσε κἄλθετα·

τὴν δ' αὐτοῦ παρέκυσ' ἱερὸν μένος ἡλίοιο·

ἔξ οὗ νῦν· Πυθῶ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα

Πύθιον καλέουσιν ἐκώνυμον, οὐνεκα καὶ θά

αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξείος ἡλίοιο.

575 καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,

οὐνεκά μιν κρήνη καλλιρρόος ἐξαπάφηνεν·

βῆ δ' ἐπὶ Τελφοῖσσι κεχολωμένοι, αἶψα δ' ἴσανεν·

στῇ δὲ μάλ' ἄγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον θεικέν·

Τελφοῦς, οἷλ' ἄρ' ἔμαλλες ἐμὸν νόον ἐξαπάφουσα,

380 χῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν, προχέειν καλλιρρόον ὕδωρ.

ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεταί, οὐδὲ σὸν οἴης.

Ἦ, καὶ ἐπὶ ρίον ὥσεν ἄναξ, ἐπάεργρος Ἀπόλλων,

πετραίης προχόησιν, ἀπέκρυψεν δὲ ρέεθρα,

καὶ βωμὸν ποιήσας ἐν ἄλσει δενδρήεντι,

385 ἄγχι μάλ' ἀπὸ κρήνης καλλιρρόου· ἐνθα δ' ἄνακτι

πάντες ἐκίκλησαν Τελφουσίφ' εὐχετόωνται,

οὐνεκα Τελφοῦσσι ἱερῆς ἤσχευε ρέεθρα.

καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος Ἀπόλλων,

οὐστίνας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσαγάγειτο,

390 οἱ θεραπεύονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρῇσσι.

Ταῦτ' ἔρα ὀρμαίνων, ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοκι πόντῳ

νῆα θοήν· ἐν δ' ἄνδρες Ἴσαν κολέεσ τε καὶ ἐσθλοί,
 Κρήτες ἀπὸ Κνωσοῦ Μινωΐου, οἳ ῥά τ' ἀνακτι
 ιερά τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέριστα
 395 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσάορον, ὅττι κεν εἴπῃ,
 πρέϊων ἐκ δάφνης γυῶλων ὑπο Παρνησοῖο.

οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηϊ μελαίνῃ
 ἐς Πύλον ἡμαθόεντα Πυλῆγενέας τ' ἀνθρώπους
 ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 400 ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας ὀδελφῖνι ἰοτικῶς,
 νηϊ θοῇ, καὶ κείτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
 τῶν δ' οὔτις κατὰ θυμὸν ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησεν

πάντος' ἀνασσειάσκε, τίναςσε δὲ νῆϊα δοῦρα.
 οἱ δ' ἀπέων ἐνὶ νηϊ παθείατο δειμαίνοντες·
 405 οὐδ' οἷγ' ὅπλ' ἔλυσον κοίλῃ· ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 [οὐδ' ἔλυσον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο,]
 ἀλλ' ὥς τὰ πρῶτιστα πατεστήσαντο βοεῦσιν,
 ὥς ἔπλεον· κρατῆρὸς δὲ Νότος πατόπισθεν ἔπειγεν
 νῆα θοήν. πρῶτον δὲ παρημείβοντο Μάλειαί,
 410 πὰρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, Ἐλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
 Ἴξον, καὶ τῶρον τερψιμβρότου Ἡελίοιο,
 Ταίναρον, ἐνθα τε μῆλα βαθύτριχα βόσκηται αἰεὶ
 Ἡελίοιο ἀνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα τῶρον.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἔβελον νῆα σχεῖν, ἡδ' ἀποβάντες

415 φράσσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι,
 εἰ μενείη νηὸς γλαφυρῆς δακίδοισι πέλωρον,
 ἥ εἰς οἶδμ' ἄλιον πολυῖχθυσον αὖτις ὀρούσει.
 ἀλλ' οὐ κηδάλίοισιν ἐκείθετο νηὺς εὐεργής,
 ἀλλὰ παρὲκ Πελοπόννησον κίειραν ἔχουσα
 420 ἥϊ' ὁδόν· πνοιῇ δὲ ἄναξ, ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 ῥηϊδίως ἴθυσ' ἡ δὲ κρήσσοις πέλευθον
 Ἀρήνην ἱκανὴ καὶ Ἀργυφὴν ἐρατεινήν,
 καὶ Θρόον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκτιτον Αἴπυ.

καὶ Πύλον ἡμαθόεντα, Πυλοισγενέας τ' ἀνθρώπους·
 425 βῆ δὲ παρὰ Κρουνοῦς καὶ Χαλκίδα καὶ παρὰ Δύμην,
 ἥδ' ἐκ παρ' Ἰλίδι διὰν, ὅθι κρατέουσιν Ἐκαιοί·
 εὖτε Φεράς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὐρῶ

καὶ σφιν ὑπ' ἐκ νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰκὸν πέφαντο,
 Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
 430 ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρενίσσετο πᾶσαν,
 καὶ δὴ ἐκεί Κρίσης πατεφαίνετο πόλπος ἀκείρων,
 ὅσπερ δι' ἐκ Πελοπόννησον κίειραν ἐέργει·
 ἥλθ' ἄνεμος Ζέφυρος μέγας, αἰθριος, ἐκ Διὸς αἴσης,
 λάβρος ἐκαγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 435 νηὺς ἀνύσειε θάουσα θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ.
 ἀφορροὶ δὴ ἔπειτα πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελίον γε
 ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

- Ἴξον δ' εἰς Κρίσῃν εὐδείελον, ἀμπελόεσσαν,
 εἰς λιμέν'· ἥ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο κοντοπόρος νηῦς.
 440 Ἐνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ, ἐπάεργος Ἀπόλλων,
 ἀστέρι εἰδόμενος μέσφ' ἡματι· τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
 σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκν'.
 εἰς δ' ἄδυτου κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων·
 ἐν δ' ἄρ' ὄγε φλόγα δάϊε, πηφαισκόμενος τὰ ἄ κῆλα,
 445 πᾶσαν δὲ Κρίσῃν κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλύλυξαν
 Κρισαίων ἄλοχοι, παλλίδωνοὶ τε θύγατρες,
 Φοῖβου ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἶλεν ἕκαστον.
 ἔνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα, νόημ' ὥς, ἄλτο πέτεσθαι,
 ἀνέρι εἰδόμενος αἰζῆφ' τε κρατερῶ τε,
 450 πρωθήβῃ, ταίτης εἰλυμένος εὐρέας ὤμους·
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρα κέλευθα;
 ἦ τι πατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλα, τοίτ' ἀλόωνται
 455 ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες;
 τίφθ' οὕτως ἦσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν
 ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὄπλα μελαίνης νηὸς ἔδισθε;
 αὕτη μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφειστάων,
 ὀκνὸτ' ἂν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νῆϊ μελαίνῃ
 460 ἔλθωσιν, καμάτῳ ἀδδηκότες· αὐτίκα δὲ σφεας.
 σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἱμερος αἰρεῖ.
 ὣς φάτο, καὶ σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσιν ἔθηκεν·

τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητῶν ἀγρὸς ἀγτίον ἦρδα·

Ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι παταθνητοῖσιν ἔοικας,

465 οὐδέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεαῖσιν,

οὐλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὀλβία δοῖεν.

καὶ μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμα, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·

τίς δῆμος, τίς γαῖα; τίνες βροτοὶ ἐγγεγάασιν;

ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλόμεν μέγα λαῖτμα,

470 ἐς Πύλον ἐν Κρήτης, ἔνθεν γέρονε εὐχόμεθ' εἶναι,

νῦν δ' ὧδε ἔνν νῆϊ κατήλθομεν οὔτι ἐκόντες,

νόστου ἰέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα πέλειυθα·

ἀλλὰ τίς ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.

Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἐκέρχρος Ἀπόλλων·

475 Ξεῖνοι, τοὶ Κνωσὸν πολυδένδραον ἀμφινέμεσθε

τὸ πρὶν, ἀτὰρ νῦν οὐκέθ' ὑπότροποι αὐτίς ἔσσεσθε

ἔς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἔκαστος,

ἔς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν

ἔξετ' ἐμόν, πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

480 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι·

ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,

οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν

ἔξετ' ἐμόν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισιν·

βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι

485 αἰεὶ τιμήσεσθε διωμπερὲς ἥματα πάντα.

ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἶπω, πείθεσθε τάριστα·

ἰστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσαντε βοείας·

νῆα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἠπείρου ἐρύσασθε,
 ἐκ δὲ πτήμαθ' ἔλυσθε καὶ ἔντα νηὸς εἵσης,
 490 καὶ βωμόν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφιστα λευκὰ θύοντες,
 εὐχέσθαι δὴ ἔπειτα, παριστάμενοι περὶ βωμόν.

ὥς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐν ἡρωιδεῖ πόντῳ,
 εἰδόμενος δελφῖνι, θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
 495 ὥς ἐμοὶ εὐχέσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
 αὐτὸς Δέλφειος καὶ ἐκόψιος ἔσσεται αἰεὶ.

δειπνῆσαι τ' ἄρ' ἔπειτα θοῇ παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἦσθε,
 500 ἔρχεσθαι θ' ἅμ' ἐμοὶ, καὶ ἰηπατήον' ἀεΐδειν,
 εἰσόκε πῶρον ἱκησθον, ἵν' ἔξετε πίονα νηόν.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπὶθοντο.
 ἰστία μὲν πρῶτόν κἀθεσαν, λῦσαν δὲ βοεΐας·
 ἰστόν δ' ἰστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφάντες·
 505 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαΐνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἐκ δ' ἄλως ἠπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
 ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάδοις, παρὰ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν,
 καὶ βωμόν· ποιήσαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφιστα λευκὰ θύοντες,
 510 εὐχονθ', ὥς ἐκέλευε, παριστάμενοι περὶ βωμόν.

δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοῇ παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
βῖν ῥ' ἔμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων,
φόρμιγγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων, ἀγατὸν κίθαρίδων,
καλὰ καὶ ὑψι βιβάς· οἱ δὲ ῥήσσοντες ἔποντο,
Κρηῆτες πρὸς Πυθῶ, καὶ ἰηπαίων' αἰδίδον,
οἷοί τε Κρητῶν παῖδες, οἷσι τε Μοῦσα
ἐν στήθεσσιν ἔθιγε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδήν.
ἄκμητοι δὲ λόφον προσέβαν ποσὶν, αἶψα δ' ἵκοντο
Πυρηνσὸν καὶ τῶρον ἐπήρατον, ἐνθ' ἄρ' ἔμελλον
οἰκήσειν πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πόνα νηόν.
τῶν δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
5 τὸν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἦῤδα·
ὦ ἄν', ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος σῆς
ἦγαγες - οὐτῷ που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ -
πῶς καὶ νῦν βεόμεσθα; τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν.
οὔτε τρυγηφόρος ἦδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,
6 ὦστ' ἀπό τ' εὖ ζῶειν καὶ ἄμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.

Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οἱ μελεδῶνας
βούλεσθ', ἀργαλέους τε πόνοους καὶ στεῖνεα θυμῷ·
ῥήϊδιον ἔπος ὕμν' ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.

Ὅδυσσ. II.

535 δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν
 σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,
 ὅσσα ἐμοὶ κ' ἀγάγωσι περικλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων
 νηὸν δὲ προφύλατθε, δέδεχθε δὲ φύλ' ἀνθρώπων

ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰθὺν τε μάλιστα

540 ἥέ τι τηῦσιον ἔπος ἔσσεται, ἥέ τι ἔργον,
 ὕβρις θ', ἣ θέμις ἐστὶ πατασσητῶν ἀνθρώπων

ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημαντορες ἄνδρες ἔσονται,
 τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἤματα πάντα.
 εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.

545 Καὶ σὺ μὲν οὐτῷ χαῖρε, Διὸς καὶ Αἰτοῦς υἱέ·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

B.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν ὕμνει, Μοῦσα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδῆς πολυμήλου,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἑριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα,
 Νύμφη εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότῃτι μιγείσα,
 5 αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἡλεύαθ' ὄμιλον,
 ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον· ἔνθα Κρονίων
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,
 λήθων ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.
 10 ἀλλ' ὅτε δὴ μέγαλοιο Διὸς νόος ἐξετελείτο,
 τῇ δ' ἤδη δέκατος μείς οὐρανῷ ἐστήρικτο·
 [ἔς τε φῶς ἀγαγεν, ἀρίσημά τε ἔργα τέτυκτο·]
 καὶ τότε ἐγένεατο παῖδα πολύτροπον, αἰμυλομήτην,
 ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,

15 νυκτὸς ὀπωπῆτῆρα, πυληδόκον, δὲ τάχ' ἔμελλεν
ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

ἥϊος γεγονὼς, μέσφ' ἡματι ἐγκιθάριζεν,
ἐσπέριος βοῦς κλέψεν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος,
τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε κότνια Μαῖα.

20 δὲ καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυίων,
οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ·
ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος

οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο

ἔνθα χέλυν εὐρώων, ἐκθήσατο μυρίον ὄλβον

25 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα χέλυν τεκτῆναι' ἀοιδόν

ἦ ρά οἱ ἀντεβόλησεν ἐκ' ἀυλείῃσι θύρῃσιν,
βοσκομένη προκάροιθε δόμων ἐριθηλέα ποίην,
σαῦλα ποσὶν βαίνουσα. Λιδὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπεν·

30 Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτάζω.
παῖρε, φυὴν ἐρόεσσα, χοροῖτυπε, δαιτὸς ἐταίρη,
ἀσπασίη προφανεῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,
αἰόλον ὄστρακον, ἐσσί, χέλυς ὄρεσι ζώουσα;

ἀλλ' οἶσω σ' ἐς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσση,

35 οὐδ' ἀποτιμήσω· σὺ δέ με πρῶτιστον ὀνήσεις.

[οἷκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφιν.]

ἦ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσειαι ἔχμα

ζώουσ'· ἦν δὲ θάνης, τότε πεν μάλα καλὸν αἰείοις.

Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρησιν αἶρας,

40 ἅψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθურμα.

ἐνθ' ἀναμηλώσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου,

αἰῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκόοιο χελώνης.

ὥς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει,

ἀνέρος, ὄντε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,

45 [ἦ ὅτε δινηθῶσιν ἅπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί,]

ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο κύδιμος Ἑρμῆς.

πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμῶν δόνακας καλάμοιο,

πειρήνας διὰ νῶτα λιθορβίνιοιο χελώνης·

ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς κρακίδεσσιν ἐῆσιν,

50 καὶ πήχεις ἐνέθηκ', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν·

ἐπτά δὲ συμφώνους ὄϊων ἐτανύσσατο χορδάς.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε φέρων ἐρατεινὸν ἄθურμα,

πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἦ δ' ὑπὸ χειρὸς

σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν αἶειδεν,

55 ἔξ αὐτοσχεδῆς πειρώμενος – ἥντε κοῦροι

ἦβηται θάλησι παραιβόλα κερτομέουσιν –

ἀμφὶ Δία Κρονίδην καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον,

ὥς πάρος ὠρίζεσκον ἐταιρείῃ φιλότῃτι,

ἦν τ' αὐτοῦ γενεὴν ὀνομακλυτὸν ἐξονομάζων·
 60 ἀμφιπόλους τ' ἐγέραιρε καὶ ἀγλαὰ δώματα Νύμφης,
 καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον, ἐκηετανόους τε λέβητας.
 καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.
 καὶ τὴν μὲν κατέβηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ
 φόρμιγγα γλαφυρήν· ὁ δ' ἄρα κρειῶν ἐρατίζων
 65 ἄλτο κατὰ σκοπιὴν εὐώδεος ἐκ μεγάροιο,
 ὀρμαίνων δόλυν αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε φῶτες
 φηληται διέκουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὄρῃ.

Ἥελιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὀπεανόνδε
 αὐτοῖσιν θ' ἵπκοισι καὶ ἄρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
 70 Πιερίης ἀφίκανε θέων ὄρεα σκιόεντα,
 ἔνθα θεῶν μακάρων βάες ἄμβροτοι αὐλιν ἔχεσκον,
 βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους, ἐρατεινούς.
 τῶν τότε Μαιάδος υἱὸς, εὖσκοπος Ἀργειφόντης,
 πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.
 75 πλανοδίας δ' ἦλαυνε διὰ φαραδώδεα χῶρον,
 ἵχνι' ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης.

ἀντία ποιήσας ὅπλ᾽ αὖς πρὸςθεν ὀπισθεν,
 τὰς δ' ὀπισθεν πρὸςθεν, κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινε.

σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔριψεν ἐπὶ φαρμάθοις ἀλήϊσιν,

80 ἄφραστ' ἠδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,

συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους.
 τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἄγκαλον ὕλης,
 ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
 αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κῦδιμος Ἀργειφόντης

85 ἔσπασε Πιερίθην, ὁδοιπορίην ἀλεεινών,

οἷά τ' ἐπειγόμενος, δολιχὴν ὁδὸν αὐτοτροπήσας.

Τὸν δὲ γέρων ἐνόησε, δέμων ἀνθοῦσαν ἀλωήν,
 ἰέμενον πεδίοις δι' Ὀρχηστὸν λεγεοίην.

τὸν πρότερος προσέφη Μαίης ἐρικυδέος υἱός·

90 ὦ γέρον, ὅστε φυτὰ σκάπταις ἐπικαμπύλος ὤμους,

ἢ πολυοιήσεις, εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρησιν.

καί τε ἰδὼν, μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ πωφός, ἀκούσας,
 καὶ σιγᾶν, ὅτε μὴ τι καταβλάβῃ τὸ σὸν αὐτοῦ.

Τόσσον φάς, συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.

95 πολλά δ' ὄρη σκίοεντα καὶ αὐλῶνας πελαδεינוῦς

καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κῦδιμος Ἑρμῆς.

ὀρφναίη δ' ἐπίκουρος ἐπαύετο δαιμονίη νύξ,

ἢ κλειών, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημοεργός·

ἢ δὲ νέον σκοπιὴν προσεβήσατο διὰ Σελήνη,

100 Πάλλαντος θυγάτηρ, Μεγαμηδείδαο ἀνακτος·

τῆμος ἐκ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱός

Φοῖβου Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπας.

ἀκμῆτες δ' ἴκανον εἰς αὐλῖον ὀψιμέλαθρον

καὶ ληνοὺς, προκάρειδεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.

105 ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοὺς ἐριμύκους

καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλίον, ἀθρόας οὖσας,

λωτὸν ἐρεπτομένας ἥδ' ἐρσήεντα κύπειρον·

σὺν δ' ἐφόρει Εὐλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην.

δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἐλὼν ἐπέλεφε σιδήρῳ,

110 ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἄμπνυτο δὲ θέρμος αὐτῇ.

Ἑρμῆς τοι πρότιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.

πολλὰ δὲ πάγκανα κἄλα κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ

σύλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλόξ

τηλόσε φῦσαν ἰεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.

115 ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαιε βίη κλυτοῦ Ἡφαίστοιο,

τόφρα δ' ἐριβρύχους ἔλικας βοὺς ἔλκε θύραζε

δοιὰς ἄγχι πυρός· δύναμις δὲ οἱ ἔπλετο πολλή.

ἀμφοτέρας δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε φυσιοώσας

ἐγκλίνων δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορήσας

120 ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε, ταμῶν κρέα πίονα δημῷ·

ὥπτα δ' ἄμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισιν,

σάρκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσματα καὶ μέλαν αἷμα,

- ἐργυμένον ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ', ἐπὶ τῶρης·
 ῥινοὺς δ' ἐξεάνυσσε καταστυφέλω ἐπὶ πέτρῃ,
 125 ὥς ἔτι νῦν τάμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασιν,
 δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἑρμῆς χαρμόφρων εἰρύσσατο πίονα ἔργα
 λείω ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δῶδεκα μοῖρας
 κληροπαλεῖς· τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἑκάστῃ.
 130 ἔνθ' ὅσις κρεάων ἡράσσατο κύδιμος Ἑρμῆς,
 ὁδμὴ γάρ μιν ἔτειρε, καὶ θάνατόν περ ἑόντα,
 ἠδέϊ· ἀλλ' οὐδ' ὥς οἱ ἐκείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 καὶ τε μάλ' ἱμείροντι, περᾶν ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
 ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,
 135 δηρὸν καὶ κρέα πολλά· μετήορα δ' αἰψ' ἀνάειρεν,
 σῆμα νέης φωρῆς, ἐπὶ δὲ ξύλα κάγχαν' ἀγείρας,
 οὐλόποδ', οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτμῇ.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων,
 σάϊδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην,
 140 ἀνθρακίην δ' ἐμάρανε, κόνιν δ' ἀμάθυνε μέλαιναν
 παννύχιος· καλὸν δὲ φῶς ἐπέλαμπε Ξελήνης.
 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὖτις ἀφίκετο διὰ κάρηνα
 ὄρθριος, οὐδέ τις οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 145 οὐδέ κύκας λελάκοντο. Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς
 δορυμῶεις μεγάροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
 αὔρη ὠπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥ ὕτ' ὁμίχλη.

- ἰθὺσας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηόν,
 ἦ κα ποσὶ προβιβῶν· οὐ γὰρ πτόπεν, ὥσπερ ἐκ' αὖδαι.
 150 ἐσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπώχετο πύδιμος Ἑρμῆς·
 σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος, ἥύτε τέκνον
 νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἰγνύσι λαΐφος ἀθύρων
 κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἄριστερά χεῖρὸς ἐέργων.
 μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὰν θεός, εἰπέ τε μῦθον·
 155 Τίπτε σύ, ποιικιλομήτα, πόθεν τόδε νυκτὸς ἐν ὄρῃ
 ἔρχῃ, ἀναιδαίην ἐπικειμένε; νῦν σε μάλ' οἶω
 ἦ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα
 Λητοῖδου ὑπὸ χερσὶ δι' ἐν προθύροιο περήσειν,
 ἦ σὲ λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγχεα φηλητεύσειν.
 160 ἔρρε, τάλαν! μεγάλην σε κατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
 θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο περδαλέοισιν·
 μῆτερ ἐμή, τί με ταῦτα δεδίσκειαι, ἥύτε τέκνον
 νήπιον, δε μάλ' α παῦρα μετὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδεν,
 165 ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑπαιδεῖδοικεν ἐνιπᾶς;
 αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι, ἥτις ἀρίστη,
 βουλεύων ἐμὲ καὶ σὲ διαμπερές· οὐδὲ θεοῖσιν
 νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπαστοι
 αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ', ὥς σὺ κελεύεις.
 170 βέλτερον, ἡμᾶτα πάντα μετ' ἀθανάτοισι δορίζειν,
 πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
 ἄντρον ἐν ἡερόεντι θαασσέμεν· ἀμφὶ δὲ τιμῆς

- παρὼ τῆς ὁσίας ἐπιβήσομαι, ἥσπερ Ἀπόλλων.
 εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατὴρ ἐμός, ἦτοι ἔγωγε
 75 πειρήσω· δύναμαι φηλητέων ὄρχαμος εἶναι.
 εἰ δέ μ' ἐρευνήσει Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
 ἄλλο τί.οι καὶ μεῖζον οἶσμαι ἀντιβόλῃσειν.
 εἴμι γὰρ ἐς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσων,
 ἔνθεν ἄλλis τρίποδας περικαλλεύς ἠδὲ λήβητας
 80 πορθέσω, καὶ χρυσόν, ἄλλis τ' αἰθῶνα σίδηρον,
 καὶ πολλὴν ἐσθῆτα· σὺ δ' ὄψαι, αἶψ' ἐθέλῃςθα.
 Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 υἱός τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαῖα.
 Ὥς δ' ἠριγένεια φόως θνητοῖσι φέρουσα
 85 ὦρνυτ' ἀπ' Ὀκeanοῖο βυθυρρόου· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Ὀρχηστονδ' ἀφίκανε κιών, πολυήρατον ἄλσος
 ἄγνὸν ἐρισφαράγου Γαιήοχου· ἔνθα γέροντα
 πνώδαλον εὔρε, δέμοντα παρἔξ ὁδοῦ ἔρκος ἀλωῆς.
 τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός·
 90 ὦ γέρον, Ὀρχηστοῖο βυτοδρόπε κοιήεντος,
 βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω,
 πάσας θηλείας, πάσας περάεσσιν ἐλικτάς,
 ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μούνης ἀπ' ἄλλων,
 πυάνεος· χαροκοὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἔποντο
 95 τέσσαρες, ἥύτε φῶτες, ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν,
 οἳ τε κύνες, οἳ τε ταῦρος – ὃ δὴ πέρι θαῦμα τέτυκται –
 ταῖ δ' ἔβαν, ἠελίοιο νέον καταδυομένοιο,

ἐν μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυπεροῖο νομοῖο.

ταῦτά μοι εἶπέ, γεραιὲ παλαιγενές, εἴ που ὄπωπας
200 ἀνέρα, ταῖςδ' ἐπὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλευθον.

Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ὦ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅς' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο,
πάντα λέγειν· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδῖται,
τῶν οἱ μὲν κατὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλά,
205 φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕκαστον.

αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥελιον καταδύντα
ἔσκαπτον περὶ γουνὸν ἀλωῆς οἶνοπέδοιο·
παῖδα δ' ἔδοξα, φέριστε, σαφές δ' οὐκ οἶδα, νοῆσαι,
ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν εὐκραίρησιν ὀπήδει,
210 νήπιος, εἶχε δὲ ράβδον· ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν.
[ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῷ.]

Φῆ ῥ' ὁ γέρων· ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε μῦθον ἀκούσας γ
οἶωνόν δ' ἐνόει ταχυσίπτερον, αὐτίκα δ' ἔγνω
φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
215 ἐσσυμένως δ' ἥϊξεν ἀναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
ἐς Πύλον ἡγαθὴν, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
πορφυρέη νεφέλῃ πεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους·
ἱχνιά τ' εἰσενόησεν Ἐκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον·

ὦ πόποι! ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμαι·
220 ἱχνία μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων,
ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίγνεται, οὔτε γυναικός,

οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων,

οὐδέ τί κεν ταύρου λασιαύχενος ἔλπομαι εἶναι,

125 ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν·

αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.

Ἦς εἰπὼν, ἦϊξεν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·

Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος καταεῖμενον ὕλη,

πέτρης ἐς λευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε Νύμφη

230 ἀμβροσίῃ ἐλόχευσε Διὸς καῖδα Κρονίωνος·

ὁδμῇ δ' ἡμερόεσσα δι' οὔρεος ἡγαθέοιο

πίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδα βόσκειτο ποιήν·

ἔνθα τότε σκεύδων κατεβήσατο λαῖνρον οὐδόν.

[ἄντρον ἐς ἡερόεν ἐκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.]

235 Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱός,

πρώμενον περὶ βουσὶν, ἐκήβόλον Ἀπόλλωνα·

σπάργαν' ἔσω κατέδυνε θυήεντ', ἥϋτε πολλήν

πρέμνων ἀνθρακιήν οὔλην σποδὸς ἀμφικαλύπτει.

ὧς Ἑρμῆς Ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἔαυτόν·

240 ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε κάρη, χεῖράς τε, πόδας τε,

δή ῥα νεόλλουτος, προκαλεύμενος ἥδυμον ὕπνον

ἄγρης· εἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλη εἶχεν.

γνώ δ', οὐδ' ἠγνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός

Νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα καὶ φίλον υἱόν,
 245 παῖδ' ὀλίγον, δολίης εἰλυμένον ἐντροπήσιν.
 πακτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μέγαλοιο δόμοιο,
 τρεῖς ἀδύτους ἀνέωγε, λαβὼν κληῖδα φαιρινήν,
 νέκταρος ἐμπλείους ἢ δ' ἄμβροσις ἐρατεινῆς·
 πολλὰς δὲ χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
 250 πολλὰ δὲ φοινικόεντα καὶ ἄργυφα εἴματα Νύμφης,
 οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
 ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μέγαλοιο δόμοιο
 Λητοῖδης, μύθοισι προσηύδα κύδιμον Ἑρμῆν·

ὦ καὶ, ὅς ἐν λίπνῳ κατὰλειαί, μῆνυέ μοι βοῦς
 255 θᾶσσον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον.
 ῥίψω γάρ σε λαβὼν ἐς Τάρταρον ἡερόεντα,
 ἐς Ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδὲ σε μήτηρ
 ἐς φάος, οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
 ἐρρήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.

260 Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·
 Λητοῖδη, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον εἶπες,
 καὶ βοῦς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις;
 οὐκ ἶδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἤκουσα·
 οὐκ ἂν μηνύσαιμ', οὐκ ἂν μῆνυτρον ἀροίμην.
 265 [οὔτε βοῶν ἑλατῆρι, πρατῆρι φωτὶ, ἔοικα.]
 οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο· πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
 ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρός,
 σπάργανά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν, καὶ θερμὰ λοστρά.

μή τις τοῦτο κύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·
 170 καὶ κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
 παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
 βουσί μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπείως ἀγορεύεις.
 πρὸς γενόμην· ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὕπο πῶν.
 εἰ δ' ἐθέλεις, πατρὸς κεφαλὴν, μέγαν ὕρκον, ὁμοῦμαι,
 275 μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἷτιος εἶναι,
 μήτε τιν' ἄλλον ὅπωπα βοῶν κληρὸν ὑμετεράων,
 αἵτινες αἱ βόες εἰσὶ· τὸ δὲ κλέος οἷον ἀκούω.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,
 ὀφρύσι ριπτάζεσκεν, ὀρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 280 μάκρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον τὸν μῦθον ἀκούων.

τὸν δ' ἀπαλὸν γελάσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 ὦ κέκον, ἡπεροπευτὰ, δολοφραδές, ἣ σε μάλ' οἶω
 πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὐναιετάρχοντας,
 ἔννευχαν ὅτ' ἔνα μοῦνον ἐπ' οὐδεὶ φῶτα καθίσσαι,
 285 σκευάζοντα κατ' οἶκον ἔτερ ψόφου, οἷ' ἀγορεύεις.
 πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀκαχήσεις μηλοβοτῆρας
 οὔρεος ἐν βήσσης, ἐπὶ δ' ἄν κρειῶν ἐρατίζων
 ἀντήσης ἀγέλῃσι βοῶν καὶ πώεσι μῆλων.
 ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματόν τε καὶ ὕστατον ὕπνῳ ἱαύσης,
 290 ἐκ λίκνου κατὰβαινε, μελαίνης νυκτὸς ἐταῖρε.
 τοῦτο γάρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοισι γέρας ἔξεις,
 ἀρχὸς φηλητέων κεκλήσεαι ἥματα πάντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.

σὺν δ' ἄρα φρασσάμενος, τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
295 οἶωνόν προέηκεν, ἀειρόμενος μετὰ χερσίν,

τλήμονα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην.

ἔσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε· τοῖο δ' Ἀπόλλων

ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν.

ἔζετο δὲ προπάροιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,

300 Ἑρμῆν κερτομέων, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Θάρσει, σπαργανῶτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·

εὐρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα

τούτοις οἰωνοῖσι· σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.

Ὡς φάτ'· ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς,

305 σπουδῇ ἰών· ἄμφω δὲ παρ' οὖατα χερσίν ἐώθει

σπάργανον, ἀμφ' ὦμοισιν ἐλιγμένον, εἶπε δὲ μῦθον·

Πῇ με φέρεῖς, Ἐκάεργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;

ἦ με βοῶν ἔνεχ' ὧδε χολούμενος ὀρσόλοπεύεις;

ὦ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος! οὐ γὰρ ἔγωγε

310 ὑμετέρας ἔκλεφα βόους, οὐδ' ἄλλον ὄπωπυ,

αἵτινές εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἷον ἀκούω.

δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κρονίῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἔκαστα διαρρήδην ἐρέεινεν

Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός,

315 ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες· ὁ μὲν, νημερτέα φωνῶν,

οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·

αὐτὰρ ὁ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν

ἠθελεν ἐξαπατᾶν Κυλλήνιος Ἀργυρότοξον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πολὺμητις ἔων πολυμήχανον εὖρεν,
 > ἔσσυμένως δὴ ἔπειτα διὰ ψαμάθοιο βιάδιζεν
 πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Δητοῦς υἱός.
 αἶψα δ' ἵκοντο κάρηνα θυώδεος Οὐλύμποιο,
 ἔς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα·
 κείθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
 5 εὐμυλῆ δ' ἔχ' Ὀλυμπον ἀγάννιφον, ἀθάνατοι δὲ
 ἄφθιτοι ἠγερῆθοντο ποτὶ πτόχας Οὐλύμποιο.
 ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 πρόσθε Διὸς γούνων· ὁ δ' ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

ο Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενοεικέα ληΐδ' ἐλαύνεις,
 παῖδα νέον γεγάωτα, φυὴν κήρυκος ἔχοντα;
 σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἦλθεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἐκέργος Ἀπόλλων·
 ὦ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσσαι οὐκ ἀλαπαδνόν,
 5 κερτομέων, ὥς οἷος ἐγὼ φιλολήϊός εἰμι.

παῖδά τιν' εὗρον τόνδε διαπρύσιον κεραῖστήν.
 Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,
 κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὁπώπα,
 οὐδ' ἀνδρῶν, ὅποσοι λησίμβροτοί εἰς' ἐπὶ γαίῃ.
 ο κλέφας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βοῦς ᾤχετ' ἐλαύνων
 ἐσπέριος παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 εὐθὺ Πύλονδ' ἐλάων· τὰ δ' ἄρ' ἵχνια τοῖα πέλωρα,
 οἷά τ' ἀγάσσεσθαι, καὶ ἀγανοῦ δαίμονος ἔργα.

Ὅδυσσ. II.

τῆσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
 345 ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·
 αὐτὸς δ' οὗτος ὃδ' ἐκτὸς, ἀμήχανος, οὗτ' ἄρα ποσσίν,
 οὗτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθῶδεα χῶρον·
 ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα

τοῖα πέλωρ', ὥσεί τις ἀραιῇσι δρυσι βαίνοι.
 350 ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθῶδεα χῶρον,
 ῥεῖα μάλ' ἵχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κονίησιν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβοι ἐξεπέρησεν,
 ἄφραστος γένετ' ὧκα βοῶν στίβος ἡδὲ καὶ αὐτοῦ,
 χῶρον ἀνὰ κρατερόν. τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ,
 355 ἐς Πύλον εὐθὺς ἑλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίᾳ κατέεργεν,
 καὶ διὰ πυρκαλάμησεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' εἴθα,
 ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ῥοικῶς,
 ἄντρω ἐν ἡρόεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὐτὸν
 360 αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
 αὐγὰς ὠμόργαζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
 αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·
 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἤκουσα·
 οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μῆνυτρον ἀροίμην.
 365 Ἦτοι ἄρ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ἠΐδα,
 δείξατο δ' ἐς Κρονίωνα, θεῶν σημάντορα πάντων·

- Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ τοι ἀληθεῖην καταλέξω·
 νημερτῆς τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
 10 ἦλθεν ἐς ἡμέτερον διζήμενος εἰλίποδας βοῦς
 σήμερον, ἡελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας, οὐδὲ πατόπτας·
 μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπο πολλῆς·
 πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς Τάρταρον εὐρύν,
 75 οὐνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδέος ἥβης,
 αὐτὰρ ἐγὼ χθιδὸς γενόμην - τὰ δέ τ' οἶδε καὶ αὐτός -
 οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ φωτὶ, ἰοικώς.
 πείθεο - καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὐχεται εἶναι -
 ὥς οὐκ οἶκαδ' ἔλασσα βόας, ὥς ὄλβιος εἶην,
 80 οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τὸ δέ τ' ἀτρεκέως ἀγορεύω.
 Ἥελιον δὲ μάλ' αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
 καὶ σὲ φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ αὐτός,
 ὥς οὐκ αἰτιός εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίομαι ὄρκον,
 οὐ μά τὰδ' ἀθανάτων εὐνόσμητα προθύραια.
 85 καὶ που ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα φώρην,
 καὶ κρατερῷ περ ἐόντι· σὺ δ' ὀπλοτέροισιν ἄρηγε.
 Ὡς φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργεϊφόντης·
 καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένη, οὐδ' ἀπέβαλλεν.
 Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασσε, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
 90 εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμφὶ βόεσσιν.
 ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
 ζητεύειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,

καὶ δεῖξαι τὸν χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,
ὅππῃ δ' αὖτ' ἀπέκρυψε βοῶν ἱφθιμα κάρηνα·

395 νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπειθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
ρήϊδίῳ γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.

Τῷ δ' ἄμφω σπεύδοντε, Διὸς περικαλλία τέκνα,
εἰς Πύλον ἤμαθόεντα ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἴξον,
ἀγροὺς δ' ἐδείκοντο καὶ αὐλίων ὕψιμέλαθρον,
400 ὅππου οἱ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὄρῃ.

ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λαῖνον ἀντρον,
εἰς φάος ἐξήλαυνε βοῶν ἱφθιμα κάρηνα·
Λητοῖδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν ἐνόησε βοείας
κέτρη ἐπ' ἡλιβάτῳ, τάχα δ' εἶρετο κῦδιμον Ἑρμῆν·

405 Πῶς ἐδύνω, δολομῆτα, δύω βόε δειροτομῆσαι,
ᾧδε νεογνὸς ἔων καὶ νῆπιος; αὐτὸς ἔγωγε
θαμβαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε χρὴ
μακρὸν ἀέξεσθαι, Κυλλήνιε, Μαιάδος υἱέ.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περίστρεφε καρτερὰ δεσμά
410 ἄγνου· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φέοντο
αὐτόθεν, ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησιν,
ρεῖά τε καὶ πάσῃσι ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν,
Ἑρμέω βουλῇσι κλεψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
θαύμασεν ἀρρήσας· τότε δὴ κρατὺς Ἀργεϊφόντης
415 χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέφατο, πύκν' ἀμαρύσσων,
ἐγκρύψαι μεμαώς· Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν

- ρεία μάλ' ἐπρήυνεν ἐκηβόλον, ὥς ἔθελ' αὐτός,
 καὶ κρατερόν περ ἰόντα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρός,
 κλήπτρῳ ἐπειρήτιζε πατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
 0 σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
 γηθῆσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωή
 θεσπεσίης ἐνοπῆς, καὶ μιν γλυκὺς ἡμερος ἦρει,
 θυμῷ ἀκουάζοντα· λύρη δ' ἐρατὸν κιθαρίζων,
 στῇ ῥ' ὄγε θαρσύνσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱὸς
 5 Φοῖβου Ἀπόλλωνος· τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
 γηρύετ' ἀμβολάδην - ἐρατὴ δέ οἱ ἔσπετο φωνή -
 κραίνων ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
 ὥς τὰ πρῶτα γέγοντο, καὶ ὥς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
 Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν ἀοιδῇ,
 0 μητέρα Μουσάων· ἡ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν·
 τοὺς δὲ πατὰ πρέσβιν τε, καὶ ὥς γεγάασιν ἕκαστος,
 ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱός,
 πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
 τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσιν ἀμήχανος αἶνυτο θυμόν,
 5 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Βουφόνε, μηχανιώτα, κονεύμενε, δαιτὸς ἐταῖρε,
 πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας.
 ἡσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι οἶω·
 νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, πολύτροπε Μαιάδος υἱέ,
 0 ἡ σοί γ' ἐκ γενετῆς τάδ' ἄμ' ἔσπετο θαυματὰ ἔργα,
 ἡέ τις ἀθανάτων ἢ ἐννητῶν ἀνθρώπων

δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδὴν.

θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὅσσαν ἀκούω,
 ἣν οὐ πώποτε φημι διαήμεναι οὔτε τιν' ἀνδρῶν,
 445 οὔτε τιν' ἀθανάτων, οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν,
 νόσφι σέθεν, φηλῆτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.

τίς τέχνη; τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων;
 τίς τρίβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
 εὐφροσύνην καὶ ἔρωτα, καὶ ἡδυμον ὕπνον ἐλέσθαι.

450 καὶ γὰρ ἐγὼ Μοῦσῃσιν Ὀλυμπιάδεσσιν ὀκηδός,
 τῇσι χοροὶ τε μέλousι καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς,
 καὶ μολπὴ τεθαλυῖα καὶ ἡμερόεις βρόμος αὐλῶν·
 ἀλλ' οὐκ ἔτι μοι ᾧδε μετὰ φρεσὶν ἄλλο μέλησεν,
 οἷα νέων θαλίης ἐνδέξια ἔργα πέλονται.

455 [θαυμάζω, Διὸς υἱέ, τὰδ', ὥς ἔρατὸν κιθαρίζεις.]
 νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, ὀλίγος περ ἔων, κλυτὰ μῆδεα οἶδας,
 ἵζε, πέπον, καὶ μῦθον ἐκαίνει πρεσβυτέροισιν·
 νῦν γὰρ τοι κλέος ἔσται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 σοὶ τ' αὐτῷ καὶ μητρὶ· τὸ δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·
 460 ναὶ μὰ τόδε πρηνέϊνον ἀκόντιον, ᾗ μὲν ἐγὼ σε
 κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,
 δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρά, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.

Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

εἰρωτᾷς μ', Ἐκάεργε περιφράδεις· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ
 5 τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὐτι μεγαίρω.
 σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι
 βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.
 πρῶτος γάρ, Διὸς υἱέ, μετ' ἀθανάτοισι θαάσσεις,
 ἧῦς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεὺς
 70 ἐκ πάσης ὁσῆς, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
 καὶ τιμάς· σὲ δὲ φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς
 μαντείας δ', Ἐκάεργε, Διὸς πάρα, θέσφατα πάντα.

καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάμηνα.

σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.

175 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει κιθαρίζειν,
 μέλπεο καὶ κιθαρίζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,
 δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, φίλε, κῦδος ὀπαζε.

εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἐταίρην,
 παλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγορεύειν·
 180 εὐκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς θαῖτα θάλειαν,
 καὶ χορὸν ἡμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα πῶμον,
 εὐφροσύνην νυκτὸς τε καὶ ἡματος. ὅστις ἄρ' αὐτῇ
 τέχνη καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεεῖν.

φθεγγομένη παντοῖα νόφ' χαρίεντα διδάσκει,
 485 ρεῖα συνηθείησιν ἀδυρομένη μαλακῆσιν,
 ἐργασίην φεύγουσα δυήπαθον· ὅς δέ κεν αὐτὴν
 νῆϊς ἐὼν τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἐρεΐνη,
 μὰψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυλλίζοι.
 σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.
 490 καὶ τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὲ κοῦρε.
 ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
 βουσὶ νομούς, Ἐκάεργε, νομεύσομεν ἀγραύλοισιν.
 ἔνθεν ἄλλῃς τέξουσι βόες, ταύροισι μιγεῖσαι,
 μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε χρή.
 495 κερδαλέον περ ἔόντα, περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.

Ὡς εἰπὼν ὤρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Ἑρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχειν μάστιγα φαεινὴν,
 βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεκτο δὲ Μυιάδος υἱὸς
 γηθήσας· κίθαριν δὲ λαβὼν ἐκ' ἀριστερὰ χειρὸς
 500 Ἀητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς, ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
 πλήητρφ ἐπειρήτιζε πατὰ μέρος· ἥ δ' ὑπὸ καλὸν
 ἡμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ᾄδεν.

Ἐνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ δάθεον λειμῶνα
 ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ, Διὸς περικαλλέα τέκνα,
 505 ἄφθορροι πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον ἐρρώσαντο,
 τερπύμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,
 ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς
 Ἀητοῖδην ἐφίλησε διαμπερές, ὥς ἔτι καὶ νῦν.

σῆματ' ἐπεὶ κίθαριν μὲν Ἐπηβόλῳ ἰγγυάλιξεν
 10 ἱμερτήν δεδαώς, ὃ δ' ἐπωλένιον κίθαρίζεν.
 αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐκμάσματο τέχνην·
 συρίγγων ἐνοπήν ποιήσατο τηλόθ' ἀπουστήν.
 καὶ τότε Λητοῖδης Ἑρμῆν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Λείδια, Μαιάδρος υἱέ, διάκτορε, ποιχιλομήτα,
 15 μὴ μοι ἅμα πλέψης κίθαριν καὶ ἀμαρπύλα τόξα.
 τιμὴν γὰρ παρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐκαμοίβιμα ἔργα
 δήσειν ἀνθρώποισι πατὰ χθόνα πουλυβότειραν.
 ἀλλ' εἰ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὄρκιον ὁμόσσαι,
 ἥ κεφαλῇ νεύσας, ἥ ἐπὶ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ,
 20 πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ πεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις.

Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσεν,
 μὴ ποτ' ἀποκλέψειν, ὅς' Ἐπηβόλος ἐκτεάτισται,
 μηδὲ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Λητοῖδης κατένευσεν ἐκ' ἄρθμῳ καὶ φιλότῃτι,
 25 μὴ τίνα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι,
 μήτε θεόν, μήτ' ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐν δὲ τέλειον
 σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἥδ' ἅμα πάντων
 πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
 30 χρυσεῖην, τριπέτῃλον, ἀπήριον, ἥ σε φυλάξει,
 πάντας ἐκίπραινουςα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων,
 τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμφῆς.
 μαντεῖην δέ, φέριστε, Διοτρεφέε, ἣν ἔρεείνεις.

- οὔτε σὲ θέσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
 535 ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
 πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὤμοσα καρτερόν ὄρκιον,
 μὴ τινα νόσφιν ἐμείο θεῶν αἰειγενετῶν
 ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
 καὶ σύ, κασίγνητε, χρυσόβρακι, μὴ με πέλευε
 540 θέσφατα πιφάσκειν, ὅσα μῆδεται εὐρύοπα Ζεὺς.
 ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
 πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων φύλ' ἀνθρώπων.
 καὶ κεν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ
 φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰώνων·
 545 οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω.
 δε δέ κε μαφίλόχοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν
 μαντεῖην ἐθέλῃσι παρέη νόον ἔξερεεῖν
 ἡμετέρην, νοεῖν δέ θεῶν πλέον αἰὲν ἔόντων,
 φήμ', ἄλιν οὐδὸν εἴσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχαίμην.
 550 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, Μαιῆς ἐρικυδέος υἱέ·
 [καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον·]
 Θριαὶ γάρ τινές εἰσι, κασίγνηται γεγαυῖαι,
 παρθένοι, ὠκείησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
 τρεῖς· κατὰ δὲ πρυτὸς πεπαλαγμένοι ἄλφιστα λευκά
 555 οἰκία νατετάουσιν ὑπὸ πτερύχει Παρνησοῖο
 μαντεῖης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσίην

καὶς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· κατῆρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγνεν.
 ἐντεῦθεν δὴ ἔπειτα ποτῶμεναι ἄλλοτ' ἐκ' ἄλλῃ,
 κηρία βόσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἕκαστα·
 560 αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν ἐδηδυῖται μέλι χλωρόν,
 προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθεῖην ἀγορεύειν·
 ἦν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδῆν,
 πειρῶνται δὴ ἔπειτα παρῆ' ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
 τὰς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
 565 σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαήης,
 πολλὰκι σῆς ὁμφῆς ἐπακούσεται, αἶ κε τύχῃσιν.
 ταῦτ' ἔχε, Μαιάδος υἱέ, καὶ ἀγραύλους ἔλικας βοῦς,
 ἵππους τ' ἀμφιτόλευς καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς

καὶ χαροποιῖσι λέουσιν καὶ ἀργιόδουσι σύεσσιν,
 570 καὶ κυσὶ καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών,
 πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύνιδμον Ἑρμῆν·
 οἷον δ' εἰς Αἶδην τετελεσμένον ἀγγελον εἶναι,
 ὅστ', ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάτιστα.

Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
 575 παντοίῃ φιλότῃ· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.

πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμίλει.
 καῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τὸ δ' ἀπριτον ἡπεροπέυει

νόητα δι' ὀρφναίην φύλα θνητῶν ἀνθρώπων.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
580 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Γ.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἥμερον ὥρσεν,
 καὶ τ' ἑδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 οἰωγούς τε Διῖκετέας καὶ θηρία πάντα,
 5 ἤ μὲν ὅς' ἥπειρος πολλὰ τρέφει, ἥδ' ὅσα πόντος·
 πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν ἐϋστεφάνου Κυθερείης.

Τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀκατῆσαι·
 πούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην·
 οὐ γάρ οἱ εὐαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρης,
 ὁσμῖναί τε μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.

πρώτῃ τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξεν
 ποιῆσαι σατίνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.

ἥ δέ τε παρθενικὰς ἀπαλόχροας ἐν μεγάροισιν

15 ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ θείσα ἐκάστη.
 οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον, πελαδεινήν,
 δάμναται ἐν φιλότῃ φιλομμειδῆς Ἀφροδίτῃ.
 καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα, καὶ οὖρεσι θῆρας ἐναίρειν,
 φόρμιγγές τε χοροὶ τε, διαπρύσιοί τ' ὀλοθυγαί,
 20 ἄλσεά τε σκίοεντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
 οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἄδεν ἔργ' Ἀφροδίτης,
 Ἰστιή, ἣν πρῶτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 [αὐτὶς δ' ὀπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο·]
 πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·
 25 ἡ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν,
 ὦμοσε δὲ μέγαν ὄρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν,
 ὑψαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἡματὰ, διὰ θεάων.
 τῇ δὲ πατὴρ δῶκεν καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 30 καὶ τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἔζετο, πῖαρ ἐλοῦσα·
 πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμάοχος ἐστίν,
 καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.

Τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·
 τῶν δ' ἔχλων οὐ πέρ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,
 35 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 καὶ τε παρὲκ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνου,
 ὅστε μέγιστός τ' ἐστί, μεγίστης τ' ἔμπορε τιμῆς·
 καὶ τε τοῦ, εὐτ' ἐθέλῃ, πυκινὰς φρένας ἔξαπαφοῦσα
 ῥηϊδίως συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξίν,

40 Ἥρης ἐκλελαθοῦσα, κασιγνήτης, ἀλόχου τε
ἦ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτησι θεῇσιν.

κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
μήτηρ τε Πείη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.

45 Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ,
ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὄφρα τάχιστα
μηδ' αὐτῇ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη,
καὶ ποτ' ἐπευξαμένη εἴπη μετὰ πᾶσι θεοῖσιν,
ἡδὺ γελοίησασα, φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη.

50 ὣς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξίν,
καὶ τε καταθνητοὺς νιεῖς τέκον ἀθανάτοισιν,
ὥς τε θεὰς συνέμιξε καταθνητοῖς ἀνθρώποις.
Ἀγρίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ,
ὅς τ' ἐν ἀκροπόλοισι ὄραειν πολυκιδάκου Ἴδης
55 βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν ἑοικώς.

Τὸν δὲ ἔπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη
ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἥμερος εἶλεν,
εἰς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν,
[εἰς Πάφον· ἔνθα δὲ οἱ τέμενος, βωμός τε θυώδης·

60 ἔνθ' ἦγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε φαινίας·]
ἔνθα δὲ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ
ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἑόντας.

[ἀμβροσίῳ, ἔδανθ', τό ρά οἱ τεθυωμένον ἦεν.]

ἔσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ εἴματα καλά,

65 χρυσῷ κοσμηθεῖσα, φιλομειδῆς Ἀφροδίτη

σεύατ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦς' εὐώδεα Κύπρον,

ἔφι μετὰ νεφέεσσι θοῶς κρήσσουσα κέλευθον.

Ἴδην δ' ἵλανεν πολυπίδουκα, μητέρα Θηρῶν·

βῆ δ' ἰθὺς σταθμοῖο δι' οὐρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν

70 σαίνοντες κολιοὶ τε λύκοι, χαροκοὶ τε λέοντες,

ἄρκτοι, καρδάλιές τε θοαὶ, προκάδων ἀκόρητοι,

ἦσαν· ἡ δ' ὀρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμόν,

καὶ τοῖς ἐκ στήθεσσι βάλ' ἥμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες

σύνδυο ποιήσαντο κατὰ σκιάοντας ἐναύλους.

75 αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανε.

τόν δ' εὔρε σταθμοῖσι λελειμμένον, οἷον ἀπ' ἄλλων,

Ἀγχισην ἥρωα, θεῶν ἀπο πάλλος ἔχοντα.

οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔποντο νομοὺς πάτα ποιήεντας

πάντες· ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος, οἷος ἀπ' ἄλλων,

80 πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαπρύσιον κιθαρίζων.

στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,

παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίῃ,

μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.

Ἀγχισης δ' ὀρόων ἐφράζετο, θάμβαιέν τε,

85 εἶδος τε μέγεθος τε καὶ εἴματα σιγαλόεντα.

πέκλον μὲν γὰρ ἔεστο φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,

εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἑλικας, πάλυκας τε φαινὰς.

ὄρμοι δ' ἄμφ' ὑπαλῆ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,
 παλοὶ, χρύσειοι, παμποίηλοι· ὥς δὲ σελήνη,
 90 στήθεσιν ἄμφ' ὑπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ιδέσθαι.
 Ἀγχισην δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ἠῦδα·

Χαῖρε, ἄνασσ', ἣτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,
 Ἄρτεμις ἢ Λητώ, ἥε χρυσέη Ἀφροδίτη,
 ἢ Θέμις ἠϋγενής, ἥε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 95 ἢ ποῦ τις Χυρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἶτε θεοῖσιν
 πᾶσιν ἐταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
 ἢ τις Νυμφάων, αἷτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
 [ἢ Νυμφέων, αἱ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,]
 καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πῖσαυ ποιήεντα.
 100 σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ, περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ,
 βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ
 ὠρησιν πάσῃσι· σὺ δ' εὐφρονα θυμὸν ἔχουσα
 δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα·
 ποίει δ' εἰσοπίσω θαλερὸν γόνον, αὐτὰρ ἔμ' αὐτὸν
 105 δηρὸν ἐὺ ζῶειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡελίοιο,
 ὄλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμίβητ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
 Ἀγχιση, κύδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 οὗτις τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτησιν εἴσκεις;
 10 ἀλλὰ καταθνητὴ τέ, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
 Ὅτρεὺς δ' ἐστὶ πατήρ ὀνομαπλυτός, εἴ που ἀκούεις,
 δε πάσης Φρυγίης εὐτειχέτοιο ἀνάσσει·

Ὅδυσσ. II.

γλῶσσαν δ' ὑμετέρην τε καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα.

Τρωὰς γὰρ μεγάρω με τροφὸς τρέφεν· ἡ δὲ διὰ πρό-
 115 σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, φίλης παρὰ μητρὸς ἐλοῦσα.

[ὥς ἦτοι γλῶσσάν γε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδα.]

νῦν δέ μ' ἀνήπαξε χρυσόρρακίς Ἀργειφόντης
 ἐκ χοροῦ Ἀρτέμιδος χρυσηλαπάτου, κελαδαινῆς·
 πολλαὶ δὲ νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεισίβοιαι

120 παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὄμιλος ἀκείριτος ἐστεφάνωτο·

ἔνθεν μ' ἤρπαξε χρυσόρρακίς Ἀργειφόντης,
 πολλὰ δ' ἔπ' ἤγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 πολλὴν δ' ἀπληρόν τε καὶ ἀκτιτον, ἣν διὰ θῆρες
 ὠμοφάγοι φοιτῶσι κατὰ σπιδέντας ἐναύλους·

125 οὐδὲ ποσὶ ψάθειν ἐδόκουν φυσιζόου αἴης·

Ἀχιτίσω δέ με φάσκε παρὰ λέχεσιν καλέεσθαι
 κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἦτοι ὄγ' αὖτις
 ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·

130 αὐτὰρ ἐγὼ σ' ἰκόμεν, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.

ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκῆων
 ἐσθλῶν· οὐ μὲν γάρ κε κακοὶ τοιοῦνδε τέκοιεν·
 ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότῃτος,
 πατρί τε σὼ δεῖξον καὶ μητέρι κέδν' εἰδυῖη,

135 σοῖς τε κασιγνήτοις, οἳ τοι ὁμόθεν γεγάασιν,

[οὐ σφιν ἀεικελίη γνὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα.]

εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἥε καὶ οὐκί.

πέμψαι δ' ἄγγελον ὧκα μετὰ Φρύγας αἰολοκώλους,
εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένην περ·

οἱ δέ κέ τοι χρυσὸν τε ἄλλῃς ἐσθῆτά θ' ὕφαντῇν
πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
ταῦτα δὲ ποιήσας, δαίνυ γάμον ἱμερόεντα,
τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Ὡς εἰπούσα θεὰ γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ·
Ἀγρίσῃν δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Εἰ μὲν θνητὴ γ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὀνομακλυτός, ὥς ἀγορεύεις,
ἀθανάτοιο δ' ἔκητι διακτόρου ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Ἑρμῶ, ἐμὴ δ' ἄλοχος πεκλήσεται ἡματα πάντα·
οὐτίς ἔπειτα θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
ἐνθάδε με στήσει, πρὶν σῇ φιλότῃ μιγῆναι
αὐτίκα νῦν· οὐδ' εἴ κεν ἐκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
τόξου ἀπ' ἀργυρέου προῖοι βέλεα στονόεντα.
βουλοίμην κεν ἔπειτα, γύναι εἰκυῖα θεῇσιν,
σῆς εὐνῆς ἐπιβάς, δῦναι δόμον Ἰῖδος εἶσω.

Ὡς εἰπὼν, λάβε τειῖρα· φιλομμειδῆς δ' Ἀφροδίτῃ
ἔρπε μεταστρεφθεῖσα, πατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα,
ἐς λέχος εὐστρωτον, ὅθι περ πάρος ἔσκεν ἄνακτι
χλαίνησιν μαλακῆς ἐστρωμένον· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο, βαρυφθόγγων τε λεόντων,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
οἱ δ' ἐκεῖ οὖν λεχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν.

κόσμον μὲν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἴλε φαιινόν,
 πόρκας τε, γναμπτάς θ' ἑλικας, πάλυκας τε καὶ ἄρμους·
 165 λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἵματα σιγαλόμεντα
 ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου
 Ἀγρίσης· ὁ δ' ἔπειτα, θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 ἀθανάτῃ παρέλεκτο θεῶ βροτός, οὐ σάφα εἰδώς.

Ἦμος δ' ἄψ εἰς αὖλιν ἀποκλίνουσι νομῆς
 170 βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων,
 τῆμος ἄρ' Ἀγρίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν
 νήδυμον, αὐτῇ δὲ χροῖ ἔννυτο εἵματα καλὰ.
 ἐσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ δῖα θεάων,
 ἔστη παρ κλισίῃ· εὐκοιήτου δὲ μελάρου
 175 πῦρε κάρη· κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν
 ἄμβροτον, οἷόν τ' ἐστὶν εὖστεφάνου Κυθερείης·
 ἐξ ὕπνου δ' ἀνέγειρεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ὅρσειο, Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
 καὶ φράσαι, εἴ τι ὁμοίῃ ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,
 180 οἷην δὴ με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμπατέως ὑπάκουσεν.
 ὥς δὲ ἶδεν δειρὴν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
 τάρβησέν τε καὶ ὅσσε παρακλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ·
 ἄψ δ' αὖτις χλαίνῃ τ' ἐκαλύψατο καλὰ πρόσωπα,
 185 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσήδα·

Αὐτίκα σ' ὥς τὰ πρῶτα, θεά, ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 ἔγνω, ὥς θεὸς ἦςθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς εἶπες.

ἄλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι αἰγιόχοιο,
μή με ζῶντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἑάσῃς
ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ
γίγνεται, ὅσπερ θεαῖς εὐνάζεται ἀθανάτησιν.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἀρχίση, κύδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
θάρσει, μηδὲ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ δείδιδι λίην.
οὐ γάρ τοί τι δέος, παθέειν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε,
οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπειγὼ φίλος ἐσσι θεοῖσιν.
σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱός, ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει·
καὶ παῖδες παῖδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγρόνται.

τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὐνεκά μ' αἰνὸν
ἔσχευ ἄχος, ἔνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνῇ.

ἀρχίθεοι δὲ μάλιστα καταθνητῶν ἀνθρώπων
αἰεὶ ἀφ' ὑμετέρης γενεῆς εἰδὼς τε φύην τε.
ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς
ἥρπασ' ἐὼν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετέη,
καὶ τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ἐπιιοινοχοεῖοι,
θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισιν,
χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐριθρόν.
Τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔτε φρένας, οὐδέ τι ἤδει,
ὄππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρπαθε θέσπις ἄελλα·
τὸν δὲ ἔπειτα γόασκε διαμπερὲς ἤματα πάντα.

καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἱὸς ἄκρινα,
 ἵππους ἀραίποδας, τοίτ' ἀθανάτους φορέουσιν.
 τοὺς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν· εἶπεν δὲ ἔλαστα,
 Ζηνὸς ἐφημοσύνησι, διάπτορος Ἀργειφόντης,
 215 ὥς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἥματα πάντα.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὄγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
 οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγῆθαι δὲ φρένας ἔνδον·
 γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὄρεϊτο.
 ὥς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἥως,
 220 ὑμετέρης γενεῆς, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
 βῆ δ' ἵμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα Κρονίωνα,
 ἀθανάτόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἥματα πάντα·
 τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήνηεν ἐέλδωρ·
 νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἥως
 225 ἥβην αἰτῆσαι, Εὐσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοίων.
 τὸν δ' ἦτοι εἴως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,
 Ἥοι τερπόμενος χρυσοθρόνῳ, ἥριγενεΐη,
 ναῖε παρ' Ὀλεανοῖο ῥοῆς ἐπὶ πείρασι γαίης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαί κατέχυντο ἔθειραι
 230 καλῆς ἐκ πεφαλῆς, εὐηγενέος τε γενείου,
 τοῦ δ' ἦτοι εὐνῆς μὲν ἀκείχετο πότνια Ἥως,
 αὐτόν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν, ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα,
 σίτω τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἶματα καλὰ διδοῦσα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν πατὰ γῆρας ἔπειγεν,
 235 οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ', οὐδ' ἀναεῖραι,

ἦδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαιινά·
 τοῦ δ' ἦτοι φωνὴ ῥέει ἄσπετος, οὐδέ τι κίπυς
 ἔσθ', οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμptoῖσι μέλεσσιν.
 240 οὐκ ἂν ἔγωγέ σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμην
 ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἡματὶ πάντα.
 ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἐὼν εἰδός τε δέμας τε
 ζώοις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
 οὐκ ἂν ἔπειτά μ' ἄχος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτοι.
 245 νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύψει
 νηλειές, τότ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,
 οὐλόβενον, καμπατηρόν, ὅτε στυγέουσι θεοὶ περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ἔσσεται ἡματα πάντα διαμπερές εἵνεκα σεῖο,
 250 οἱ πρὶν ἐμοὺς δάρους καὶ μήτιας, αἷς ποτὲ πάντας
 ἀθανάτους συνέμιξα καταθνητῇσι γυναιξίν,
 τάρβεσκον — πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα —
 νῦν δέ δὴ οὐκέτι μοι στόμα χεῖζεται ἔξονομῆναι
 τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν· ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
 255 στέτλιον, οὐκ ὀνομαστόν, ἀπεπλάγχθην δὲ νόοιο,
 παῖδα δ' ὑπὸ ζῶνῃ ἐδέμην, βροτῶ εὐνηθεῖσα.
 τὸν μὲν, ἐκὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡλείοιο,
 Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσκῶοι, βαθύπολκοι,
 αἱ τόδε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε δάθεόν τε,
 260 αἱ ῥ' οὔτε θνητοῖς οὔτ' ἀθανάτοισιν ἔπονται·

δὴρὸν μὲν ζῶουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ ἔδουσιν,
καὶ τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρρώσαντο.
τῇσι δὲ Σειληνοὶ καὶ ἔυσκοπος Ἀργειφόντης
μίσγοντ' ἐν φιλότῃ μιχῶ σπείων ἐροέντων.

266 τῇσι δ' ἅμ' ἥ ἐλάται ἡ δρυὲς ὑψικάρῃνοι
γεινομένησιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ,
παλαι, τηλεθάουσαι, ἐν οὖρεσιν ὑψηλοῖσιν.

ἑστᾶς ἡλίβατοι· τεμένη δέ ἐ κικλήσκουσιν
ἀθανάτων, τὰς δ' οὔτι βροτοὶ κείρουσι σιδήρῳ.

270 ἀλλ' ὅτε πεν δὴ Μοῖρα παρεστήκη θανάτοιο,
ἀζάνεται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλὰ,
φλοιὸς δ' ἀμφιπεριφθινύθει, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄζοι·
τῶν δέ θ' ὁμοῦ ψυχὴ λείπει φάος ἡελίοισι.
ταὶ μὲν ἐμὸν θρέψουσι παρὰ σφίσιν υἱὸν ἔχουσαι.
275 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἔλῃ πολυήρατος ἦβη,
ἄξουσίν τοι δεῦρο θεαί, δείξουσὶ τε παῖδα.

σοὶ δ' ἐγὼ, ὄφρα κε ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
ἐς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι υἱὸν ἄγουσα.

• τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃς θάλας ὀφθαλμοῖσιν,
280 γηθήσεις ὁρόων - μάλα γὰρ θεορείπελος ἔσται -
ἄξεις δ' αὐτίκα μιν ποτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν.

ἦν δέ τις εἴρηται σε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 ἦτις τοι φίλον υἷον ὑπὸ βῶνῃ θέτο μήτηρ,
 τῷ δὲ σὺ μυθεῖσθαι μεμνημένος, ὧς σε κελεύω·
 φάσθαι τοι Νύμφης καλυκώπιδος ἔκγονον εἶναι,
 αἷ τόδε ναιετάουσιν ὄρος, καταείμενον ὕλη.
 εἰ δέ κεν ἐξείπῃς καὶ ἐπεύξῃαι ἄφρονι θυμῷ,
 ἐν φιλότῃ μιγῆναι εὐστεφάνῳ Κυthereίῃ,
 Ζεὺς σε χολωσάμενος βαλέει πολέοντι κεραυνῷ.
 εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,
 ἴσχεο, μὴδ' ὀνόμεινε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν.
 Ὡς εἰποῦς, ἥϊ' ἔα πρὸς οὐρανὸν ἡνεμόεντα.

Χαῖρε, θεὰ, Κύπριοι εὐκτιμένης μεδέουσα·
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Δ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἤυκομον, σεμνήν θεόν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 αὐτήν, ἥδ' ἐθύγατρα τανύσφυρον, ἦν Ἀἰδωνεύς
 ἥρκαξεν, δῶκεν δὲ βαρύκτυπος εὐρύτοπα Ζεὺς,
 νόσφιν Δήμητρος χρυσαόρου, ἀγλαοκάρπου,
 5 καίζουσαν κούρησι σὺν Ὀκεανοῦ βαθυκόλποις,
 ἄνθεά τ' αἰνυμένην, ῥόδα καὶ πρόκρον ἠδ' ἱα καλά,
 λειμῶν' ἄμ μαλακόν, καὶ ἀγαλλίδας ἠδ' ὑάκινθον,
 νάρκισσόν θ', ὃν φῦσε δόλον καλυκώπιδι κούρη
 Γαῖα, Διὸς βοεληῆσι, χαριζομένη Πολυδέκτη,
 10 θαυμαστὸν γανόωντα, σέβας δέ τε πᾶσιν ἰδέσθαι
 ἀθανάτοισ τε θεοῖς ἠδὲ θνητοῖς ἀνθρώποις·
 τοῦ καὶ ἀπὸ ρίζης ἑκατὸν κᾶρα ἐξεπεφύκει·
 κηώδει δ' ὁδμῇ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεῖν
 γαῖά τε πᾶς ἐγέλασσε καὶ ὑλμυρὸν οἶδμα θαλάσσης,
 15 ἢ δ' ἄρα θαμβήσας ὠρέξατο χερσὶν ἄμ' ἄμφω

- καλὸν ἄθυρμα λαβεῖν· χάνε δὲ χθὼν εὐρυάγυια
 Νύσιον ἄμ πεδίον, τῇ ὄρουσεν ἄναξ Πολυδέγμων
 Ἴπκοις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ἄρπάξας δ' ἀέκουσαν ἐπὶ χρυσέοισιν ὄχοισιν
 20 ἦγ' ὀλοφυρομένην· ἰάχῃσε δ' ἄρ' ὄρδια φωνῇ,
 κεκλομένη πατέρα Κρονίδην ὕπατον καὶ ἄριστον.
 οὐδέ τις ἀθανάτων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
 ἤκουσεν φωνῆς, οὐδ' ἀγλαόκαρποι ἐταῖραι·
 εἰ μὴ Περσαίου θυγάτηρ ἀταλὰ φρονέουσα
 25 αἶεν ἐξ ἄντρου, Ἑκάτη λιπαροκρήδεμνος,
 Ἥελιός τε ἄναξ, Ἐπερίονος ἀγλαὸς υἱός,
 πούρης κεκλομένης πατέρα Κρονίδην· ὁ δὲ νόσφιν
 ἦστο θεῶν ἀπάνευθε πολυλλίστῳ ἐνὶ νηφί,
 δέγμενος ἱερὰ καλὰ παρὰ θνητῶν ἀνθρώπων.
 30 Τὴν δ' ἀεκαζομένην ἦγεν Διὸς ἐννεσίησιν
 πατροκασίγνητος, πολυσημάντωρ Πολυδέγμων,
 Ἴπκοις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ὄφρα μὲν σὺν γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 λεῦσσε θεὰ, καὶ πόντον ἀγάρβροον ἰχθυόεντα,
 35 αὐγὰς τ' ἡελίου, ἔτι δ' ἤλκετο μητέρα κεδνὴν
 ὄφρεσθαι, καὶ φῦλα θεῶν αἰετιγενετῶν·
 τόφρα οἱ ἔλπις ἔθελγε μέγαν νόον, ἀχρυμένης περ
 ἦχῃσαν δ' ὀρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
 φωνῇ ὑπ' ἀθανάτῃ· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.

40 ὁδὺ δέ μιν πραδίην ἄχος ἔλλαβεν, ἀμφὶ δὲ χαιτίαις
ἀμβροσίαις κρήδεμνα δαΐζετο χερσὶ φίλησιν·
κυνάγεον δὲ πάλυμμα πατ' ἀμφοτέρων βάλετ' ὤμων,
σεύατο δ', ὧστ' οἰωνὸς, ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
μαιομένη. τῇ δ' οὔτις ἐτήτυμα μυθήσασθαι

45 ἤθελεν, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
οὐδ' οἰωνῶν τις τῇ ἐτήτυμος ἀγγελος ἦλθεν.
ἐννῆμαρ μὲν ἔπειτα κατὰ χθόνα πότνια Διῷ
στρωφᾷτ', αἰδομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἡδυπότοιο

50 πάσσαιτ' ἀκηχεμένη, οὐδὲ χροά βάλλετο λουτροῖς.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ οἱ ἐπήλυθε φαινολὶς ἡώς,
ἦντετό οἱ Ἑκάτῃ, σέλας ἐν χεῖρεσσιν ἔχουσα,
καὶ ῥά οἱ ἀγγελεύουσα ἔπος φάτο, φώνησέν τε·

Πότνια Δήμητερ, ὠρηφόρε, ἀγλαόδωρε,

55 τίς θεῶν οὐρανίων ἢ θνητῶν ἀνθρώπων
ἦρκαε Περσεφόνην, καὶ σὸν φίλον ἦκατε θυμόν;
φωνῆς γὰρ ἦκουσ', ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
ὅστις ἔην· σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα

Ἦς ἄρ' ἔφη Ἑκάτῃ· τὴν δ' οὐκ ἡμείβετο μύθῳ
60 Ῥεῖης ὑπόμου θυγάτηρ, ἀλλ' ὦκα σὺν αὐτῇ
ἦϊξ', αἰδομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα.
Ἥελιον δ' ἴκοντο, θεῶν σκοπὸν ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
στὰν δ' ἵππων προπάροιθε, καὶ εἶρετο δῖα θεάων·

Ἡέλι', αἶδεσσαί με θείας ὕπερ, εἴ ποτε δὴ σευ
 65 ἦ ἔπει ἦ ἔργῳ κραδίην καὶ θυμὸν ἴηνα·
 κούρην, τὴν ἔτεκον, γλυκερὸν θάλος, εἶδεῖ πυδρήν,
 τῆς ἀδινὴν δὲ ἄκουσα δὲ αἰθέρος ἀτρυγέτοιο
 ὥστε βιαζομένης, ἀτὰρ οὐκ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 ἀλλὰ - σὺ γὰρ δὴ πᾶσαν ἐπὶ χθόνα καὶ πατὰ πόντον
 70 αἰθέρος ἐκ δίης καταδέρκεαι ἀκτίνεσσιν -
 νημερτέως μοι ἔνισπε, φίλον τέκος, εἴ που ὀπωπας,
 ὅστις νόσφιν ἐμεῖο λαβὼν ἀέκουσαν ἄνᾶγκη
 οἴχεται, ἥε θεῶν ἦ καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ὡς φάτο· τὴν δ' Ὑπεριονίδης ἡμείβετο μύθῳ·
 75 Ῥεῖης ἡυκόμου θύγατερ, Δήμητερ ἄνασσα,
 εἰδῆσεις· δὴ γὰρ μέγα ἄζομαι ἡδ' ἐλεαίρω
 ἀχνυμένην περὶ παιδὶ τανυσφύρῳ· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 ὅς μιν ἔδωκε Ἀΐδῃ θαλερὴν κεκληῖσθαι ἥκοιτιν,
 80 αὐτοκασιγνήτῳ· ὁ δ' ὑπὸ ζόφον ἡρόεντα
 ἀρπάξας ἵπποισιν ἄγεν μεγάλα ἰάχουσιν.
 ἀλλὰ, θεά, κατάπαυε μέγαν γόον· οὐδέ τί σε χρῆ
 μάψ αὐτῶς ἔπλητον ἔχειν χόλον· οὐ τοι ἀεικίης
 γαμβρὸς ἐν ἀθανάτοισι πολυσημάντωρ Αἰδωνεύς,
 85 αὐτοκασιγνήτος καὶ ὁμόσπορος, ἀμφὶ δὲ τιμὴν
 ἔλλαχεν, ὥς τὰ πρῶτα διάτρυχα δασμὸς ἐτύχθη·
 τοῖς μετὰ ναιετάει, τῶν ἔλλαχε κοῖρανος εἶναι.

Ὡς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐπέκλετο· τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλής

ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, τανύπτεροι ὧστ' οἰωνοί.
 90 τὴν δ' ἄχος αἰνότερον καὶ κύντερον ἵκετο θυμόν.
 πωσαμένη δὴ ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι,
 νοσφισθεῖσα θεῶν ἀγορὴν καὶ μακρὸν Ὀλυμπόν,
 ὥχεται ἐπ' ἀνθρώπων πόλιν καὶ πόνα ἔργα,
 εἶδος ἀμαλδύνουσα πολὺν χρόνον· οὐδέ τις ἀνδρῶν
 95 εἰσορόων γίγνωσκε, βαθυῶνων τε γυναικῶν,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ Κελεοῖο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
 ὅς τ' ὅτ' Ἐλευσῖνος θυοέσσης κοίρανος ἦεν.

Ἦξετο δ' ἐγγὺς ὁδοῖο, φίλον τετιμημένη ἦτορ,
 Παρθενίῳ φρέατι, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 100 ἐν σκιῇ, αὐτὰρ ὑπερθε πεφύκει θάμνος ἐλαίης,
 γρῆϊ παλαιγενεῖ ἐναλίγκιος, ἦτε τόκοιο
 εἶργηται, δώρων τε φίλοστεφάνου Ἀφροδίτης,
 οἶαί τε τροφοὶ εἰσι θεμιστοπόλων βασιλῆων
 παίδων, καὶ ταμίαι κατὰ δώματα ἡχέοντα.

105 τὴν δὲ ἶδον Κελεοῖο Ἐλευσινίδαο θύγατρες;
 ἐρχόμεναι μεθ' ὕδωρ εὐήρυτον, ὄφρα φέροιεν
 κάλπισι χαλκείῃσι φίλα πρὸς δώματα πατρός,
 τέσσαρες, ὧστε θεαί, πουρήϊον ἄνθος ἔχουσαι,
 Καλλιδίῃ καὶ Κλεισιδίῃ, Δημῷ τ' ἐρώεσσα,
 110 Καλλιθόῃ θ', ἣ τῶν προγενεστάτῃ ἦεν ἀπασέων,
 οὐδ' ἔγγων – χαλκοὶ δὲ θεοὶ θνητοῖσιν ὀραῖσθαι –
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμεναι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Τίς; πόθεν ἐσσί, γρῆῦ, παλαιγενέων ἀνθρώπων;

τίπτε δὲ νόσφι πόλῃος ἀπέστιπτε, οὐδὲ δόμοισιν
 5 πιλνᾶ; ἔνθα γυναῖκας ἀνὰ μέγαρα σκοιόντα
 τήλικαι, ὡς σὺ περ ὧδε, καὶ ὀπλότεραι γεγᾶσιν,
 αἱ κέ σε φίλωνται ἡμὲν ἔπει, ἡδὲ καὶ ἔργῳ.

Ἦτε ἔφαγ· ἡ δ' ἐπέεσσιν ἀμείβετο πότνα θεάων·
 τέκνα φίλ', αἰτινές ἐστε γυναικῶν θηλυτεράων,
 ο χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὑμῖν μυθήσομαι· οὔτοι ἀεικὲς
 ὑμῖν εἰρομένησιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Δηῶ ἐμοίγ' ὄνομ' ἐστί· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ.
 νῦν αὖτε Κρήτηθεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
 ἤλυσον οὐκ ἐθέλουσα, βίη δ' ἀέκουσαν ἀνάγκη
 15 ἄνδρες ληϊστῆρες ἀπήγαγον· οἱ μὲν ἔπειτα
 νηϊ Θοῇ Θοριπόνδε κατέσχεθον, ἔνθα γυναῖκες
 ἠπείρου ἐπέβησαν ἀολλέες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 δεῖπνον ἐπηρτύνοντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

ἀλλ' ἐμοὶ οὐ δόρκοιο μελίφρονος ἤρατο θυμός,
 20 λάθρη δ' ὄρμηθεῖσα δι' ἠπείροιο μελαίνης,
 φεῦγον ὑπερφιάλους σημάντορας, ὄφρα κε μὴ με
 ἀπριάτην περάσαντες ἐμῆς ἀποναίατο τιμῆς.
 οὐτῷ δεῦρ' ἰκόμην ἀλαλημένη, οὐδέ τι οἶδα,
 ἥτις δὴ γαῖ' ἐστί, καὶ οἵτινες ἐγγεγᾶσιν.

35 ἀλλ' ὑμῖν μὲν πάντες Ὀλύμπι᾽ δώματ' ἔχοντες
 δοῖεν πουριδίους ἄνδρας, καὶ τέκνα τελέσθαι,
 ὡς ἐθέλουσι τοκῆες· ἔμ' αὖτ' οἰκτεῖρατε, ποῦραι,
 προφρονέως, φίλα τέκνα, τέως πρὸς δώμαδ' ἵκωμαι

ἀνέρος ἡδὲ γυναικός, ἵνα σφίσιν ἐργάζωμαι
 140 πρόφρων, οἷα γυναικὸς ἀφήλικος ἔργα τέτυκται.

καὶ πεν παῖδα νεογνὸν ἐν ἀγκοίνῃσιν ἔχουσα
 καλὰ τιθηνοίμην, καὶ δώματα τηρήσαιμι·

καὶ κε λέξος στορέσαιμι μυτῶ θαλάμων εὐπήκτων
 δεσπόσυνον, καὶ κ' ἔργα διδασκῆσαιμι γυναῖκας.

145 Φῆ ῥα θεᾶ· τὴν δ' αὐτίκ' ἀμείβετο παρθένος Ἀδμήης,
 Καλλιδίῃ, Κελεοῖο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη·

Μαῖα, θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκη
 τετλάμεν ἄνθρωποι· δὴ γὰρ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

ταῦτα δέ τοι σαφέως ὑποθήσομαι, ἡδ' ὁδομήνω

150 ἀνέρας, οἷσιν ἔπεισι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς,
 δῆμον τε προὔχουσιν, ἰδὲ κρήδεμνα πόλλης
 εἰρύαται βουλῇσι καὶ ἰθείησι δίκησιν·

ἡμὲν Τριπτολέμου πυκιμήδεος, ἡδὲ Διοκλου,
 ἡδὲ Πολυξείνου, καὶ ἀμύμονος Εὐμόλποιο,

155 καὶ Δολιχοῦ, καὶ πατρὸς ἀγήνορος ἡμετέροιο.

τῶν πάντων ἄλοχοι κατὰ δώματα πορσαίνουσιν·

τάων οὐκ ἂν τις σε κατὰ πρῶτιστον ὀπωπὴν

εἶδος ἀτιμήσασα, δόμων ἀπονοσφίσσειεν,

ἀλλὰ σε δέξονται· δὴ γὰρ θεοεἰκελὸς ἐσσι.

160 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἵνα πρὸς δώματα πατρὸς

ἔλθωμεν, καὶ μητρὶ βαθυζώνῃ Μετανεῖρῃ

εἴπωμεν τάδε πάντα διαμπερές, αἶ κέ σ' ἀνώγῃ

ἡμέτερόνδ' ἵεναι, μηδ' ἄλλων δώματ' ἐρευνᾶν.

τηλύγετος δὲ οἱ υἱὸς ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω
 165 ὀψίγονος τρέφεται, πολυεύχεται, ἀσπάσιός τε.
 εἰ τόνγ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἥβης μέτρον ἵποιτο,
 ῥεῖά κέ τις σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων
 ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοίη.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐπένευσε καρήατι· ταὶ δὲ φαεινὰ
 170 πλησάμεναι ὕδατος φέρον ἄγγεα κυδιάουσαι.
 ῥίμφα δὲ πατρὸς ἵκοντο μέγαν δόμον, ὧκα δὲ μητρὶ
 ἔννεπον, ὥς εἰδὼν τε παῖ ἔκλυον· ἡ δὲ μάλ' ὧκα
 ἐλθούσας ἐκέλευε καλεῖν ἐκ' ἀπείρονι μισθῷ.
 αἱ δ', ὥστ' ἡ ἔλαφοι ἡ κόρτιες εἴαρος ὤρη

175 ἄλλοντ' ἂν λειμῶνα, κορτεσσάμεναι φρένα φορβῇ,
 ὥς αἱ ἐπισχόμεναι ἐάνων πτύχας ἱμεροέντων
 ἥϊξαν κοίλην κατ' ἀμαξιτόν· ἀμφὶ δὲ χαῖται
 ὦμοις ἀΐσσοντο προκηΐφ ἄνθει ὁμοῖαι.

τέτμον δ' ἐγγὺς ὁδοῦ κυδρὴν θεόν, ἔνθα πάρας περ
 180 κάλλιπον· αὐτὰρ ἔπειτα φίλα πρὸς δώματα πατρὸς
 ἡγευνθ'. ἡ δ' ἄρ' ὄπισθε, φίλον τετιμημένη ἦτορ,
 στεῖχε, κατάκρηθεν κεκαλυμμένη· ἀμφὶ δὲ πέπλος
 πυάνεος ῥαδινοῖσι θεῶς ἐλελίζετο ποσσίν.

αἶψα δὲ δώμαθ' ἵκοντο Διοτρεφέος Κελεοῖο,
 185 βᾶν δὲ δι' αἰθούσης, ἔνθα σφίσι πότνια μήτηρ
 ἦστο παρὰ σταθμόν τέγος πύκα ποιητοῖο,
 παῖδ' ὑπὸ κόλπῳ ἔχουσα, νέον θάλος· αἱ δὲ παρ' αὐτὴν
 ἔδραμον. ἡ δ' ἄρ' ἐκ' οὐδὼν ἔβη κοσί, καὶ ῥα μελάθρου

Ὀδυσσ. II.

πῦρε πάρη, πλήσεν δὲ θύρας σέλαος θείοιο.
 190 τὴν δ' αἰδώς τε σέβας τε ἰδὲ χλωρόν δέος εἶλεν·
 εἶξε δέ οἱ κλισμοῖο, καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγεν.
 ἀλλ' οὐ Δημήτηρ ὠρηφόρος, ἀγλαόδωρος,
 ἤθελεν ἐδριάσθαι ἐπὶ κλισμοῖο φαεινοῦ,
 ἀλλ' ἀπέουσα ἔμιμνε, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα·
 195 πρὶν γ' ὅτε δὴ οἱ ἔθνηεν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα
 πηκτὸν ἔδος, καθύπερθε δ' ἐκ' ἀργύφειον βάλε κῶας.
 ἔνθα καθεζομένη προκατέσχετο χερσὶ καλύπτρην·
 δηρὸν δ' ἄφθογγος τετιμημένη ἦσ' ἐπὶ δίφρου,
 οὐδέ τιν' οὔτ' ἔπει προσπτόσσετο, οὔτε τι ἔργω,
 200 ἀλλ' ἀγέλαστος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 ἦστο, κόθω μινύθουσα βαθυζώνοιο θυγατρὸς.

πρὶν γ' ὅτε δὴ χλεύης μιν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα
 πολλὰ παρὰσκάπτουσ' ἐτρέψατο πότνια, ἀγνήν,
 μειδῆσαι γέλασαι τε, καὶ ἴλαον σχεῖν θυμόν.
 205 ἦ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα μεθύστερον εὐαδεν ὀργαῖς

τῇ δὲ δέπας Μετάνειρα δίδου μελιηδέος οἴνου
 πλήσας, ἣ δ' ἀνένευς· οὐ γὰρ θερμὸν οἱ ἔφασκεν
 πίνειν οἶνον ἐρυθρόν· ἄνωγε δ' ἄρ' ἄλφι καὶ ὕδωρ
 δοῦναι μίξασαν κείμεν γλήχωνι τερπείῃ.
 210 ἣ δὲ πυκῶ τεύξασα θεῇ πόρεν, ὥς ἐπέλευεν·
 δεξαμένη δ' ὅσῃς ἐπέβη πολυπότνια Διῷ.

τῇσι δὲ μύθων ἤρχεν εὐζωνος Μετάνειρα·

Χαῖρε, γύναι, ἐπεὶ οὐ σε κακῶν ἀπ' ἔολπα τοκῶν
 ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν· ἐπὶ τοι πρέπει ὄμμασιν αἰδῶς
 215 καὶ χάρις, ὥσει πέρ τε θεμιστοπόλων βασιλῶν.
 ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀρνύμενοί περ, ἀνάγκη
 τετλάμεν ἀνθρώποι· ἐπὶ γὰρ Ζυγὸς αὐτένι κεῖται.
 νῦν δ', ἐπεὶ ἴκεο δεῦρο, παρέσσεται, ὅσσα τ' ἐμοί περ.
 παῖδα δέ μοι τρέφε τόνδε, τὸν ὀψίγονον καὶ ἄελπτον

220 ὧπασαν ἀθάνατοι, πολυάρετος δέ μοί ἐστιν.
 εἰ τόνγ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἥβης μέτρον ἴκοιτο,
 ρεῖά κέ τις σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων
 ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοῖην.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος Δημήτηρ·
 225 καὶ σὺ, γύναι, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ἐσθλὰ πόροισιν.
 παῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με κλεεύεις,
 θρέψω· κοῦ μιν, ἔολπα, κακοφραδίῃσι τιθήνης
 οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίη δηλήσεται, οὔθ' ὑποταμγόν.
 οἶδα γὰρ ἀντίτομον μέγα φέρτερον ὕλοτόμοιο,
 230 οἶδα δ' ἐπηλυσίης πολυκήμονος ἐσθλὸν ἐρυσμόν.

Ὡς ἄρα φωνήσασα, θυνώδει δέξατο πόλπω,
 χερσὶν τ' ἀθανάτησι· γεγῆθαι δὲ φρένα μήτηρ.
 ὥς ἢ μὲν Κελεοῖο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 Δημοφῶνθ', ὃν ἔτρεφεν εὐζωνος Μετάνειρα,
 235 ἔτρεφεν ἐν μεγάροις. ὁ δ' ἀέξετο δαίμονι ἴσος,
 οὔτ' οὖν σίτον ἔδων, οὐ θησάμενος.

Δημήτηρ

πρίεσθ' ἀμβροσίῃ, ὥσει θεοῦ ἐκγεγαῶτα,
ἥδ' ὑ καταπνεύουσα, καὶ ἐν πόλαιοισιν ἔχουσα·

240 νύκτας δὲ κρύπτεσκε πυρὸς μένει, ἥντε δαλόν,
λάθρα φίλων γονέων· τοῖς δὲ μέγα θαῦμα τέτυκτο,
ὥς προθαλῆς τελέθειςκέ, θεοῖσι δὲ ἄντα ἐῶκει.
καὶ πέν μιν ποίησεν ἀγῆρων τ' ἀθάνατόν τε,
εἰ μὴ ἄρ' ἀφραδίῃσιν ἐϋζώνος Μετάνειρα,

245 νύκτ' ἐπιτηρήσασα, θυώδεος ἐκ θαλάμοιο
σκέφατο· κώκυσεν δὲ, καὶ ἄμφω πλήξατο μηρῷ,
δεῖσας ᾧ περὶ παιδί, καὶ ἀάσθη μέγα θυμῷ·
καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τέκνον Δημοφῶν, ξείνη σε πυρὶ ἐνὶ πολλῇ
250 κρύπτει, ἐμοὶ δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ τίθησιν.

Ὡς φάτ' ὀδυρομένη· τῆς δ' αἶε δῖα θεάων.
τῇ δὲ χολωσαμένη καλλιστέφανος Δημήτηρ
παῖδα φίλον, τὸν ἄελπτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτιπτεν,
χεῖρεσσ' ἀθανάτησιν ἀπὸ ἔο θῆκε κέδονδε,

255 ἐξανελοῦσα πυρὸς, θυμῷ ποτέδυσσα μάλ' αἰνῶς·
καὶ ῥ' ἄμυδις προσέειπεν ἐϋζώνον Μετάνειραν·

Νῆϊδες ἀνθρώποι καὶ ἀφράδμονες οὗτ' ἀγαθοῖο
αἴσαν ἐπερχομένου προγνώμεναι, οὔτε πακοῖο·
καὶ σὺ γὰρ ἀφραδίῃσι τεῆς μήκιστον ἀάσθης.
260 ἴστω γὰρ, θεῶν ὄρκος, ἀμείλικτον Στυγὸς ὕδωρ,
ἀθάνατόν πέν τοι καὶ ἀγῆραον ἥματα πάντα

παῖδα φίλον ποιήσα, καὶ ἄφθιτον ὧπασα τιμὴν·
 νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὧς πεν θάνατον καὶ Κήρας ἀλύξαι·
 τιμὴ δ' ἄφθιτος αἰὲν ἐπέσσεται, οὐνεκα γούνων
 5 ἡμετέρων ἐπέβη, καὶ ἐν ἀγκοίνῃσιν ἴαυσεν.
 ὠρῃσιν δ' ἄρα τοῦγε, περικλομένων ἐνιαυτῶν,
 παῖδες Ἐλευσινίων πόλεμον καὶ φύλοπιν αἰνῇν
 αἰὲν ἐν ἀλλήλοισι συνάξουσ' ἤματα πάντα.

εἰμὶ δὲ Δημήτηρ τιμάοχος, ἦτε μέγιστον
 10 ἀθανάτοισι θνητοῖς τ' ὄνειαρ καὶ χάρμα τέτυκται.
 ἀλλ' ἄγε μοι νηὸν τε μέγαν καὶ βωμόν ὑπ' αὐτῷ
 τευχόντων πᾶς δῆμος ὑκαὶ πόλιν, αἰκὺ τε τείχος,
 Καλλιχόρου καθύπερθεν, ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ·
 ὄργια δ' αὐτῇ ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὥς ἂν ἔπειτα,
 15 εὐαγέως ἔρδοντες, ἐμὸν νόον ἰλάσχοισθε.

Ὡς εἰποῦσα θεὰ, μέγεθος καὶ εἶδος ἄμειψεν,
 γῆρας ἀπωσαμένη, περὶ τ' ἀμφὶ τε κάλλος ἤτο·
 ὁδμὴ δ' ἱμερόεσσα θνηέντων ἀπὸ πέπλων
 σκιδνατο, τῇλε δὲ φέγγος ἀπὸ τροὸς ἀθανάτοιο
 20 λάμπε θεᾶς, ξανθαὶ δὲ κόμαι κατενένοθεν ὦμους,
 αὐγῆς δ' ἐπλήσθη πυκινὸς δόμος, ἀστεροπῆς ὧς·
 βῆ δὲ δι' ἐκ μεγάρων. τῆς δ' αὐτίκα γούνατ' ἔλυντο,
 δηρὸν δ' ἄφθογγος γένετο χρόνον, οὐδέ τι καιδὸς
 μνήσατο τηλυγέτοιο ἀπὸ δακέδου ἀνελέσθαι.
 25 τοῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἑλαινῇν,

καὶ δ' ἄρ' ἀπ' εὐστρώτων λεχέων θόρον· ἡ μὲν ἔπειτα
 παῖδ' ἀνὰ χερσὶν ἐλοῦσα, ἐφ' ἐγκάτθετο κόλπῳ·
 ἡ δ' ἄρα πῦρ ἀνέκαι· ἡ δ' ἔσσυτο πόσσ' ἀπαλοΐσιν,
 μητέρ' ἀναστήσουσα θυώδεος ἐν θαλάμοιο.

290 ἀγρόμεναι δέ μιν ἀμφὶς ἐλούεον ἀσπαίροντα,
 ἀμφαγαπαζόμεναι· τοῦ δ' οὐ μελίσσετο θυμός·
 χειρότεραι γὰρ δὴ μιν ἔχον τροφοὶ ἤδὲ τιθῆναι.

Αἱ μὲν παννύχτιαι κυδρὴν θεὸν ἰλάσκοντο,
 δείματι παλλόμεναι· ἅμα δ' ἡοὶ φαινομένηφιν
 295 εὐρυβίῃ Κελεῶ νημερτέα μυθήσαντο,
 ὥς ἐπέτελλε θεὰ, παλλιστέφανος Δημήτηρ.
 αὐτὰρ ὅγ' εἰς ἀγορὴν παλέσας πολυπείρουα λαόν,
 ἦνωγ' ἡὔκωμω Δημήτερι πίονα νηὸν
 ποιῆσαι καὶ βωμόν ἐπὶ προὔχοντι πολωνῶ.

300 οἱ δὲ μάλ' αἰψ' ἐπίθοντο, καὶ ἔκλυον αὐδήσαντος,
 τεῦχον δ', ὥς ἐπέτελλ'· ὁ δ' ἀέξετο δαίμονος αἴσῃ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τέλεσαν, καὶ ἐρώησαν καμάτοιο,
 βάν ῥ' ἔμεν οἴκαδ' ἕκαστος· ἀτὰρ ἔανθῇ Δημήτηρ
 ἔνθα καθεζομένη μακάρων ἀπονόσφιν ὑπάντων,

305 μίμνε πόθῳ μινύθουσα βαθυζώνοιο θυγατρός.
 αἰνότατον δ' ἐνιαυτὸν ἐπὶ χθόνα πουλυβοτείραν
 ποιῆσ' ἀνθρώποις καὶ πύντατον, οὐδέ τι γαῖα
 σπέρμ' ἀνίει· κρύπτει γὰρ εὐστέφανος Δημήτηρ.
 πολλὰ δὲ καμπύλ' ἄροτρα μάτην βόες ἔλκον ἀρούραις·
 310 πολλὸν δὲ κρὶ λευκὸν ἐτώσιον ἔμπεσε γαίῃ.

καὶ νύ κε πάμπαν ὄλασσε γένος μερόπων ἀνθρώπων
 λιμοῦ ὑπ' ἀργαλῆς, γερῶν τ' ἐρικυδέα τιμὴν
 καὶ θυσίων ἡμερσεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντας,
 εἰ μὴ Ζεὺς ἐνόησεν, ἔφ' δ' ἐφράσσατο θυμῷ.

315 Ἴριν δὴ πρῶτον χρυσόπτερον ὥρσε καλέσσαι
 Δήμητρ' ἠΰκομον, πολυήρατον εἶδος ἔχουσαν.
 ὥς ἔφαθ'· ἡ δὲ Ζηνὶ πελαινεφεΐ Κρονίῳ
 πείθετο, καὶ μεσσηγὺ διέδραμεν ὧπα πόδεσσιν.
 ἴκετο δὲ πτολίεθρον Ἐλευσίνος· θυοίσσης,

320 εὔρεν δ' ἐν νηῷ Δημήτερα κυανόπεπλον,
 καὶ μιν φωνήσας' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Δήμητερ, καλέει σε πατὴρ· Ζεὺς ἄφθιτα εἰδώς,
 ἐλθέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν αἰγιονοτάων.
 ἀλλ' ἴθι, μὴδ' ἀτέλεστον ἐμὸν ἔπος ἐκ Διὸς ἔστω.

325 Ὡς φάτο λισσομένη· τῇ δ' οὐκ ἐπεκείθεο θυμός·

αὐτὶς ἔπειτα θεοὺς μάκρας Ζεὺς αἰὲν εὐντας
 πάντας ἐπικροῖαλλεν· ἀμοιβηδὶς δὲ πτόντες
 κίπλησκον, καὶ πολλὰ δίδον περικαλλέα δῶρα,
 τήμας θ', αἳ κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·

330 ἀλλ' οὐτὶς πείσαι δύνάτο φρένας ἠδὲ νόημα
 θυμῷ τωομένης· στερεῶς δ' ἠναινετο μύθους·
 οὐ μὲν γάρ ποτ' ἔφασκε, θυώδεος Οὐλύμποιο
 πρὶν γ' ἐπιβήσεσθαι, οὐ πρὶν γῆς καρπὸν ἀνῆξειν,
 πρὶν ἰδοὶ ὀφθαλμοῖσιν ἐὴν εὐώπιδα κοῦρην.

335 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,

εἰς Ἑρεβος πέμψε πρυσάρραπιν Ἀργεϊφόντην,
 ὄφρ' Αἴδην μαλακῶσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν,
 ἀγνὴν Περσεφόνειαν ἀπὸ ζόφου φερόντος
 εἰς φάος ἐξαγάγαι μετὰ δαίμονας, ὄφρα ἐ μήτηρ
 340 ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα μεταλλήξειε χόλοιο.
 Ἑρμῆς δ' οὐκ ἀπίθησεν, ἄφαρ δ' ὑπὸ κεῦθεα γαίης
 ἐσσυμένως κατόρουσε, λιπὼν ἔδος Οὐλύμπκιο.
 τέτμε δὲ τόνγε ἀνακτα δόμων ἔντοςθεν ἰόντα,
 ἤμενον ἐν λεχέεσσι σὺν αἰδοίῃ παρακοίτι,
 345 πόλλ' ἀεκαζομένη μητρὸς πόθῳ· ἡ δ' ἐκ' ἀτλήτων
 ἔργοις θεῶν μακάρων μητίσσετο βουλῇ.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη πρᾶτος Ἀργεϊφόντης·
 Αἴδη κυανοχαῖτα, καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,
 Ζεὺς με πατὴρ ἦνωγεν ἀγανὴν Περσεφόνειαν
 350 ἐξαγαγεῖν Ἑρέβευσι μετὰ σφείας, ὄφρα ἐ μήτηρ
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς
 ἀθαράτοις παύσειεν· ἐπεὶ μέγα μῆδεταί ἔργον,
 φθίσαι φῦλ' ἀμενηγὰ χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 σπέρμ' ὑπὰ γῆς κρύπτουσα, καταφθινύδουσα δὲ τιμὰς
 355 ἀθανάτων· ἡ δ' αἰνὸν ἔχει χόλον, οὐδὲ θεοῖσιν
 μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ
 ἦσται, Ἑλευσίνος κρᾶναὸν πτολίεθρον ἔχουσα.
 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ ἀναξ ἐνέρων Αἰδωνεύς
 ὀφρύσιν, οὐδ' ἀπίθησε Διὸς βασιλῆος ἐφετμῆς.
 360 ἐσσυμένως δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι Περσεφονείῃ·

Ἔρχεο, Περσεφόνη, παρὰ μητέρα κυανόκεπλον,
 ἥπιον ἐν στήθεσσι μένος καὶ θυμὸν ἔχουσα,
 μηδὲ τι δυσθύμαινε λίην περιώσιον ἄλλων.
 οὐ τοι ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικὴς ἔσομ' ἀποιότης,
 365 αὐτοκασίγνητος πατρὸς Διὸς· ἐνθάδ' ἰοῦσα,
 δεσπόσσης πάντων, ὅποσα ζῶει τε καὶ ἔρπει,
 τιμὰς δὲ στήσῃςθα μετ' ἀθανάτοισι μεγίστας.
 τῶν δ' ἀδικησάντων τίσις ἔσσεται ἡματα πάντα,
 οἳ πεν μὴ θυσίῃσι τεδὸν μένος ἰλάσκωνται,
 370 εὐαγέως ἔρδοντες, ἐναΐσιμα δῶρα τελεῦντες.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ περίφρων Περσεφόνη,
 καρπαλίμως δ' ἀνόρους' ὑπὸ χάρματος· αὐτὰρ ὅγ' αὐτῇ
 ῥοιῆς κόκκον ἔδωκε φαγεῖν μελιηδέα λάθρη,
 ἀμφὶ ἐνωμήσας, ἵνα μὴ μένοι ἡματα πάντα
 375 αὔθι παρ' αἰδοίῃ Δημήτερι, κυανοκέπλω.
 ἵππους δὲ προκάρποιθεν ὑπὸ χρυσεόισιν ὄρεσφιν
 ἔντυεν ἀθανάτους πολυσημάντωρ Αἰδωνεύς.
 ἥ δ' ὀρέων ἐπέβη, παρὰ δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
 ἠνία καὶ μάστιγα λαβὼν μετὰ χερσὶ φίλησιν,
 380 σεῦε δι' ἐκ μεγάρων· τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 ῥίμφα δὲ μακρὰ κέλευθα διήνυσαν· οὐδὲ θάλασσαν
 οὐδ' ὕδωρ ποταμῶν, οὐτ' ἄγχεα ποιήεντα,
 ἵππων ἀθανάτων, οὐτ' ἄκριες, ἔσχεθον ὀρμήν,
 ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν βαθὺν ἠέρα τέμνον ἰόντες.
 385 στήσε δ' ἄγων, ὅθι μίμνεν εὐστέφανος Δημήτηρ,

νηοῖο προκάροιθαι θυνώδεοι· ἡ δὲ ἰδοῦσα
 ἦϊέ', ἥυτε μαινὰς ὄρος κατὰ δάσκιον ὕλη·
 Περσεφόνη δ' ἐτέρω
 μητρὸς εἴης κατ.

390 ἄλτο θείειν

τῇ δὲ

ἄ

Τέκνον, μή ῥά τι μ

βρώμης· ἐξαύδ

395 ὥς μὲν γάρ κε νέουσ

καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ πατρὶ, πελαινεφείῃ Κρονίωνι,
 ναιετάοις, πάντεσσι τετιμένη ἀθανάτοισιν.

εἰ δ' ἐπάσσω, πάλιν αὖτις ἰοῦσ', ὑπὸ πεύθεσι γαίης
 οἰκήσεις ὀρέων τριτάτην μ

400 τὰς δὲ δύω παρ' ἐμοὶ τε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

ὁπότε δ' ἄνθρ' ἐσσι γαῖ' εὐώδεσιν εἰαρινοῖσιν

παντοδαποῖς θάλλει, τότε ἀπὸ Ζόφου ἡρόεντος

αὖτις ἄνει μέγα θαῦμα θεοῖς, θνητοῖς τ' ἀνθρώποις.

καὶ τίνι σ' ἐξακάτησε δόλῳ κρατερός Πολυδέγμων :

405 Τὴν δ' αὖ Περσεφόνη περικαλλῆς ἀντίον ἠῦδα·

τοίγαρ ἐγὼ τοι, μήτερ, ἐρῶ νημερτέα πάντα·

εὐτέ μοι ἦλθ' Ἑρμῆς ἐριφύνης, ἄγγελος ὠκύς,

παρ πατέρος Κρονίδαο καὶ ἄλλων οὐραγιῶνων,

- ἔλθειν ἐξ Ἑρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα
 10 λήξαισι θανάτοισι χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀνόρουσ' ὑπὸ χάρματος. αὐτὰρ ὁ λάθρη
 ἔμβαλέ μοι ῥοιῆς κόηκον, μελιηδέ' ἐδωδήν,
 ἄκουσαν δὲ βίη με προσηνάγκασσε πάσασθαι.
 ὥς δέ μ' ἀναρπάξας Κρονίδεω πυκινὴν διὰ μῆτιν
 15 ᾤχετο, πατρὸς ἑμοῖο, φέρων ὑπὸ κεύθεα γαίης,
 ἔξερέω, καὶ πάντα διῆξομαι, ὥς ἐρεΐνεις.
 ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀγ' ἡμερτὸν λειμῶνα,
 Λευκίππη, Φαινώ τε καὶ Ἥλέπτηρ καὶ Ἰάνθη,
 καὶ Μελίτη, Ἰάχη τε Ῥοδεία τε Καλλιρόη τε,
 420 Μηλύβοσις τε Τύχη τε καὶ Ὠκυρόη κυλυκῶπις,
 Χρυσῆϊς τ' Ἰάνειρά τ' Ἀνάστη τ' Ἀδμήτη τε,
 καὶ Ῥοδόπη, Πλουτώ τε καὶ ἡμερόεσσα Καλυψώ,
 καὶ Στυξ, Οὐρανίη τε, Γαλαξάτρη τ' ἐρατεινῇ,
 [Παλλὰς τ' ἐγρεμάχη, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,]
 425 παίζομεν, ἥδ' ἄνθεα δρέπομεν χεῖρεσσ' ἐρόεντα,
 μίγδα πρόκον τ' ἀγανὸν, καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὑάκινθον,
 καὶ ῥοδέας πάλυπας καὶ λείρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
 νάρκισσόν θ', ὃν ἔφυσ', ὥσπερ πρόκον, εὐρεῖα χθών.
 αὐτὰρ ἐγὼ δρεπόμην περὶ χάρματι· γαῖα δ' ἔνερθεν
 430 χώρησεν, τῆς δ' ἔλθορ' ἄναξ κρατερὸς Πολυδέγμων.
 βῆ δὲ φέρων ὑπὸ γαῖαν ἐν ἄρμασι χρυσείοισιν
 πόλλ' ἀεκαζομένην· ἐβόησα δ' ἄρ' ὄρθια φωνῇ.
 ταυτὰ τοι ἀχνημένη περ ἀληθέα πάντ' ἀγορεύω.

- Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσαι.
 435 πολλὰ μάλ' ἀλλήλων πραδίην καὶ θυμὸν ἱαίνον.
 ἀμφαγαπαζόμεναι· ἄχέων δ' ἀπεπαύετο θυμός,
 γηθουσύναις δὲ δέχοντο παρ' ἀλλήλων, ἰδιδόν τε.
 τῇσιν δ' ἐγγύθεν ἦλθ' Ἐπάτη λιπαροπρήδεμνος·
 πολλὰ δ' ἄρ' ἀμφαγάπησε πόρην Δημήτερος ἀγνήν·
 440 ἐκ τοῦ οἱ πρόπολις καὶ ὀπάων ἔπλετ' ἀνασσα.
 τῆς δὲ μετ' ἄγγελον ἦκε βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς
 Ῥεῖην ἠϋκομον, Δημήτερα πνανόπεπλον
 ἀξέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς
 δωσέμεν, αἷς πεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 445 νεῦσε δὲ οἱ πούρην ἔτεος περιτελλομένοιο
 τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ Ζόφον ἡερόεντα,
 τὰς δὲ δύο παρὰ μητρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 ὥς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε θεὰ Διὸς ἀγγελιάων.
 ἐσσυμένως δ' ἦϊξε κατ' Οὐλύμποιο παρήγων,
 450 ἐς δ' ἄρα Ῥάριον ἴξε, φερέεβιον οὐθαρ ἀρούρης
 τὸ πρίν, ἀτὰρ τότε γ' οὔτι φερέεβιον, ἀλλὰ ἔκηλον
 ἐστήκει πανάφυλλον· ἔπευθε δ' ἄρα πρὶ λευκὸν
 μῆδεσι Δήμητρος καλλισφύρου· αὐτὰρ ἔπειτα
 μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν,
 455 ἦρος ἀεξομένοιο, πέδω δ' ἄρα πίονες ὄγμοι
 βρισέμεν ἀσταχύων, τὰ δ' ἐν ἑλλεδαγοῖσι δεδέσθαι.
 ἔνθ' ἐπέβη πρῶτιστον ἀπ' αἰθέρος ἀτρυγέτιστο·
 ἀσπασίως δ' ἶδον ἀλλήλας, ἡετάρηντο δὲ θυμῷ.

τὴν δ' ὧδε προσέειπε Ῥέη λιπαροκρήδεμος·

160 Δεῦρο, τέκος, καλέει σε βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,
 ἐλθέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς
 δωσέμεν, ἄς κ' ἐθέλῃςθαι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 νεῦσε δέ σοι κούρην ἔτεος περιτελλομένοιο
 τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ Ζόφον ἡρόεντα,
 165 ἀθανάτοισιν.

σθαι, ἐῷ δ' ἐπένευσε κάρητι.

ἀλλ' ἴθι, τέκνον ἐμόν, καὶ κείθεο, μηδέ τι λίην
 ἀζηχὲς μενέαινε κελαιναφείῃ Κρονίωνι.
 αἶψα δὲ καρπὸν ἄεξε φερέσβιον ἀνθρώποισιν.

470 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσεν εὐστέφανος Δημήτηρ·
 αἶψα δὲ καρπὸν ἀνήκεν ἀρουράων ἐριβώλων.
 πᾶσα δὲ φύλλοισιν τε καὶ ἄνθεσιν εἰρεῖα χθῶν
 ἔβρισ'· ἡ δὲ κιοῦσα θεμιστοπόλοισ βασιλεῦσιν
 δεῖξε, Τριπτολέμῳ τε, Διοκλεῖ τε πληξίπῳ,

475 Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ', ἡγήτορι λαῶν,
 δρησμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,
 [Τριπτολέμῳ τε Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ]
 σεμνά, τὰ τ' οὐκ ἔστι παρεξίμεν, οὔτε πυθέσθαι,
 οὔτ' ἀρέειν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄγος ἰσχάνει αὐδὴν.

480 ὄλβιος, ὅς τ' αὐτὸν ὅποιεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·
 ὅς δ' ἀτελὲς ἱερῶν, ὅς τ' ἔμμορος, οὐκοῦθ' ὁμοίην
 αἶσαν ἔχει, φθίμενός περ, ὑπὸ Ζόφῳ εὐρώεντι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάνθ' ὑπεθήκατο δῖα θεάων,

βάν ῥ' ἵμεν Οὐλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὀμήγουριν ἄλλων.
 485 ἔνθα δὲ ναιετάουσι παραὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
 σεμναὶ τ' αἰδοῖαί τε. μέγ' ὄλβιος, ὄντιν' ἐκείναι
 προφρονέως φίλωνται ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.
 αἶψα δέ οἱ πέμπουσιν ἐφέστιον εἰς μέγα δῶμα
 Πλοῦτην, ὃς ἀνθρώποις ἄφενος θνητοῖσι δίδωσιν.

490 Ἄλλ' ἄγ', Ἐλευσίνος θυοέσσης δῆμον ἔχουσα,
 καὶ Πάρον ἀμφιρύτην, Ἄντρωνά τε πετρήεντα,
 πότνια, ἀγλαόδωρ', ὠρηφόρε, Διοῖ ἄνασσα,
 αὐτὴ, καὶ κούρη, περικαλλὴς Περσέφονεια,
 πρόφρων ἀντ' ὥδης βίοτον θυμῆρε' ὅπαζε·
 495 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Ε.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Αἰδοίην, χρυσοστέφανον, καλὴν Ἀφροδίτην
 ἄσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλογχεν
 εἰναλῆς, ὅθι μιν Ζεφύρου μένος ὑγρὸν ἀέντος
 ἤνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 5 ἀφρῶ ἔνι μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυκες Ἵλραι
 δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσσαν·
 κρατὶ δ' ἐκ' ἀθανάτῳ στεφάνην εὐτυκτον ἔθηκαν,
 καλὴν, χρυσεῖην· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
 ἄνθεμ' ὀρειχάλκου, χρυσοῖό τε τιμήεντος·
 10 δειρῇ δ' ἀμφ' ὑπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυφέοισιν
 ὄρμοισι χρυσείοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
 Ἵλραι κόσμηθεν χρυσάμπυκες, ὅππότε' ἴοιεν

εἰς χορὸν ἱμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ τροῖ κόσμον ἔθηκαν,
 15 ἦγον εἰς ἀθανάτους· οἱ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
 χερσὶ τ' ἐδεξιόωντο, καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
 εἶναι κουριδίην ἄλoγον, καὶ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυθερείης.

Χαῖρ', ἐλικοβλήφαρ, γλυκυμείλιτε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι
 20 νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἔγτυνον αἰοιδὴν·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

ΣΤ.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Ἀμφὶ Διώνυσον, Σεμέλης ἔρικυδέος υἱόν,
 μνήσομαι, ὥς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἡλὸς ἀτρυγέτοιο,
 ἀκτῇ ἐπὶ προβλήτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ εἰσικῶς,
 πρωθήβη· καλαὶ δὲ περισσεύοντο ἔθειραι,
 5 κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
 πορφύρεον. τάχα δ' ἄνδρες εὐσσέλμου ἀπὸ νηὸς
 ληϊσταὶ προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἤγε κικλὸς μόρος· οἱ δὲ ἰδόντες
 νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἔκθορον· αἶψα δ' ἐλόντες
 10 εἶσαν ἐπὶ σφετέρῃς νηὸς, κεχαρημένοι ἦτορ.
 υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο Διοτρεφέων βασιλῆων
 εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισιν.
 τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσε πίπτον
 χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ μειδιάων ἐκάθητο

Ὅδυσσ. II.

25

15 ὄμμασι κυανέοισι· κυβερνήτης δὲ νοήσας,
αὐτίκα οἷς ἐτάροισιν ἐπέκλετο, φώνησέν τε·

Δαιμόνιοι, τίνα γόνδε θεὸν δεσμεύεθ' ἐλόντες,
καρτερόν! οὐδὲ φέρειν δύναται μιν νηὺς εὐεργής·
ἦ γὰρ Ζεὺς ὃδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.
20 ἢ ἐ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
εἵκελος, ἀλλὰ θεοῖς, οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφῶμεν ἐκ' ἠπείροιο μελαίνης
αὐτίκα· μηδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μήτι χολωθείς
ὄρη ἀργαλέους τ' ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

25 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερώ ἠνίπαπὲ μύθῳ·
δαιμόνι', σῦρον ὄρα, ἅμα δ' ἰστίον ἔλκεο νηός,
σύμπανθ' ὅπλα λαβών· ὃδε δ' αὐτ' ἄνδρεςσι μελήσει.
ἔλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὄγε Κύπρον,
ἢ ἐς Ὑπερβορέους, ἢ ἐκαστέρῳ· ἐς δὲ τελευτήν
30 ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
οὐς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμιν ἔμβαλε δαίμων.

Ὡς εἰπὼν, ἰστόν τε καὶ ἰστίον ἔλκετο νηός.
ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δ' ἥρ' ὅπλα
κατάνυσαν· τάχα δὲ σφιν ἐφαίνετο θαυματὰ ἔργα.

35 οἶνος μὲν πρῶτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
ἠδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὥρνυτο δ' ὀδμή
ἀμβροσίη· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰστίον ἐξετανύσθη
ἄμπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ

40 βότρυες· ἀμφ' ἰστὸν δὲ μέλας ἐλίσσαστο κισσός,
 ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει·
 πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχου. οἱ δὲ ἰδόντες
 Μηδείδην τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
 γῇ πελάαν. ὁ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
 45 δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔβραχιν· ἐν δ' ἄρα μέσση
 ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματα φαίνων·
 ἂν δ' ἔστη μεμαυῖα, λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄρκρου
 δεινὸν ὑπόδρα ἰδών. οἱ δ' ἐς πρύμνην ἐφόβηθεν,
 ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ, σαόφρονα θυμὸν ἔχοντα,
 50 ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέυτες· ὁ δ' ἐξακίνης ἐκορούσας
 ἀρχὸν ἔλ'· οἱ δὲ θύραζε, καπὸν μόρον ἐξαλύσντες,
 πάντες ὁμῶς πῆδησαν, ἐπεὶ ἴδον, εἰς ἅλα δῖαν,
 δελφῖνες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἐλείψας
 ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον, εἰπέ τε μῦθον·
 55 Θάρσει, δῖε πάτωρ, τῷ ἐμῷ πεχαρισμένε θυμῷ·
 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
 Καδμηΐς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότῃτι μιγεῖσα.

Χαῖρε, τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πη ἔστιν,
 σεῖό γε ληθόμενον γλυκερὴν κοσμήσαι ἀοιδήν.

Z.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάρματε, τρυσεοπήληξ,
 ὄβριμόθυμε, φέρασσι, πολισσόε, χαλκοκορυστά,
 καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενές, ἔρπος Ὀλύμπου,
 Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὶ θέμιστος,
 5 ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγέ φωτῶν,
 ἡνωρέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον ἑλίσσων
 αἰθέρος ἑπταπόροις ἐνὶ τεύρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι
 Ζαφλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσιν·
 κλυθι, βροτῶν ἐπίκουρε, δοτὴρ εὐθαρσέος ἥβης,
 10 κρηῦ καταστίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
 ἡμετέρην καὶ κάρτος Ἀρήϊον· ὧς πε δυναίμην
 σεύεσθαι κακότητα κικρὴν ἀπ' ἐμοῖο καρήνου,
 καὶ φυγῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὀρμήν,
 θυμοῦ τ' αὖ μένος ὃξὺ κατισχέμεν, ὃς μ' ἐρέθῃσιν
 15 φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν. ἀλλὰ σὺ θάρσος
 δός, μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
 δυσμενέων προφυγόντα μῶθον, Κῆράς τε βιαίας.

H.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὕμνῃ, Μοῦσα, κασιγνήτην Ἑκάτοιο,
 παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμότροφον Ἀπόλλωνος,
 ἥδ' ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνοιο Μέλητος,
 ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχυρύσειον ἄρμα διώκει
 5 ἐς Κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὃδ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 ἦσται, μιμνάζων ἑκατηβόλον Ἰοχέαιραν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί. δ' ἅμα πᾶσαι, δοιδῇ·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὲ πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομ' ἀείδειν,
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενας μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Θ.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

*Κυπρογενῇ Κυθέρειαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσιν
μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἡμερτῶ δὲ προσώπων
αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν φέρει ἄνθος.*

*Χαῖρε, θεὰ, Σαλαμῖνος ἐνπιμένης μεδέουσα,
5 καὶ πάσης Κύπρου, δὸς δ' ἡμερόεσσαν ἀοιδὴν·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.*

I.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

*Παλλάδ' Αθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' αἰδεῖν,
 δεινὴν, ἧ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
 περθόμεναί τε πόλῃες, αὐτὴ τε πτόλεμοί τε,
 καὶ τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νισσόμενόν τε.*

5 Χαῖρε, θεά· δὸς δ' ἄμμι τύχην εὐδαιμονίην τε.

ΙΑ.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥρην αἰδῶ χρυσόθρονον, ἣν τέκε Πρῆν,
 ἀθανάτην βασίλειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσαν,
 Ζητὸς ἐριγδούκοιο πασιγνήτην ἄλοχόν τε,
 πυδρὴν, ἣν πάντες μάπαρες πατὰ μακρὸν Ὀλυμπον.
 ὃ ὑδόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικεραύνῳ.

ΙΒ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἡὔχομον, σεμνὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 αὐτὴν, καὶ πούρην, περικαλλέα Περσεφόνειαν.

Χαῖρε, θεά, καὶ τήνδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' αἰοιδῆς.

 ΙΓ.

 ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

*Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων,
 ὕμνῃ, Μοῦσα λιγείῃα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο·
 ἧ προτάλων τυπάνων τ' ἱαχῇ, σὺν τε βρόμος αὐλῶν
 εὐαδεν, ἥδ' ἄλυσαν κλαγγή, χαροπῶν τε λεόντων,
 5 οὔρεά τ' ἤχηεντα, καὶ ὀλῆεντες ἔναυλοι.*

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί θ' ἅμα πᾶσαι, ἀοιδῇ.

ΙΔ.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΤΜΟΝ.

*Ἡρακλῆα, Διὸς υἱὸν, αἰέσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
 γείνατ' ἐπιχθονίων Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
 Ἀλκμήνῃ, μιχθεῖσα πελαινεφείῃ Κρονίωνι·
 ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθῆσκατον ἠδὲ θάλασσαν
 5 πλαζόμενος, πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυσεῆος ἀνακτος,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη·
 νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἔδος νιφόεντος Ὀλύμπου
 ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.*

Χαῖρε, ἄναξ, Διὸς υἱέ· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

ΙΕ.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ.

*Ἰητῆρα νόσων, Ἀσκληπιὸν ἄρχον' αἰεΐειν,
 υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο διὰ Κορωνίς
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
 χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, πακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.*

5 *Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοιδῇ.*

 ΙΣΤ.

 ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΤΡΟΤΣ.

*Κάστορα καὶ Πολυδεύκε' αἰδέο, Μοῦσα λιγείᾳ,
 Τυνδαρίδας, οἱ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἐξεγένοντο·
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
 λάθρη ὑποδμηθεῖσα πελαινεφεί Κρονίωνι.*

5 *Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.*

ΙΖ.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν αἰδῶ Κυλλήνιον, Ἀργειφόντην,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλον,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἑριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα,
 Ἄτλαῆτος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγεῖσα,
 5 αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὄμιλον,
 ἄνθρωποι ναιετάουσα παλίσκῳ· ἐνθα Κρονίων
 Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην·
 λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.

10 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Χαῖρ', Ἑρμῆ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ ἑύων.

IH.

ΕΙΣ ΠΑΝΑ.

Ἀμφί μοι Ἑρμείας φίλον γόνον ἔννεπε, Μοῦσα, α
 αἰγικόδην, διπέρωτα, φιλόκροτον, ὅστ' ἀνὰ πίσῃ
 δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροῦθ' εἰ Νύμφαις·
 αἶτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στεΐβουσι κάρηνα,
 5 Πᾶν' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον,
 αὐτμήενθ', ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχεν,
 καὶ κορυφὰς ὀρέων καὶ πετρήεντα πέλευθα·
 φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήϊα πυκνά,
 ἄλλοτε μὲν ῥεΐθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
 10 ἄλλοτε δ' αὖ πέτρησιν ἐν ἡλιβάτοισι διοιχνεῖ,
 ἀπρωτάτην κορυφὴν βηλόσσκοπον εἰσαναβαίνων.
 πολλάκι δ' ἀργυρόεντα διέδραμεν οὖρεα μακρά,
 πολλάκι δ' ἐν κνημοῖσι διήλασε, θῆρας ἐναίρων,
 ὀξέα δερκόμενος· τότε δ' ἔσπερος ἔκλαγεν οἶος,
 15 ἄγρης ἑΞανίων, δονάκων ὑπο μοῦσαν ἀθύρων

- νήδυμον· οὐκ ἂν τόνγε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν·
 ὄρνις, ἦτ' ἕαρος πολυανθέας ἐν πετάλοισιν
 θρήνον ἐπιπροχέουσ' ἰάχει μελίγερυν ἀοιδήν.
 σὺν δέ σφιν τότε Νύμφαι ὄρεστιάδες, λιγύμολποι,
 20 φοιτῶσαι κύμα ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
 μέλπονται· κορυφὴν δὲ περιστένει οὖρεος ἡχώ -
 δαίμων. δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν, τοτὲ δ' ἐς μέσον ἔρκων,
 πυκνὰ ποσὶν διέπει· λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφοινόν
 λυγκὸς ἔχει, λιγυρῆσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολπαῖς -
 25 ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἦδ' ὑάκινθος
 εὐώδης θαλέθων καταμίσγεται ἄκριτα ποίη·
 ὕμνεῦσιν δὲ θεοὺς μάκαρας, καὶ μακρὸν Ὀλυμπον·
 οἷόν θ' Ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
 ἔννεπον, ὥς ὄγ' ἅπασι θεοῖς θοὸς ἀγγελός ἐστιν.
 30 καὶ ῥ' ὄγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυκίδακα, μητέρα μῆλων,
 εἰσικετ', ἔνθα τέ οἱ τέμενος Κυλληνίου ἐστίν·
 ἔνθ' ὄγε, καὶ θεὸς ὦν, ψαφαρότριχα μῆλ' ἐνόμειεν
 ἀνδρὶ πάρα θνητῷ. θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθών,
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότῃ μιγῆναι·
 35 ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
 Ἑρμείην φίλον υἱάν, ἄφαρ τερατωπὸν ιδέσθαι,
 αἰγιόδοην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυμέλωτα·
 φεῦγε δ' ἀναΐξασα, λίπεν δ' ἄρα παῖδα τιθήνῃ·
 δεῖσε γάρ, ὥς ἴδαν ὄφιν ἀμείλιχον, ἡυγένειον.
 40 τὸν δ' αἰψ' Ἑρμείας ἐριούνιος ἐς χέρα θῆκεν

δεξάμενος· χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.
 ῥίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἔδρας κίε, καῖδα καλύψας
 δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν ὀρεσκήοιο λαγωῦ·
 πὰρ δὲ Ζηνὶ πάθιζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
 45 δεῖξε δὲ κοῦρον ἰόν· πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
 ἀθάνατοι, περιάλλα δ' ὁ Βάκχειος Διόνυσος·
 Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψεν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

 ΙΘ.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν αἰδέο, Μοῦσα λιγεία,
 δε μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
 ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐκὶ χθονός, οἳ τὸ πάρος περ
 ἀντροῖς ναιετάασκον ἐν οὐρεσιν, ἥτε θῆρες·
 5 νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,

βῆιδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
εὖκηλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.

Ἀλλ' ἴληθ', Ἥφαιστε· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Κ.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' αἶδει,
ὄχθῃ ἐπιδρώσκων ποταμὸν πάρα δινήεντα,
Πηνειόν· σὲ δ' αἰοιδός, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν αἶδει.

5 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· ἴλαμαι δέ σ' αἰοιδῆ.

ΚΑ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ.

*Ἀμφὶ Ποσειδάωνα, θεὸν μέγαν, ἄρχον' αἰδεῖν,
 γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
 πόντιον, ὃςδ' Ἑλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγᾶς.
 διχθὰ τοι, Ἐννοσίγαιε, θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
 ὅ ἴππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.*

*Χαῖρε, Ποσεῖδαον γαῖήοχε, κυανοχαῖτα,
 καὶ μάκαρ, εὐμενὲς ἦτορ ἔχων, κλώουσιν ἄρηγε.*

ΚΒ.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

Ζῆνα, θεῶν τὸν ἄριστον, αἰέσομαι, ἥδ' ἐ μέγιστον,
 εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅστε θέμιστι
 ἐγκλιδὸν ἐζομένη πυκινούς ὁάρους ὀαρίζει.

Ἰληθ', εὐρύοπα Κρονίδη, κύνιστε, μέγιστέ.

ΚΓ.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Ἰστίη, ἥτε ἄνακτος, Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο,
 Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
 αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐν γῆα θυμὸν ἔχουσα,
 5 σὺν Διὶ μητιόεντι, χάριν δ' ἅμ' ὅπασσον ἀοιδῇ.

ΚΔ.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

*Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε Διός τε.
 ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
 ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κίθαρισταί,
 ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. ὁ δ' ὄλβιος, ὅντινα Μοῦσαι
 5 φίλωνται· γλυκερὴ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδὴ.*

*Χαίρετε, τέκνα Διός, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' ἀοιδήν·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.*

ΚΕ.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΤΣΟΝ.

*Κισσοκόμην Διόνυσον, ἐρίβρομον, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
 ὃν τρέφον ἡϋκομοὶ Νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἀνακτος
 δεξάμεναι πόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον,
 5 Νύσσης ἐν γυάλοισ· ὁ δ' ἀέξετο πατρὸς ἔκητι
 ἄνθρωπ' ἐν εὐώδει, μεταρίθμος ἀθανάτοισιν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεαὶ πολύμνον ἔθραψαν,
 δὴ τότε φοιτίζεσκε καὶ ὕληεντας ἐναύλους,
 πισσῶ καὶ δάφνῃ πεκυκασμένος· αἱ δ' ἅμ' ἔποντο
 10 Νύμφαι, ὁ δ' ἐξηγεῖτο· βρόμος δ' ἔχεν ἕσπετον ὕλην.*

*Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε·
 δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὧρας αὐτῆς ἰκέσθαι,
 ἐκ δ' αὖθ' ὥράων ἐς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.*

ΚΣΤ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΤΤΟΝ.

οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ σ', οἱ δ' Ἰνάρῳ ἡνεμοέσση
 φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, Δίον γένος, Εἰραφιῶτα,
 οἱ δέ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινηέντι
 πυσσαμένην Σεμέλην τεκνέειν Διὶ τερπικεραύνῳ,
 ὅ ἄλλοι δ' ἐν Θήβησιν, ἄναξ, σέ λεγούσι γενέσθαι
 ψευδόμενοι. σέ δ' ἔτικτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 πολλὸν ἀπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.
 ἔστι δέ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλην,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο βράων

10 καὶ οἱ ἀναστήσουσιν ἀγάλματα πόλλ' ἐνὶ νηοῖς.
 ὥς δέ τὰ μὲν τρία, σοὶ πάντως τριετήρισιν αἰεὶ
 ἄνθρωποι ρέξουσιν τεληέσσας ἐκατόμβας.

Ἢ, καὶ πυνάνησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα ταῖται ἐπερρώσαντο ἀναπτος
 15 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.

Ἦς εἰπὼν, ἐπένευσε παρήατι μητίετα Ζεὺς.

Ἰλῆς, Εἰραφιῶτα, γυναιμανές· οἱ δέ σ' ἀοιδοὶ
 ἄδομεν ἀρχόμενοι λήγοντές τ'· οὐδέ πη ἔστιν,
 σεῦ ἐπιληθόμενον ἱερῆς μεμνήσθαι ἀοιδῆς.

20 Καὶ σὺ μὲν οὕτω ταῖρε, Διώνυσ' εἰραφιῶτα,
 σὺν μητρὶ Σεμέλῃ, ἦνπερ παλείουσι Θουώνῃ.

KZ.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ἀεῖδω χρυσηλάκατον, πελαδεινήν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐλαφηβόλον, ἰοχέαιραν,
 αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
 ἥ κατ' ὄρη σκυόεντα καὶ ἄκριας ἠνεμοέσσας
 5 ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεια τόξα τιταίνει,

πέμπουσα στονόεντα βέλη· τρομέει δὲ πάρηνα
 ὑψηλῶν ὀρέων, ἰάχει δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη
 δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δὲ τὲ γαῖα,
 πόντος τ' ἰχθυόεισ· ἡ δ' ἄλλιμον ἦτορ ἔχουσα
 10 πάντα ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
 αὐτὰρ ἐπὴν τερφῶν θηροσκοπὸς Ἰοχέαιρα,
 εὐφρήνῃ δὲ νόον, χαλάσας εὐκαμπέα τόξα,
 ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο,
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πῖονα δῆμον,
 15 Μουσέων καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
 ἔνθα καταπρεμάσασα καλίντονα τόξα καὶ ἰούς,
 ἡγείται, χαρίεντα παρὶ χοροῖ κόσμον ἔχουσα
 ἐξάρχουσα χορούς· αἱ δ' ἀμβροσίην ὅπ' ἰεῖσαι
 ὕμνευσιν, Ἀητῶ καλλίσφυρον, ὥς τέκε παῖδας,
 20 ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.

Χαίρετε, τέκνα Διὸς καὶ Ἀητοῦς ἡυκόμοιο·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΚΗ.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

*Παλλάδ' Αθηναίην, κυδρὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπολιν, ἀλκήεσσαν,
 Τριτογενῇ, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
 5 σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμῆϊα τεύχε' ἔχουσαν,
 χρύσεα, παμφανώοντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὀρώοντας
 ἀθανάτους. ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγιόχοιο
 ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
 σείσας· ὁδὺν ἄκοντα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὀλυμπος
 10 δεινὸν ὑπὸ βρίμῃ Γλαυκῶπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
 σμερδαλέον ἰάχησεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος,
 κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἄλμυ
 ἐξαπίνης· στήσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
 ἵππους ὠκύποδας δηρὸν χρόνον, εἰσέκε κούρη
 15 εἶλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὦμων θεοεῖκελα τεύχη.*

Παλλὰς Ἀθηναίη· γήθησε δὲ μητίετα Ζεὺς.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀειδῆς.

ΚΘ.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝ.

Ἰστίη, ἥ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
ἔδρην ἀΐδιον ἔλασας, πρεσβηΐδα τιμὴν

καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμὴν· σὺ γὰρ ἕτερ σοῦ
5 εἰλακίναι θνητοῖσιν, ἴν' οὐ πρώτη κυμάτῃ τε
Ἰστίῃ ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.

καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,
ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόρρακι, δῶτορ ἐάων·
ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν

10 ἱλαος ὧν ἐπάρχεσθ' αἰδοίῃ τε φίλῃ τε

Ἰστίη. ἀμφότεροι γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόω δ' ἔσπεσθε καὶ ἦβη.

Χαῖρε, Κρόνου θύγατερ, σύ τε καὶ χρυσόρραπις Ἑρμῆς
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

Λ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαῖαν παμμήτειραν αἰέσομαι, ἡυθέμεθλον,
πρεσβίστην, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ', ὅπόσ' ἔστιν,
ἡμὲν ὅσα χθόνα διὰν ἐπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,
ἡδ' ὅσα πωτῶνται, τὰδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
5 ἐκ σέο δ' εὐπαιδές τε καὶ εὐκαρποι τελέθουσιν,
πότνια· σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι βίον ἡδ' ἀφελέσθαι
θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὁ δ' ὄλβιος, ὃν κε σὺ θυμῷ
πρόφρων τιμήσεις· τῷ τ' ἄφθονα πάντα παρέστιν.
βρίθει μὲν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἡδὲ κατ' ἀγροῦς
10 κτήνεςιν εὐθηνεῖ, οἶκος δ' ἐμπίμπλαται ἐσθλῶν·
αὐτοὶ δ' εὐνομήσει πόλιν κᾶτα καλλιγύναικα

ποιρανέουσ', ὀλβος δὲ πολλὸς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ·
 καῖδες δ' εὐφροσύνη νεοθελεί κυδιόωσιν,
 παρθενικαί τε χοροῖς εὐανθέσιν εὐφροσι θυμῷ
 15 παίζουσαι σπείρουσι πατ' ἄνθεα μαλθακά καίησ,
 οὐς καὶ σὺ τιμήσεις, σεμνὴ θεά, ἄφθονο δαῖμον.

Χαῖρε, θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 πρόφρων δ' ἀντ' ὥδης βίοντον θυμήρε' ὄκαζε·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΛΑ.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

"Ἡλιον ὑμνεῖν αὐτε, Διὸς τέκος, ἄρχεο, Μοῦσα,
 Καλλιόπη, φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις
 γείνατο Γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
 γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν Ἰπερίων,
 5 αὐτοκασιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
 Ἡῶ τε ῥοδόπηχυν, ἐκπλόκαμόν τε Σελήνην,
 Ἡέλιόν τ' ἀπάμαγτ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,

θε φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἵπκοις ἐμβεβυώς· σμερδόν δ' ὄγε δέρκεται ὄσσοις
 10 χρυσέης ἐκ πόρυθας, λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ
 αἰγλῆεν στίλβουσι, παρὰ προτάφων τε παρειαὶ
 λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
 τηλαυγές· παλὸν δὲ περὶ χροῖ λάμπεται ἔσθες,
 λεπτουργές, πνοῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ' ἄρσενες ἵπκοι
 15 ἔνθ' ἄρ' ὄγε στήσας χρυσόβρυχον ἄρμα καὶ ἵππους
 ἐσπέριος πέμπησι δι' οὐρανοῦ Ὠκεανόνδε.

Χαῖρε, ἄναξ, πρόφρων δὲ βίαν θυμῆρε' ἔπαζε·
 ἐκ σέο δ' ἀρδάμενος, πλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
 ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΛΒ.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην αἰδεῖν τανυσίπτερον ἔσπετε, Μοῦσαι,
 ἡδυεπεῖς κοῦραι Κρονίδεω Διός, ἱστορες ᾧδης·
 ἥς ἀπο αἰγλή γαῖαν ἐλίσσεται οὐρανόδεικτος,

πρῶτος ἅπ' ἀθανάτοιο, πολλὸς δ' ὑπὸ νόσμος ὄρωρεν
 5 αἶγλης λαμπούσης· στίλβει δέ τ' ἀλάμπετος ἀήρ
 χρυσαίου ἀπὸ στεφάνου· ἀκτῖνες δ' ἐνδιόονται,
 εὖτ' ἂν ἀπ' Ὀλειαοῦ Λοεσσαμένη χροά καλόν,
 εἴματα ἐσσαμένη τηλαυγέα, διὰ Σελήνην,
 Ζευξαμένη πῶλους ἐριαύχενας, αἰγλήεντας,
 10 ἐσσυμένως προτέρως· ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους,
 ἐσπερίῃ διχόμηνος, ὅτε πλήθῃ μέγας ὄγμος,
 λαμπρόταται τ' αὐγαὶ τότε· ἀεζομένης τελέθουσιν
 οὐρανόθεν· τέκμωρ δὲ βροτοῖς καὶ δῆμα τέτυκται.
 τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ·
 15 ἣ δ' ὑποκυσσαμένη Πανδίων γείνατο πόρην,
 ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Χαῖρε, ἄνασσα, θεὰ λευκώλενε, διὰ Σελήνην,
 πρόφρον, εὐπλόκαμος· σέο δ' ἀρχόμενος, κλέα φωτῶν
 ἔσομαι ἡμιθέων, ὧν πλείους ἔργματ' αἰδοί,
 20 Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

ΛΓ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΤΡΟΤΣ.

*Ἀμφὶ Διὸς πούρουσ ἐλικώπιδεσ ἔσπετε Μοῦσαι,
 Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἄγλαα τέκνα,
 Καστορά θ' ἰππόδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύκα·
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῇ, ὄρεος μέγαλοιο,
 5 μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ κελαινεφεί Κρονίωνι,
 σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωσιν ἄελλαι
 χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ἀπὸ νηῶν
 εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς πούρουσ μέγαλοιο
 10 ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες
 πρύμνης· τὴν δ' ἄρεμόσ τε μέγας καὶ κῦμα θαλάσσης
 θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
 ἔουθῆδι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος αἴξαντες,
 αὐτίκα θ' ἀργυλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας,*

15 πύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσι
ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες
γῆθυσαν, καύσαντο δ' οἷζυροῖο πόνοιο.

Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἱππων·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΠΩΝ
ΕΙΣ ΟΜΗΡΟΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Α.

ΠΡΟΣ ΝΕΟΤΕΙΧΕΙΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων περρημένον ἤδὲ δόμοιο,
οἱ πόλιν αἰπεινὴν, Κύμης ἐριώπιδα κούρην,
ναίετε, Σαιδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο,
ἄμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ Ξανθοῦ ποταμοῖο,
5 Ἑρμοῦ δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς.

B.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΤΜΗΝ ΑΝΑΣΤΡΕΨΩΝ.

*Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.*

Γ.

Ε.Ι.Σ Μ.Ι.Δ.Η.Ν.

*Χαλκήν παρθένος εἰμί, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέη, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθῆλη,
ἡέλιός τ' ἀνιῶν φαίνη, λαμπρή τε σελήνη,
καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν, ἀνακλύζη δὲ θάλασσα·
5 αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτω ἐπὶ τύμβῳ,
ἄγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθραπται.*

Δ.

ΠΡΟΣ ΚΥΜΑΙΟΥΣ.

- Οἷη μ' αἶση δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
 νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων ἢ
 ἦν ποτ' ἐκύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
 λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἱππων,
 5 ὀπλότεροι, μαλεροῖο πυρὸς πρίνοντες Ἄρηα,
 Αἰολίδα Σμύρνην ἀλιγείτονα, ποντοτίνακτον,
 ἦν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
 ἔνθεν ἀπορνύμεναι ποῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
 ἠθέλετ' ἐκ κλῆσαι διὰν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν·
 10 οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὅπα, φῆμιν ἀοιδῆς,
 ἀφραδίῃ. τῶν μὲν τε παθῶν τις φράσσεται αὖτις,
 ὃ σφιν ὄνειδείησιν ἑμὸν διεμήσατο πότμον.
 κῆρα δ' ἐγὼ, τὴν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
 τλήσομαι, ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ·
 15 οὐδέ τί μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυαῖς
 Κύμης ἰορμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
 δῆμον εἰς ἀλλοδαπὸν ἵεναι, ὀλίγον περ ἔοντα.

Ε.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΤΟΡΙΔΗΝ.

Θεστώριδῃ, θνητοῖσιν ἀνωϊστων πολέων περ,
οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

ΣΤ.

Π Ο Σ Ε Ι Δ Ω Ν Ι.

Κλυθε, Ποσειδαον μεγαλοσθενές, ἐννοσίγαιε,
εὐρυχόρου μεδέων ἡδὲ Ζαθέου Ἑλικῶνος.
δὸς δ' οὖρο καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
ναύτης, οἱ νηὸς πομποὶ ἡδ' ἄρχοι ἔασιν.
5 δὸς δ' ἔς ὑπωρεῖν ὑψηλὴν Μίμαντος
αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὀσίων τε κυρῆσαι
φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἡπεροπέυσας,
ὠδύσατο Ζῆνα Ξένιον, Ξενίην τε τράπεζαν.

 Ζ.

 ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΕΡΤΘΡΑΙΑΝ.

*Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
 ὥς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖοχος ἐτύχθης,
 τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ', οἷς ἐχολώθης.*

Η.

 ΠΡΟΣ ΝΑΤΤΑΣ.

*Ναῦται ποντοπόροι, στυχερῇ ἐναλίγκιοι Ἄτῃ,
 πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 αἰδεῖσθε Ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος·
 δεινὴ γὰρ μέτοπισ Ξενίου Διός, ὅς κ' ἀλίηται.*

Θ.

ΠΡΟΣ ΤΟΤΣ ΑΤΤΟΤΣ.

*Ῥμέας, ὦ ἑσῖνοι, ἄνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθῶν·
ἀλλ' ἔτι νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλόος ἔσσεται ὑμῖν.*

Ι.

ΕΙΣ ΠΕΤΚΗΝ.

*Ἄλλη τίς σευ, πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
Ἰδῆς ἐν κορυφῇσι πολυκτύχου, ἡνεμοέσσης.
ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἀνδρὲς ἔχωσιν.*

 IA.

 ΠΡΟΣ ΓΛΑΤΚΟΝ ΤΟΝ ΑΙΠΟΛΟΝ.

*Γλαῦκε, βοτῶν ἐπίοπτα, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
 πρῶτον μὲν κυνὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
 δοῦναι· ὧς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
 ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.*

IB.

 ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΕΙΑΝ ΕΝ ΣΑΜΩΙ.

*Κλυθὶ μοι εὐχομένω, Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
 τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν·
 ἢ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
 ὧν οὐραὶ μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.*

ΙΓ.

ΕΙΣ ΟΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΡΑΤΟΡΩΝ.

*Ἄνδρες μὲν στέφανος παῖδες, κύρχοι δὲ πόλλης,
 ἵπποι δ' αὖ πεδίου κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης·
 χρήματα δ' αὖξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες,
 ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος λαοῖσιν ὀράσθαι·
 5 αἰθομένον δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.
 [ἤματι χειμερίῳ, ὅπῃτ' ἂν νύφησι Κρονίων.]*

ΙΔ.

ΚΑΜΙΝΟΣ Η ΚΕΡΑΜΙΣ.

*Εἴ μοι δώσετε μισθόν, αἰίσω, ὦ κεραμῆες·
 δεῦρ' ἔγ', Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·
 εὖ δὲ πεπανθεῖεν πότυλοι καὶ πάντα πανάστρα,
 φρυχθῆναί τε καλῶς, καὶ θυμῆς ὦνον ἀρέσθαι,*

5 πολλά μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλά δ' ἀγνιᾶϊς,
πολλά δὲ περδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ, ὥς σφιν ἀεῖσαι.

ἦγ δ' ἐκ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρῃσθε,
συγκαλέω δὴ ἔπειτα καμίνῳ δηλητηῆρας,

Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἄσβετον ἠδὲ Σαβάκτην.

10 Ὠμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέτνη κακὰ πολλὰ πορίζοι.

πέρθε κύρ' αἰθρουσιν καὶ δώματα· σὺν δὲ κάμιнос
πᾶσα πυκνηθεῖη, κεραμέων μέγα πωκυσάντων.

ὥς γνάθος ἱκπεῖη βρύκει, βρύκει δὲ κάμιнос,
πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιούσα.

15 δεῦρο καὶ Ἥελίου θύγατερ, πολυφάρμακε Κίρκη,

ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτοὺς τε καὶ ἔργα.

δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,

οἳ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντα·

τύπτοισιν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμιнос,

20 αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά·

γηθήσω δ' ὀρόων αὐτῶν καποδαίμονα τέτνην.

ὃς δὲ χ' ὑπερκύψει, κυρὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον

φλεχθεῖη, ὥς πάντες ἐπίσταιντ' αἵσιμα ῥέζειν.

ΙΕ.

ΕΙΡΕΣΙΩΝΗ.

Ἄωμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
 δε μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεὶ.
 αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· κλοῦτος γὰρ ἔσσισι
 πολλός, σὺν κλούτῳ δὲ καὶ εὐφοοσύνη τεθαλυῖα,
 5 εἰρήνη τ' ἀγαθή· ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
 κυρβαίῃ δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρποι μάζα.
 [νῦν μὲν πριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν.]
 τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὕμνιν,
 ἡμίονοι δ' ἄξουσιν κραταίκοδες ἐς τόδε δῶμα·
 10 αὐτὴ δ' ἰστὸν ὑφαίνοι ἐκ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα.
 νεῦμαί τοι, νέῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
 ἔστηκ' ἐν προθύροις, ψιλὴ πόδας· ἀλλὰ φέρ' αἵψα
 κέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυιάτιδος

Εἰ μὲν γι δώσεις· εἰ δὲ μή, οὐχ ἑστήξομεν·
 15 οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

ΙΣΤ.

ΤΟΙΣ ΑΔΙΕΤΣΙΝ.

Ὁ μ η ρ ο ς.

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίας ἀλήτορες, ἧ ῥ' ἔχομέν τι;

Ἀ λ ι ε ῖ ς.

Ὅσσ' ἔλομεν, λιπόμεσθ'· ὅσσ' οὐχ ἔλομεν, φερόμεσθα.

Ὁ μ η ρ ο ς.

Τοίω γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟΥ ΤΑΦΟΝ.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὅμηρον.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΠΩΝ.

α. Ἐκ τοῦ Μαργίτου.

Πόλλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

τὸν δ' οὔτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,
οὔτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

Μουσάων θεράπων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος

β. Ἐκ τῆς Θηβαΐδος (κυκλικῆς).

5 Ἄργος ἄειδε, θεά, πολυδίψιον, ἔνθεν ἄνακτες

εἶματα λυγρὰ φέρων σὺν Ἀρίονι κυανοχαίτη

αὐτὰρ ὁ Διογενὴς ἦρως, Ξανθὸς Πολυνείκης,
πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα

- 10 τρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.
 αὐτὰρ ὃ γ' ὥς φράσθῃ παρακείμενα πατρὸς εἴοιο
 τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ.
 αἶψα δὲ παισὶν εἴοισι μετ' ἀμφοτέροισιν ἑπαρὰς
 ἀργαλέας ἤρᾱτο· θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἑρινύν.
 15 ὥς οὖν οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότῃτι δάσαιντο,
 εἶεν δ' ἀμφοτέροισιν αἰεὶ πόλεμοί τε μάχαι τε.

ἰσχίον ὥς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἵπε τε μῦθον·
 ὦ μοι ἐγὼ, παῖδές μοι ὄνειδεῖοντες ἔπεμψαν.
 εὖ κτο Διὶ βασιλῇ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
 20 χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἶσω.

γ. Ἐκ τῶν Ἐπιγόνων.

Νῦν αὖθ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, Μοῦσαι.

δ. Ἐκ τῶν Κυπρίων (Στασίνου).

- Ἦν ὅτε μυρία φῦλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' ἀνδρῶν
 βαθυστέρνου πλάτος αἴης.
 Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πρᾶτιδεςσιν
 25 σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν παμβώτορα γαῖαν,
 ῥίπισσας πολέμον μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο,
 ὅφρα κενώσκειν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ

ἦρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Ζῆνα δὲ τὸν ῥέξαντα, καὶ δς τάδε πάντ' ἐφύτευσεν,
30 οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν· ἵνα γὰρ δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς.

αἶψα δὲ Λυγχεὺς

Τηϋγετον προσέβαινε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς·
ἀπρότατον δ' ἀναβὰς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν
Τανταλίδου Πέλοπος· τάχα δ' εἶσιδε κύδιμος ἦρως
35 δεινοῖς ὄφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης
Κάστορά θ' ἱκπόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεια.
νύξε δ' ἄρ' ἄγχι στὰς τὸν Κάστορα

ε. Ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος (Λέσχεω).

Ἥλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην κλυτόπωλον,
ῆς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρῃος.

40 Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δηϊότητος
ἦρω Πηλεΐδην, οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.

πῶς ἐπεφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες;
καὶ πε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεὶ πεν ἀνὴρ ἀναδείη.

Πηλεΐδην δ' Ἀχιλῆα φέρε Σκῦρόνδε θύελλα·

45 ἔνθ' ὄγ' ἐς ἀργαλέον λιμέν' ἵκετο νύκτος ἐκείνης.

ἄμφι δὲ πόρκης
 χρύσεος ἀστράπτει, καὶ ἐκ' αὐτῷ δίκροος

νυξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς

50 Ἐκτορέην ἄλοχον κατάγει κοίλας ἐπὶ νῆας·

παῖδα δ' ἔλων ἐκ κόλπου ἐϋπλοκάμοιο τιθήνης
 ῥίψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ πύργου· τὸν δὲ πεσόντα
 ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.

ἐκ δ' ἔλετ' Ἀνδρομάχην, ἡϋζωνον παράκοιτιν

55 Ἐκτορος, ἦντε οἱ αὐτῷ ἀριστῆες Παναχαιῶν

δῶκαν ἔχειν, ἐκίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρί.

αὐτόν τ' Ἀγχιῖσας γόνον κλυτὸν ἱπποδάμοιο,

Λινεΐαν, ἐν νηυσὶν ἐβήσατο κοντοπόροισιν,

ἐκ πάντων Δαναῶν ἀγέμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

5. Ἐκ τῶν Νόστων.

60 Αὐτίκα δ' Αἴσονα θῆκε φίλον πόρον ἡβώνοντα,

γῆρας ἀποξύσας· εἰδυῖνσι πραπίδεςσιν,

φάρμακα πόλλ' ἔψους' ἐνὶ χρυσείοισι λέβησιν.

2. Ἐκ τῶν Κερκώπων.

Ἐξαπατητῆρές τ' ἦσαν καὶ ψεύσται

Ὅδυσσ. II.

η. Ἐξ ἀδ' ἡλων τινῶν ἐπῶν.

Ὡς ὁπότ' ἀσπάσιον ἔαρ ἦλυθε βουσὶν ἔλιξιν.

65 φήμη δ' ἐς στρατὸν ἦλθε

παρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος

Γρουνὸν μὲν δαίοντο· μέγας δ' Ἥφαιστος ἀνέστη.

δωρήσω τρίποδα χρυσούατον

χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας

70

τάμ' ἀτειρεῖ χαλκῷ

βαρύβρομα θωύσσοντες

συρίζουσα λόγχη

ἀελλοπόδων δρόμον ἵππων

Τ Ε Λ Ο Σ.

ENTIRE IN MS.
PHOTOCOPY

88HI
EO7
4

FEB 24 1966
Digitized by Google

